

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
Kamu Yönetimi Araştırma ve Uygulama Merkezi : 3
Türkiye Cumhuriyeti İdare Tarihi Araştırması (TİDATA)

AÇIKLAMALI YÖNETİM ZAMANDİZİNİ 1940 – 1949

Birgül Ayman GÜLER (Editör)
Tekin AVANER
Sonay Bayramoğlu ÖZÜĞURLU
Tayfun ÇINAR
Can Umut ÇİNER
Esra DİK
Bülent DURU
Nuray Ertürk KESKİN
Ceren KALFA
Barış ÖVGÜN
Menaf TURAN

Ankara, Aralık 2008

(c) AÜ SBF KAYAUM, Birgül A. Güler (Ed.)

Açıklamalı Yönetim Zamandizini: 1940-1949
Türkiye Cumhuriyeti İdare Tarihi Araştırması (TİDATA)
AÜ SBF Kamu Yönetimi Araştırma ve Uygulama Merkezi : 3
Ankara, 2008

Prof. Dr. Birgül Ayman GÜLER Araştırma Yöneticisi
Tekin Avaner, Araştırma Yönetici Yrd.
Yrd. Doç. Dr. Sonay Bayramoğlu ÖZUĞURLU
Yrd. Doç. Dr. Tayfun ÇINAR
Yrd. Doç. Dr. Nuray Ertürk KESKİN
Dr. Bülent DURU
Dr. Ceren KALFA
Dr. Menaf TURAN
Can Umut ÇİNER
Esra DİK
Barış ÖVGÜN

ISBN: 978-975-482-799-6

1.Kamu Yönetimi 2. Türk İdare Tarihi 3. Cumhuriyet Tarihi 4. Yönetim Zamandizini
I. Güler, Birgül Ayman (Ed.), II. Açıklamalı Yönetim Zamandizini: 1940-1949

Yayına Hazırlama: Serpil Hoşafçı
Kapak Tasarım: Fikret Sarı

Baskı Yeri:
Ankara Üniversitesi Basımevi
İncitaşı Sokak No: 10 06510 Beşevler / Ankara
Tel: 0312 - 213 66 55
Basım Tarihi: 01.03.2009

Yayın Yeri:
AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi
KAYAUM Müdürlüğü
Cebeci – Ankara

Tel: (0312) 595 12 85
Eposta: kayaum@politics.ankara.edu.tr
Site: <http://kayaum.politics.ankara.edu.tr>

Bu çalışma
Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Müdürlüğüne desteklenmiş
ve Temmuz 2007- Aralık 2008 tarihleri arasında yürütülmüştür.

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar	V
Sunuş	VII
Kırklı Yıllarda Yönetim	1
<i>Birgül Ayman GÜLER</i>	
1940: Savaşa Karşı Ulusal Korunma	15
<i>Nuray Ertürk KESKİN</i>	
1941: Kıtık Yılında Milli Korunma Kanunu Uygulamaları	159
<i>Bülent DURU</i>	
1942: “A’dan ‘Z’ye Bozuk Devlet”in Yeniden Yapılanması Girişimlerinin Yükselişi ve Düşüşü	225
<i>Tayfun ÇINAR</i>	
1943: “Kötü Günler Yılı”nın Bıçak Sırtı İdaresi	357
<i>Ceren KALFA</i>	
1944: Savaş Kıskaçında Türkiye ve Askeri Yönetimde Kısmi Reform	465
<i>Menaf TURAN</i>	
1945: Dönüm Noktasında Türkiye	585
<i>Tekin AVANER</i>	
1946: “Demokrasi”ye Kavuşma	701
<i>Can Umut ÇİNER</i>	
1947: Uluslararası İç Politika	849
<i>Barış ÖVGÜN</i>	
1948: Marshall Planıyla “Hür Dünya”ya Giriş	947
<i>Esra DİK</i>	
1949: Siyasal Rota - Halkçılık ve Bağımsızlık Yerine Hür Teşebbüsçülük ve Amerikancılık	1061
<i>Sonay Bayramoğlu ÖZUĞURLU</i>	
Genel Kaynaklar	1155
Araştırmacılar Hakkında	1167
Kişi Adları Dizini	1179

1948: MARSHALL PLANIYLA “HÜR DÜNYA”YA GİRİŞ

Esra DİK*

1948 yılı Türkiye için ulusal bağımsız kalkınma hareketi döneminin sonu liberal dünyaya açılan bir devrin başlangıç yılıdır.

Truman 4 Mayıs 1948’de Amerikan İşçi Federasyonunda yaptığı konuşmada, "dünyanın geleceğinin 1948 yılı içinde belli olacağını, demokratik hürriyete bağlı milletlerin dünya yüzünden silinmemesi için Amerika'nın elinden geleni yapma azminde olduğunu" söylemişti.¹ Gerçekten de önce askeri alanda teknik ve altyapı hizmetleri ile öne çıkan Truman Doktrini ardından Savaş’ın Avrupa üzerinde yarattığı hasarı karşılama amacı ile dünya gündemine düşen Marshall Planı, uluslararası güç dengesinin Amerika lehine değiştiği yeni bir dönemin başlangıcını oluşturmaktadır.

1948 yılının ana gündemi kuşkusuz Marshall Planıdır. Marshall Planı, geliştirdiği borçlanma araçları ile plana dahil olan devletlerin kalkınma politikalarını kontrol altına alma amacı ile kurulmuş mali bir yapılanmadır. Plan, ulusal kalkınmanın iki temel aracını ortadan kaldırma hedefi ile yürümüştür. Bunlardan birincisi, merkezi planlama, ikincisi devletçiliktir. Marshall Planına dahil olabilmek ancak bu iki aracın kalıntılarını ortadan kaldırarak mümkündür. 1948 yılında yoğun çabalar sonucu Amerikan yardımı kapsamına alınan Türkiye’nin gündeminde ABD yardımlarının sürekliliği için alınan tedbirler vardır. Ulaşım politikasında demiryolundan karayolu yapımına geçiş, devlet dairelerinde idari yapıyı dönüştürecek rasyonalizasyon çalışmaları, hükümetin özel sektörün önünü açacak beyanatları, tarım ve ticarete serbestleşme girişimleri Türkiye için gelecekte önemli sonuçlar doğuracak tedbirler arasındadır. Amerika’nın çağın vebası olarak gördüğü devletçilik ilkesi ise 1948 yılının sonuna gelindiğinde İstanbul Tüccarlar Derneği tarafından düzenlenen İstanbul İktisat Kongresi ile tarihe gömülmüştür.

SİYASAL ZEMİN ve HÜKÜMET SORUNU

1948 yılında Cumhuriyet Halk Partisi yorgun bir iktidar partisidir. Demokrat Parti’nin keskin muhalefeti, savaş ekonomisi içerisinde büyüyen yerli sermayenin yabancı sermayeye duyduğu istek bir de her an Sovyet işgalinin gerçekleşeceği endişesi CHP’nin siyasal direncini önemli ölçüde azaltmıştır. Öyle ki Başbakan Saka yıpranan iktidarını onarmak için istifa edip kabinesini yenileme-

* Arş.Gör. AÜ SBE, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

¹ *Ulus Gazetesi*, 5 Mayıs 1948

yi bir çıkış noktası olarak görmüştür. 1948 yılının ilk altı ayı I. Saka ikinci altı ayı II. Saka Hükümetinin iktidarında geçmiştir.

Hükümet yıl içerisinde iki temel konu ile mücadele etmiştir. Bunlardan birincisi Marshall Planına dahil olma sorunu, ikincisi ise seçim kanunudur. Demokrat Parti'nin gündeminde ise kamplaşma ve bölünme vardır.

Seçim Kanunu Tadili; Yorgun CHP- Bölünen DP

Yılın ilk günlerinde gazete manşetlerinde Genel Kurmay Başkanı Salih Omurtak'ın İsmet İnönü'ye yolladığı yılbaşı tebrikinin muhalefette yarattığı hoşnutsuzluk haberleri yer almaktadır. Omurtak'ın İnönü'ye hitaben "*kara, deniz ve hava ordularımızın komutan, subay ve eratı adına yeni yıllarını en derin tazim ve itaatle kutlar, büyük şefimizin, ordumuzun ve aziz Türk vatanının başı üstünde her zaman şan ve şerefle ışık vermelerini ulu tanrıdan dilerim*" sözleri demokratik gelişmeye uygun düşmediği gerekçesiyle Demokratlarca şiddetle eleştirilmiştir. Fuad Köprülü, Kudret Gazetesinde çıkan başyazısında "*bütün diktatörlük sistemlerinin ana düsturu olan tek şef, tek parti, tek millet tekerlemesinin ortadan kalktığını*" bu nedenle Genel Kurmay Başkanının üslubunun çağdışı olduğunu yazmıştır.² Oysa Hasan Saka iktidara geldiği andan itibaren Peker Hükümeti'nin sert ve baskıcı politikalarının yarattığı atmosferi ılımlı politikayla aşmaya çalışmıştır. Bu tavrının bir göstergesi olarak Saka 1948 yılının ilk günlerinde, DP tarafından istenen seçim kanununda ve diğer bazı anti-demokratik kanunlarda değişiklik yapılacağını açıklamıştır.³ Yıl içerisinde CHP sözünü tutmuş, önce Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nda değişiklik yapılmış ardından yeni seçim kanunu çıkarılmıştır.

Ancak DP'nin gündeminde, seçim kanundan daha önemli olan parti içinde yaşanan bölünme sorunu vardır. Kenan Öner'in İstanbul İl Başkanlığından istifası DP içinde kamplaşmanın başladığının ilk habercisiydi. Öner grubu, Bayar grubunu partiye hükmederek parti içi muhalefeti ortadan kaldırmakla suçluyordu. Gazete manşetlerinde ise, DP'nin yeni bir partinin kuruluşuna yol açacak şekilde iki gruba ayrılacağı ile ilgili söylentiler yer almaktaydı.⁴

Söylentiler gerçeğe dönüşmüş ve Mart ayında Demokrat Partide tasfiye başlamıştır. Parti disiplinini bozma gerekçesiyle General Sadık Aldoğan, Kemal Silivri, Necati Erdem, Mithat Sakaroğlu ve Osman Nuri Köni partiden çıkarılmıştır.⁵ İhraçların üzerinden bir ay bile geçmeden altı milletvekili daha Demokrat Partiden çıkarılmıştır.⁶ Bu ihraçlar sonucu olarak ilkin Mayıs ayında Mecliste

² *Cumhuriyet Gazetesi*, 4 Ocak 1948

³ Feroz Ahmad, *Türkiye'de Çok Partili Politikanın Açıklamalı Kronolojisi*, Bilgi Yayınevi, İstanbul 1976. Celal Bayar, "milletin arzu ve iradesinin pürüzsüz hakim olmasının kaçınılmaz bir zaruret olduğu Halk Partisince de anlaşılmalı bulunuyor" diyerek seçim kanununda tadilat iradesini CHP'nin önemli bir adımı olarak yorumlamıştır.

⁴ *a.k*

⁵ *Cumhuriyet Gazetesi*, 11 Mart 1948

⁶ *Cumhuriyet Gazetesi*, 25 Mart 1948

Müstakil Demokratlar Grubu kurulmuş, ardından Müstakil Demokratlar dışında kalan muhalifler Temmuz 1948'de Mareşal Fevfi Çakmak öncülüğünde Millet Partisini kurmuştur.⁷

Demokrat Parti içinde yaşanan gerilim, CHP'ye karşı muhalefetin daha da sertleşmesine neden olmaktadır. İktidar yorgunu Hükümet, Haziran ayına gelindiğinde üzerindeki yükü kaldıramaz hale gelmişti. Başbakan yıpranan iktidarını onarmak amacıyla 8 Haziran 1948'de istifa etmiştir.⁸

Hasan Saka'nın "*İçinde bulunduğumuz şartlara göre Hükümet durumunun zâtı devletleri tarafından yeniden tetkik ve mütaalasına imkan ve fırsat vermediği lüzumlu ve hayırlı saydığımdan Hükümetin istifasını arzeder ve iş başına geldiğimiz gündün beri yüksek şahsiyetinizin bizden esirgemediği kıymetli yardımlarınızdan dolayı sonsuz şükranlarımızı, en derin saygılarımı sunarım*" şeklindeki istemini Cumhurbaşkanı kabul etmiş ve yeni hükümeti kurmak üzere tekrar Hasan Sakayı görevlendirmiştir.⁹

Yeni kabinenin göreve başladıktan sonra ilk işi Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nda değişiklik yapmak ve sürüncemede kalan seçim kanununu çıkarmak oldu.

Temmuz ayında önce, idare amirlerine, mntıkları içinde, emniyet ve asayiş bakımından şüpheli kabul ettiği kimseleri 3 aya kadar nezarete bulundurma yetkisi veren 4 Temmuz 1934 tarih ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nun 18. maddesi, 2 Şubat 1948 tarih ve 5188 sayılı yasayla yürürlükten kaldırıldı. Ardından, 5258 sayılı Seçim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine dair kanun kabul edilerek yürürlüğe girdi. Kanun'da seçim güvenliği 14, 15, 20, 24, 25, 27, 29 ve 34. maddelerde yapılan düzenlemeler ile güvence altına alınmaya çalışılmıştır. 24. maddede yapılan değişiklik ile ilk kez gizli oy ilkesi kabul edilmiştir.¹⁰

Kanunun görüşüleceği zaman salonu terk eden Demokratlar, kabul edilen maddelere ilişkin yapılan düzenlemelerin seçim güvenliğini sağlamak bakımından yetersiz kalacağını, seçim komisyonlarında siyasi parti temsilcilerinin de yer almasının demokratik bir seçim için ön koşul olduğunu ileri sürmüşlerdir.¹¹

10 Ekim'de 13 ilde boşalan milletvekilliği için yapılan ara seçim, seçim kanunu hükümlerine göre gereken tedbirler alınarak gerçekleştirilmiştir. Ağustos ayında aldığı karar gereğince Demokratlar seçimlere katılmamıştır. Seçimlere

⁷ *Cumhuriyet Gazetesi*, 11 Mayıs 1948

⁸ RG: 10 Haziran 1948

⁹ RG: 10 Haziran 1948

¹⁰ 14. madde ile vali ve kaymakamlar tarafından yapılacak tebliğler üzerine her ilin merkez ilçesi ile o ile bağlı ilçe merkezlerinde seçimi idare etmek ve denetlemek üzere 7 üyeden oluşan seçim kurulunun oluşturulması, 15. madde ile de her seçim kurulu ilgili resmi makamlardan gerekli talimatı alarak seçmenlerin oylarını bir gün içinde kullanabilmelerini sağlamak amacıyla sayısı 1000 seçmeni geçmemek üzere seçim bürosu bulundurulması zorunluluğu getirilmiştir. 34. madde ile de tasnif sırasında siyasi parti temsilcilerinin bulunmasına olanak sağlayarak açık tasnif ilkesi sağlanmaya çalışılmıştır.

¹¹ *Cumhuriyet Gazetesi*, 8 Temmuz 1948

katılım oranı %5 ile %15 arasında gerçekleştiğinden, seçimler çok sönük geçmiş, sonuç itibariyle 13 ilde yapılan seçimi CHP adayları kazanmıştır.¹²

Sol Görüşlü Hocaların Yargılanması

Akademik alanda, eğitim öğretim faaliyetlerini düzenlemek için çıkarılan yönetmelikler dışında yıl içerisinde üniversitelerde herhangi bir kurumsal değişiklik yaşanmamıştır. Akademik dünyanın gündeminde Ankara Üniversitesi Senatosu'nca alınan öğretim üyeliğinden ihraç kararları vardır. İhraç kararları ilgili öğretim üyelerine, sol görüşü Üniversite'de yayma suçlaması ile verilmiştir.

12 Ocak 1948'de Ankara Üniversitesi Senatosu'nun verdiği kararla, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Halk Edebiyatı ve Folkloru Profesörü Pertev Naili Boratav ile Sosyoloji doçenti Behice Boran ve Niyazi Berkes öğretim üyeliğinden ihraç edilmiştir.¹³ 25 Şubatta Üniversitelerarası Kurulun Ankara Üniversitesi tarafından söz konusu verilen ihraç kararını onaması üzerine Ankara Üniversitesi ilgili profesörlerin kürsülerini ilga etmiştir.¹⁴ Yargılanma süreci 5 Haziran 1948'de başlamış ve 30 Haziran 1950'ye değin sürmüştür. Yargılama, üç profesörün Üniversite'den atılması ile sonuçlanmıştır.¹⁵

TÜRKİYE ve MARSHALL PLANI

Türkiye 1948 yılına Marshall yardımları dışında tutulmanın yarattığı hayal kırıklığı ile girmiştir. Demokrat Parti ve sanayi çevreleri ise bu durum karşısında öfkeli. Muhalefet, Amerikanın Türkiye'yi yardıma muhtaç görmemesinin temel sebebinin Onaltılar Konferansı'nda Türkiye'nin yeterince iyi ifade edilmemesi olduğunu öne sürmektedir.¹⁶

Konferans'ta Türkiye'yi büyükelçi Numan Menemencioğlu ve ikinci delegesi Ali Rıza Türel temsil etmişti. Rıza Türel, 25 Ocak 1948'de Ulus Gazetesi'ne yaptığı açıklamada, kabul edilen raporda Türkiye'nin ekonomik durumunun süt liman gösterilmediğini, aksine yılda 615,1 milyon dolarlık yardıma ihtiyaç

¹² *Cumhuriyet Gazetesi*, 17-18-19 Ekim 1948

¹³ *Cumhuriyet Gazetesi*, 12 Ocak 1948

¹⁴ *Cumhuriyet Gazetesi*, 24 Şubat 1948

¹⁵ Niyazi Berkes, *Unutulan Yıllar*, İletişim Yayınları, İstanbul 1997

¹⁶ Marshall yardımlarının belirlenmesi süreci şu şekilde gelişmiştir. Marshall'ın Avrupa'nın yeniden inşası ve kalkınması için ABD tarafından Avrupa'ya yapılacak yardım planını açıklamasından kısa bir süre sonra 16 Haziran 1947'de Fransa, İngiltere ve Sovyetler Birliği'nin katılımı ile Paris'te Üçler Konferansı olarak adlandırılan bir konferans düzenlenmiş, ancak Sovyetler Birliği'nin herhangi bir anlaşmaya katılmaması üzerine konferans dağılmıştır. Üçler Konferansından sonuç alamayan İngiltere ve Fransa, ikinci bir konferansla Türkiye'nin de dahil olduğu 16 devlet delegesini 12 Temmuz 1947'de Paris'te Onaltılar Konferansı'na bir araya getirmiştir. Konferans dört gün sürmüş ve bu süre zarfında ABD yardımından faydalanacak ülkelerin ihtiyaçlarını saptayacak bir komite (CEEC- Avrupa İktisadi İşbirliği Komitesi) oluşturulmuştur. Onaltılar Konferansı sonunda hazırlanan raporda Türkiye'nin ivedi bir yardıma ihtiyaç duymadığı dolayısıyla yardım kapsamı dışında tutulacağı açıklanmıştır. Ayrıntıları için bkz: *Türkiye'de Marşal Planı (1948'den 1949 yılı sonuna kadar)*, Yayına Hazırlayan; Kenan Manioğlu, Devlet Bakanlığı Yayınları, Ankara 1951

olacağına açıkça belirtildiğini ifade ederek iddiaları reddetse de muhalefet aldığı cevaptan tatmin olmamıştır.¹⁷

Rize Milletvekili Fahri Kurtuluş'un Amerikan yardımı hakkında Dışişleri Bakanlığına verdiği soru önergesi süreci anlamak bakımından ilgi çekicidir. Önergede yer alan sorular; (1) Amerikan yardımı hakkındaki bütün tahminler lehimize cereyan ederken birdenbire son günlerde Amerikan havasının değişmesine neyin sebep olduğu, (2) Hakkımızda böyle düşünmeye ve bizi zengin bir devlet gibi kabul ve lanse etmesinde Amerika'yı yanlış yola neyin sevk ettiği? (3) Bu konuda Amerika'daki ilgili memurlarımızdan hükümete ne gibi açıklama geldiği? (4) Amerikanın bu hareketinden sonra son saatler içinde Rusya'nın yeni bir jesti olup olmadığıdır.¹⁸ Sorulardan da anlaşılacağı üzere yardım dışında tutulmanın verdiği bir hoşnutsuzlukla beraber herhangi bir Sovyet yaklaşması endişesi de mevcuttur.

Oysa Türkiye'nin plana dahil edilmemesinin nedenleri, Paris Konferansından kısa bir süre sonra açıklanan Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (ERP) Raporu'ndan yola çıkılarak saptanabilir. Rapor, bölümler halinde ülke raporlarını içermektedir. Türkiye XV. Bölümde incelenmiştir. Türkiye için yazılan rapor iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde bugünkü iktisadi ve politik durum değerlendirilmesi, ikinci bölümde de kalkınma planında Türkiye'nin rolü açıklanmıştır.¹⁹

Raporun ilk bölümünde, Türkiye'nin savaşın tahribatı dışında kaldığı, bu nedenle Türkiye'nin karşılaştığı meselelerin Avrupa ülkelerinin genelinde var olan iktisadi kalkınma sorunlarıyla kıyas dahi edilmeyeceğini, Türkiye'de siyasi anlamda da istikrarın varlığı vurgulanmıştır. Raporda, iktisadi ve politik durum birkaç ana başlık içerisinde ele alınmıştır. İktisadi durum itibarıyla Türkiye'de sınai ve zirai üretimin son senelerde görece arttığı ve bir çok kategoride savaştan önceki seviyenin üstüne çıktığı öne sürülmüştür. Türkiye'nin ekonomik açıdan sıkıntıya girmesine neden olabilecek en büyük faktör ise savunma harcamaları olarak görülmüştür. Rapor'da Türkiye'nin ithalat, ihracat ve döviz kaynakları üzerinde etkili kontrolün hükümetçe sürdürüldüğü ve Türkiye'nin olağanüstü askeri ihtiyaçlar haricinde kendi kaynaklarıyla yaşayabileceğinin altı çizilmiştir.²⁰

İkinci kısımda Türkiye'nin kalkınma programındaki rolü açıklanmıştır. Buna göre Türkiye'nin başlıca rolü Avrupa ve dünya ihtiyaçlarına uygun olan zarrı maddeler üretimini arttırmaktır. Bu amaçla Türkiye'nin ziraat, ulaştırma, madencilik teçhizatı ile diğer teçhizat ve gereken teknik yardımları alabilecektir. Bu malzemenin temini için gereken parayı ise Türkiye'nin kendi kaynakları ile

¹⁷ *Ulus Gazetesi*, 25 Ocak 1948

¹⁸ Rize Milletvekili Fahri Kurtuluş'un Amerikan Yardımı Hakkındaki Dışişleri Bakanlığına verdiği Önerge, BCA: 30.01. Yer: 42.251.3

¹⁹ *Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (Türkiye)*, Başbakanlık Devlet Matbaası, Ankara 1948, s.5

²⁰ *A.k.*, s.12

karşılatabileceği ifade edilmiştir. Umumi Avrupa Kalkınmasına Yardımlar başlıklı kısmında ise, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu ancak karşılamakta güçlük çektiği maddeleri temin bakımından Avrupa ile gireceği ticari ilişkiler aracılığıyla yardım göreceği vurgulanmıştır.²¹ Raporun sonucunda Türkiye'nin ivedi bir yardım programı dahiline alınması için yeter koşullar olmadığına karar verilmiştir.

Rapordan da anlaşılacağı üzere Türkiye ancak kaynakları ölçüsünde Avrupa ile ticari ilişkiye girecek ülke kategorisinde yer almaktadır. Siyasi anlamda ise Türkiye, Sovyet tehdidine karşı tampon bir bölge olarak görülmektedir. Amerika Dışişleri Bakanlığının hazırladığı bir raporda Türkiye "Rusya'nın nüfuz dairesi civarında tecavüz tehlikesine karşı koyabilmiş doğu Akdeniz'i koruyan bir kale" olarak tanımlanmıştır.²²

Sovyetlerin Marshall Planına dahil olmaması, Avrupa'da olası bir Sovyet tehdidi endişesini daha da güçlendirmişti. 4 Martta İngiltere, Fransa, Benelux Devletleri (Belçika, Hollanda, Lüksemburg) toplandığı Beşler Konferansında komünist tehlikesini durdurmak için tedbir alınmasını kararlaştırmıştır.²³ Nihayetinde, NATO'nun kuruluşu öncesinde güvenlik alanında Avrupa hükümetler arası işbirliğini geliştirmek amacıyla İngiltere, Fransa ve Benelux ülkeleri arasında 17 Mart 1948'de imzalanan Brüksel Anlaşması ile Batı Avrupa Birliği kurulmuştur.

Dış dünyada bu gelişmeler olurken, Hükümet muhalefetin eleştirilerini bastırma telaşı içerisinde bir yandan kendini aklamaya bir yandan da yardıma dahil olabilmek adına ikili temaslara başlamıştır. Nihayetinde 15 Mart 1948'de Paris'te tekrar bir araya gelen 16 devlet savaş sonrası dönemiyle ilgili çeşitli siyasal sorunlar ve Soğuk Savaşın alevlenmesi tehlikesini tartışırken, Yunanistan'la Türkiye'nin de Avrupa Paktı sistemine girmesini gayri resmi bir şekilde tartışmıştır.²⁴

Görüşmeler sırasında öne çıkan konu Türkiye'nin Marshall planından peşin para ile değil kredi ile yardım görmesidir. Hükümetin ısrarla yardımlara ihtiyacı olduğunun vurgulanması sonucunda Türkiye Amerikan yardımına dahil olmuştur.

3 Nisan 1948'de Marshall planı kanunlaşmış ve Amerikan Yardım Kanunu yürürlüğe girmiştir. Kanunun amacı Avrupa'nın kalkındırılması için yapılacak mali ve iktisadi yardımların şekillerini göstermek ve hükümete bu konuda yetki vermektir.²⁵ 16 Nisan 1948'de Avrupa İktisadi İşbirliği Örgütü'nü daimi statüye geçiren anlaşma imzalanmış, Teşkilatın daimi merkezi Paris olarak belirlenmiştir. Türkiye icra komitesine seçilmiştir.²⁶

²¹ A.k., s.18

²² *Cumhuriyet Gazetesi*, 6 Mart 1948

²³ *Cumhuriyet Gazetesi*, 5 Mart 1948

²⁴ Ahmad, a.g.e, s. 75

²⁵ Cemal Eyüboğlu, "Marshall Planı ve Türkiye" *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı 206, Cilt:18, Mayıs 1948, s.89

²⁶ *Cumhuriyet Gazetesi*, 17 Nisan 1948

Türkiye'nin Marshall Planına dahil olması ulusal basında coşkuyla kutlanırken, Sovyet basını tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Moskova'da çıkan New Times dergisinin 14 Nisan 1948 tarihli "Türkiye'nin dış politikası" başlıklı bir yazısında, Türkiye için şu yorumda bulunulmuştur.²⁷

Türk yöneticilerin, Türk hakimiyetini ve bağımsızlığını yüz milyon dolar mukabilinde Amerika emperyalistlerine satmış, Türk halkını, Türk topraklarını ve Türk milli ekonomisini, Amerika'ya bugün hakim olanların besledikleri maceracı genişleme planlarına bağlamışlardır. Türk halkı, buna karşı geliyor. Zabıta hâkimiyetine ve Pantürkistlerin şovonist şirretliklerine rağmen Türk halkı milli bağımsızlıklarını ve hürriyetlerini müdafaa yolunda seslerini yükseltiyorlar ve emperyalist serserilerle satın aldıkları kimselerin boyunduruğunu atmak için uğraşıyorlar.

Türk-Amerikan iktisadi anlaşması 6 Temmuz 1948'de imzalanmıştır. Marshall'ın, yapılan ikili anlaşmaların Avrupa'nın kalkınması yolundaki azmin göstergesi olduğunu ifade ettiği mesajına cevaben Dışişleri Bakanı Necmeddin Sadak' *"Milletlerarası işbirliği ve siyasetine her zamana sadık bulunan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Avrupa Milletleri tarafından iktisadi kalkınmalarını sağlamak üzere girişilmiş olan gayretlere katılmayı tereddütsüz kabul etmiş ve eşine tesadüf edilmez bir milletlerarası dayanışma eseri olan Avrupa İktisadi Kalkınma Konvansiyonunu imzalamıştır. Bu suretle başlamış olan işbirliği siyasetine devam azim ve kararında bulunan Türkiye tamamı ile müdriktir ki bu siyaset ancak büyük Amerikan milletinin yardımı ile hedeflerine ulaşabilir ..."* sözleri ile Türkiye'nin her anlamda Amerika ile işbirliği içerisinde olacağını ifade etmiştir.²⁸ Anlaşma 8 Temmuz 1948'de 5253 sayılı kanunla onanmış ve bu suretle Türkiye Marshall Planına tam anlamıyla dahil olmuştur.

Marshall Planının Kurumsal Yapısı

Marshall Planı'nın örgütlenmesi Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı (OEEC) ve İktisadi İşbirliği Ajansı (ECA) şeklindedir. OEEC General Marshall'ın tavsiyeleri sonucu 12 Temmuz 1947'de toplanan Onaltılar Konferansının kurmuş olduğu bir yapıdır. ECA ise Harriman'ın Başkan Truman'a sunduğu raporunda tavsiye ettiği özel teşkilattir.

Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı (OEEC), günümüzde kamu reformlarına küresel danışmanlık görevi yüklenmiş OECD yapısının doğuş halidir. Amerika'dan istenecek yardım toplamını tespit etmekle görevlendirilen ve geçici olarak kurulan komite, 16 Nisan 1948 günü Avrupa İktisadi İşbirliği sözleşmesi imzalanarak daimi statüye geçmiştir. Teşkilatın bir konseyi bir de icra komitesi bulunmaktadır. Temel görevi, üye ülkelerin hazırlayacakları programları tetkik etmek ve bunlar hakkında görüş bildirerek aralarında koordinasyon sağlamaktır.²⁹ Bu örgüt, Avrupa Birliğinin ekonomik birliğinin yolunu açmıştır.

²⁷ Cumhuriyet, 7 Mayıs 1948

²⁸ Cumhuriyet Gazetesi, 5 Temmuz 1948

²⁹ Kenan Manioğlu, *Türkiye'de Marşal Planı* (1948'den 1949 yılı sonuna kadar) Cilt:9, Devlet Bakanlığı Basımevi Matbaası, Ankara, s.11- 13

İktisadi İşbirliği İdaresi (ECA), Amerika'nın 3 Nisan 1948'de kabul ettiği "Yabancı Ülkelere Yardım Kanunu" ile merkezi Washington'da olmak üzere kurulmuş, yardım işleriyle görevli örgüttür. Amerikan Yardım Kanununun 104. maddesine göre ECA'nın başında Senato'nun onayı ile ABD Cumhurbaşkanı tarafından atanan ve yalnız Cumhurbaşkanı'na karşı sorumlu olan bir idareci bulunmaktadır. Yine Senato'nun onayı ile Başkan Truman tarafından seçilen 12 kişilik bir Halk İstişare Heyeti bir de Temsilciler Meclisi ile Senato üyelerinden oluşan bir komisyon oluşturulmuştur. Bretton Woods anlaşmasını takip eden Milletlerarası Para Fonu ve Dünya Bankası faaliyetlerini koordine etmek üzere kurulmuş olan Milli İstişare Konseyi'nin Marshall Planının uygulamasına başlanmasıyla yerine getirdiği işlev katılan ülkelere yapılacak hibe ve ikraz yardımlarını ve karşılık paraların sarf yerlerini tayin etmesidir. Diğer taraftan katılan ülkelerdeki Marshall Planı faaliyetlerinin denetimi ile sorumlu olan Büyükelçilik düzeyinde bir özel temsilci tayin edilmiştir. Bundan başka bir de her ülkede "özel misyon" kurulmuştur. Türkiye Avrupa İktisadi İşbirliği sözleşmesine uygun olarak ECA temsilcilerinin Türkiye'de görev yapmalarını temin etmeyi ve bunlara diplomatik muafiyet tanımayı kabul etmiştir. Bu suretle kurulmuş olan "İktisadi İşbirliği İdaresi Türkiye Özel Misyonu" idari bakımdan doğrudan doğruya ECA Washington merkezi emrinde olup siyasi bakımdan Türkiye'deki ABD Büyükelçiliğine bağlı olmuştur.³⁰

Türkiye'de Marshall Planı Yönetimi

Türkiye ile ABD arasında 4 Temmuz 1948 tarihinde imzalanan Ekonomik İşbirliği Anlaşmasını onaylayan 5253 sayılı Kanun gereğince Devlet Bakanlığı tarafından Türkiye ile ilgili olarak kaydedilen Marshall Planı faaliyetlerini içeren raporların hazırlanması şart koşulmuştur. İngilizce ve Türkçe olarak her üç ayda bir "Türkiye'de Marshall Planı" başlığı ile yayımlanan bu raporlar düzenli fasıllarla 1963 yılına kadar yayımlanmıştır.³¹

ABD tarafından istenen bu üç aylık raporların hazırlanmasının gözetimi için 15 Temmuz tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile Amerikan Kredileri Komitesinin kurulması kararlaştırılmıştır. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivinde Komiteye ilişkin hazırlan bir rapordan yapılması gereken işlerin örneğin, Amerika'dan IV. Üç aylık "Ekim-Aralık" zarfında yapılacak ithalata ait listelerin doldurulması, Nisan-Haziran tahsisinden istifade edebilmek için bu devreye ait malların %50'sinin Amerikan vapurları ile ithal edildiğini gösteren cetvellerin hazırlanması şeklinde olduğu görülmektedir.³²

İkinci bir kurumsal oluşum 22 Eylül 1948'de Washington'da kurulan Türk Ekonomi Heyeti'dir. Heyet, ERP yardımından faydalanmak ve Milletlerarası Kalkınma ve İmar Bankasından sağlanacak krediler dolayısıyla mukavele yap-

³⁰ A.k, s.13

³¹ A.k, s. 1

³² BCA: 30.18.1.2 116.48.10

mak ve mal alımında bulunmak için kurulmuş, göreve Amerika'da bulunan Ziraat İşleri Umum Müdürü Fuat Eren atanmıştır.³³

Amerika'da kurulacak Türk Ekonomi Heyeti hakkında Amerika ile Türkiye arasında düzenlenen protokole göre, Heyet, ERP yardımından sağlanacak kredilerle iktisadi devlet teşekkülleri ve diğer resmi kurumlar tarafından ABD ve Kanada'dan yapılacak mal alımlarının devlet menfaatine en uygun bir şekilde icrasını sağlamak üzere kurulmuştur.³⁴

Heyet, Maliye Bakanlığınca tayin edilecek bir başkanla, Bayındırlık, Ekonomi, Tarım ve Ulaştırma Bakanlıklarınca tayin olunacak birer üyeden oluşmaktadır. Washington Büyük Elçiliği Mali Müşaviri ve Ticaret Ataşesi Heyetin işlerini incelemeye yetkili olup Başkan tarafından lüzum görüldükçe Heyet toplantılarına katılabilmektedir. Heyetin başlıca görevleri, ERP yardımından ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasından elde edilecek kredi ve istikrazlara ilişkin çeşitli işleri, her alımda ilgili Bakanlıkça verilecek direktifler derecesinde, görmek ve bu işlerin düzenli yürütmesini sağlamaktır. Heyet ayrıca, Amerikan piyasasıyla yakından temasa geçilerek bu piyasanın gereklerini öğrenmek ve ilgili devlet daireleri ve iktisadi devlet teşekkülleri adına mukavele yapmakla görevlendirilmiştir.³⁵

Marshall Planı Yardımlarının Yapısı³⁶

Marshall yardımı olarak adlandırılan özel bütçe, üç yardım türü üzerine kurulmuştur. Bunlar doğrudan yardımlar, dolaylı yardımlar ve teknik yardım olarak adlandırılmıştır.

“**Direkt Yardım**”, Amerika'nın Marshall Yardımı dahilinde olan ülkelere doğrudan doğruya dolar olarak yaptığı yardımdır. Bunun bazıları uzun vadeli *ikraz*; bazıları nakdi değil aynı –mal olarak verilen *hibe*; bazıları ihracat koşuluna bağlanmış *şarta bağlı yardım* olarak verilmiştir.³⁷

³³ BCA: 30.10.0 268.806.16

³⁴ BCA: 30.10. Yer: 268.806.16

³⁵ Tarım Bakanlığının 23/9/1948 tarih ve 582/50874 sayılı Türk Ekonomi Heyetinin Kuruluşuna Dair Yazısı, BCA: 30.10.0 268.806.16

³⁶ *Türkiye'de Marshall Planı (Başlangıcından 1951 sonuna kadar)*, Cilt 9, Devlet Bakanlığı, Başbakanlık Devlet Matbaası, 1952 s.16-35

³⁷ Doğrudan yardım türlerinin resmi tanımları şöyle yapılmıştır: *A) İkraz*: Yardım gören ülke faydalandığı bu krediyi ABD'ye borçlanmakta ve onu belli taksitlerle ödemektedir. ABD ile yapılan anlaşma uyarınca borcun ödenmesine 1952 Temmuzundan itibaren başlanacaktır. 1952'den 1956 senesine kadar Amerika'ya yalnız faiz tutarları ödenecek o tarihten sonra da 35 sene vade ve %2,5 faizle anapara ve faiz bir arada eşit taksitlerle ödenerek borç kapatılacaktır. *B) Hibe*: Direkt yardımın hibe şeklindeki çeşidi, tekrar iade edilmeyecek olan yardımdır. Bu yardım nakdi değil aynı, yani mal olarak verilmektedir. Hibe şeklinde yardım gören her ülke bu yardımdan ülkeye getirilen malların karşılığını kendi milli parasıyla “karşılık paralar” ismi verilen özel bir hesaba bloke etmek zorundadır. *C) Şarta Bağlı*: Bu yardımda, bir ülkenin Amerika'dan şarta bağlı yardım görebilmesi için diğer ülkeye tiraj hakları ölçüsünde belli miktarda mal ihraç etmesi gerekmektedir ki o takdirde Amerika, ihracatçı ülkeye ihraç ettiği mal bedeli karşılığını şarta bağlı yardımla ödemektedir. Diğer bir deyişle şarta bağlı yardım, katılan bir ülkenin diğer

“**Endirekt Yardım**”, katılan ülkelerin birbirleri arasında yapacakları dışsattım ve dışalımını karşılamak üzere sağlanan bir yardım türüdür.³⁸

“**Teknik Yardım**” Amerika’dan sağlanan teknik malzeme ve yabancı uzman desteğinden oluşmaktadır.

Türkiye’nin 1948 yılından 1959 yılına kadar Marshall yardımlarından direkt, endirekt ve teknik yardımlardan ne kadar yararlandığını gösteren tablo Ek-2’de verilmiştir.

Marshall Planı içerisinde Türkiye’nin hibe şeklinde aldığı yardımlar, “karşılıklı para” olarak adlandırılan sistem içerisinde yürütülmektedir. Hibe şeklinde yardım gören ülkelerin hibe yoluyla aldıkları mal, hizmet veya teknik bilginin malolduğu dolar karşılığının milli para ile özel bir hesapta toplanması ile oluşmaktadır. Türkiye ile ABD arasında 4 Temmuz’da yapılan Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve bu anlaşmayı tadil eden 31 Ocak 1950 tarihli protokol gereği Türkiye’ye yapılan direkt yardımın hibe kısmı ile endirekt yardımın tiraj hakları ve özel kaynak yardımlarının karşılığını oluşturan Türk paralarının TC Merkez Bankası’ndaki özel bir hesapta toplanması zorunluluğu getirilmiştir. Protokol hükümlerine göre özel hesapta toplanan paraların %5’i ECA özel Misyonun masrafları için geri kalan %95’lik kısmı Türkiye’nin kalkınma programlarının iç finansmanı ve askeri haramcılar için ECA’nın denetimi altında tahsis edilmektedir.³⁹ Toplanan paraların hangi sektörler için kullanılabileceğine ECA karar vermektedir. Dolayısıyla kalkınma planları üzerinde ABD’nin doğrudan denetleme yetkisi ECA aracılığıyla sağlanmıştır. Karşılık paralar çeşitli liberalizasyon anlaşmaları ile koşut bir şekilde tahsis edilmiştir.

Türkiye Amerika’dan dört türlü teknik yardım almıştır. Bunlardan birincisi Amerika’ya eleman gönderilmesi, ikincisi Amerika’dan uzman ve müşavir getirilmesi, üçüncüsü teknik malzeme temini, dördüncüsü İktisadi, sınaî ve zirai sahalarda karşılaşılan teknik sorunların karşılıklı çözümüdür. Türkiye diğer ülkelerden farklı olarak, yardımın büyük bir kısmını ziraatin makineleştirilmesi, yeraltı servetlerinin işletilmesi, mevcut işletmelerin modern araçlarla teçhizi, enerji kaynakları ve karayolu yapımı için kullanmıştır. Teknik yardımlar kapsamında Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı 1948 yılından itibaren 1951 yılına kadar 118 teknik yardım grubu oluşturmuş, Türkiye bunlardan 20’sine katılmıştır.

katılan ülkelere tanıdığı net tiraj haklarına karşılık dolar olarak Amerika’dan gördüğü yardımdır.

³⁸ Marshall Planının ilk projesinde böyle bir yardım türü yoktu. Üye ülkeler Amerika’dan borç ve hibe yolu ile aldıkları peşin para ile ihtiyaç maddelerini karşılamak zorunda idiler. Dolayısıyla Avrupa menşeli mallar yerine doğrudan doğruya Amerikan malını tercih etmek durumunda kalmaktaydı. Bu sıkıntılı durumu aşmak için “tiraj hakları (ithalat hakkı)” formülü geliştirilmiştir. Tiraj hakları 16 Ekim 1948 ve 7 Eylül 1949 tarihlerinde imzalanan “Avrupalıların Ödeme ve Takas Anlaşmaları” ile fiilen tesis edilmiştir. Amerika bu şekilde tanınan tiraj haklarının brüt tutarları karşılığında şarta bağlı dolar tahsisleri yapmaktaydı.

³⁹ A.k., s.37

ASKERİ İDAREDE GELİŞMELER

Truman Doktrini, Amerika Birleşik Devletlerinin, Sovyet tehdidi altındaki ülkelere mali ve askeri yardım yapmayı hedefleyen bir plandır. Bu plana göre, komünizm baskısı altında kalan ülkelere (başta Türkiye ve Yunanistan'a) 400 milyon dolarlık bir yardım yapılacaktır. 1947 yılının Mayıs ayında alınan kararla Türkiye'ye 100 milyon, Yunanistan'a 300 milyon dolar yardım yapılması kararlaştırılmıştır. Truman Türkiye ve Yunanistan'a yapılan yardımın amacını şu şekilde açıklamaktadır;⁴⁰

Türkiye ve Yunanistan'a yabancı baskısına karşı tamamiyetlerini muhafaza için yardım etmekteyiz, bu memleketlerin devam edecek olan tamamiyetleri Avrupa ve Ortasarkta istikallerini muhafaza etmeğe uğraşan diğer milletler üzerinde kuvvetli bir tesir yapacaktır. Herhangi bir milletin istiklaline karşı girişilen tecavüz Amerikan güvenliğine bir tehdit teşkil eder.

1948 yılının Ocak ayında açıklanan askeri yardım programı çerçevesinde öncelikli olarak 1 Nisan'a kadar Türkiye'ye dört büyük denizaltı ile on bir tane harp gemisi verilmesi kararlaştırılmıştır.⁴¹ Truman 1948 yılı sonuna doğru Türkiye'ye yapılan askeri yardımın bilânçosunu kongreye verdiği bir raporla bildirmiştir. Bu rapora göre, hava kuvvetlerine 13, kara kuvvetlerine 62, donanmamıza 13 milyon dolarlık yardım yapılmıştır. Verilen malzemenin toplamı ise 140 bin ton kadardır.⁴²

14 Mayıs 1948'de çıkan bir Bakanlar Kurulu Kararı ile Amerika'dan gelmekte olan askeri malzemenin kullanılmasını göstermek üzere, Amerikalı 200 uzman ve personelin, kara, deniz ve hava teşkilatlarında çalıştırılmasına karar verilmiştir.⁴³ Türkiye'ye gelen Amerikalı uzman ve personele de birtakım kolaylıklar tanınmıştır. Amerikan Askeri Yardım Kurulundan olup Hava grubundan 64, ordu grubundan 29 Amerikalı uzmanın işleri icabı olarak yasak bölgelere ve bu bölgeler içindeki limanlara girmelerine Bakanlar Kurulunca izin verilmiştir.⁴⁴ Yine Bakanlar Kurulunun bir başka kararıyla Türkiye'ye gelmek için gereken izni alacak olan Amerikan ve İngiliz Askeri uçakları mürettebatının (subay ve er) pasaport ve vize kaydına tabi tutulmamaları öngörülmüştür.⁴⁵

Dışardan gelen askeri malzemenin yanında Türkiye'de de askeri sanayi üretiminin geliştirilebilmesi için Harb Sanayii Kurumu kanun tasarısı hazırlanmıştır. Hava, deniz ve kara harb sanayi şubelerini ihtiva edecek olan bu kurum, randımanlı çalışmayan askeri fabrikaların ıslahının sağlanacağı düşüncesi ile ortaya atılmıştır.⁴⁶

⁴⁰ Cumhuriyet 8 Ocak 1948

⁴¹ Ulus 10 Ocak 1948

⁴² Cumhuriyet 4 – 5 Ekim 1948

⁴³ BCA: 30.10.01.02 116.33.19

⁴⁴ BCA: 30.18.01.02 117.62.18

⁴⁵ BCA: 30.18.1.2 117.75.10

⁴⁶ Cumhuriyet 14 Haziran 1948

Askeri alanda diğer gelişmelere bakıldığında göze çarpan bir gelişme Milli Mücadeleye katılması için yapılan davete icabet etmediği için askerlikten çıkarılanlara 3527 sayılı Af Kanunundan istifade ile tekaüt maaşı bağlanmasına Askeri Yargıtay tarafından karar verilmesidir.⁴⁷ Bu aftan yararlanılarak yıl içerisinde çok sayıda kişi emekliye sevk edilmiştir.

DEVLET İŞLERİNDE RASYONALİZASYON

1948 yılının reform düşüncesi, mülki sistemle meşgul değildir. Yıl içinde yalnızca 15 bucak ilçe haline getirilmiş, bazı köylerin yönetsel bağlantılarında değişiklikler yapılmıştır. Kamu yönetimi, 1936'da belirlenmiş olan orman politikasını izlemeye devam etmektedir. 1948 içinde devlet ormanlarının tahdidini, 22 komisyonun 133 kararıyla sürdürülmüştür.⁴⁸ Adalet Yönetimine ilişkin yargıç atamaları dışında bir gelişme olmamıştır. Yıl içerisinde yaklaşık 214 yargıcın naklen ataması yapılmış, çeşitli derece ve kadrolara mensup 185 yeni yargıç ataması gerçekleştirilmiştir.

Hükümetlerin yayın dünyasına dönük ilgileri çeşitlenmiştir. Mısır Kralıyla İngiltere Hanedanı hükümetçe koruma altına alınmış, komünizm propagandası suçlamaları sürmüştür.⁴⁹ Kısacası, genel yönetsel örgütlenme güncel gerekler doğrultusunda alınan kararlarla hareketini sürdürmektedir. Bununla birlikte, 1948 yılı uzunca zamandan bu yana kullanılmakta olan bir terimin yükselişine tanıklık eder: Rasyonalizasyon.

Rasyonalizasyon, 1940'lı yıllarda sıkça kullanılan bir terim olarak karşımıza çıkmakla birlikte terimin güncellik kazanması çok daha öncesine gitmektedir. Nuray Keskin'in "Türkiye'de Kamu Yönetimi Disiplininin "Köken" Sorunu" adlı çalışmasından yola çıkarak Türkiye'de 1930'lu yıllarda yayımlanan yazılarda rasyonalizasyon kavramının ilgiyle karşılandığı söylenebilir.⁵⁰

⁴⁷ BCA: 30.11.1 196.5.1

⁴⁸ Tarım Bakanı Cavid Oral, ormanlar üzerinden yolsuzlukların devam ettiğini, öncelikle bu yolsuzlukların önlenmesinin temel politika olduğunu söylemektedir. Hükümetlerin, 1936 yılında başlatılmış olan orman politikasına bağlılıkları sürmektedir. Bakan 1936 tarihinde ve 3116 sayılı Kanunla eski zamanın "cebeli mübah" zihniyetinin bertaraf ederek devletçilik prensibini benimsediklerini, eğer liberal bir zihniyete politikayı bıraksalardı ormanların daha büyük bir tahribatla karşılaşacaklarını" açıklıyordu. C, 4 Ekim 1948.

⁴⁹ Mısırda Memhet Şirzat tarafından yazılıp 1946 yılında Kahire'de basılmış olan "Nizal el Ekrad" kitabı, Rusların teşviki ve tertiplemesi ile kurulan Şurş ve Rezkari Kürt komünist partileri hesabına propaganda yaptığı için; Sabahattin Ali tarafından yazılan ve Remzi Kitabevi tarafından yayınlanan "Sırça Köşk" romanı komünistlik propagandası yaptığı gerekçesiyle yasaklanmıştır. Moskova'da Rusça olarak çıkan "Ogonek" Kuvayimilki ve Kıbrıs'ta yayınlanan İşçinin Yolu Şaşmaz adlı dergiler, Neriman Hikmet'in "Gazetelerin Yazmadığı, Partilerin Konuşmadığı Hakikatler" adlı broşür ve Reşat Enis'in "Ekmeğ Kavgamız" adlı romanı, yasaklama yaptırımıyla karşı karşıya kalmıştır. 15.7.1948 BCA: 30.18.1.2 117.59.8; 2.10.1948 BCA: 30.18.1.2 117.64.8

⁵⁰ Nuray Keskin, "Türkiye'de Kamu Yönetimi Disiplininin "Köken" Sorunu", *GETA Tartışma Metinleri*, No:89, Kasım 2005

Rasyonalizasyon kavramının bir yönetim sorunu olarak uluslararası alanda tartışmaya açılması işletme iktisadının yükseldiği 1920'li yıllarda başlar. Rasyonalizasyonu üretim ve teknoloji temelinde kavramsallaştıran ve uluslararası düzeyde tartışmaya açan ülke Almanya'dır. 1947 yılında Türk Ekonomisi Dergisinde yayımlanan bir haberden, Almanların öncülüğünde 1924 yılından itibaren "Uluslararası Rasyonelleştirme Kongreleri"nin düzenlendiğini öğrenmekteyiz. İşletmelerin örgütlenmesiyle sevk ve idaresinde problemleri aşmak için 1924 yılında ilk defa Prag'da düzenlenen bu kongre, İkinci Dünya Savaşı'ndan önce düzenli olarak üç sene bir toplanmıştır. Kongre, 1925'de Brüksel'de, 1927'de Roma'da, 1929'da Paris'te, 1932'de Amsterdam'da, 1935'de Londra'da, 1938'de Washington'da toplanmış, İkinci Dünya Savaşı nedeniyle komite faaliyetlerine ancak 1947'de başlayabilmiştir. Kongrenin düzenlenmesi için kurulan komitelerin başlıca çalışma konuları, tasarruf imkânlarının araştırılması ve çalışma şartlarının ıslahı konularıdır.⁵¹

1948, uluslararası düzeyde kongrelerde işlenen rasyonalizasyon konusunun kamu kurumlarında eyleme geçirildiği bir yıl olmuştur. Kavramın 1948 yılı ülke yöneticileri için iki anlamı bulunmaktadır; bunlardan birincisi kadro tensikati olarak adlandırılan personel sayısının azaltılması, böylece idare masraflarının kısılması, ikincisi ise devlet dairelerinde verimliliğin artırılmasıdır.

Devlet Dairelerinde Rasyonalizasyon Çalışmaları: Asgari Kadro, Azami Sürat

1948 yılı rasyonalizasyon hareketinde ilk girişim Devlet Dairelerinde Islahat Komisyonunun kurulmasıdır. 7 Ocak 1948'de idare teşkilatının daha verimli çalışmasını sağlayıcı tedbirleri tespit için Başbakan Yardımcısı Faik Ahmet Barutçu başkanlığında, Başbakanlık Müsteşarı, Ekonomi ve Maliye Bakanlıkları ile umumi murakabe heyeti temsilcilerinin de katılımı ile toplanan komisyon hükümetin esas hedefini açıkça ortaya koymaktadır. Başkan amacın devlet dairelerinde rasyonel bir çalışma sistemi kurmak olduğunu ancak bununla sadece bir tasarruf sağlamak değil daha ziyade geniş ölçüde bir idari ıslahat düşünüldüğünü ifade etmiştir.⁵²

Hükümet idari ıslahat konusunda kararlıdır. Komisyonun toplanmasının hemen ardından memur kadroları için bir tamim yayımlanmış ve açıkta olan hiçbir kadroya memur tayin edilmemesi vilayetlere bildirilmiştir. Tamim'de ayrıca iki görevin bir memurun sorumluluğunda toplanmaması ve memurların dı-

⁵¹ Türk Ekonomisi Dergisi, Yıl:5, Sayı:54, Aralık 1947. 1920'lerin sonunda Almanya'nın yaşadığı ekonomik kriz nedeniyle rasyonalizasyon kongreleri ABD'nin desteği ile sponsor olan kuruluş Twentieth Century Fund tarafından yürütülmüştür. Yirminci Yüzyıl Vakfı Türkiye için bilinen bir isimdir. 1949 tarihli Thornburg Raporu olarak bilinen "Türkiye Nasıl Yükselir" başlıklı raporuyla Türkiye'nin savaş sonrası yeniden yapılanma sürecinde etkisi olan Max Thornburg hazırladığı raporu Yirminci Yüzyıl Vakfı adına hazırlamıştı. Bkz: Charles S. Maier, "Between Taylorism and Technocracy: European Ideologies and the Vision of Industrial Productivity in the 1920s", *Journal of Contemporary History*, Vol.5, No. 2, 1970, s. 27-61

⁵² *Cumhuriyet Gazetesi*, 7 Ocak 1948

şarıda ayrı vazife almalarının önüne geçirilmesi için bazı tedbirlerin alındığı yazmaktadır.⁵³

24 Ocak 1948'de Barutçu başkanlığında yeniden toplanan Komisyon, her bakanlıkta küçük gruplar halinde komiteler kurulmasını kararlaştırmıştır. Kurulacak komiteler, bir ön hazırlık şeklinde kendi bünyelerinde daha rasyonel bir çalışmanın, asgari kadro ve azami sürat esasına göre nasıl mümkün olabileceğini inceleyecek ve daha sonra rasyonel çalışmanın gerçekleşmesini sağlayabilecek tasarruflu bir kadro yaparak kendi görüşleri ile iki ay içinde asıl komisyona verecektir.⁵⁴

Başbakanlık 13 Şubat 1948'de devlet kurum ve kuruluşlarından, verimli ve rasyonel çalışma imkânlarının araştırılması hakkında rapor hazırlamalarını yayınladığı 76-793/6-528 sayılı emirle istemiştir.⁵⁵ Başbakanlığın bu emirle kurumlara gönderdiği talimat iki ana maddeden oluşmaktadır:

(1) Kat'i zaruret olmadıkça münhallere tayin yapılmaması, (2) Merkezde kurulacak bir komite marifetiyle işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınması iktiza eden tedbirlerin tespiti ve bu sayede kadrolarda tasarruflar ve muamelede basitlik ve sür'at sağlanması.

Merkezde kurulan komiteler, daha alt birimlerden gelen raporları toplamakta ve ilgili kurumun raporunu ortaya çıkarmaktadır. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi'nden ulaşabildiğimiz kurumların hazırladıkları rasyonelizasyon raporları, makalenin sonunda Ek-3 olarak listelenmiştir. Raporlar incelendiğinde kadro tasarrufuna gidilecek kadar fazla personelin olmadığı, aksine var olan personel sayısının bile işlerin düzgün yürümesi için yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla hükümetçe alınan kadro tasarrufu tedbirlerinin hükümetin personel politikası ile doğrudan ilgisi olduğu ve kadro fazlalığından kaynaklanmadığı açıkça görülmektedir.

Hükümet, alınan raporlar doğrultusunda 26 Haziran 1948'de tasarruf için yeni kararlar almış, kadro ve idare masraflarını kısmak üzere yeni esaslar belirlemiştir. Bu esaslara göre; aylık ve ücretler arttırılmayacak, münhallere kimse tayin edilmeyecek, geçici hizmetlerde dörtte bir; daktilo kadrolarında yüzde 10 tasarruf yapılacaktır. Hükümetçe zarureti kabul edilecek haller dışında A- bundan sonra aylık, ücret ödenek gibi özlük hakları arttırmağa matuf olarak, idari karar alınmayacağı gibi kanun teklifi de yapılmayacak. B- Münhal bulunan memurluklara veya ücretli vazifelere memur ve müstahdem tayin olunmayacak, C- Münhal bulunan yerlere vekil de tayin edilmeyecektir. Bütçede yazılı geçici hizmetler tertibinden alınan kadrolarla görülmekte olan vazifeler memurlara ikinci veya üçüncü vazife şeklinde tevdi edilmeyecektir. Geçici hizmetler bö-

⁵³ *Cumhuriyet Gazetesi*, 8-9 Ocak 1948 İçişleri Bakanlığı bir anlamda gözdağı mahiyetinde memur sayısını arttırmış olan Ankara belediyesinin yeni yıl bütçesini reddetmiştir.

⁵⁴ *Ulus Gazetesi* 24 Ocak 1948

⁵⁵ Başbakanlık tarafından yayımlanan bu emrin orijinal metnine ulaşmamakla birlikte devlet dairelerinin bu emir doğrultusunda hazırlamış oldukları raporlardan hazırlanması istenen raporun ana hatlarına ulaşmaktayız.

lümlelerinde yazılı ödeneklerde en az dörtte bir tasarruf yapılacak, daktilo gibi müteferrik hizmetleri gösteren ve bütçeye bağlı olan D cetvelinde yüzde 10 tasarruf yapılacaktır. Eğitim kadroları, köy enstitülerinden mezun olacakların adedine göre tenzile tabi tutulacaktır. Nihayet, 1949 bütçesinde kadro masraflarında tasarruflar yapılacaktır.⁵⁶

28 Haziran 1948'de yukarıda alınan tasarruf tedbirleri 76/1409-6/2190 sayılı genelge ile tüm kurumlara bildirilmiştir.⁵⁷ Temmuz ayında belediye kadrolarında memur sayısının azaltılması kararı alınmış ve münhal memurluklara kimisinin tayin edilmemesi, daktilo kısmından yüzde on tasarruf sağlanması ve vekâlet ücretlerinin kesilmesi hakkında Maliye Bakanlığının çıkardığı emir Vilayetçe dairelere bildirilmiştir.⁵⁸

Kadrodan çıkarılanlar daha çok Bütçe Kanununa bağlı (D) cetveline bağlı ücretli kadrolarının %10'luk tasarruf dilimine girenler ile ve (E) cetveline bağlı geçici hizmetliler bölümlerindeki ödeneklerden en az dörtte bir oranında tasarruf için görevine son verilenlerden oluşmaktadır.⁵⁹ Yıl içerisinde rastladığımız tasarruf tedbirleri gereğince İstanbul Teknik Üniversitesi 80 kişi, Denizyollarında 650 memurun görevine tasarruf gerekçesiyle son verilmiştir.⁶⁰

ULAŞIM POLİTİKASI: Demiryolu ile Karayolu ve Hiltis Raporu

Türkiye'de 1923 yılına kadar demiryolları işi yabancı sermayenin egemenliğindedir. Cumhuriyetin ilanından sonra demiryolu ağı genişletilmekle birlikte eski hatlar da devletleştirilmiştir.⁶¹ 1923 yılı itibarı ile 4559 km olan demiryolu 1940 yılına kadar 8637 km.'ye ulaşmıştır.⁶²

1948 yılında yabancı şirketlerin elinde olan demiryollarının devletleştirilmesine devam edilmiştir. Yılın ilk gününde, 1921 tarihinde yapılan bir anlaşma ile işletme hakkı "Cenup Demiryolları T.A. Şirketi'ne verilen 381 kilometrelik Çobanbey-Nusaybin ana hattıyla Derbesiye-Mardin arasındaki 24 kilometrelik şube hatlarından oluşan 405 kilometre uzunluğundaki Cenup Hattı fiilen T.C.D.D. Yolları Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir.⁶³ Bu devir ile Türkiye sınırları içerisindeki bütün demiryolu şebekesinin fiili işletmesi devletin elinde toplanmıştır.⁶⁴ Yıl içerisinde devletleştirmelere ek olarak 1948 yılında Köprüboğazı Maraş iltisak hattı işletmeye açılmış, diğer hatların inşasına program dahilinde devam edilmiştir.⁶⁵ Bir diğer gelişme ise İstihkâm ve Demiryolu

⁵⁶ *Cumhuriyet Gazetesi*, 27 Haziran 1948

⁵⁷ BCA:30.10.0 15.85.1, 28.6.1948

⁵⁸ *Cumhuriyet Gazetesi*, 11 Temmuz 1948

⁵⁹ BCA:30.10.15.85.1, 27.7.1948

⁶⁰ *Cumhuriyet Gazetesi* 20 Temmuz 1948

⁶¹ H.Sadi Selen, *Türkiye'nin Yol Sistemi*, Türk Coğrafya Kurumu Yayını, Ankara 1943, s.7

⁶² Türkiye'de Demiryolu'nun Tarihi Gelişimi, www.kamusen.org.tr/imag/arge/demiryolu.pdf

⁶³ Cenub Demiryolları Alman sermayesi ile tesis edilmiştir.

⁶⁴ *Ulus Gazetesi*, 1 Ocak 1948

⁶⁵ *Cumhuriyet Gazetesi*, 7 Kasım 1948

Okulu'nun açılmasıdır. Bu okul, bütün istihkâm subaylarının Amerikan malzemesi ile çalışma metotlarını öğrenmeleri için açılmıştır.⁶⁶

Ancak 1940 sonrasında demiryolu çalışmaları hızını kesmiş ve bir durgunluk dönemine geçilmiştir. 1948 yılı itibariyle Türkiye Marshall yardımlarının etkisi altında ulaşım politikasında ağırlığını karayoluna vermiştir.

Karayolu politikası ve örgütlenmesinin şekillenmesinde Amerikalı yabancı uzmanların hazırladıkları raporlar etkili olmuştur. Bu raporlardan en önemlisi 1948 yılı başında Türkiye'nin karayolu durumunu tespit üzere Türkiye'ye gelen Amerika Yollar Dairesi Genel Müdür Yardımcısı H.E. Hilts tarafından hazırlanan "Türkiye'nin Yol Durumu" Raporu'dur.

Ocak ayı başında Türkiye'ye inceleme yapmak üzere gelen Hilts yaptığı incelemeler sonucunda Türkiye'de "yol teşkilatının ve yol kalkınmasının rasyonel bir şekilde sağlanması için bir fen heyetinin kurulmasını ve ekonomik etüdümler sonucunda hazırlanacak bir yol planının kaçınılmaz olduğunu Türk yetkililere anlatmıştır.⁶⁷

Hilts'in bu açıklamasının üzerinden çok geçmeden yol ve su politikası üzerine Bayındırlık Bakanı Kasım Gülek'in açıklaması gazetelerin manşetinde yer almıştır. Gülek, her alanda olduğu gibi yol ve su davasında da Amerika ile işbirliği yapacaklarını açıklamıştır.⁶⁸ Bayındırlık Bakanının bu açıklamasının hemen ardından Hilts beraberinde getirdiği bir heyet ile Bayındırlık Bakanlığında çalışmalara başlamış ve Şubat 1948'de "Türkiye'nin Yol Durumu" başlıklı raporunu sunmuştur.

Hilts, Raporun girişinde önce karayolunun önemini anlatmış ardından önerdiği bu yeni ulaşım sisteminin örgütlenmesi ve altyapısı konusunda şunları söylemiştir;⁶⁹

Karşılıklı işbirliği ile uzun vadeli bir Türk yol ıslah programının ve yeter bir Türk Devlet Yolları sisteminin işlemesi için lüzumlu idarenin tesisi kararlaştırılmıştır. Bu kararın tatbiki, teşkilat fonksiyonlarının tetkikini, plan, inşa ve bakım standartlarının tespitini ve yeter bir Türk yol sisteminin muntazam surette işlemlerini temin edecek devamlı gelir ve menba miktarlarının tesisini gerektirir.

Raporda, doğrudan Bayındırlık Bakanına karşı sorumlu, tüzelkişiliğe sahip bağımsız bir yollar Genel Müdürlüğünün kurulması önerilmekte ve bu genel müdürlüğe bağlı çalışacak 10 bölge müdürlüğünün kurulması istenmektedir. Karayolu yapımında çalıştırılacak teknisyenlerin, yetiştirilmek üzere Washington'daki Yollar İdaresine eğitim amaçlı gönderilmesi ve Amerikan yardım makineleriyle girişilen yol yapımında Amerikalı müteahhitlerin çalıştırılması diğer öneriler arasındadır.⁷⁰

⁶⁶ *Cumhuriyet Gazetesi*, 9 Kasım 1948

⁶⁷ *Ulus Gazetesi*, 13 Ocak 1948

⁶⁸ *Cumhuriyet Gazetesi*, 30 Ocak 1948

⁶⁹ Sami Güven, *1950'li Yıllarda Türk Ekonomisi Üzerinde Amerikan Kalkınma Reçeteleri (Hilts, Thonburg, Barker Raporu)*, Ezgi Kitabevi, Bursa 1998, s.11

⁷⁰ *A.k.*, s.13

Hilts'e göre yollar teşkilatı bir fabrika bir banka gibi rasyonel çalışmalı ve düzenli bir kâr ve zarar hesabına tabi tutulması gerekmektedir.⁷¹ Hilts, İktisadi Yürüyüş Dergisine verdiği bir röportajda yol programının hangi aşamalardan geçilerek hayata geçirileceğini açıklamaktadır. Hilts'in ifadesiyle Türkiye 10 yol bölgesine ayrılmıştır. Buralarda yol makinelerinin bakımı için on atölye yapılmasına başlanacak ve İskenderun'da 600 eleman yetiştirecek dört makinist kursu açılacaktır. Hilts yol ekonomisi için üç çalışmanın yapılması gerektiğinin kaçınılmaz olduğunu ifade etmektedir. Bunlardan birincisi yol envanteri, ikincisi yol trafiği, üçüncüsü yol finansmanıdır. Hilts'in yaptığı hesaba göre, yolların finansmanı için ihtiyaç duyulan 50 bin kilometre şose yolu için 2.5 milyon Türk lirası, ayrıca 150 bin kilometre uzunluğunda köy yolu için 1.5 milyon Türk lirasına ihtiyaç vardır.⁷²

26 Nisan'da Bayındırlık Bakanı Kasım Gülek ile Hilts arasında bir sözleşme imzalanmış ve karayolu yapımında yabancı uzmanlardan hangi alanlarda yararlanılacağı tespit edilmiştir. Sözleşme ile Türkiye'deki yabancı uzmanlardan, yolları topografik teşekkülleri bakımından incelemek, etütler hazırlamak, inşaa ve bakım metodlarını tespit etmek, lazım olan tamir, malzeme ve atölye ihtiyaçlarını tespit etmek, yollar için lüzumlu bulunan laboratuvar ihtiyaçlarını incelemek, yol inşaatı için eleman yetiştirmek amacıyla yararlanılacaktır.⁷³

Türk Ekonomisi Dergisinin Haziran sayısında Hilts karayolu çalışmalarının durumunu şu şekilde özetlemiştir.⁷⁴

Türkiye batıdan doğuya kuzeyden güneye şehirleri, kasabaları ve köyleri birbirine bağlayan büyük bir yol şebekesine kısa zamanda kavuşmuş olacaktır. Bunun tahakkuku için üçer senelik programlar halinde çalışılacaktır... Yol yapımı için Amerika'dan gönderilen malzemenin yüzde 20'si memleketinize gelmiştir. Bizim gayemiz Türkiye'nin yol işlerinde makineleşmesidir. Bunun için bölge, şube ve kısım atölyeleri kurulmuştur. Şimdi 10 bölge atölyesi, 58 şube atölyesi, 198 kısım atölyesi kurulmaktadır...

Büyük Yol Programı son şeklini aldığıında Bayındırlık Bakanı Nihat Erim, 22.500 km uzunluğundaki ana yol şebekesinin en geç 9 yılda gerçekleşeceğini açıklamıştır.⁷⁵ Yol ağının ana hatları dokuz yılda ve üç evrede yapılacaktır.⁷⁶ Ancak uzun vadeli bir yol planının tahakkuku için teşkilatlanması kaçınılmazdır. Bayındırlık Bakanlığı Ağustos ayında yeni bir yollar kanunu tasarısı ile tüzel kişiliğe haiz bir yollar genel müdürlüğü kurulması kararlaştırılmıştır. Kurulacak genel müdürlük, planlama ve araştırma, bakım ve inşaat, finansman ve denetim,

⁷¹ *Cumhuriyet Gazetesi*, 8 Nisan 1948

⁷² Aslan Tufan Yazman, "Amerikan Yol Heyeti Reisinin Demeci", *İktisadi Yürüyüş Dergisi*, Yıl:9, Sayı:195, 12 Şubat 1948, s.21

⁷³ *Cumhuriyet Gazetesi*, 26 Nisan 1948

⁷⁴ Türk Ekonomisi Dergisi "Yol İnşaatı Üçer Yıllık Plan Yapılıyor" başlıklı Hilts ile yapılan söyleşi, Yıl:6, Sayı:60, Haziran 1948

⁷⁵ *Ulus Gazetesi*, 10 Ağustos 1948

⁷⁶ *Cumhuriyet Gazetesi*, 17 Eylül 1948

dairelerini içerecektir.⁷⁷ Hilts kurulacak karayolu genel müdürlüğünün Ulaştırma Bakanlığı içerisinde değil Bayındırlık Bakanlığı içerisinde kurulmasını öngörmekteydi. Sonuçta Hilts'in istediği Karayolları Genel Müdürlüğü 1951 yılında Bayındırlık Bakanlığına bağlı, tüzelkişiliğe haiz bir kurum olarak hayata geçirilmiştir.

TARIMDA TİCARİ SERBESTLEŞME VE MAKİNELEŞME

1947 yılında 23 ülkenin katılımı ile oluşan ve amacı, ithalat vergilerini azaltmak ve uluslar arası ticaretin önündeki engelleri kaldırmak olan Ticaret ve Gümrük Tarifeleri Genel Anlaşması (GATT) 1 Ocak 1948 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.⁷⁸

GATT'ın faaliyetleri dış ticaretin serbestleştirilmesini sağlamaya yönelik olmuş ve bu çerçevede serbest bir dış ticaret sisteminin oluşmasında engel görülen gümrük vergilerinin (tarifelerin) düşürülmesi, tarife dışı engellerin kaldırılması hedeflenmiştir.⁷⁹

1948 yılında dış ticarete serbestleşme girişimi tütün üretimi üzerinde gerçekleşmiştir. 10 Ocak 1948'de Hükümetin tütün ihracatı politikası açıklanmış, tütün ihracatının arttırmak üzerine alınan tedbirler ile dış pazardaki alıcılara geniş imkânlar sunma ve birtakım kısıtlamaların kaldırılmasının hedeflendiğinin altı çizilmiştir.⁸⁰

Cumhuriyet Gazetesi'nde Ticaret Bakanı Mahmut Nedim Gündüzalp'ın tütün ihracatına ilişkin giriştiği düzenlemeleri değerlendiren yazısında Gıyas Akdeniz, ihracatı arttırmak için yapılan bu düzenlemeleri ilk müsbet ve mühim karar olarak değerlendirmiştir.⁸¹ Tütün ihracatında serbestleşme girişiminin ardından yabancıların Türkiye'ye olan ilgisi artmıştır. 1948 yılında kurulan Austro ve Greek-American Tobacco Company firmaları tütün piyasasına giriş yapmıştır.

Austro Türk Tütün Anonim ortaklığının, kendi ve başkaları adına tütün almak, işlemek, satmak, ihraç ve ithal etmek ve bu maksatlarla her türlü hukuki, ticari işlemleri yapmak, ithalat ve ihracat işleriyle iştigal etmek ve merkezi Ankara olmak üzere 25 yıl süre ve 10.000 Türk lirası sermaye ile⁸², merkezi İstanbul'da bulunan Greek-American Tobacco Company Tütün Ticareti Türk Anonim Ortaklığının beş yıl süre ve 10.000 Türk lirası sermaye ile tütün piyasasına girmesine izin verilmiştir.⁸³

⁷⁷ *Cumhuriyet Gazetesi*, 18-19 Ağustos 1948

⁷⁸ Anlaşma 1995'te yerini Dünya Ticaret Örgütü'ne bırakmıştır.

⁷⁹ Selime Güzelsarı, "Dünya Ticaretinde Çok Taraflı Anlaşmalar Süreci", *Hizmetler Ticaretinde Küreselleşme: GATS Anlaşması*, Selime Guzelsari, Engin Sezgin, Onur Karahanogulları, Seyhan Erdoğan, DİSK Genel-İş Yayını, Ankara 2002.s.10

⁸⁰ *Cumhuriyet Gazetesi*, 10 Ocak 1948

⁸¹ *Cumhuriyet Gazetesi*, 11 Ocak 1948 Gıyas Akdeniz, 1952 tarihli "Devlet Memurlarının Ücret Rejimlerinin Islahı Hakkında Rapor" ile tanınmaktadır.

⁸² BCA: 30.18.1.2 116.21.4

⁸³ BCA: 30.18.1.2 117.566.16

1948 yılında “Beş Yıllık Tarım Programı” adı verilen ve hazırlanmasına Amerikalı uzmanların da katıldığı ve daha çok tarımın makineleştirilmesi politikasına dayanan bir program hazırlanmıştır. Türkiye Marshall yardımları kapsamında 1948 yılı içerisinde Amerika'dan 5000 traktör satın almıştır. Ülkedeki traktör sayısı 1948’de 1756’dan 1950’de 9905’e yükselmiştir.⁸⁴

YEREL YÖNETİMLER ve YAPI-KONUT SORUNU

1948 yılında yerel yönetim yapısına dönük kapsamlı bir değişiklik yoktur. Bununla birlikte, il özel idareleri eğitim alanındaki yetkilerinde kayba uğramış, belediyeler ise gelirleri bakımından güçlendirilmiştir. Kentsel belediyeleri doğrudan etkileyen bir başka gelişme ise, konut ve gecekonduların sorununa artan ilgi- dir. Hem belediyeler hem konut sorununa ilişkin politikaların geliştirilmesine, iki ayrı kongrenin verdiği destek ise dikkate değerdir. Yılın bir diğer önemli olayı ise Ankara Belediye Başkanlığı ile valiliğin birbirinden ayrılmasıdır.

İl Özel İdareleri

İl Özel İdareleri üzerine ilk kanuni düzenleme 1913 tarihli İdare-i Umumiye-i Vilayat Kanunu Muvakkati’dir. 1913 tarihinde yapılan düzenleme 1987 yılında 3360 sayılı Kanun çıkarılıncaya karar yürürlükte kalmıştır. 1913 düzenlemesi özel idarelere ekonomik-ticari nitelikli görevler vermiş, bunları ulaşım, eğitim ve sağlık gibi üç toplumsal nitelikli görev grubu ile tamamlamıştır. Özel idarenin görev alanı içerisinde olan ve ekonomik ve ticari nitelik taşıyan, tarım, ticaret ve hizmet sektörünün yönetimi, Cumhuriyet ile birlikte bu alanlarda kurulan ilgili bakanlıklara kaydırılmıştır. Önce tarım ve ticaret alanı 1925’te kurulan Tarım Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı’na bağlanmış ardından hizmet sektörü içerisinde tanınan izin ve ruhsat verme yetkisi 1930 yılında çıkarılan Belediye Kanunu ile belediyeler tarafından devralınmıştır. Dolayısıyla İl Özel İdarelere bir tek bayındırlık ve eğitim alanı kalmıştır. Bayındırlık alanı 1952’de Karayolları Genel Müdürlüğü’nün kurulması ile özel idarenin yetkisi dışına çıkarılmıştır.⁸⁵

İl özel idarelerinin eğitim alanındaki yetkileri, ilköğretimle ilgili olarak bir hayli geniştir. Bu alanla ilgili büyük değişiklik, 1948 yılı itibariyle önce ilköğretim personeli ardından ilkokul müfettişleri ve öğretmen aylıkları ödemelerinin Bakanlığa devredilmesiyle yaşanmıştır.⁸⁶

Özel İdarelerden aylık alan ilkokul öğretmenlerinin kadrolarının Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatına alınması hakkında 5166 sayılı Kanun 2 Şubat 1948 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle, öncesinde özel idare bütçelerinden aylık almakta olan ilkokul başöğretmen, öğretmen ve yardımcı öğretmenlerinin aylık ve her türlü kanuni istihkak-

⁸⁴ Yahya Sezai Tezel, *Cumhuriyet Döneminin İktisadi Tarihi (1923-1950)*, Yurt Yayınları, Ankara 1982, s.375

⁸⁵ Birgül Ayman Güler, “İl Özel İdaresi Harcamaları: 1925-1990”, *Çağdaş Yerel Yönetimler*, Cilt:4, Sayı:3, Mayıs 1995, s.14

⁸⁶ A.k, s. 15

larının genel bütçeden ödenmesi uygulamasına geçilmiştir. Ayrıca ilkokullardaki hizmetlilerin ücretleriyle okulların yapım, onarım ve her çeşit genel giderleri özel idare bütçelerinden verileceği hükmü getirilmiştir.⁸⁷

Kanunla Özel İdare bütçelerinde önemli ölçüde daralma gerçekleşmiştir. İlkokul öğretmenleri maaşlarının genel bütçeye alınması nedeniyle, il genel meclisleri bütçesinde toplamda 49 milyon liralık açık meydana getirmiştir.⁸⁸

Ankara Valiliği ile Belediye Başkanlığının Ayrılması

Belediye başkanlığı ile valiliğin ayrılması konusu uzun zamandan beri tartışılan bir konudur. Ulus gazetesinin belediye meclisi üyeleri ile yaptığı bir anket tasarımının kanunlaşma sürecinde etkili olmuştur. Anketin düzenlenmesindeki amaç meclis üyelerinin ayrılma kararına ilişkin görüşlerinin tespit edilmesidir. Meclis üyelerinin çoğu, bu kararlar şehir yönetiminin daha etkin hale geleceği yönünde görüş belirtmişlerdir. Ancak aksi görüş bildirenlerde vardır. Bunlardan Belediye Meclis üyesi Rauf Baykan, kararlar belediye başkanlığının mülki idare amirine oranla daha az nüfuza sahip olacağını böylelikle belediyenin otorite gerektiren durumlarda sonuç alamayacağını öne sürmüştür.⁸⁹ Nihayetinde Ankara belediye başkanlığı ile valiliğin ayrılmasına ilişkin tasarı 2 Şubat'ta kanunlaşarak yürürlüğe girmiştir.

9 Şubat'ta Ankara Belediye Başkanlığının atanmasına ilişkin 1580 sayılı yasanın 94. maddesi 5168 sayılı yasa ile değiştirilerek belediye başkanının meclis içerisinden seçilmesi uygulamasına geçilmiştir. 10 Şubat'ta Ankara Belediye Başkanlığına Dr. Ragıp Tüzün seçilmiştir.⁹⁰

Bir Kongre ve Belediye Gelirleri Kanunu

Türk Belediyecilik Derneği tarafından 8 -12 Mayıs 1948 tarihleri arasında Ankara Halkevinde gerçekleştirilen İkinci Türk Belediyecilik Kongresi, o sıralarda Meclis'te görüşülmekte olan belediye gelirleri kanunu tasarısının kanunlaşması sürecini önemli ölçüde etkilemiştir. Nitekim Kongrenin düzenlenmesinden hemen sonra Temmuz ayında, Belediye Gelirleri Kanunu Meclis'ten geçerek yürürlüğe girmiştir.

Kongre Ankara Halkevinde, Başbakan Yardımcısı Faik Ahmet Barutçu, İçişleri Bakanı Münir Hüsrev Göle, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Behçet Uz ve 85 belediyenin gönderdiği temsilcilerin katılımı ile Genel Kurul halinde toplanmıştır. Kongre'de beş komisyonun kurulması kararlaştırılmıştır. Bu komisyonlar; 1) Hesap ve Bütçe, 2) Şehirlerin Sağlık ve İmarı İşleri, 3) Ucuzluk Sağlama İşleri, 4) Ucuz Evler, 5) Devlet ve Belediye Vergileri Komisyonlarıdır.⁹¹

⁸⁷ Resmi Gazete 2 Şubat 1948

⁸⁸ *Cumhuriyet Gazetesi*, 7 Eylül 1948

⁸⁹ *Ulus Gazetesi*, 6, 7 Ocak 1948, *Cumhuriyet Gazetesi*, 5 Şubat 1948

⁹⁰ *Ulus* 10 Şubat 1948

⁹¹ Türk Belediyecilik Derneğinin II.Kongresi, *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı:206, Cilt:18, Mayıs 1948, s.80

Bu komisyonlardan en öne çıkanı kuşkusuz belediye gelirleri komisyonudur. Komisyon tarafından Belediye Gelirleri Kanun Tasarısına katkı sağlayıcı bir rapor hazırlanmış ve Kongreye sunulmuştur. Kongre’de hazırlanan raporun daha sonra TBMM’ndeki Belediye Gelirleri Komisyonuna iletilmesi kararlaştırılmıştır.⁹²

Kongrede belediyelerin birtakım vergilerden alacakları paylar tartışılmıştır. Tasarıda yeterli düzenlemenin yapılmadığı düşünülen imar ve sağlık unsurları olan yol, kanalizasyon ve su tesislerinin yapımı harcamalarına halkın daha geniş ölçüde katılımının sağlanması, yapı, ruhsat ve denetleme resminin arttırılması, belediye gelirleri ve bütçeleri üzerine türlü kanunlarla konulmuş bulunan beden terbiyesi hissesi, Merkez bankası hissesi gibi kesintilerin kaldırılması konuları ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.⁹³

Kongrenin düzenlenmesinin hemen ardından 9 Temmuz 1948’de 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kanun 33 yıl yürürlükte kalmıştır.⁹⁴ Kanun’da belediye vasıtasıyla tahsil edilmeyen gelirlerden belediyelerin alacağı pay miktarları belirlenmiştir. Buna göre, kazanç vergisinden %5, gümrük resminden %15, tekel maddeleri gelirlerinden %5, bina vergisinden belediye sınırları içerisinde tahsil olunan kısımdan %25, yol vergisinden belediyeye ayrılan pay tahsilâtın %20’si belediyelere tahsis edilmiştir. Belediye vasıtasıyla tahsil edilmeyen belediye gelirlerini tahsil eden resmi daireler veya özel kurumların bu gelirleri tahsil ettikleri ayı takip eden ayın sonuna kadar İller Bankasına ödemesi, İller Bankasında toplanan gelirin %80’i belediyelere nüfuslarına göre dağıtılması, geri kalan %20’si nüfusu 50.000’den küçük olan belediyelere kimi kent hizmetlerini karşılamak üzere ödünç vermek üzere İmar ve İskân Bakanlığı emrinde Belediyeler Ortak Fonu adıyla biriktirilmesi esası getirilmiştir. Ancak bu kanun, belediyelerin kendi öz gelirlerinin artırılması hedefinden çok belediyeleri mali yönden devlete daha da bağımlı kılma amacı taşıdığı yönündeki eleştirilerin hedefi olmuştur.⁹⁵

Bir Kongre ve Gecekondu

Bayındırlık sorunu ve yapı işlerini idare etmek savaş sonrasında Türkiye’nin önemli gündem maddelerinden birini oluşturmaktadır. 1948 yılında Bayındırlık Bakanlığının girişimi ile Türk Yüksek Mühendisler ve Mimarlar Bir-

⁹² Belediyecilik Demeği İkinci Genel Kongresi tarafından Belediye Gelirleri Komisyonuna seçilenlerin isimleri şunlardır: Örtülü Belediyesi temsilcisi Hüseyin Köycü, Bitlis Belediye Başkanı Suphi Menteş, Bolvadin Belediye Başkanı Hasan Türkmen, Milas Belediye Başkanı Nazmi Akdeniz, Çay Belediye Başkanı Ali Kaleli, Sandıklı Belediye Başkanı Ahmet Gevrek, Zonguldak Belediye Başkanı Lütfi Rahmi Kayra, Bolu Milletvekili Hasan Şükrü Adal, İller Bankası Genel Müdür Hulki Alisbah, Prof. Kemal Galip Balkar, Ürgüp Belediye Başkanı Veli Göktaş, Prof. Hasan Refik Ertuğ, Prof. Süheyp Derbil A.k, s.82

⁹³ A.k, s.85

⁹⁴ 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu Resmi Gazete Sayısı:6953, RGT:9 Temmuz 1948

⁹⁵ Ruşen Keleş, *Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi*, İstanbul 2000, s.310

likleri ve Türk Ekonomi ve Kooperatifçilik Kurumunun katkılarıyla bir yapı kongresi toplanması kararlaştırılmıştır. Birinci Türk Yapı Kongresi olarak adlandırılan bu kongre 3-5 Mayıs 1948 tarihleri içerisinde Halkevi Salonunda gerçekleştirilmiştir.

Kongre'nin Mesken işleri Komisyonu ülkenin içinde bulunduğu mesken krizinin nasıl aşılabileceği üzerinde yoğunlaşmıştır. Mesken işinin finansmanı konusunda; düşük faizli kredilerin ve mesken inşaatı için hariçten kredi ile malzeme temin edilmesi önerileri getirilmiştir. Şehirler içinde inşaat şartlarına haiz olan arsaların uzun süre boş kalmasının önüne geçecek yasal tedbirlerin alınması, şehir içi vakıf, belediye, özel idare ve milli emlakta ait arsaların mesken inşaatına tahsisi ve buralarda inşaatın teşviki, inşaat malzemesi tedariki ve maliyetlerin düşürülmesi tartışılan diğer öneriler arasındadır.⁹⁶

Önceki yıllarda olduğu gibi gecekondular sorunu 1948 yılı Meclis gündemini meşgul eden konular arasındadır. Genel olarak gecekondular, devletin tedbirsizliği ve plansızlığı nedeniyle kentlerin yaşadığı bir sorun olarak görülmektedir. 1948 yılında konu gerek güncelliği gerekse alınan önlemlerin kamuoyunu etkileyen sonuçlarından ötürü yasal önlemleri gerektirecek boyutlara varmıştır. Gelişen olaylar ve kamuoyunun da baskısıyla 22 Haziran 1948'de 5218 sayılı Türkiye'nin ilk gecekondular yasası resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.⁹⁷

Yasa hazine topraklarının uygun bir bedel karşılığında belediyeye geçmesini, gecekondular için planlı arsa hazırlanmasını amaç ediniyordu. Planlı arsa sağlama yolu ile başlatılan ilk girişim Yenimahalle'de uygulanmıştır.⁹⁸

Şenyapılı'ya göre yasada gecekondular sözcüğü geçmemekle birlikte temel amaç belediye sınırları içindeki gecekonduların yasallaştırılmasıdır. Yasallaştırma süreci Ankara Belediyesinde hazırlanan ve yasaya eklenen harita üzerinden yapılmıştır. Buna göre, Altındağ, Atıf Bey, Yenidoğan (I no'lu alan), Mamak, Balkeriz (II no'lu alan), Seyran Bağları, İncesu, Topraklık (III No'lu alan), Etliğin bir kesimi (V no'lu alan) ve Çerçi deresi, İvedik yolu (VI no'lu alan) ve çevresi belediyeye devredilecektir.⁹⁹

5218 sayılı yasa ile Ankara belediyesine tanınan planlı arsa dağıtma yetkisi, hemen ardından çıkarılan 5228 sayılı Bina Yapımını Teşvik Yasası ile tüm ülke çapında genelleştirilmiş ve tüm belediyelere arsa dağıtma yetkisi tanınmıştır. 5228 sayılı Kanunla, şehir ve kasaba planlarının imar sınırları içinde Hazinenin ve özel idarelerin mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup belli bir ihtiyaç ve amaca tahsis edilmemiş bulunan arsaların, istekleri ha-

⁹⁶ Birinci Türk Yapı Kongresinde Mesken Politikamız, *Türk Ekonomisi Dergisi*, Yıl:6, Sayı:60, Haziran 1948, s.154-156

⁹⁷ Tansı Şenyapılı, *Ankara Kentinde Gecekondular Gelişimi (1923-1960)*, Kent-Koop Batıkent Konut Üretimi Yapı Kooperatifleri Birliği, Ankara 1985, s.87

⁹⁸ Ruşen Keleş, Bülent Duru, "Ankara'nın Ülke Kentleşmesine Etkileri Üzerine Tarihsel Bir Bakış" *Mülkiye Dergisi*, Cilt: XXXII, s. 261.

⁹⁹ Şenyapılı, *a.g.m.*, s.87-88

linde bedelleri arazi vergisine matrah olan son kıymet üzerinden on yılda ve on eşit taksitle ödenmek şartıyla belediyelere devredileceği hükmü getirilmiştir.¹⁰⁰

Keleş ve Duru'ya göre, Ankara için özel olarak getirilen ve kısa bir süre sonra tüm ülke çapında genelleştirilen bu düzenlemeler esasında hem gecekonduların affedilmesini hem de belediyelerin planlı arsa sunmaları anlamına geliyordu. Ancak uygulamada planlı arsa sunumu gibi ussal bir araç yerine gecekondulu affi gibi popülist yöntemler tercih edilmiş, sonraki süreçte gecekondulu afları seçimler ile birlikte yürümüştür.¹⁰¹

BÜTÇE

1948 yılı Bütçe Kanun tasarısı ve ekleri Anayasa'nın 95. maddesi gereğince 30 Eylül 1947'de TBMM'ye sunulmuştur. Tasarıda teklif edilen bütçede giderler toplamı 1947 yılına oranla 105.956.988 lira fazlalık göstermektedir.¹⁰²

Bütçe tasarısı'nda 1948 yılı Bütçesi için şu açıklama yer almıştır.

Harbin fiilen sona ermiş bulunmasına rağmen cihanda sulha ve istikrarlı bir devreye henüz erişilememiş ve harp yüzünden dünya ölçüsünde meydana gelen iktisadi düzensizliklerin bertaraf edilememiş olması itibariyle milli savunma için gerekli tedbirlerin idamesi zarureti karşısında 1948 yılı bütçesine de normal bir sulh yılının bütçesi karakteri verilememiştir. Bu durum dikkate alınırsa ekonomi, bayındırlık, sağlık ve eğitim sahalarında süratle kalkınmamız için gerekli ödeneklerin arzu edilen kafi miktarda ayrılmamış olmasının sebepleri anlaşılır. Bununla beraber bütçenin hazırlanmasında muvazene temini esas olarak alınmış, Milli Savunmanın artan ihtiyaçları da dahil olmak üzere bütün giderlerin vergi kaynaklarından karşılanması sağlanmış ancak ekonomik kalkınmamıza yarayacak işler için istikrazlara başvurulması yoluna gidilmiştir. Devlet hizmetlerinin yürütülmesine ve kültür ve kalkınma işlerinin mümkün olduğu kadar artırılmasına imkan verecek şekilde tertiplenmiş, bu arada kadroların aded ve aylık bakımından artırılmasına yeni teşkilat yapılmamasına ve müsmir olmayan masrafların çoğaltılmamasına itina edilmiştir.

Tasarıda da belirtildiği üzere Bütçede milli savunma hizmeti önemli bir yer kaplamaktadır. Bütçe'nin %30,3'ü milli savunma hizmetine ayrılmıştır. Duyunu Umumiye borçları Devlet Borçları içerisinde gösterilmiştir. Devlet borçları Bütçede %17'lik bir alanı işgal etmektedir. Bu oran neredeyse Milli Eğitim, Maliye, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarına ayrılan bütçenin toplamına denk gelmektedir. Marshall Planının da etkisiyle karayolu yapımı için bütçede ayrılan pay %7,8 oranı ile azımsanmayacak miktardadır.

1948 yılı Bütçe Kanunu 1947 yılının son günü TBMM'nde kabul edilmiş ve aynı gün Cumhurbaşkanı tarafından onanmıştır. Bütçe 2 Ocak 1948'de resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Namık Zeki Aral, Muhasebe-i Umumiye Kanununa atıfta bulunarak bütçenin yeni yıldan önce yürürlüğe girmesi gerektiğini, bu nedenle 1948 yılı bütçesinin 2 Ocak 1948'de yayımlanarak yürürlüğe girmesinin usule aykırı bir eylem olduğunu öne sürmüştür. Ancak bu

¹⁰⁰ RG: 6.7.1948

¹⁰¹ Ruşen Keleş ve Bülent Duru, *a.g.k.*

¹⁰² 1948 yılı Bütçe Kanun Tasarısı ve Bütçe Komisyonu Raporu s.1-2

durum sadece 1948 yılına özgü değildir. Daha önceki yıllarda da benzer durumlar ortaya çıkmıştır. Bunun en temel sebebi Bütçe Kanununun Meclise sunulmasının geciktirilmesidir.¹⁰³

1948 yılı mali bütçesi üzerinde bağımsız ve muhalif parti sözcülerinin eleştirileri ise daha çok bütçe tekniklerinde ve gelir bütçesinde ıslahat konularında yoğunlaşmıştır.¹⁰⁴ Bu konularda öne çıkan istekler kısaca, devlet bütçesinde kamu hizmetleri ile yerel ihtiyaçların ayrılması, bütçede yalnız rakamlarla değil, hizmet ve masrafların dağılımı ve analizini kolaylaştıracak istatistikî cetvellerin de Kamutaya sunulması; içerik itibarıyla tamamen ayrı hizmetlerin aynı ödenek düzeni içinde toplanması, ek ödenek ve aktarma kurumunun ıslahıdır.

1948 yılı bütçesi EK-4’te yer almaktadır.

DEVLETÇİLİĞE VEDA: İSTANBUL İKTİSAT KONGRESİ

1948 yılı sonuna gelindiğinde CHP politikaları ile DP politikalarını birbirinden ayıran çizgi neredeyse ortadan kalkmıştır. CHP bir yandan DP muhalefetine karşı mücadeleye çalışırken bir yandan da siyasal gücünün toplumsal temellerini onarmak, pekiştirmek için yerli varlıklı çevrelerle ilişkilerini düzeltmeye çalışmıştır.¹⁰⁵

İkinci Paylaşım Savaşı sonrası güçlenen sanayi çevrelerinin sesi 1948 yılına gelindiğinde daha da gür çıkmaktadır. CHP’den beklentileri ise devletçilik ilkesinin tüm kurumlarıyla birlikte tasfiyesidir. Bu beklentiye paylaştan Demokrat Parti siyasal baskısını CHP üzerinde keskin muhalefeti ile sürdürmektedir. Demokratlara ve sanayicilere dışardan destek ise ABD’den gelmiştir. CHP, Marshall Planına dahil olabilmenin karşılığında devletçilik ilkesine veda etmiştir.

Amerika, kalkınma plancılığından rahatsızdır. Diplomatik girişimlerde bulunmak için Washington’da bulunan Türk yetkililere yardım dışında kalmamızın gerekçesi olarak verilen cevaptan temel sorunun kalkınma plancılığı ve devletçilik olduğu anlaşılmaktadır.¹⁰⁶

Türkiye’nin ihtiyacının esaslarını teşkil eden hesaplar beş senelik ekonomik inkişaf planına dayanmaktadır. Bu inkişaf planının Türkiye ekonomisinin ilerlemesi ve binnetice Avrupa Kalkınmasına yardım bakımından faydalı olduğuna inanıyoruz. Fakat Marshall Planı milli bir iktisadi inkişaf planı değil, harpten yıkılmış Avrupa’nın yeniden inşa planıdır.

¹⁰³ Namık Zeki Aral, “1948 Bütçesine Dair”, *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı:205, cilt:XVIII, Nisan 1948, s.29

¹⁰⁴ Ertuğrul Baydar, İkinci Dünya Savaşı İçinde Türk Bütçeleri, Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayını No: 1978-195, Ankara 1978 s.73

¹⁰⁵ Tezel, a.g.e, s.241

¹⁰⁶ Tolga Tören, *Yeniden Yapılanan Dünya Ekonomisinde Marshall Planı: Türkiye Örneği*, MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006, s.100 (Elimizde tezin yayınlanmamış haline atıfta bulunulmuştur. Bu tez 2007 yılında Sosyal Araştırmalar Vakfı tarafından yayımlanmıştır)

Bu rahatsızlığın bir diğer kanıtı resmi bir görevi olmaksızın Türkiye'ye ekibi ile gelen Thornburg'un 20. Yüzyıl Vakfı adına hazırladığı "Türkiye Nasıl Yükselir" başlıklı raporudur. Thornburg, Türkiye'nin devletçi politikalarından vazgeçmediği sürece Amerikan eksenine giremeyeceğini açık bir dille ifade etmektedir.¹⁰⁷

Bir takım memleketlerde beş yıllık plan gibi adlarla bir takım devlet teşebbüslerine giriliyor. Biz bunların yanlış olduğunu iptidadan biliyoruz. Amerikanın her gün göze çarpan refah ve inkişafı ancak hususi teşebbüs yoluyla temin edilmiştir. Birçok Amerikalılar kendi kendilerine şu suali soruyorlar: Yabancı devletler tarafından bu istikamette yapılan hatalı girişlere biz ne diye destek olalım? Sonra şurası da aşikardır ki bizzat Türk hususi teşebbüsüne yer vermeyen bir iktisadi inkişaf programı için de Amerikan hususi teşebbüsü hiçbir rol oynayamaz

Devlet sektörünün iktisadi etkinliğinin sınırlandırılması 1947 Kasımında düzenlenen CHP Kurultayında kabul edilmiştir. Kurultay'da alınan karar başta muhalefet olmak üzere basın tarafından da çok olumlu bir girişim olarak karşılanmıştır. Nadir Nadi 11 Ocak 1948 tarihli "Aşırı Devletçiliğe Veda" başlıklı yazısında Kurultayda alınan kararları şu şekilde yorumlamıştır.¹⁰⁸

Son Halk Partisi Kurultayının girdiği hayırlı teşebbüslerden biri, devletçilik prensibini sınırlandırmaya çalışmak oldu idi. Vakıa bu prensip vaktiyle de kayıtsız şartsız yürürlüğe konmuş değildi... işte devletçilikte de iş işten geçti denecek kadar ileri gitmediğimiz içindir ki, Halk Partisi bugün zararın neresinden dönülse kârdır diyebilmiş, imkanların müsaadesi nispetinde normal ölçülere girmek çarelerini arayabilmiştir.

Yine Ulus Gazetesi'nde CHP'nin devletçilik politikası üzerine yayımlanan bir yazıda, artık CHP Programında devletin kamu menfaatlerini, hizmetlerini ve milli savunmayı sağlamak üzere doğrudan doğruya yapacağı işlerin içeriğinin açık bir şekilde belirtildiği, bunların büyük maden işletmeleri, büyük enerji santralleri, gibi büyük teşebbüslerle kamu hizmetlerini ilgilendiren ulaştırma ve PTT gibi teşebbüslerden ibaret olduğu ifade edilmiştir. Daha açık bir ifadeyle devletin yapacağı işler kategorisi yalnız ya hususi teşebbüsün başaramayacağı ya da girişilmesinde kâr ve menfaat görmeyeceği iktisadi faaliyetler olarak tanımlanmıştır.¹⁰⁹

Yıl içerisinde devletçilik adına yapılan her hamle sanayiciler tarafından ağır eleştirilerin odağı olmuştur. Mart ayında, Sümerbank tarafından hazırlanmak istenen beş yıllık sanayi planı karşısında sanayiciler, "15 yıldan beri memleketin bu tarz planlardan çok zarar gördüğü anlaşıldığı bir sırada gene böyle planlar tatbikatına karar verilmesi şayanı hayrettir.." yorumunda bulunmuşlardır.¹¹⁰

¹⁰⁷ M.W.Thornburg, *Türkiye Nasıl Yükselir*, Hür Fikirleri Yayma Cemiyeti, Yayın No: 2, Kardeşler Basımevi İstanbul 1948

¹⁰⁸ *Cumhuriyet Gazetesi*, 11 Ocak 1948

¹⁰⁹ *Ulus Gazetesi* 17 Ocak 1948

¹¹⁰ *Cumhuriyet Gazetesi* 9 Mart 1948

İki Dergi: İktisadi Yürüyüş ve Türk Ekonomisi

1948 yılında yerli sermayenin sözcüsü iki dergi bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Aslan Tufan Yazman tarafından çıkarılan “İktisadi Yürüyüş” dergisi ve ikincisi Muhlis Ete tarafından Türk Ekonomi Kurumu adına çıkarılan “Türk Ekonomisi” dergisidir. Dergiler Marshall Planının bir anlamda Türkiye’deki sözcülüğünü yapmış, 1948 yılı içerisinde Marshall Planı ile ilgili bütün gelişmeleri yayımlamıştır. İktisadi Yürüyüş Marshall Planının tam metnini “Beşeriye Hizmet Eden Tarihi Bir Vesika” başlığı ile yayımlamıştır.¹¹¹

İstanbul’da 1948 yılının Kasım ayında düzenlenecek olan İstanbul İktisat Kongresi’nin düşünsel hazırlıkları da bu dergiler aracılığıyla yürütülmüştür. Dergilerde yayımlanan yazıların genel eğilimi, özel sektörün önünü kapatan devletçilik ilkesinin bir an önce tasfiyesidir. İstanbul İktisat Kongresini düzenleyen ekip içerisinde de aktif rol oynayan Muhlis Ete, 1949 yılında İşletmeler Bakanı olarak kabinede yer alan isimdir. Bir anlamda piyasa koşullarında yeniden yapılacak olan Türk ekonomisinin mimarlarından biridir.

İstanbul İktisat Kongresi 22–27 Kasım 1948

Ahmet Hamdi Başar’ın kurduğu İstanbul Tüccar Derneği öncülüğünde 22-27 Kasım 1948’de düzenlenen İstanbul İktisat Kongresi, devletçilik ilkesini tarihe gömecek kararları ile tarihe geçmiştir. Kongre, Taksim Belediye Gazinosu’nda düzenlenmiş, Galata Yolcu Salonu’nun 3. katındaki tarihi Limon Lokantası kongre üyelerine tahsis edilmiştir. Kongre, çok sayıda, işadama, öğretim üyesi ve bürokratin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Kongrenin Düzenleme Komitesi’nde şu isimler yer almıştır.

Başkan: İzzet Akosman İstanbul Tüccar Derneği Başkanı
Başkan Vekili: Hüsnü Arsan İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası İdare Hey’eti Azasından
Başkan Vekili: Cudi Birkek İstanbul Sanayi Birliği Başkanı
Başkan Vekili: Prof. R.Şükrü Sulva Türkiye İktisatçılar Derneği Başkanı
Başkan Vekili: Prof. Muhlis Ete Türk Ekonomi Kurumu Başkanı
Kongre Genel Sekreteri: Ahmet Hamdi Başar
Aza: Bedri Nedim Göknil İstanbul Tüccar Derneğinden
Aza: Muhlis Erdener İstanbul Tüccar Derneğinden
Aza: Hüsnü Himmetoğlu Sanayi Birliğinden
Aza: Halid Güteryüz Sanayi Birliğinden
Aza: Prof.Reşat Nalbantoğlu Türkiye İktisatçılar Derneğinden
Aza: Neumark Türkiye İktisatçılar Derneğinden

Açılış Konuşmasını yapan Ahmet Hamdi Başar, İstanbul Tüccarlar Derneğinin böylesi bir kongrenin düzenlenmesindeki amacını şu şekilde açıklamıştır.¹¹²

¹¹¹ Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (Beşeriye Hizmet Eden Tarihi Bir Vesika), *İktisadi Yürüyüş*, Cilt:9, Sayı:196-197, Mart 1948

¹¹² Ahmet Hamdi Başar, Açılış Konuşması, Türkiye İktisat Kongresi, İstanbul, 22-27 Kasım 1948. (Bildiriler). Ankara: DPT, 1997 Kongre ile her türlü dokümana <http://ekutup.dpt.gov.tr/ekonomi/turkiye/iktisa48/> adresinden ulaşılabilir

Türk milleti, tepeden idare edilen ve kendisini idare edenlerin istedikleri ve münasip gördükleri şekiller altında hayatını tanzim eden bir topluluk halinde yaşayamaz. Bu güne kadar tarihi zaruretlerle ve bir olgunluk devresini vesayet altında yaşamak ihtiyacıyla milleti idare mesuliyetini üzerine alanların iktisadi hayata müdahaleleri belki lazım gelmiştir. Fakat artık bu zaruret geniş ölçüde ortadan kalkmıştır. Onun için, biz şimdi iktisadi hayatın memurlar vasıtasıyla ve tepeden inme idaresi manasına gelen bu günkü devletçiliğin geniş ölçüde bir tasfiyeye tabi tutulmasını ve yeni bir zihniyetin cemiyetimize hakim olmasını istiyoruz.

Kongre üç ana başlık üzerinden organize edilmiştir. 1-Devletçilik, 2- Dış Ticaret, 3- Vergi Reformu.

Aşağıda devletçilik oturumunda yapılan konuşmalardan bazı alıntılar yer almaktadır.

Reşat Nalbandoğlu, devlet teşebbüslerinin rasyonel çalışmamasının üç temel nedeni olduğunu ifade etmiştir. Bunlardan birincisi bu teşebbüslerin ticari zihniyetten mahrum olması, ikincisi bürokrasiden kurtulamaması, üçüncüsü ise rekabet tesirinden azade olmasıdır.¹¹³

Feridun Ergin (İstanbul Üniversitesi Doçenti); “Devletçilik, muhtelif iktisat ve felsefe nazariyelerinin ferdi hakları ve hususi teşebbüs serbestisini inkar eden fikirlerini bir araya toplamak sureti ile vücuda getirilmiş bir sentezdir”.

Prof. Dr. Muhlis Ete; “Tanzimci Bir İktisat Politikasına Göre Devlet İşletmeciliği'nin Mahiyet Şumulu” başlıklı konuşmasında devletçilik yerine devlet işletmeciliği kavramının Türkiye’de yerleşmesi gerektiği ve bunun için öncelikle devletin hangi alanlarda varlık gösterip hangi alanlarda gösteremeyeceğinin belirlenmesinin gerektiğini öne sürmüştür.

Prof. Hazım Atıf Kuyucak; “devlet muayyen maksatları temin için kurulmuş bir içtimai teşekkül, bir vasıta bir alettir. Gayesi, harici ve dahili emniyeti sağlamak ve bilhassa dahilde serbest müteşebbislerin, müstahsillerin ve müstehliklerin karar alma ve fisat bulma hususundaki müsavatını temin eylemektir. Memleketin iktisadi işlerinin dairesinde devlet tenvir edici, icabında tanzim edici bir rol oynamalı fakat hiçbir zaman müteşebbisler karşısında hem nazım hem de rakip olarak çıkmamalıdır”.

Ord. Prof. Ömer Celal Sarc; “bu gün devletin elinde bulunan bazı işlerin özel sektöre devrine karar verilse bile, hususi teşebbüsün gerekli sermayeleri teminde güçlük çekmekle beraber bidayette bu işere pek yanaşmak istemeyeceği de umulabilir. Uzunca bir zaman geçmeden ve hükümetin istikrarlı icraatı ile gereken psikolojik zemin hazırlanmadan bu durumu hususi teşebbüsün aczi ve iflası olarak manalandırmaya asla hakkımız olmayacağını söylemek lazımdır..”

Kongre’den devletçiliğe ilişkin alınan kararın özeti şu şekildedir:

Devletin iktisadi siyaseti, hususi mülkiyete dayanan ferdi iktisadi hürriyetlerini koruyan, iktisadiyat sahasında hususi teşebbüsü esas tutan ve milli ekonomiye rehberlik eden ve içtimai adaleti ehemmiyetle ele alan bir sistem olmalıdır. Devlet ik-

¹¹³ Reşat Nalbandoğlu, “Devlet Teşebbüsleri Rasyonel Çalışmamaktadır”, *İktisadi Yürüyüş Dergisi*, Yıl:9, Cilt:9, Sayı:213-214-215-216, Aralık 1948

tisadi yapının temellerini bu suretle attıktan ve kurulan müesseseleri yeter derecede işlettikten sonra, işletmecilik faaliyetlerini ancak birinci derecede amme hizmetleri sayılan işlere ve asıl vazifesi olan ve iktisadi siyasetin işletmecilik dışında kalan tetkik, tanzim ve murakabe sahalalarına hasretmelidir. Devlet bu gibi hizmetler dışında kalan, zirai, ticari ve sınai mahiyetteki işlerden peyderpey elini çekmeli ve bilhassa hiçbir suretle serbest piyasadaki teşebbüsler karşısında hem rakip hem de murakip durumunda bulunmamalıdır.

Kongrede öne çıkan bir diğer başlık, CHP'nin Kasım 1947 Kurultayında kurulmasını öngördüğü Ekonomi Genel Meclisi konusudur. Hükümet son Kurultayda programına ilave ettiği bir maddeye dayanarak Ekonomi Genel Meclisi adıyla bir İktisat Meclisi teşkil etmek isteği içerisinde olduğunu açıklamıştır. Muhlis Ete'nin Türk Ekonomisi Dergisinin Şubat 1948 sayısında kaleme aldığı "Ekonomi Genel Meclisi" başlıklı yazısında, Hükümetin bir "Devlet Kurulu" halinde kurulacak olan böyle bir meclis hakkında görüş almak için Türk Ekonomi Kurumuna başvurduklarını öğrenmekteyiz. Hükümetin bu isteği üzerine, Kurumdan seçilen bir komisyon bu konuda hazırlıklara geçmiş ve başka ülkelerden edindiği dokümanlar ile rapor hazırlamak için çalışmalarına başlamıştır.¹¹⁴

Muhlis Ete, kurulması istenen Ekonomi Genel Meclisi'nin 1927 yılında kurulan Âli İktisat Meclisi ile aynı amaçlarla kurulmak istendiğini belirtmektedir.¹¹⁵ Âli İktisat Meclisi yarısı hükümet yarısı ise Ticaret ve Sanayi Odaları ve diğer meslek kuruluşlarınca seçilen 24 üyeden oluşmaktaydı. Amacı araştırmalar yaparak ve programlar hazırlayarak iktisadi gelişmeyi hızlandıracak kararların alınmasına yardımcı olmaktı.¹¹⁶

Ekonomi Genel Meclisi tam da bu amaçla kurulmak istenmektedir. CHP'nin son kabul ettiği programda Ekonomi Meclisi şu şekilde açıklanmıştır; "Milli ekonomiyi bünyesi içinde ve milletlerarası ekonomi teşebbüs ve faaliyetleri planlara bağlamak ve uygun göreceği teklifler yapmak üzere uzmanlardan ve ilgililerden tereküp eden yetkili bir Ekonomi Genel Meclisi kurulması gerekli görülmektedir. Bu meclis hükümetçe hazırlanacak ve milli ekonomiyi ilgilendirecek konularda görüş ve düşüncelerini bildirmekle ödevli kılınacaktır".¹¹⁷

İstanbul İktisat Kongresinde Ahmet Hamdi Başar, "devletçiliğin genişledikçe devletin tahakkümünün de genişleyeceğini, idari devletin yaratılışı ve zihniyeti itibarıyla iktisadi hayatı tanzim ve idare yeteneğine sahip olmadığını bu nedenle iktisadi hayatın siyasi otoriteden ayrı bir organlaşmaya muhtaç olduğunu bu yapılaşmanın ana organının da yeni kurulacak Ekonomi Genel Meclisi olduğunu" ifade etmiştir. Başar'a göre, bu genel meclis meslek ve ihtisas teşekküllerinden demokratik esaslarla seçilmiş temsilcilerle bunların dörtte birini geç-

¹¹⁴ Muhlis Ete, "Ekonomi Genel Meclisi", Türk Ekonomisi Dergisi, Yıl:6, Sayı:56, s.35

¹¹⁵ A.k.

¹¹⁶ Âli İktisat Meclisinin 1929 yılında ödemeler dengesi açığının kapatılması ve ithal ikamesi olanaklarının araştırılması için "Türkiye'nin İktisadi Programı" başlıklı bir çalışma içerisine girmiştir. Programın hazırlanması işini daha sonra İktisat Vekâleti üstlenmiştir. Tezel, s. 207-208

¹¹⁷ A.k.

memek üzere hükümetçe ve devlet teşekküllerince seçilecek uzmanlardan oluşmalıdır.¹¹⁸

İktisat Kongresinde, İstanbul Tüccar Derneği'nin Ekonomi Genel Meclisi üzerine hazırladığı tebliğ ise şu şekilde olmuştur:¹¹⁹

Derneğin Ekonomik Genel Meclisi hakkındaki 8 Nisan 1948 tarihli raporu 22 Nisan 1948 tarihli 9'ncü aylık toplantısında görüşülerek kabul edilmiştir. Bu raporda hükümetçe teşkili düşünülen Ekonomi Genel Meclisi hakkındaki Derneğin görüşleri belirtilmiştir. Dernek, araştırmalarda bulunacak ve gerekli Raporları ve planlar hazırlayacak ayrı ve müstakil bir etüd ve plan dairesiyle, hür meslek ve ihtisas teşekküllerinden seçimlerle yollanmış üyelerden ve hükümet mümessillerinden müteşkil bir Ekonomi Genel Meclisinin teşkil edilmesini teklif etmektedir.

Türk Ekonomisi Dergisi yıl içerisinde böyle bir Meclisin kurulmasının gerekliliğinin sürekli altını çizmiştir. Çünkü Muhlis Ete gibi daha sonra devletin iktisadi politikasına liberal çizgide yön verecek isimler için Ekonomi Genel Meclisi devlet ile özel sektör arasında bir köprü işlevi üstlenecektir.

İstanbul İktisat Kongresi sonucunda alınan kararlar sanayicilerin devletçilik karşısındaki hoşnutsuzluğunu resmi olarak belgelemiştir. Bundan sonra sanayicilerin sesi daha da yükselecektir. 1949 yılına gelindiğinde ne hükümetin ne de İnönü'nün baskıya karşı direnci kalmamıştır. Günaltay Hükümeti programında, hususi sermayenin iktisâdi sahalarda girişeceği teşebbüsleri teşvik etmek ve kolaylaştırmak ilke olarak kabul edilecektir.

SONUÇ

1948 yılı, planlı kalkınma ve devletçilik ilkelerinin tasfiye edildiği bir yıl olmuştur. ABD, DP ve yükselen sanayi sınıfının baskısına karşı siyasal direnci kalmayan CHP, bu çevrelerin istekleri doğrultusunda liberal kararların altına imza atmıştır.

1947 yılında yardım dışında kalan Türkiye, 1948 yılını Marshall Planına dahil olabilmenin çarelerini arayarak geçirmiştir. Savaş sonrası Avrupa'nın yeniden imarı için başlatılan Marshall Planının kurumsal yapısı içerisinde Türkiye'ye biçilen ekonomik rol Avrupa'nın ihtiyaç duyduğu gerekli tarım ürünlerinin üretimi ile sınırlıdır. Türkiye sanayileşen ülke kategorisi içerisinde yer almamaktadır. Türkiye 1948 yılında, Marshall yardımları kapsamına girmenin bedeli olarak, ekonomide devletçilikten serbest piyasa ekonomisine, demiryolu yapımından karayoluna, tarım ve ticarete korumacılıktan serbestleşmeye, kamu personeli istihdamından kadro tensikatına giderek uzun vadede yönetim sisteminde kalıcı sonuçlar doğuracak adımlar atmıştır.

1948 yılında idari alanda dikkati çeken en önemli gelişme Başbakanlık tarafından yürütülen rasyonalizasyon çalışmalarıdır. Rasyonalizasyon çalışmaları, devlet dairelerinde verimin artırılması ve kadro tensikati adı altında yürütül-

¹¹⁸ Ahmet Hamdi Başar, Devletçilik ve Devlet Müdahalesi, Türkiye İktisat Kongresi, İstanbul, 22-27 Kasım 1948. (Bildiriler). Ankara: DPT, 1997, s.144

¹¹⁹ Türkiye İktisat Kongresi, İstanbul, 22-27 Kasım 1948. (Bildiriler), DPT, Ankara 1997, s.207

müştür. Amaç personel sayısını azaltarak devlet dairelerinde tasarruf sağlamaktır. Yıl içerisinde kurumların hazırladıkları rasyonalizasyon raporlarından gerçekte yapılmak istenenin personel istihdamının daraltılması olduğu sonucu çıkmaktadır.

1948 yılında Türkiye'ye askeri yardımlar devam etmiş, gelen malzemenin kullanımının öğrenilmesi için çok sayıda yabancı uzman Türkiye'ye gelmiştir. Yabancı uzmanlar idari alanda da varlığını hissettirmiştir. 1948 yılında karayolu yapımının yükselişi Amerikalı uzman Hilts'in girişimleri ile ortaya çıkmıştır. Türkiye ulaşım politikasını karayolu üzerinden yürütmüş ve bugünkü Karayolları Genel Müdürlüğü'nün temelleri 1948'de atılmıştır. Adli alanda yıl içerisinde yapılan yargıç atamaları dışında köklü bir değişim yaşanmamıştır. Akademik alanda ise sol görüşlü hocaların yargılanması gündemde yer almıştır. Yargılama hocaların kürsülerinin ilga edilmesi ile sonuçlanmıştır.

EK-1: 1948 Yılında Hükümet

I. Saka Hükümeti
10.09.1947-10.06.1948

Bakanlar Kurulu

Başbakan
Hasan SAKA (Trabzon)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
Faik Ahmet BARUTÇU (Trabzon)

Devlet Bakanı
Mustafa Abdülhalik RENDA (Çankırı)
10.09.1947-20.02.1948

Adalet Bakanı
Şinasi DEVRİN (Zonguldak)

Milli Savunma Bakanı
Mustafa Münir BİRSEL (İzmir)
10.09.1947-05.06.1948

İçişleri Bakanı
Münir Hüsrev GÖLE (Erzurum)

Dışişleri Bakanı
Necmettin Sadık SADAK (Sivas)

Maliye Bakanı
Halit Nazmi KEŞMİR (Tokat)
10.09.1947-23.03.1948
Hasan Şevket ADALAN (İzmir)
27.03.1948-10.06.1948

Milli Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin SİRER (Sivas)

Bayındırlık Bakanı
Kasım Rifat GÜLEK (Seyhan)

Ekonomi Bakanı
Cavit EKİN (Diyarbakır)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Behçet UZ (Denizli)

Gümrük ve Tekel Bakanı
Hasan Şevket ADALAN (İzmir)
10.09.1947-27.03.1948

Tarım Bakanı
Tahsin COŞKAN (Kastamonu)

Ulaştırma Bakanı
Şükrü KOÇAK (Erzurum)

Ticaret Bakanı
Mahmut Nedim GÜNDÜZALP (Edirne)

Çalışma Bakanı
Tahsin Bekir BALTA (Rize)

II. Saka Hükümeti
10.06.1948-16.01.1949

Bakanlar Kurulu

Başbakan
Hasan SAKA (Trabzon)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı
Faik Ahmet BARUTÇU (Trabzon)

Adalet Bakanı
Fuat SİRMEN (Rize) 10.06.1948-13.01.1949
Ali Rıza ERTEN (Mardin)
13.01.1949-16.01.1949

Milli Savunma Bakanı
Hüseyin Hüsnü ÇAKIR (Samsun)

İçişleri Bakanı
Münir Hüsrev GÖLE (Erzincan)

Dışişleri Bakanı
Necmettin Sadık SADAK (Sivas)

Maliye Bakanı
Hasan Şevket ADALAN (İzmir)

Milli Eğitim Bakanı
Hasan Tahsin BANGUOĞLU (Bingöl)

Bayındırlık Bakanı
İsmail Nihat ERİM (Kocaeli)

Ekonomi Bakanı
Cavit EKİN (Diyarbakır)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
Kemali BAYAZIT (Maraş)

Gümrük ve Tekel Bakanı
Emin ERİŞİRGİL (Zonguldak)

Tarım Bakanı
Ali Cavit ORAL (Seyhan)

Ulaştırma Bakanı
Kasım Rifat GÜLEK (Seyhan)

Ticaret Bakanı
Cemil Said BARLAS (Gaziantep)

Çalışma Bakanı
Tahsin Bekir BALTA (Rize)

Ek -2 Devreler İtibariyle Marshall Yardımından Türkiye'ye Yapılan Tahsisler¹²⁰

Yardımanın Çeşidi	1948-49	1949-50	1950-51	1951-52	1952-53	1953-54	1954-55	1955-56	1956-57	1957-58	1958-59	Toplam
Direkt Yardım												
a) Hibe	1.216	16.160	37.200	11.300	33.600	46.000	55.000	55.000	55.000	70.000	103.000	483.476
b) Kredi	38.000	34.840	-	11.200	-	-	20.000	25.000	25.000	-	-	154.040
c) Şarta Bağlı	9.784	7.503	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.287
d) Askeri İstihlak Maddeleri	-	-	7.800	-	12.000	30.000	25.500	19.100	24.100	-	-	118.400
Yardıımı(Aynı)												
Toplam	49.000	58.503	45.000	22.500	45.600	76.000	100.500	99.100	104.000	70.000	103.000	773.203
Endirekt Yardım												
a) Hibe	-	71.522	-	47.500	21.400	-	-	-	-	-	-	140.422
b) Kredi	-	-	55.000	-	-	-	-	-	-	-	-	55.000
Toplam	-	71.522	55.000	47.500	21.400	-	-	-	-	-	-	195.422
Teknik Yardım												
a) Hibe	-	1.000	800	1.000	2.190	2.700	600	2.200	3.346	4.500	4.500	22.836
b) Kredi	-	1.100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.100
Toplam	-	2.100	800	1.000	2.190	2.700	600	2.200	3.346	4.500	4.500	23.936
Genel Toplam	49.000	132.125	100.800	71.000	69.190	78.700	101.100	101.300	107.346	74.500	107.500	992.561

* Kredi yardımı 1955 Amerikan mali yılına kadar 35 sene vade ve %2.5 faizler, takip eden yıllarda ise 40 sene vade Türk lirası ile ödenmesi halinde %4, dolar ile ödenmesi halinde %3 faizle verilmektedir.

** Şarta bağlı yardım sistemine, Türkiye diğer Avrupa devletlerine muadil kıymette mal ihraç etmesi karşısında olan temin etmiştir.

¹²⁰ Marshall Yardımından Devreler İtibariyle Türkiye'ye Yapılan Tahsisler, DPT Dokümantasyon Servisi, 1961

EK-3 Devlette Rasyonelasyon Raporları

Rapor Hazırlayan Kurumlar	Rapor Tarihi	Raporun Özeti
Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 13.2.1948 BCA: 30.10.0. 61.410.44	13.2.1948	Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünce hazırlanan rasyonelasyon raporunda; ileride yapılacak kadro tasarrufları dolayısıyla bütçe yükünü ağırlaştırmamak için münhal vazifelere, kat'i bir zaruret bulunmadıkça açıktan memur tayin edilmemesi prensibinin idarece öteden beri tatbik edildiği, ancak yine de personel sıkıntısının yaşandığı vurgulanmaktadır.
PTT 13.2.1948 BCA: 30.0.0 139.999.23	13.2.1948	Başbakanlığın emri ile PTT İdaresince hazırlanan raporda; esas hizmeti posta, telefon, telgraf olan idarenin daha verimli işleyebilmesi için PTT işlerinde ileri düzeyde olan İsviçre kanunlarından esinlenerek bir Posta kanun ile Telgraf ve Telefon kanunu tasarısı hazırlandığı ve PTT idaresinin işlerini aksatıcı bazı noktalara çözüm önerileri getirilmeye çalışıldığı belirtilmiştir.
Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü 28.2.1948 BCA: 30.10.0 188.290.28	28.2.1948	Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünün rasyonelasyon raporunda; tasarrufa değil işin yoğunluğu göz önüne alınarak kadro artırımında bulunulması gerektiği ve bu koşullarda dahi rasyonel çalışma ortamının kurumda var olduğu belirtilmiştir.
Dışişleri Bakanlığı	6.4.1948	Dışişleri Bakanlığı rasyonelasyon raporunda; kadro tasarrufu ve bütçe yükünün hafifletilmesi konusunda hem fikir oldukları, liyakat esaslı daha az sayıda elemanın elde edilmesi bakımından muvaffak olacaklarını, rasyonel çalışmanın hız kazanması için de özellikle mevzuatın düzenli olarak Dışişleri Bakanlığına gönderilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
İstatistik Genel Müdürlüğü 6.4.1948 BCA: 30.10.0 130.933.25	10.4.1948	İstatistik Genel Müdürlüğü işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınacak tedbirlerin mahiyeti ve kadro tasarruflarına dair bir incelemede Dairede 11'i merkezde 135'i taşra teşkilatında çalışan maaşlı memurun olduğu ve savaş boyunca 1939 yılındaki memur sayısında bir değişim olmadığı, kadroya hiçbir ilave yapılmadığı ifade edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda yeni konularda bazı istatistiklerin yapılmasına teşebbüs edilemediği gibi hala yapılmakta olanlardan bazılarının da güçlüklerle başarıldığı diğer bazı istatistiklerin zamanından çok geç hazırlandığı bunun temel sebeplerinden birinin memur azlığı ve var olan memurların çalışma koşulları ve maaşlarının yetersizliği olduğu ifade edilmektedir.
Diyanet İşleri Başkanlığı 10.4.1948 BCA: 30.10.0.0 26.148.26	13.4.1948	Diyanet İşleri Başkanlığı rasyonelasyon raporunda, müteallik işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınacak tedbirlere ve bu tedbirler sayesinde yapılabilecek kadro tasarrufuna büyük ölçüde yer ayrılmıştır. Raporda 434 ilçe ve 63 il bulunduğu halde bunların ancak illerle beraber 429'unda müftü mevcut olduğu, 68 ilçede müftülük teşkilatı olmadığını bu durumun sıkıntı yarattığı ifade edilmektedir. İşlerin rasyonelleşmesi için kanunlar hazırlanırken ilgili dairelerin görüşlerinin alınması ve kalifiye eleman çalıştırılması gerektiği raporda belirtilmiştir.
Tarım Bakanlığı 18.4.1948 BCA: 30.10.0 201.373.10	18.4.1948	Tarım Bakanlığı rasyonelasyon raporunda; ülke ekonomisinin büyük bir oranda tarıma dayandığı nüfusun yüzde 82'sinin çiftçi olduğunu bu sebeple aslında var olan sayıdan çok daha fazla veteriner ve ziraatçıya ihtiyaç olduğunu rasyonel çalışmak içinde belli kanunlarda tadilat gerektiği dile getirilmiştir.

Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü 28.5.1948BCA: 30.10.0.0 172.191.3	28.5.1948	Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü'nde verimliliği arttırmak için alınması gereken tedbirler hakkında teftiş kurulu raporunda, umumi masrafların diğer şirketlere nazaran yarıya indirilmesi, kısa zamanda önemli tesislere kavuşulması Petrol ofisinin lehine bir sonuç sağlamakla beraber ileride müessesenin ifaya mecbur olacağı vazifelerin ağırlığı ve şümulü karşısında da bu günden gereken önlemlerin alınması gerektiği, müessesenin gerek bir ticari bir hüviyetle yaşaması gerekse fevkalade hallerde resmi bir organ olarak faaliyette bulunması gerektiği öne sürülmüştür.
Sümerbank 14.6. 1948 BCA: 30.10.0.0 172.191.4	14.6.1948	Sümerbank rasyonalizasyon raporunda; Sümerbank'ta verimliliği arttırmak için alınması gereken tedbirler; teknik alanda verimi arttıracak metod ve araçların geliştirilmesi, ekonomik alanda işletmelerin ticari düşünce ile memleket ihtiyaçları da göz önünde tutularak en verimli iş alanlarına yönelmesi, idari alanda, teknik ve ekonomik alandaki düzenlemelerle uyumlu olarak idari faaliyetlerin en iyi ve en verimli şekilde organize edilmesi olarak sıralanmıştır.
Adalet Bakanlığı 9.9.1948 BCA: 30.10.0 27.156.10	9.9.1948	Adalet Bakanlığınca hazırlanan raporda; devlet daireleri ve müesseselerindeki işlerin rasyonelleştirilmesi ve kadro tasarrufu sağlanması konusunda işlerin hacmine oranla yeterli kadroya sahip olmadıkları bu nedenle tasarrufa gitmenin mümkün olmadığı yazmaktadır.
Toprak Mahsulleri Ofisi 31.12.1948 BCA:30.10.00 167.162.9	31.12.1948	Toprak Mahsulleri Ofisi rasyonalizasyon raporunda; rasyonalizasyon için gerekli olan kuruluş planının hazırlanması, yapılacak harcamaların ekonomik yükü, işin yapılış tarzının tespiti, maddi ve beşeri unsurlar hesabı, muharebe ve istatistik işleri gibi başlıklar maddeler halinde ele alınmıştır. Raporun sonucunda, ofis rasyonalizasyon hareketinin geniş ölçüde bir kadro tasarrufu gerektirdiğinin söylenemeyeceğini, kadro tasarrufunun alacağı şeklin rasyonalizasyon planının ikmali ile bunların yürürlüğe konması sırasında tebarüz edeceği vurgulanmıştır.

Not: Raporlar Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi taramasıyla saptanmış, rapor metinleri aynı yerden elde edilmiştir. Liste, yalnızca ulaşılabilen raporları kapsamaktadır.

EK-4 1948 Devlet Bütçesi

1948 YILI DEVLET BÜTÇESİ					
MASRAF BÜTÇESİ	TL	%	VARİDAT BÜTÇESİ	TL	%
Büyük Millet Meclisi	10.718.964	0,9	İrad ve Servet Vergileri	204.000.000	18,3
Cumhurbaşkanlığı	1.063.496	0,1	Muamele ve İstihlak Vergileri	437.470.000	39,2
Sayıştay Başkanlığı	1.992.800	0,2	Tekel Geliri	51.267.000	4,6
Başbakanlık	3.530.018	0,3	Devlet malları ve mülkleri gelirleri	11.550.000	1,0
Danıştay Başkanlığı	986.201	0,1	Devletçe İdare Edilen Kurumlar	10.790.000	1,0
Basın ve Yayın Genel Müdürlüğü	7.763.830	0,6	Genel Kurumlar ve şirketler gelirlerinden Devlet Payı	3.030.000	0,3
İstatistik Genel Müdürlüğü	763.080	0,1	Çeşitli Gelirler	31.800.000	2,9
Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü	2.509.641	0,2	Geçici Gelirler	160.500.000	14,4
Diyanet İşleri Başkanlığı	2.897.573	0,2	Savunma Vergileri	99.193.000	8,8
Adalet Bakanlığı	41.586.428	3,3	İstisnai Gelirler	106.000.000	9,5
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	6.134.653	0,5			
Milli Savunma Bakanlığı	376.934.895	30,3			
İçişleri Bakanlığı	19.909.001	1,6			
Emniyet Genel Müdürlüğü	32.079.730	2,6			
Jandarma Genel Komutanlığı	36.779.569	3,0			
Dışişleri Bakanlığı	12.704.198	1,0			
Maliye Bakanlığı	150.089.616	12,1			
Devlet Borçları	211.911.139	17,0			
Milli Eğitim Bakanlığı	106.497.248	8,6			
Bayındırlık Bakanlığı	97.436.997	7,8			
Ekonomi Bakanlığı	8.971.740	0,7			
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı	47.718.377	3,8			
Gümrük ve Tekel Bakanlığı	19.626.153	1,6			
Tarım Bakanlığı	33.441.897	2,7			
Ulaştırma Bakanlığı	3.554.242	0,3			
Ticaret Bakanlığı	3.675.139	0,3			
Çalışma Bakanlığı	2.274.572	0,2			
Umumi Yekûn	1.243.563.197	100	Umumi Yekûn	1.115.600.000	100

1948 YILINDA YÖNETİM

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
1	Ocak	Cenup Demiryolları devletleştirildi.	1921 tarihinde yapılan bir anlaşma ile işletme hakkı "Cenup Demiryolları T.A Şirketi'ne verilen 405 kilometre uzunluğundaki Cenup Hattı fiilen T.C.D.D Yolları Genel Müdürlüğü'ne devrolundu. Bu suretle sınırlarımız içerisindeki bütün demiryolu şebekesinin fiili işletmesi Devletin elinde toplandı. Şirket tarafından daha önce işletilmekte olan hat, 381 kilometrelik Çobanbey-Nusaybin ana hattıyla Derbesiye-Mardin arasındaki 24 kilometrelik şube hatlarından ibaret idi.	U
2	Ocak	Adana'da 15 bin genç büyük bir miting yaptı.	Mitingde gençler, ellerinde kahrolsun komünizm, kızzılların bu ülkede yeri yoktur gibi dövizlerle Ulus Parkı önünde toplandı.	U
2	Ocak	1 Ocak 1948 tarihi itibarıyla Ticaret ve Gümrük Tarifeleri Genel Anlaşması (GATT) yürürlüğe girdi.	Amacı, ithalat vergilerini azaltmak ve uluslar arası ticaretin önündeki engelleri kaldırmak olan Anlaşma 1995'te yerini Dünya Ticaret Örgütü'ne bırakmıştır.	C
2	Ocak	5161 sayılı 1948 yılı Bütçe Kanunu yayımlandı.	Kanunla Devlet bütçesine giren dairelerin 1948 yılı giderleri için 1.243.563.197 lira ödenek verildi.	RG
2	Ocak	Memleket Gazetesi kapatıldı, Nihad Erim Ulus'tan ayrıldı.	CHP'nin yayın ve propaganda işleri için alınan tedbirler üzerine İstanbul'da çıkarılan ve partiye zararı olacağı düşünülen Memleket gazetesi kapatıldı. Ulus ve Ankara gazetelerini yeniden düzene koyma girişimleri başladı ve Nihad Erim'in Ulus gazetesinden ayrıldığı haberi yayımlandı.	C
3	Ocak	5155 sayılı Tekel Genel Müdürlüğü ve 5156 sayılı Devlet Demiryolları ve Liman İşletme Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanunu yayımlandı.	Tekel Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için 43.895.567 lira, Devlet Demiryolları ve Liman İşletmeleri Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için de 180 milyon lira ödenek verildi.	RG
3	Ocak	Başbakanlık Koordinasyon Bürosu kadroları hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	Başbakanlık Koordinasyon Bürosunun 1948 yılı teşkilat kadrosu, Aylık ücreti 400 Liradan 1 Adet Muamele Şefi ve Aylık ücreti 200 Liradan 1 Adet Daktilo Memuriyeti kadrosu şeklinde belirlendi.	RG
3	Ocak	Veremle Savaş Dernekleri Umumi Kongresi yapıldı.	Kongre, kırk iki vilayet delegesinin katılımı ile gerçekleşti.	C
3	Ocak	İller Bankası 1948 yılı çalışma programını açıkladı.	Açıklanan programa göre, 35 yerin haritası, 31 yerin imar planı, 40 kasabanın su projesi, 15 yerin su tesisatı, elektrik projeleri ve 11 yerin elektrik tesisatı yapılacağı, ayrıca Çorlu, Eskişehir ve Konya'da soğuk hava depoları inşa edileceği ifade edildi.	U
3	Ocak	15 yeni ilçe kuruldu.	İlçe olan bucaklar sırasıyla Çaykara, Kiraz, Kınık, Samandağ, Çayıralan, Ümranlı, Mengen, Güney, Germencik, Çamardı, Yeşilhisar, Hacibektaş, Fındıklık, Keçiborlu, Gazipaşa'dır.	U
4	Ocak	Veremle Savaş Haftası başlandı.	İstanbul'da Türkiye'nin sağlık durumunu anlatan bir de sağlık sergisi açıldı.	U

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
4	Ocak	3 Ocak 1948'de Aydın Milletvekili B.Ahmet Emin Aryakın vefat etti.	Aryakın milli mücadele döneminde Müdafai Hukuk Cemiyetinde yaptığı çalışmalar ile tanınmaktadır.	U
4	Ocak	Genel Kurmay Başkanı Salih Omurtak'ın İsmet İnönü'ye yolladığı yılbaşı tebrikinin ifade tarzı Demokratlar tarafından şiddetle eleştirildi.	Tebrikte yer alan "kara, deniz ve hava ordularımızın komutan, subay ve eratı adına yeni yıllarını en derin tazim ve itaatle kutlar, büyük şefimizin, ordumuzun ve aziz Türk vatanının başı üstünde her zaman şan ve şerefle ışık vermelerini ulu tanrıdan dilerim" sözlerinin demokratik gelişmeye uygun düşmediği görüşleri öne çıktı. Fuad Köprülü, Kudret Gazetesinde çıkan başyazısında "bütün diktatörlük sistemlerinin ana düsturu olan tek şef, tek parti, tek millet tekerlemesinin ortadan kalktığını yazdı.	C
5	Ocak	5157 sayılı Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanunu yayımlandı.	Kanunla Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için 108.399.521 lira ödenek verildi.	RG
5	Ocak	5158 sayılı Devlet Hava-yolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanunu yayımlandı.	Kanunla Devlet Hava-yolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için 19.776.870 lira ödenek verildi.	RG
5	Ocak	5159 sayılı Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanunu yayımlandı.	Kanunla Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için 65.544.527 lira ödenek verildi.	RG
5	Ocak	5160 sayılı Orman Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanunu yayımlandı.	Orman Genel Müdürlüğüne 1948 yılı giderleri için 14.152.568 lira ödenek verildi.	RG
5	Ocak	Maliye Bakanlığında Türkiye Emlak Kredi Bankası Genel Müdür muavinliklerine ve Birinci Sınıf Maliye müfettişliklerine atama yapıldı.	Türkiye Emlak Kredi Bankası Genel Müdür muavinliklerine Ticaret Bakanlığı eski Teşkilatlandırma Genel Müdürü Avni Sakman'la mezkur Banka Şubeler Müdürü Ali Nazif Böğrün'ün 750 şer lira aylık ücretle tayinleri uygun görüldü. Maliye Teftiş Kurulu kadrosunda açıkta bulunan 80 lira maaşlı Birinci Sınıf Maliye Müfettişliğine eski Maliye Müfettişlerinden Başbakanlık Genel Teftiş Müşaviri Mehmet İzmen tayin edildi.	RG
6	Ocak	Valiler arasında değişiklik haberleri yalanlandı.	İçişleri Bakanı tarafından yapılan açıklamada, bu tür haberlerin asılsız olduğunu hatta bazı isimlerin Milletvekiliğe aday olacakları ifade edildi.	C
7	Ocak	Devlet dairelerinde ıslahat komisyonu toplandı.	Devlet idare teşkilatının daha verimli çalışmasını sağlayıcı tedbirleri tespit için toplanan komisyon, Başbakan Yardımcısı Faik Ahmet Barutçu başkanlığında toplandı. Komisyonunda Başbakanlık Müsteşarı, Ekonomi ve Maliye Bakanlıkları ile umumi murakabe heyeti temsilcileri bulundu. Başkan, amacın devlet dairelerinde rasyonel bir çalışma sistemi kurmak olduğunu bununla sadece bir tasarruf sağlamak değil daha ziyade geniş ölçüde bir idari ıslahat düşünüldüğünü ifade etti.	C

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
7	Ocak	İçişleri Bakanlığı Atama Kararnamesi ile İçel, Afyon, Seyhan, Van Mektupçulukların ve İzmir ve Hatay Hukuk İşleri Müdürlüklerine atama yapıldı.	Afyon Mektupçusu Şükrü Gül'ün İçel Mektupluğuna, İçel Mektupçusu Şevket Erten'in Afyon Mektupçuluğuna, Trakya Genel Müfettişliği Yazı İşleri Müdürü Nejat Köknar'ın İzmir Hukuk İşleri Müdürlüğüne, Üçüncü Genel Müfettişlik Özel Kalem Müdürü Naci Yüksel'in Hatay Hukuk İşleri Müdürlüğüne, Beşinci Genel Müfettişlik Yazı İşleri Müdürü Hasip Aksoy'un Seyhan Mektupçuluğuna, Çoruh Mektupçusu Sezai Harmankaya'nın Van Mektupçuluğu'na naklen tayinleri gerçekleştirildi.	RG
7	Ocak	Mengen, Güney, Germencik ilçelerinin sınırlarını belirleyen kararname yayımlandı.	5071 sayılı kanunla kurulmuş olan on beş ilçeden 3 ilçenin sınırlarını belirleyen kararname yayımlanmıştır. Kararname ile Mengen İlçesi Mekezi Türkbeşli olarak belirlenmiş ve Kararnamede (1) Sayılı Cetvelde gösterilen köyler ile eski adı Mengen olan Pazarköy Bucağı ve merkezi Salı Pazarı Köyü olmak üzere kararnameden (2) sayılı cetvelde adları yazılı köylerden tereküp etmek suretiyle yeniden kurulan Gökçesu Bucağı Mengen İlçesine bağlanmıştır. Güney İlçesinin merkezi Güney Kasabası olarak belirlenmiş ve Denizli İli Buldan ilçesine bağlı Güney Bucağı kaldırılmış Kararname (3) sayılı cetvelde adları yazılı köyler Güney İlçesine bağlanmıştır. Germencik İlçesinin merkezi Germencik Kasabası olarak belirlenmiş, Aydın İli Merkez İlçesine bağlı Germencik Bucağı kaldırılmış, Kararnamede (4) sayılı cetvelde adları yazılı köylerle ilişik (5) sayılı cetvelde adları yazılı köylerden tereküp etmek üzere yeniden kurulan Ortaklar Bucağı Germencik İlçesine bağlanmıştır.	RG
8	Ocak	Truman'ın yardıma dair Kongreye verdiği rapor yayımlandı.	Truman raporda "Türkiye ve Yunanistan'a yabancı baskısına karşı tamamiyetlerini muhafaza için yardım etmekteyiz, bu memleketlerin devam edecek olan tamamiyetleri Avrupa ve Ortasarkta istiklallerini muhafaza etmeğe uğraşan diğer milletler üzerinde kuvvetli bir tesir yapacaktır" dedi. Raporunda iktisadi kalkınma planından bahseden Truman'ın "Herhangi bir milletin istiklaline karşı girişilen tecavüz Amerikanın güvenliğine bir tehdit teşkil eder" cümlesi dikkat çekicidir.	C
8	Ocak	Amasya'da belediye seçimi sonuçlandı.	Belediye meclisini teşkil eden yirmi iki asil üyelik için biri bağımsız beş Demokrat ve on altı Cumhuriyet Halk Partili seçildi.	C
8	Ocak	Memur kadroları için bir tamim yayımlandı.	Hükümet hiçbir açıktta olan kadrolara memur tayin edilmemesini vilayetlere bildirdi. İki görevin bir memurun sorumluluğunda toplanmamasını ve memurların dışarıda ayrı vazife almalarının önüne geçirilmesi için bazı tedbirler alındığı belirtildi. İçişleri Bakanlığı, memur sayısını arttırmış olan Ankara belediyesinin yeni yıl bütçesini reddetti.	C
9	Ocak	Yargıtay Özel Dairesi ve Milli Korunma mahkemeleri kadro ve idare giderleri ödeneğine ilişkin BKK yayımlandı.	Yargıtay Özel Dairesi ve milli korunma mahkemeleri yargıç ve memurlarıyla Bakanlıktaki muhasebe bürosu memurlarının 1948 yılı Ocak ayı kadro ve idare giderleri ve İzmir Milli Korunma Mahkemesinin işgali altındaki binanın bir yıllık ve İstanbul ve İzmir milli korunma teşkilatının işgal ettikleri binaların altışar aylık kiralari karşılığı olarak Adalet Bakanlığı emrine 98.084 lira ödenek verildi.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
9	Ocak	On yıllık sağlık planı hazırlandı.	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından hazırlanan planda öncelik koruyucu hekimliğe verildi.	C
10	Ocak	Türkiye ile Yunanistan'a Amerikan yardımı	Türkiye ve Yunanistan'a yardım kanunu hükümlerince 1 Nisan'a kadar Türkiye'ye dört büyük denizaltı ile on bir tane harp gemisi verilmesi kararlaştırıldı.	U
10	Ocak	Tütün ihracatı politikası açıklandı.	Tütün ihracatının arttırmak üzerine alınan tedbirler ile dış pazardaki alıcılara geniş imkânlar sunma ve birtakım kısıtlamaların kaldırılmasının hedeflendiği belirtildi.	C
11	Ocak	Nadir Nadi son Halk Partisi Kurultayında ele alınan devletçilik ilkesini Cumhuriyet Gazetesi'ndeki köşesinde yorumladı.	Nadir Nadi'nin "Aşırı Devletçiliğe Veda" başlıklı yazısında, "son Halk Partisi Kurultayının girdiği hayırlı teşebbüslerden biri, devletçilik prensibini sınırlandırmaya çalışmak oldu idi. Vakıa bu prensip vaktiyle de kayıtsız şartsız yürürlüğe konmuş değildi.... işte devletçilikte de iş işten geçti denecek kadar ileri gitmediğimiz içindir ki, Halk Partisi bugün zararın neresinden dönülse kardır diyebilmiş, imkanların müsaadesi nispetinde normal ölçülere girmek çarelerini arayabilmiştir" diyerek bu konudaki genel eğilimlere ve kendi görüşlerine yazısında yer verdi.	C
11	Ocak	Gıyas Akdeniz'in tütün ihracatı üzerine yorumu yayımlandı.	Cumhuriyet Gazetesi'nde Ticaret Bakanı Mahmut Nedim Gündüzalp'ın tütün ihracatına ilişkin giriştiği düzenlemeleri değerlendiren yazısında Gıyas Akdeniz, ihracatı arttırmak için yapılan bu düzenlemeleri ilk müspet ve mühim karar olarak değerlendirdi. Düzenleme tütün ihracatı üzerinde serbestleşme getirmeyi hedefliyordu.	C
12	Ocak	Ankara Üniversitesi Senatosu öğretim üyeliğinden ihraç kararı alındı.	Kararla, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Halk Edebiyatı ve Folkloru Profesörü Prof. Pertev Naili Boratav ile Sosyoloji doçenti Behice Boran ve Niyazi Berkes öğretim üyeliğinden ihraç edildi.	C
12	Ocak	Bulgaristan'da devletleştirme hareketleri başladı.	Bulgaristan'da bankalar, sigortacılık, dış ticaret ve bilim okulları alanları devletleştirilmeye başlandı.	C
13	Ocak	Devlet işlerinde teftiş ve kontrol sorunu.	Başbakan Yardımcısı Faik Ahmed Barutçu, Mecliste yaptığı konuşmada, müfettiş mevcudunun 670 kişi, teftişe muhtaç servis adedinin 80.000 olduğunu ifade etti. 1948 yılı itibarıyla askeri daireler de dahil olmak üzere devlet teşkilatında 29 teftiş kurulu bulunmaktadır. Oysa valilik, defterdarlık, posta, telgraf, gümrük ve tekel gibi teftişe tabi tutulan birliklerin sayısı tüm ülkede 54.900'dür. Barutçu'nun açıklamasına göre, beş yıldan beri teftiş edilmeyen 3317 birlik bulunuyordu.	C
13	Ocak	Çimento ithali için BKK yayımlandı.	Hariçten 30.000 ton portlant çimentosunun ithal edilmesi ve satın alınma işleriyle Sümerbank'ın görevlendirilmesi hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı. Bu kararla iç üretim ile tamamen karşılanamayan çimento ihtiyacı açığını kapatmak üzere Hükümet eliyle hariçten getirilecek çimento için o güne kadar yapılan tekliflerin en müsaidini teşkil eden ve Türkiye Emlak Kredi Bankası vasıtasıyla Ekonomi Bakanlığına intikal ettirilen, metrik tonu 95 şilinden fob İngiliz limanından 30.000 ton portlant	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			çimentosunun satın alınması, bu çimentoların ithal edilmesi ve satılması işlerinin ve bütün muamelelerin yapılması için Milli Korunma Kanununun 6. maddesine dayanarak Sümerbank'ın görevlendirildi.	
13	Ocak	Karaçi Büyükelçiliğine atama yapıldı.	İstanbul eski Milletvekili Yahya Kemal Beyatlı'nın Karaçi Büyükelçiliğine tayini; Dışişleri Bakanlığının 7/1/1948 tarihli ve 389/5 sayılı yazısı üzerine Bakanlar Kurulunun 8/1/1948 tarihli toplantısında kararlaştırıldı.	RG
13	Ocak	Diyanet İşleri Başkanlığı Müşavere Kurulu üyeliği, Zat İşleri ve Yazı İşleri Müdürlüklerine atama yapıldı.	Diyanet İşleri Başkanlığında açık bulunan 90 lira aylıklı Müşavere Kurulu üyeliğine Zat İşleri Müdürü Dersiam Hasan Fehmi Gökalp, 70 lira aylıklı Zat İşleri Müdürlüğüne Yazı İşleri Müdürü Muammer Börekçi ve 60 lira aylıklı Yazı İşleri Müdürlüğüne de Muamelat Mümeyyizi Mesut Yüksel terfiyan tayin edildi.	RG
13	Ocak	Meriç, Ecebat, Saray Kaymakamlıklarına naklen atama yapıldı.	Malatya İline bağlı Doğanşehir Kaymakamı Osman Akçalı'nın Edirne İline bağlı Meriç Kaymakamlığına, Bilecik İline bağlı Osmaneli Kaymakamı Vasfi Bagatu'nun Çanakkale İline bağlı Ecebat Kaymakamlığına, Antalya İline bağlı Kaş Kaymakamı Haldun Menteşeoğlu'nun Tekirdağ İline bağlı Saray Kaymakamlığına naklen tayinleri uygun görüldü.	RG
13	Ocak	Bingöl, Malatya ve Elazığ Mektupçuluğuna İçişleri Bakanlığı tarafından naklen atama yapıldı.	Malatya Mektupçusu Yaver Soydaş'ın Bingöl Mektupçuluğuna, Elazığ Mektupçusu Tevfik Yener'in Malatya Mektupçuluğuna, Isparta Mektupçusu Agah Yüce'nin Elazığ Mektupçuluğuna naklen tayinleri uygun görüldü.	RG
13	Ocak	İçişleri Bakanlığı tarafından görev değişikliği ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Şube Müdürlüğüne ilişkin atama kararname yayımlandı.	23 Kaymakamın görev yerinde değişiklik yapılmıştır. Ayrıca İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği Muhakemat Müdür Muavini Kemal Özgüney'in İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Şube Müdürlüğüne naklen ataması yapıldı.	RG
13	Ocak	Dışişleri Başkanlığı tarafından atama kararnamesi yayımlandı.	Prag Elçisi Faik Hozar merkeze nakledilmiştir.	RG
13	Ocak	Yapılacak yol ve limanlara ilişkin ABD Yol Dairesi Genel Müdür Muavini M.Hilts'in demeci yayımlandı.	Hilts, yol teşkilatının ve yol kalkınmasının rasyonel bir şekilde sağlanması için bir fen heyetinin kurulmasını, bu heyetin aynı zamanda personel yetiştirilmesi gerektiğini belirttikten sonra ekonomik etüdler aracılığıyla hazırlanacak bir yol planının kaçınılmaz olduğunu belirtmiştir.	U
15	Ocak	Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü açıldı.		C
14	Ocak	Seçim Kanununda değişiklik istemleri basında yer aldı.	CHP Meclis grubu, DP tarafından istenilen seçim kanununu ve diğer bazı anti-demokratik kanunlarda değişiklik yapmaya karar verdi. Bu kararı yorumlayan Celal Bayar, "milletin arzu ve iradesinin pürüssüz hakim olmasının kaçınılmaz bir zaruret olduğu Halk Partisince de anlaşılmiş bulunuyor" dedi.	TÇPPAK

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
14	Ocak	DP içinde anlaşmazlıklar başladı.	DP'nin içinde anlaşmazlıklar olduğuna ilişkin haberler, Kenan Öner'in DP İstanbul İl Başkanlığından istifasıyla gerçekleşti.	TÇPPAK
15	Ocak	Toprak Mahsulleri Ofisi'nin alım satımına ilişkin BKK yayımlandı.	Toprak Mahsulleri Ofisinin 1947-48 mahsul yılı sonuna kadar, Sümerbank'tan ve diğer yerlerden satın alacağı pamukluluları, Ticaret Bakanlığınca tespit edilecek esaslar dairesinde hububat karşılığında satılması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı alındı.	RG
15	Ocak	İdari Sınır Düzenlemesi ile Karacadağ Bucağının adı Karacaviran olarak değiştirildi.	5071 sayılı kanunla kurulmuş olan on beş ilçeden 12 ilçenin sınırlarının belirtilmesine dair olan 12 Aralık 1947 gün ve 21.454 sayılı karar ve gerekçesinde Sivas İli İmranlı İlçesine Karacadağ adıyla bağlanmış olan bucağın adı Karacaviran olarak düzeltilti.	RG
15	Ocak	Ticaret Bakanlığı Ataması ile İhtisas Mevkii Müşavirliğine atama yapıldığını gösteren Karamame yayımlandı.	Ticaret Bakanlığında açık olan Dış Ticaret Dairesi (80) lira maaşlı İhtisas Mevkii Müşavirliğine aynı daire raportörlerinden Orhan Utkan'ın tayin edildi.	RG
16	Ocak	15 Ocak'ta Avrupa Kalkınma Programına ait bir rapor yayımlandı.	Raporda Türkiye'nin devamlı yabancı tazyiki karşısında 600 bin kişilik bir orduyu seferber tuttuğu ve bunun ülke ekonomisi üzerinde ciddi tesirleri olduğu belirtildi. Raporda Türkiye'ye tarım, taşıt ve maden malzemesi ile diğer tesisat yardımı verileceği açıklandı.	U
16	Ocak	Resmi Gazetede Tevhidi İçtihat Kararı yayımlandı	Dişçiliğin ticari olmayıp medeni yani âdi bir muamele olduğu ve bu işe Üçüncü Hukuk Dairesinin bakmasının gerekli olduğu hakkında içtihat kararı verildi.	RG
17	Ocak	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığında değişiklik yapılması hakkında 5162 sayılı kanun yayımlandı.	Kanunun birinci maddesi ile devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığında değişiklik yapılması hakkında 5162 sayılı kanun yayımlandı. İkinci maddesi ile Milli Korunma Kanunu gereğince kurulan Yargıtay Özel Dairesi, Yargıtay Beşinci Ceza Dairesi unvanıyla Yargıtay kuruluşuna katıldı. Resmi Gazete taramasında Milli Korunma Mahkemelerinin kaldırılmasına ilişkin bir karar rastlanmamakla birlikte internet kaynakları mahkemelerin 26 Ocak 1948 de kaldırıldığını yazmaktadır.	RG
17	Ocak	Milletvekili Dokunulmazlığı hakkında TBMM Kararları alındı.	Afyonkarahisar Milletvekili Ahmet Veziroğlu, Afyonkarahisar Milletvekili Sadık Aldoğan, Amasya Milletvekili Ahmet Eymir, Bursa Milletvekili Abdurrahman Konuk, Çanakkale Milletvekili Niyazi Çıtakoğlu, Edirne Milletvekili Fethi Erimçığ, Eskişehir Milletvekili Emin Sazak ile İstanbul Milletvekili Fuat Köprülü hakkında yürütülecek kovuşturma ve yargılamamın dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.	RG
17	Ocak	DP İstanbul İl Kongresi yapıldı.	Gazetelerde kongrede anlaşmazlıkların ortaya çıktığına ilişkin haberler yayımlandı. DP'nin yeni bir partinin kuruluşuna yol açacak şekilde iki gruba ayrılacağı ile ilgili söylentilerin yanında Öner grubu, Bayar grubunun partiye hükmetmek isteyerek parti içi muhalefeti ortadan kaldırmaya çalıştığını öne sürdü.	TÇPPAK
17	Ocak	Ulus Gazetesi'nde CHP'nin devletçilik politikası üzeri-	Yazıda, Artık CHP Programında devletin kamu menfaatlerini ve hizmetlerini ve milli savunmayı sağla-	U

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
		ne bir yazı yayımlandı.	mak üzere doğrudan doğruya yapacağı işlerin mahiyetinin açık bir şekilde belirtildiği, bunların büyük maden işletmeleri, büyük enerji santrallerinin, ağır endüstrinin kurulması, savunma endüstrisi bayındırlık işleri gibi büyük teşebbüslerle kamu hizmetlerini ilgilendiren ulaştırma ve PTT gibi teşebbüslerden ibaret olduğunu açıklamışlardır. Daha açık bir ifadeyle devletin yapacağı işler kategorisi yalnız ya hususi teşebbüsün başaramayacağı ya da girişilmesinde kâr ve menfaat görmeyeceği iktisadi faaliyetler girmektedir. Raporun sonunda CHP'nin devletçiliği günün şartlarına uyarladığının altı çizilmiştir.	
18	Ocak	İstanbul'da linyit madeni bulundu.	25 milyon tonluk olduğu tahmin edilen madenin işletilmesine kısa zaman içerisinde geçildi.	C
19	Ocak	5163 sayılı Kanunla, 4353 sayılı kanunun geçici birinci maddesiyle 4659 sayılı kanunda yazılı sürenin iki yıl uzatılması hakkında kanun yayımlandı.	4353 sayılı kanunun geçici birinci maddesiyle 5 yıl için kabul edilen yetki, bitimi tarihinden başlayarak iki yıl uzatılmış ve 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 4659 sayılı kanunla uzatılmış olan beşinci maddesi hükümlerinin uygulanması da 18/1/1950 tarihine kadar geri bırakılmıştır.	RG
19	Ocak	Çimento ithalatı hakkında BKK yayımlandı.	Hariçten daha 30.000 ton portlant çimentosu ithali ve bu miktar çimento hakkında da K/716 sayılı karar hükümlerinin aynen uygulanması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	RG
19	Ocak	Ankara Polis Enstitüsü ve Polis Okulları Tüzüğünde değişiklik yapıldı.	17/3/1945 tarihli ve 3/2308 sayılı kararlar yürürlüğe konulmuş olan Ankara Polis Enstitüsü ile Polis Okulları Tüzüğü'nün 6. ve 13. maddelerinin değiştirilmesine dair İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan tüzüğün yürürlüğe konmasına BKK'nce karar verildi.	RG
19	Ocak	Tütün ve Tütün İnhisarı Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesi hakkında BKK yayımlandı.	19/12/1939 tarihli ve 2/12537 sayılı kararlar yürürlüğe konulmuş olan Tütün ve Tütün İnhisarı Tüzüğü'nün 8. maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesine dair Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan tüzüğün yürürlüğe konması kararlaştırıldı.	RG
19	Ocak	Bayındırlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesi hakkında BKK yayımlandı.	26/3/1941 tarihli ve 2/15472 sayılı kararlar yürürlüğe konulmuş olan Bayındırlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Tüzüğü'nün 34. maddesinin değiştirilmesine dair Bayındırlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan tüzüğün yürürlüğe konması kararlaştırıldı.	RG
19	Ocak	Disiplin suçundan dolayı iki kişi ordudan emekliye sevk edildi.	Disiplin kusurları nedeniyle J.Kd.Yzb. Hüseyin Muharrem Erkan, Hüseyin Avni Tuncer emekliye sevk edildi.	BCA: 30.11.1.0/196.2.4
19	Ocak	Milli Mücadeleye katılması için yapılan davete icabet etmediği için askerlikten çıkarılanlara 3527 sayılı af Kanunundan istifade ile tekaüt maaşı bağlanmasına Askeri Yargıtay'ca karar verildi.	Milli mücadeleye katılmadığı için ordudan atılan Üstğm. Mehmet Kamil Besen aften faydalanması sebebiyle emekliye sevk edildi.	BCA: 30.11.1/196.5.1

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
20	Ocak	Milletvekillerinin yargılanmasının dönem sonuna bırakılacağına ilişkin TBMM Kararı yayımlandı.	Yayın yoluyla hakaretten dolayı suçlu sanılan Isparta Milletvekili Kemal Turan, Neşir yoluyla hakaretten dolayı suçlu sanılan İzmir Milletvekili Hasan Ali Yücel, Görevini kötüye kullanmaktan dolayı suçlu sanılan Konya Milletvekili Dr. Muhsin Faik Dündar, Matbuat Kanununa muhalif hakaretten suçlu sanılan Sanat ve Edebiyat Dergisi sahibi Urfa Milletvekili Suut Kemal Yetkin'e isnat olunan suçun, Anayasanın 12. ve 27. maddelerinde yazılı suçların dışında kaldığı anlaşıldığından İçtüzüğü'nün 180. maddesi gereğince bu hususta yapılacak kovuşturma ve yargılamanın dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.	RG
20	Ocak	Ticaret Gemilerinin Ölçme Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesi hakkında BKK yayımlandı.	Karar, denizde can ve mal koruma hakkındaki 4922 sayılı kanunun 7. maddesine dayanılarak Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanmış ve Danıştay'ca incelenmiş olan Ticaret Gemilerinin Ölçme Tüzüğü'nün yürürlüğe konmasını içermektedir.	RG
22	Ocak	Tütün ekimi hakkında BKK yayımlandı.	1947 mahsulü ekici tütünlerinden %5 prim alınması ve tahsil edilecek primlerin Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasındaki fona yatırılması kararlaştırıldı.	RG
23	Ocak	5164 Sayılı Amerika Birleşik Devletlerince Türkiye'ye yapılacak yardımlardan münhasıran milli savunma ihtiyaçları için sağlanacak maddelerin vergi muafıkları hakkında Kanun yayımlandı.	Bu kanunla Amerika Birleşik Devletlerince Türkiye'ye yapılacak yardımlardan özellikle milli savunma ihtiyaçları ile yine bu amaçla her çeşit yol, köprü, liman ve iskelelerin yapılması, onarılması, tamamlanması ve cihazlandırılması için sağlanacak her çeşit madde, gümrük vergisi ve zamlarıyla Hazineye, özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi resim, harç ve zamlarla ardiye ücretinden bağışık olarak yurda sokmağa Bakanlar Kurulu yetkilendirilmiş ve Bakanlar Kurulunca yurda sokulmasına karar verilecek maddelerin, gümrüklerce hiçbir muameleye ve muayeneye tabi tutulmaksızın yurda sokulmasının önu açılmıştır.	RG
23	Ocak	Danıştay Kanun Sözcülüğüne atama yapıldı.	Danıştay'da açık olan 70 lira aylıklı Kanun Sözcülüklerine 2'nci Sınıf Yardımcılardan Leman Akyollu ile Rüştü Aral'ın tayinleri uygun görüldü.	RG
23	Ocak	Isparta Mektupçuluğuna İçişleri Bakanlığı tarafından atama yapıldı.	Siyasal Bilgiler Okulu mezunu Sadık Çağlar'ın Isparta Mektupçuluğuna tayini uygun görüldü.	RG
23	Ocak	Isparta Belediye Başkanlığı onama kararnamesi	Isparta Belediye Meclisince Belediye Bakanlığına seçilen Tefik Kınık'ın başkanlığı Belediye Kanununun 89. maddesine tevfikan onanmıştır.	RG
23	Ocak	Orta elçilik Başkâtipliğine atama yapıldı. Asıl memur olarak iki kişi derece yükselmesine hak kazandı.	Merkezden Zübeyir Aker Karaçi Büyük Elçiliğinden Orta Elçilik Başkâtipliğine tayin edildi, 11. derece meslek memur namzetlerinden Celal Akbay ve Sadi Akarcalıoğlu asıl memur olarak 10. dereceye yükseltildi.	RG
23	Ocak	Birinci Sınıf Maliye Müfettişliğine Maliye Bakanlığı tarafından atama yapıldı.	Maliye Teftiş Kurulu kadrosunda münhal bulunan 80 lira aslı maaşlı Birinci Sınıf Maliye Müfettişliğine eski Maliye Müfettişlerinden Maliye Tetkik Kurulu Üyesi Lütü Kamun'un tayini uygun görüldü.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
23	Ocak	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Atama Kararnesi yayımlandı.	İkinci Sınıf Sağlık ve Sosyal Yardım Müfettişliğine, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü Mahalli Sosyal Hizmetler Şubesi Mütchassısı Dr. Baha Ener 70 Lira maaşla naklen tayin edildi.	RG
24	Ocak	İşletme imtiyazı verilmesi hakkında BKK yayımlandı.	Manisa İlinin Soma İlçesine bağlı Dere-Arpaseki köyleri içinde bulunan linyit madenlerinin 5/6/1927 tarihli ve 5298 sayılı karar gereğince İşletme İmtiyazı Müftüoğlu Şevket Çamlıca üzerinde olan %62 hissenin bütün hakları, menfaatleri, borçları ve taahhütleriyle birlikte Yüksek Maden Mühendisi Nadir Önen'e devredilmesi kararlaştırıldı.	RG
25	Ocak	Devlet dairelerinde islahat komisyonu toplandı.	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Faik Ahmet Barutçu başkanlığındaki komisyonda, her bakanlıkta küçük gruplar halinde kurulacak komiteler hazırlık mahiyetinde tetkikler yaparak kendi bünyelerinde daha rasyonel bir çalışmanın nasıl mümkün olabileceğini asgari kadro, azami sürat esasına göre tespit edileceği, bundan başka komiteler ayrıca rasyonel çalışmanın tahakkukunu sağlayabilecek tasarruflu bir kadro yaparak bunu kendi görüşleri olarak iki ay içinde asıl komisyona verecekleri kararlaştırıldı.	U
25	Ocak	Marshall Planından yeterince yararlanılmadığına ilişkin tepkiler basında yer aldı.	Marshall planında Amerikanın Türkiye'yi yardıma muhtaç görmemesinin temel sebebi olarak bir önceki yıl Paris'te toplanan konferansta Türkiye'nin yeterince iyi ifade edilmediği eleştirisi geldi. Paris konferansında Türkiye'yi büyükelçi Numan Menemencioğlu ve ikinci delegesi Ali Rıza Türel temsil etmişti. Ali Rıza Türel Ulus Gazetesi'ne yaptığı açıklamada, kabul edilen raporda durumumuzun süt liman gösterilmediğini, aksine yılda 615.1 milyon dolarlık yardıma ihtiyacımız olacağı açıkça belirtilmiştir diyerek iddiaları reddetti.	C, U
25	Ocak	Çifte Frank Projesi	25 Ocak 1948'de Fransız Frangının değeri üzerinde bir değişme yapıldı. Fransa'da yabancı paralara o günkü rayıçleri üzerinden yüzde seksen pirim verilecekti. Dolayısıyla frankın değeri aynı oranda düşmüştür. Ancak yapılan bu işlem devalüasyon ile olmamıştır. Bu ayarlama kararının yanında bir de altın ve döviz serbest piyasası oluşturulması kararlaştırılmıştır. Serbestçe alım satım yapılabilecek bu piyasada frankın değeri de inip çıkabilecekti. Böylelikle frangın pirim verilen yabancı paralara nazaran biri sabit resmi, öteki kararsız ve değişik olmak üzere iki tür kıymeti olacaktı. Bu ayarlama çalışmasına Çifte Frank Projesi adı verildi.	MİM
26	Ocak	Ticaret Bakanlığı tarafından tütün bedelleri ve tahsiline ilişkin yönetmelik çıkarıldı.	15/1/1948 tarihli ve 3/6843 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konan K/720 sayılı karar gereğince 1947 mahsulü ekici tütünlerinin satışı sırasında tütün bedellerinin %5 nispetinde alınacak primlerin tahsili şeklini göstermek üzere Ticaret ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarınca yapılmış olan Yönetmelik yayımlandı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
27	Ocak	26 Ocak 1948'de Kazım Karabekir vefat etti.	Milli mücadele de görev alan komutanlardan biri olan Karabekir Birinci TBMM'ye Edirne milletvekili olarak girmişti. 1923 seçimlerinde İstanbul milletvekili olarak parlamento da yer alan Karabekir, Mustafa Kemal'e muhalif olan grup ile Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasını kurmuştu.	C
27	Ocak	Ege tütün piyasası açıldı.	4 milyon kilo tütün satıldı.	C
28	Ocak	27 Ocak'ta CHP Grubunda seçim yapıldı.	General Kazım Karabekir'in ölümü üzerine açılan Büyük Millet Meclisi başkanlığı CHP adayı için yapılan oylamada Ali Fuad Cebesoy 235, Saraçoğlu 23, Kazım Özalp 7, Recep Peker 6 oy aldı.	C
27	Ocak	Adalet Bakanlığı tarafından Gaziantep, Manisa, Isparta, İzmir, Bergama, Kırıkkale illerine yargıç ve Üçüncü Sınıf Adalet Müfettişliğine bir kişinin ataması yapıldı.	70 lira maaşla Antalya C.Savcısı Şerafettin Gökmen, Gaziantep Hukuk Yargıçısı Sıtkı Akyazan, Manisa C. Savcı Yardımcısı Nurettin Özen, 60 Lira maaşla Isparta Sulh Yargıçısı Hayri Aksoy, İzmir C. Savcı Yardımcısı Ethem Tüfekçioğlu, Bergama Ceza Yargıçısı Fikret Baran, Kırıkkale C. Savcısı Ömer Yüce Üçüncü Sınıf Adalet Müfettişliğine tayin edildi.	RG
28	Ocak	Bakanlar Kurulu Kararı ile bazı maden işletmelerine verilen işletme imtiyazı bozuldu.	Çanakkale İlinin Lapseki İlçesine bağlı Subaşı Köyünde kain olup %20 hissesinin Hafız Fikri uhdesinde bulunan simli kurşunla mahlut çinko madenindeki işletilmesi imtiyazı bozuldu. Aydın İlinin Söke İlçesine bağlı Çavdar Köyündeki demir madeninin Alfred Dermont üzerinde bulunan %22 hissenin ve dava vekili Ahmet Tevfik eşi Seher İlginer üzerinde olan %7 hissenin işletilmesi imtiyazının bozulmasına karar verildi.	RG
28	Ocak	Adalet Bakanlığı Atama Karamamesi	Çeşitli derece ve kadrolara mensup 75 yargıç ve Yargıtay Üyeliğine 6 yargıç ataması yapıldı.	RG
28	Ocak	Ordudan ihraç edilenlerin aftan yararlanılarak emekliye sevkı gerçekleştirildi.	Milli mücadelede birliğinden firar ettiği için orduyla ilişkisi kesilen P.Üstğm. Sami Tezcanlar, P.Yzb Hayrettin Oytun, Mehmet Cemali, Vet.Yzb Yahya Hayati Zenger, Vet.Yzb. Zeki Sporel aftan yararlanması sebebiyle emekliye sevk edildi.	BCA: 30.11.1.0/ 196.2.16
28	Ocak	İzmir, Samsun Emniyet Müdürlüklerine atama yapıldı.	İzmir, Samsun emniyet müdürlüklerine Burhanettin Tüzün, Fikri Oktar, Emniyet Polis Başmüfettişliğine Şerif Nimet Bener, 2. Şube Müdürlüklerine Tacettin Ortaç ve Tevfik Eşmeli tayin edildi.	BCA: 30.11.1.0/ 196.3.2
28	Ocak	2. Kolordu Komutanlığına, Genelkurmay Muharebe Müfettişliğine ve 69. Tümen Komutanlığına Vekâleten atama yapıldı.	2. Kolordu Komutanlığına Korg. Fahri Belen, Genelkurmay Muharebe Müfettişliğine Tümğ. Bekir Sıtkı Okan ve 69. Tümen Komutanlığı Vekâletine Tuğğ. Naci Aka atandı..	BCA: 30.11.1.0/ 196.3.2
29	Ocak	Filmlerin ve film senaryolarının kontrolüne dair tüzüğün yürürlüğe konması hakkında BKK yayımlandı.	Filmlerin ve film senaryolarının kontrolüne dair tüzüğün bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Tüzüğün yürürlüğe konması Bakanlar Kurulunca 15/1/1948 tarihinde kararlaştırıldı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
30	Ocak	Bakanlar Kurulu Kararı ile vatandaşlıktan çıkarılanlar, kabul edilenler ve vatandaşlıktan çıkmasına izin verilenler ilan edildi.	Karar ile izin almadan ve kendi isteği ile yabancı devlet uyrukluğuna geçtiği anlaşılan Yusuf Özyurt vatandaşlıktan çıkarıldı. Ahmet Arslan'a izin verildi. Varplota doğumlu Cyörgy ile Türkistan doğumlu eşi Marie Türk vatandaşlığına kabul edildi.	RG
30	Ocak	Yol ve su politikası üzerine Kasım Gülek'in açıklaması yayımlandı.	Bayındırlık Bakanı Kasım Gülek, yol davasında olduğu gibi su işlerinde de Amerika ile işbirliği yapacaklarını belirtti.	C
30	Ocak	Hindistan devlet başkanı Ghandi öldürüldü.	Bir Hindu Gandhi ve Nehru'nun tuttıkları barış yolunu beğenmediği iddiası ile tabanca ile öldürdü.	C, 31 Ocak 1948
30	Ocak	30 Ocak'ta Yeni Millet Meclisi Başkanı seçildi.	Ali Fuat Cebesoy 285 oyla seçildi. Demokratlar seçime katılmadılar.	C, 31 Ocak 1948
30	Ocak	Rize Milletvekili Dr. Fahri Kurtuluş'un Amerikan Yardımı hakkındaki Dışişleri Bakanlığını ilgilendiren bir önergesi CHP Grup Yüksek Başkanlığı'na sunuldu.	Kurtuluş, Amerikan yardımından yeterince yararlanamamızın sebeplerini sorduğu dört soru ile Grup Genel Kurulunda ivedilikle konuşulmasını talep etti.	BCA: 30.01.0/42.251.03
30	Ocak	Ekonomi Bakanlığı Tetkik Kurulu Başkanlığına atama yapıldı.	Tarım Bakanlığı mütehassıslarından Şükrü Kasaboğlu Ekonomi Bakanlığı Tetkik Kurulu Başkanlığında açık bulunan 80 lira maaşlı uzmanlığa almakta olduğu ikinci üst dereceden 100 lira maaşla tayin edildi.	BCA: 30.11.1.0/196.3.17
30	Ocak	Kuraklık, dolu ve çeşitli afetler sebebiyle mahsulü az olan çiftçilerin borçlarının ertelenmesi kararı alındı.	1947 yılında Ankara İlinin Polatlı, Ayaş İlçeleri ile Manisa İlinin Kula İlçesi bölgesinde meydana gelen afetler nedeniyle Tarım Kredi Kooperatiflerinde ortaklarına dağıtılan paraların tahsil edilememiş olması nedeniyle TC Ziraat Bankası tarafından verilen borçların vade bitiminden itibaren bir yıl süre ile ertelenmesine karar verildi.	BCA: 30.18.01/115.87.12
30	Ocak	Akbank Kuruldu.	Sermayesi 5 milyon 700 bin lira olan bankanın kurucuları Hacı Ömer Sabancı ile Çukurovalı genç işadamlarıdır. Adı "Adana'daki Kayserililer" sözcüklerinin baş harflerinden oluşan bankanın genel merkezi 1954 yılında İstanbul'a nakledilecektir.	TCEK
31	Ocak	Otomatik telefon santral sözleşmesinde değişiklik yapıldı.	On bir şehir ve kasabada otomatik telefon santral tesisini ve 3000 tane otomatik telefon vermeyi yüklenen Macar Standart müessesesiyle PTT İşletme Genel Müdürlüğü arasında akdedilmiş olan sözleşmede değişiklik yapıldı.	BCA: 30.18.01/115.90.9
2	Şubat	5166 sayılı Özel İdarelerden aylık alan ilköğretim öğretmenlerinin kadrolarının Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatına alınması hakkında Kanun yayımlandı.	Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle öncesinde özel idare bütçelerinden aylık almakta olan ilköğretim başöğretmen, öğretmen ve yaröğretmenlerinin aylık ve her türlü kanuni istihkakları genel bütçeden ödenmesi uygulamasına geçilmiştir. İlkokullardaki hizmetlerin ücretleriyle okulların yapım, onarım ve her çeşit genel giderleri özel idare bütçelerinden verileceği hükümü getirilmiştir. Kanunla Özel İdare bütçelerinde önemli ölçüde daralma gerçekleşmiştir.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
3	Şubat	Millevkili Dokunulmazlığı hakkında TBMM Kararları yayımlandı.	Afyon Karahisar Milletvekili General Sadık Aldoğan hakkında yapılmak istenen kovuşturma ve yargılamanın dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.	RG
3	Şubat	Adalet Bakanlığı Atama Kararnamesi ile Adalet Müfettişliğine ve Zonguldak Yargıçlığına atama yapıldı.	125 lira maaşla Adalet Müfettişliğine İstanbul Milli Korunma Savcısı Muhtar Uğurlu, 90 lira maaşla Zonguldak Yargıçlığına Zonguldak Milli Korunma Yargıcı Cevdet Günday tayin edildi.	RG
3	Şubat	Belediye Kurulması hakkında onama kararnamesi yayımlandı.	Eskişehir'in Çifteler Bucağına bağlı Mahmudiye Köyü ile Malatya İlinin İsmetpaşa Bucağına bağlı Gündüzbey Köyünde Belediye Kurulması hakkındaki Danıştay Genel Kurulunun 18/9/1947 günlü ve 47-160/157 sayılı kararı 1580 sayılı Belediye Kanununun 7. maddesine tevfi kanonmıştır.	RG
3	Şubat	Hakkâri Milli Eğitim Müdürlüğüne atama yapıldı.	Açık bulunan 70 lira maaşlı Hakkâri Milli Eğitim Müdürlüğüne, Ayaş Birinci Bölge Gezici Başöğretmeni ve Yüksek Köy Enstitüsü mezunu Hüseyin Atmaca kadro karşılık göstermek suretiyle almakta olduğu 30 lira maaşla naklen ve terfian tayin edildi.	RG
4	Şubat	Ankara Yapı Kooperatifi Ortaklığı Ana sözleşmesinde değişiklik yapıldığını gösteren BKK yayımlandı.		RG
4	Şubat	Kars İli ve ilçelerinde arazi dağıtım kararı alındı.	Kars İlinin bütün ilçelerinde Çiftçiyi Topraklandırma Kanununa göre arazi dağıtımının ve bu ilde vakfa, özel idare ve belediyelere ait topraklarda Tarım Bakanlığınca belirtilecek olanlar hakkında dağıtım için kamulaştırma işlerinin ve arazi dağıtımının yapılması, Tarım Bakanlığının 23/12/1947 tarihli ve 3505-9/10808-71549 sayılı teklifi üzerine 4768 sayılı kanununun 62. maddesine dayanılarak Bakanlar Kurulunca 23/1/1948 tarihinde kararlaştırıldı.	RG
4	Şubat	Ankara valiliği ile belediye başkanlığı ayrıldı.	Ocak ayı içerisinde hazırlanan tasarı kanunlaştı. Belediye başkanlığı ile valiliğin ayrılması konusu uzun zamandan beri tartışılan bir konudur. Ulus gazetesinin Belediye Meclisi Üyeleri ile yaptığı bir anket, tasarı kanunlaşma sürecinde etkili olmuştur. Meclis üyelerinin çoğu, bu kararla şehir yönetiminin daha etkin hale geleceği yönünde görüş belirtmişlerdir. Ancak aksi görüş bildirenlerde vardı. Bunlardan Belediye Meclis üyesi Rauf Başkan bu kararla belediye başkanlığının mülki idare amirine oranla daha az nüfuzla sahip olacağını böylelikle belediyenin otorite gerektiren durumlarda sonuç alamayacağını öne sürmüştür.	U, 6, 7 Şubat 1948 C, 5 Şubat 1948
5	Şubat	Erzurum, Balıkesir, Aydın, Seyhan, Trabzon, Kayseri, Çanakkale ve Sivas Vakıflar Müdürlüklerine atama yapıldı.	Açık bulunan Erzurum Vakıflar Müdürlüğüne Balıkesir Vakıflar Müdürü Mustafa Özeren, Balıkesir Vakıflar Müdürlüğüne Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü Mülhaka Kısım Amiri Cahit Demirer, açık bulunan Aydın Vakıflar Müdürlüğüne Seyhan Vakıflar Müdürü Osman Akyalçın, Seyhan Vakıflar Müdürlüğüne	BCA: 30.11.1.0/196.3.19

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			Trabzon Vakıflar Müdürü Mehmet Kurnaz, Trabzon Vakıflar Müdürlüğüne İskenderun Vakıflar Memuru Hasan Yalçın, Kayseri Vakıflar Müdürlüğüne Çanakkale Vakıflar Müdürü A. Ulvi Bayıker, Çanakkale Vakıflar Müdürlüğüne Sivas Vakıflar Müdür Abdülbaki Öztekin, Sivas Vakıflar Müdürlüğüne de Kayseri Vakıflar Müdürü Murat Balhoğlu'nun maaşlarıyla naklen atamaları gerçekleştirildi.	
6	Şubat	Devlet hesabına yabancı memleketlerde okuyan öğrencilere verilecek aylık ödenek hakkında BKK yayımlandı.	Karara göre ABD'ye gönderilen öğrencilerin kaldıkları yerlere; pahalı yerler(427 lira), orta yerler(390 lira), ucuz yerler (365 lira) olarak ödenek ayrılmıştır. Diğer ülkelerde ise sırasıyla Fransa 478, İngiltere 410, İngiltere dışındaki yerler 390, İsviçre 398, İtalya 440, Belçika 360, Avusturya 360, İsveç 394, Macaristan 350, Çin 500, Kanada 427 lira ödenek ayrılması kararlaştırılmıştır.	RG
7	Şubat	5165 sayılı Kanun ile Türkiye ve Lübnan arasındaki ticaret konusu düzenlendi.	Kanun, Lübnan Cumhuriyeti Hükümetiyle, Lozan Antlaşmasınının 34. maddesinde bahis konusu olan optanlar için iki yıllık yeni bir opsiyon süresi tayin edilmesine ve Lübnan'daki Türk mallarıyla Türkiye'deki Lübnanlı malları durumunu kesin olarak düzenlemek üzere görüşmelere başlanmasına ve bir sözleşme yapılmasına olanak vermektedir.	RG
7	Şubat	Amerika'nın yapacağı yeni yardım açıklandı.	Türkiye ve Yunanistan'a 300 milyon daha verilmesi kararlaştırıldı.	U, 8 Şubat 1948
8	Şubat	Celal Bayar Parti Meclis Grubu başkanlığından çekildi.	İhtilaf, Meclis Grubu İdare heyeti için yeniden yapılan seçim yüzünden çıktı. Seçim tüzüğü aykırı olduğundan Celal Bayar Grup Başkanlığından çekilmek mecburiyetinde kaldı.	C
9	Şubat	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair 5167 sayılı Kanun yayımlandı.	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tesisine dair olan 11 Haziran 1930 tarihli ve 1715 sayılı Kanuna, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından Almanya'da bastırılıp tedavüle çıkarılmış olan 100 liralık banknotların zamanaşımı süresinin kanunun yayımı tarihinden itibaren altı aya indirilmesi ve bu süre içinde ibraz edilip değiştirilmeyen banknotların para olmaktan çıkarılacağına ilişkin bir geçici madde eklenmiştir.	RG
9	Şubat	Ankara Belediye Başkanının atanmasına ilişkin 1580 sayılı yasanın 94. maddesinin A fıkrasının kaldırılması hakkında 5168 sayılı Kanun yayımlandı.	Kaldırılan hüküm, Ankara Belediye Reisliğinin Dahiliye Vekaletinin önerisi Cumhurbaşkanının onayı ile atanacağına ilişkindir.	RG
9	Şubat	5169 sayılı Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4892 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair Kanun yayımlandı.	Müdürlük, posta, telgraf ve telefon işleri konusunda gerekli ihtiyacın karşılanmasında tam yetkili kılındı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
9	Şubat	5170 sayılı Türk-İspanyol kliring hesabının tasfiyesi hakkında mektup teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın onanmasına dair Kanun yayımlandı.	Bu Anlaşma Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası nezdinde mevcut bulunan Türk-İspanyol kliring hesabının tasfiyesi hususunda 4931 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Dışişleri Bakanlığı ile Ankara'daki İspanya Elçiliği arasında, 8 Eylül 1947 tarihinde yapılan anlaşmadır.	RG
9	Şubat	Maliye Tetkik Kurulu Üyeliklerine atama yapıldı.	Tetkik kurulu üyeliğine Nihat Ali Üçüncü, Adnan Çiftçi ve Mehmet Ertuğruloğlu tayin edildi.	BCA: 30.11.1.0/ 196.4.1
10	Şubat	CHP Meclis Grubunda din okulları meselesi görüşüldü	Din okullarının açılmasına ilişkin bir komisyon kurulması kararı alındı.	C, 11 Şubat 1948
10	Şubat	Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğüne atama yapıldı.	Ofis Umum Müdür Muavinliğine bu Ofis Umum Muhasebe Müdürü Ekrem Barlas'ın atanmasına Bakanlar Kurul tarafından karar verildi.	RG
10	Şubat	İçişleri Bakanlığı tarafından vali atamaları yapıldı.	İçişleri Bakanlığınca 13 ile vali ataması gerçekleştirilmiş üç vali emekliye sevk edilmiştir. Emekliye sevk edilen valiler; Aydın valisi Salim Gündoğan, Giresun Valisi Feyzi Gürel ve Kırşehir Valisi Refik Noyan'dır.	RG
10	Şubat	Ankara Belediye Başkanlığına Dr.Ragıp Tüzün seçildi.	Tüzün 21 oyla 16 oy alan Fuat Börekçiyi geçti ve seçimi kazandı	U, 11 Şubat 2008
11	Şubat	BKK ile linyit madeni imtiyazının bozulmasına karar verildi.	İstanbul İlinin Eyüp ilçesine bağlı Kemberburgaz Bucağının Akpınar köyünde bulunan linyit madeninin Remzi Ergene üzerinde olan %50 hissenin işletilmesi imtiyazının bozulmasına karar verildi.	RG
11	Şubat	İşçi Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliğine atama yapılması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	İşçi Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliğine Çalışma Bakanlığı Araştırma Kurulu Üyeliğinden emekli Ali Nasfet Üler tayin edildi.	RG
11	Şubat	BKK ile vatandaşlığa alınma kararı alındı.	111 kişi Türk Vatandaşlığına geçti	BCA: 30.18.01/ 115.91.18
11	Şubat	BKK ile vatandaşlıktan çıkarılma kararı alındı.	Karar göre Selçuk Ertuğrul ve Kemalettin Öteken vatandaşlıktan çıkarıldı.	RG
12	Şubat	Kömür fiyatlarının tespiti hakkında BKK yayımlandı.	Karara göre, vasati kompozisyon taşkömürünün beher tonu 25 liradır.	RG
13	Şubat	Üniversiteler Kanunu hakkında TBMM Kararı yayımlandı.	Üniversiteler Kanununun 46. maddesinde yazılı eğitim ve öğretim görevlerinden kendilerine düşenleri uygun yolda yerine getirmemek veya meslek ve haysiyetine uymayan hareketlerde bulunmak hallerinde, hareketlerinin Senatoca kestirilecek ağırlık derecesine göre sıra gözetilmeksizin meslekten çıkarma cezası dahi verilebileceğine ve adı geçen maddenin (D) fıkrasındaki <<Üniversite öğretim mesleğinde kalmasına yer bırakmayacak kadar şeref ve haysiyet kırıcı bir suç işleyenler>> ibaresinde bul-	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			nan <<suç>> tabirinin, dar manada adli suçlara münhasır olmayıp ceza kovuşturmasını gerektirmeyen meslek şeref ve haysiyetini kırıcı disiplin suçlarına da şamil olduğuna ve keyfiyetin yoruma ihtiyaç göstermeyecek derecede açık bulunduğu karar verildi.	
13	Şubat	Eti Bank İdare Meclisi atamalarına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	Hizmet süreleri 20/1/1948 tarihinde biten Eti Bank İdare Meclisi için Ekonomi Bakanlığı adına Başkanlığa Hamit Eseniş'in ve Üyeliğe Ali Rıza Ceylan'ın, Hükümetçe seçilmesi gereken Üyeliğe Reşit Güneray'ın, Maliye Bakanlığı Üyeliğine de Cemal Şahingiray'ın aynı tarihten itibaren tayinleri kararlaştırıldı.	RG
13	Şubat	Başbakanlık tarafından devlet kurum ve kuruluşlarında verimli ve rasyonel çalışma imkanlarının araştırılması hakkında rapor hazırlamaları 76-793/6-528 sayılı emir ile istendi.	Başbakanlığın bu emri ile kurumlara gönderdiği talimat iki ana maddeden oluşmaktaydı: Bunlardan birincisi Kat'i zaruret olmadıkça münhallere atama yapılmaması, ikincisi merkezde kurulacak bir komite eliyle işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınması gereken tedbirlerin tespiti ve bu sayede kadrolarda tasarruflar ve muamelatta basitlik ve sür'at sağlanmasındır. 76-793/6-528 sayılı emre Başbakanlık Cumhuriyet arşivinden ulaşılamamakla birlikte yıl içerisinde bu emirle hazırlanan raporlardan emrin ana hatlarına ulaşılmıştır. Yıl içerisinde kurumların hazırladığı raporların çoğu zaman dizini içerisinde verilmeye çalışılmıştır. Hazırladığı tarihi belirtilmemiş olan raporlar ilgili emrin yayımlandığı 13 Şubat tarihi ile zaman dizine işlenmiştir.	BCA: 30.0.0/ 139.999.23
13	Şubat	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emri ile PTT İdaresince hazırlanan rapor.	Raporda esas hizmeti posta, telefon, telgraf olan idarenin daha verimli işleyebilmesi için PTT işlerinde ileri düzeyde olan İsviçre kanunlarından esinlenerek bir Posta kanun ile Telgraf ve Telefon kanunu tasarıları hazırladığı belirtilmiştir. Raporda PTT idaresinin işlerini aksatıcı bazı noktalara değinilmiş ve çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır.	BCA: 30.0.0/ 139.999.23
13	Şubat	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emri ile Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünce hazırlanan rapor	Raporda, ileride yapılacak kadro tasarrufları dolayısıyla bütçe yükünü ağırlaştırmamak için münhal vazifelere, kat'i bir zaruret bulunmadıkça açıktan memur tayin edilmemesi prensibinin idarece öteden beri tatbik edildiğini, ancak yine de personel sıkıntısının yaşandığı vurgulanmaktadır.	BCA: 30.10.0/ 61.410.44
14	Şubat	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Krallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında 5171 sayılı Kanun yayımlandı.	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Krallık Hükümeti arasında Ankara'da 22 Temmuz 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.	RG
14	Şubat	Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında 5172 sayılı Kanun yayımlandı.	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Danimarka Hükümeti arasında Ankara'da 30 Haziran 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
14	Şubat	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Krallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında 5173 sayılı Kanun yayımlandı.	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Krallık Hükümeti arasında Ankara'da 30 Haziran 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.	RG
14	Şubat	Türkiye Cumhuriyeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında 5174 sayılı Kanun yayımlandı.	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Ankara'da 16 Eylül 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.	RG
16	Şubat	Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünde yapılan değişikliklerin onanması hakkında 5175 sayılı Kanun yayımlandı.	Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Konferansının Montreal'de akdedilen 29 uncu toplantısının 9/10/1946 tarihli oturumunda, Teşkilat Statüsünde yapılması kararlaştırılan değişiklikler onanmıştır.	RG
17	Şubat	Tarsus'ta yağmur felaketi yaşandı.	38 Köy tamamen sular altında kaldı.	C
17	Şubat	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkında 5176 sayılı Kanun yayımlandı.	30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmındaki hastabakıcı hemşireler kadroları aylıklarında değişiklik yapıldı.	RG
17	Şubat	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkında 5177 sayılı ek Kanun yayımlandı.	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığı kısmını değiştiren 11/9/1944 tarihli ve 4665 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvele, ilişik cetvelde yazılı kadrolar eklendi.	RG
17	Şubat	Rockfeller Müessesesi dünya ülkelerine vermekte olduğu bursu Türkiye'den kesti.	Rockfeller kuruluşu, Türkiye'nin yurt dışına gönderdiği doktor ve hemşireleri yurda döndükten sonra zorunlu hizmet olan beş yıllık süreyi işletmemesi nedeniyle vermekte olduğu bursu Türkiye'den kesti.	C
17	Şubat	Abdülhalik Renda istifa etti.	Renda, sağlık durumunu ileri sürerek Devlet Bakanlığında çekildi.	C
17	Şubat	İstanbul, İzmir ve Doğubayazıt emniyet amirliklerine atama yapıldı.	İstanbul emniyet amirliklerine Abbas Hilmi Özer ve İffet Mete, İzmir ve Doğubayazıt emniyet amirliklerine Sadık Karataş ile İhsan Yiğit tayin edildi.	BCA: 30.11.1.0/ 196.4.17
17	Şubat	11 komutan emekliye sevk edildi.	Top. Alb. Hamit Öktem, Yzb. Fahri Onursal, Faik Atabey, Mehmet Güvensoy, Tğm. Muzaffer Erkan, Mustafa Yıldırımalt, Zekayi Oram, Kemal Tuncer, Ertuğrul Koçer, Atğm. Cevdet Genç ve Alb. Nazım Erkan emekliye sevk edildi.	BCA: 30.11.1.0/ 196.5.3

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
18	Şubat	İl Özel İdareleri ve belediyelerin uyguladıkları tarifelere ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	İl özel idareleriyle belediyelerin ellerinde bulunan iskele, rıhtım ve nehir geçitlerinden 1948 yılı içinde alınacak müruriye resim ve ücretlerine ait ilişik tarifelerin onanması; Ulaştırma Bakanlığının 7/1/1948 tarihli ve 9/85 sayılı yazısı üzerine, 3004 sayılı kanunun birinci maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 31/1/1948 tarihinde kararlaştırıldı.	RG
19	Şubat	Milletvekili Dokunulmazlığı hakkında TBMM Kararı alındı.	Afyon Karahisar Milletvekili General Sadık Aldoğan, İçel Milletvekili Saim Ergenekon, Zonguldak Milletvekili Nuri Tarhan'ın hakkında yapılmak istenen kovuşturma ve yargılamanın dönem sonuna bırakılmasına, Kütahya Milletvekili Adnan Menderes'in Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılmasına mahal görülmediğine karar verildi.	RG
19	Şubat	Din tedrisatı konusu mecliste görüşüldü.	Çetin tartışmalar sonucu ilk mekteplerde din tedrisatı kabul edildi.	C, 20 Şubat 1948
20	Şubat	Adalet Bakanlığında yargıç ataması yapıldı.	Çeşitli derece ve kadrolara mensup 36 yargıç ataması yapılmıştır.	RG
21	Şubat	Avukatlık Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında 5178 sayılı Kanun yayımlandı.	Avukatlık Kanununun 4359 sayılı kanunla değiştirilen 1 inci ve 19 uncu maddeleriyle 4756 sayılı kanunla değiştirilen 21 inci maddesi ve 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 8, 14, 15, 16 ve 20 inci maddelerinde değişiklik yapılmıştır.	RG
21	Şubat	5179 sayılı Kanun yayımlandı	Kanun Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin 1943 mali yılı bilançosunun onanması hakkındadır.	RG
21	Şubat	Madenlerde çalışan yabancı mühendislerin görev sürelerinin uzatılmasına karar verildi.	Alman uyruğu maden mühendisi Ernest Zimmer'in 1/1/1948 tarihinden 31/12/1948 tarihine kadar Baş prospektör olarak MTA emrinde 2000 lira aylık ücretle çalıştırılmasına, Amerikan uyruğu John Shirley'in 1/1/1948 tarihinden 31/12/1948 tarihine kadar sondör olarak MTA emrinde 2300 lira aylık ücretle çalıştırılmasına, İngiliz uyruğu Albert Hewitt Grey'in Murgul Bakır Madeni İşletmesi atölyeler Baş Amirliğinde 1.516,65 lira aylık ücretle çalıştırılması BKK karar verildi.	BCA: 30.18.01/115.95.1
21	Şubat	Türkiye'de ilk yerli ampülü üretecek "General Elektrik Türk Anonim Ortaklığı"nın kuruluşuna Bakanlar Kurulu tarafından izin verildi	Kuruluş sermayesi 3 milyon olan şirketin ortakları Türkiye İş Bankası AŞ, International General Electric Company, Vehbi Koç, Fazıl Öziş ve Türk Tecim Anonim Sosyetesidir.	TCEK
23	Şubat	Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi ve eklerinin onanması hakkında 5182 sayılı Kanun yayımlandı.	Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan ve 4931 sayılı kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlamalarıyla 1929 tarihli Ticaret Sözleşmesini yürürlüğe koyan Modüs vivendi ve ekleri onandı.	RG
23	Şubat	Türkiye-Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin	31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Türkiye-Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin 21 Ey-	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
		kaldırılması hakkında teati edilen mektupların onanmasına dair 5183 sayılı Kanun yayımlandı.	lül 1947 tarihinden itibaren kaldırılması hususunda, Ankara'daki Fransa Büyükelçiliği ile 19 Eylül 1947 tarihinde teati edilen mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.	
23	Şubat	Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1946 tarihinde Belgrad'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi Tasfiye Protokolü ve Bağlantılarının onanması hakkında 5184 Kanun yayımlandı.	Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan ve 4931 sayılı kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolü ve Bağlantıları kabul edilmiş ve onanmıştır.	RG
23	Şubat	İç istikraz akdi hakkında 5185 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanunla 125 milyon liraya kadar uzun vadeli iç istikraz akdine Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır.	RG
23	Şubat	Dışişleri Bakanlığı Atama Karamamesi	Dışişlerinde bulunan büyükelçilik ve diğer alt kademelerde bulunan dışişleri görevlilerin derece yükselmesi kararı yayınlanmıştır.	RG
24	Şubat	Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Atadan'a vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında 5186 sayılı Kanun yayımlandı	Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Atadan'a, hayatta bulunduğu sürece ödenmek ve şimdiye kadar muhtelif kanunlarla emekli, dul ve yetim aylıklarıyla vatani hizmet aylıklarına yapılan zamlar eklenmemek kaydıyla vatani hizmet tertibinden 1000 lira aylık bağlanmıştır.	RG
24	Şubat	Hasankeyf tütününün 1944 yılı mahsulünden ihraç vergisi alınmaması hakkında 5187 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanuna göre Hasankeyf tütününün 1944 yılı mahsulünden 4839 numaralı kanunun geçici maddeleri gereğince tahakkuk ettirilmesi gereken ihraç vergisi alınmayacaktır.	RG
24	Şubat	Başbakanlıkça Danıştay'a atama yapıldı.	Danıştay'da açık bulunan 60 lira aylıklı 3 üncü Sınıf Yardımcılığa Akseki Kaymakamı Mehmet Tarcan'ın tayini uygun görülmüştür.	RG
24	Şubat	İçişleri Bakanlığınca Emniyet Amirliklerine atama yapıldı.	İstanbul, Birinci Sınıf Emniyet Amirliğine ve İstanbul, Hatay ve Doğu Beyazıt Emniyet Amirliklerine naklen atama yapıldı.	RG
24	Şubat	Maliye Bakanlığınca Bingöl Defterdarlığına atama yapıldı.	Açık bulunan Bingöl Defterdarlığına Amasya eski Defterdarı Abdullah Atuk tayin edilmiştir.	RG
24	Şubat	Sol görüşlü profesörler hakkında Üniversitelerarası Kurulun kararı yayımlandı.	Üniversitelerarası Kurul, Ankara Üniversitesi tarafından verilen ihraç kararını onadı. Bunun üzerine Ankara Üniversitesi, Pertev Naili Boratav, Behice Boran ve Niyazi Berkes'in kürsülerini ilga etmeyi kararlaştırdı.	C
25	Şubat	Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 18 inci maddesinin kaldırılmasına dair 5188 sayılı Kanun yayımlandı.	4 Temmuz 1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 18. maddesi kaldırılmıştır. Bu maddenin kaldırılması Demokrat Partililerce demokratik bir adım olarak nitelendirilmiştir	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
25	Şubat	Cemal oğlu 1882 doğumlu Ali İhsan Sabis'in affı hakkında 5189 sayılı Kanun yayımlandı.		RG
25	Şubat	5190 sayılı Kanun yayımlandı	Kanun Tekel Genel Müdürlüğü atlı takip memurlarıyla atlı koruma ve tahsil memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkındadır.	RG
25	Şubat	Hizmet süreleri emekli ve yetim aylığı bağlanmasına elverişli olmayan subay, askeri ve mülki memurlarla bunların yetimlerine bir defaya mahsus olmak üzere verilen paraların vergiye tabi tutulmaması hakkında 5191 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanuni sebeplerle haklarında emekli işlemi yapılan fakat hizmet süreleri emekli aylığı bağlanmasına elverişli olmaması dolayısıyla kendilerine, bir defaya mahsus olmak üzere ikramiye verilerek ilgileri kesilen subay, askeri ve mülki memurların bu istihkakları ile bunların yetimlerine, yine bir defaya mahsus olmak üzere ödenen tazminat hiçbir suretle vergiye tabi tutulamaz hükmü getirilmiştir.	RG
25	Şubat	Genel Kazım Karabekir'in eşi İclâl Karabekir'le kızları Hayat, Emel ve Timsal Karabekir'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında 5192 sayılı Kanun yayımlandı.	Dul ve yetim ve başkaca vatani hizmet aylıkları bağlanmamak ve muhtelif kanunlarla emekli, dul ve yetim aylıklarıyla vatani hizmet aylıklarına yapılan zamlar eklenmemek şartıyla General Kazım Karabekir'in eşi İclâl Karabekir'e hayatta bulunduğu sürece ve kızları Hayat, Emel ve Timsal Karabekir'e de evlenmelerine kadar ödenmek kaydıyla vatani hizmet tertibinden 300 er lira aylık bağlanmıştır.	RG
25	Şubat	Danıştay Üyeliklerine atama ve TBMM çalışmalarına ara verilmesi hakkında TBMM Kararı yayımlandı.	Danıştay'da açık bulunan üyeliklere İçişleri Bakanlığı Vilayetler İdaresi Genel Müdürü Hilmi Balcı ile Danıştay Başyardımcısı Celal Bingöl seçilmiştir.	RG
25	Şubat	Çukurova'da yaşanan sel felaketi.	Çukurova'nın uğradığı zarar 10 milyondan fazla oldu.	C
26	Şubat	İçişleri Bakanlığınca kaymakam ataması yapıldı.	24 kaymakamın naklen ve yeniden atamaları gerçekleştirilmiştir.	RG
28	Şubat	Başbakanlık Koordinasyon Bürosu kadroları hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanmıştır.	Başbakanlık Koordinasyon Bürosunun K/715 sayılı kararla tespit edilen 1948 yılı kadrosundan 400 lira ücretli Muamelat Şefliğinin kaldırılması hakkındaki ilişik K/723 sayılı kararın yürürlüğe konulması, Bakanlar Kurulunca 31/1/1948 tarihinde kararlaştırılmıştır.	RG
28	Şubat	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünün iş hacmi, çalışma mevzuları ve yaptığı işler ile bugünkü kadro durumu hakkında rapor	Raporda tasarrufa değil işin yoğunluğu göz önüne alınarak kadro artırımında bulunulması gerekmekte olduğu ve bu koşullarda dahi rasyonel çalışma ortamının kurumda var olduğu belirtilmiştir.	BCA: 30.10.0/ 188.290.28
1	Mart	İçişleri Bakanlığı tarafında Emniyet Genel Müdürlüğüne atama yapıldı.	Lalapaşa Kaymakamlığından Bakanlık emrine alınmış bulunan Hüsnü Gider'in, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrosunda dördüncü sınıf Emniyet Müdürlüğüne tayini tensip edilmiştir.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
1	Mart	Belediye Başkanlığı onama kararnameyi yayımlandı.	Ankara Merkez Belediye Başkanlığına seçilen Ragıp Tüzün'ün Başkanlığı 1580 sayılı Belediye Kanununun 89 uncu maddesine göre onanmıştır.	RG
1	Mart	Dışişleri Bakanlığınca Moskova Orta Elçilik Müsteşarlığına ve Helsinki Elçiliği Başkatipliğine atama yapıldı.	Nankin Büyük Elçiliğinde Orta Elçilik Müsteşarı Muammer Hamdi Dambel Moskova Büyük Elçiliğinde Orta Elçilik Müsteşarlığına, merkezde sekizinci derece memurlardan Hayrettin İzmirli Helsinki Elçiliği Başkatipliğine dereceleriyle nakil ve tayin edildi.	RG
1	Mart	Maliye Bakanlığınca Beşinci Sınıf Maliye Müfettişliklerine atama yapıldı.	Maliye Müfettiş Muavini Nedim Zaim, Salahaddin Sürel, Rıza Ormancı ve Hüseyin Neziroğlu beşinci sınıf Maliye Müfettişliklerine tayin edilmişlerdir.	RG
2	Mart	Milli Eğitim Bakanlığınca Samsun, Konya, İçel, Erzinca, Giresun, Ordu Milli Eğitim Müdürlüklerine atama yapıldı.	Samsun, Konya, İçel, Erzinca, Giresun, Ordu illerine milli eğitim müdürü ataması yapılmıştır.	RG
2	Mart	Ekonomi Bakanlığınca Bölge Ekonomi Müdürlüğü ve Tetkik Kurulu Başkanlığına atama yapıldı.	Ekonomi Bakanlığında açık bulunan 90 lira maaşlı Bölge Ekonomi Müdürlüğüne Maden İşleri Genel Müdürlüğü Mühendislerinden Bahri Savaşkan ve Ekonomi Bakanlığı Tetkik Kurulu Başkanlığında açık bulunan 100 lira maaşlı ihtisas mevkii üyeliğe 90 lira maaşlı Uzmanlardan Hayri Tokay naklen ve terfian tayin edilmiştir.	RG
2	Mart	İdari Sınır Düzenlemesi	Bazı köylerin idari bünye ve bağılıklarında yapılan değişiklikler hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından bir Tamim yayımlandı.	RG
2	Mart	Eski Tekel Bakanı Suat Hayri Ürgüplü'nün yargılanmasına başlandı.	Eski Gümrük ve Tekel Bakanı Suat Hayri Ürgüplü ile birlikte Tekeldeki yolsuzluklarla alakalı görülen 23 kişinin yargılanmasına başlandı.	C
3	Mart	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Atama Kararnamesi yayımlandı.	Maraş, Burdur, Tekirdağ, Sivas, Ordu, Afyon, Bingöl, Amasya, Gaziantep Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürleri tayin edilmiştir.	RG
4	Mart	Danıştay İçtihadın Birleştirilmesi Kararı yayımlandı.	Yüzelliliklerin yetimlerine ve Heyeti Mahsusaca haklarında karar verilmiş olanların şahıslarına ve yetimlerine tekaüt ve yetim maaşı tahsisine kanuni bir engel olmadığına karar verildi.	RG
4	Mart	Avrupa Birliği Beşler Konferansı toplandı.	İngiltere, Fransa, Benelux Devletleri (Belçika, Hollanda, Lüksemburg) toplandığı Konferansta komünist tehlikesini durdurmak için tedbir alınması kararlaştırıldı.	C, 5 Mart 1948
5	Mart	Danıştay İçtihadın Birleştirilmesi Kararı yayımlandı.	Diplomat sıfatını haiz olmayarak yabancı sefaletlerde çalışan ve Türk uyruklığında bulunan memur ve müstahdemlerden 2395 sayılı kanunun 25 inci maddesine göre kazanç vergisi alınmasına karar verildi. Aynı gün yayınlanan bir diğer içtihadı birleştirme kararına göre kendi ihtiyaçları için sarf ve istihlak olunmak üzere kendi vasıtalarıyla istihsal edilen ve hiçbir ücret ve tarife tabi tutulmayan elektrik sarfiyatından belediye hissesi istenmemesi kararı alındı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
5	Mart	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Etibank Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan rapor.	Raporda teşekkül ve müesseselerinin, memur mesalesini ve bunların ücret, terfi, prim, ikramiye vs. müteallik işlerini kendi bünye ve ihtiyaçlarına göre ayarlayarak daha verimli ve rasyonel şekilde çalışma imkânını elde edebilmeleri için barem kanunun yürürlükten kaldırılması öne sürüldü.	BCA: 30.10.0/ 172.191.5
6	Mart	Amerika Dış İşleri Bakanlığının hazırladığı rapor.	Raporda Türkiye, Rusya'nın nüfuz dairesi civarında tecavüz tehlikesine karşı koyabilmiş ender memleketlerden biri olarak bütün doğu Akdeniz'i koruyan bir kale olarak tanımlandı.	C
8	Mart	İş Uyuşmazlıkları Yüksek Hakem Kurulu kararı yayımlandı.	Adana Milli Mensucat Fabrikasında çıkan toplulukla iş ihtilafı hakkında alınan kararda fabrikada çalışan işçilerine verilen ücretlerin hayat şartları sebebiyle geçim zorluklarını karşılayamayacağı ve Sümerbank bez fabrikasında çalışan işçilerin ücretlerine nazaran %40 nispetinde düşük ücret aldıkları bu nedenden dolayı işçilerin günlük 8 saatlik mesai ücretlerine %40 zam yapılması kararlaştırıldı.	RG
8	Mart	Meclise sunulacak yeni kanun tasarıları	İç İşleri Bakanı Hüsrev Göle, yeni sunacakları tasarıların vali ve kaymakamlara daha fazla yetki vereceğini, köy kanununun değiştirileceği ve etüd halinde olan zabitanın birleştirilmesi ve memurlar kanununun düzenleneceği açıklamasında bulundu.	C
8	Mart	Belediye Başkanlığı onama kararname	Burdur Belediye Başkanlığına seçilen Dr. Hüseyin Onat'ın Başkanlığı 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 89. maddesine tevfikan onandı.	BCA: 30.11.1/ 197.7.12
9	Mart	Sümerbank tarafından hazırlanmak istenen beş yıllık sanayi planına karşı sanayicilerin tepkileri.	Sümerbank'ın hazırladığı beş yıllık sanayi planı devlet ve özel sektör sanayi konusunu yeniden gündeme getirdi. Sanayiciler, "... 15 yıldan beri memleketin bu tarz planlardan çok zarar gördüğü anlaşıldığı bir sırada gene böyle planlar tatbikatına karar verilmesi şayanı hayrettir.." yorumunda bulundular.	C
10	Mart	Demokrat Partide tasfiye başladı.	Parti disiplinini bozma gerekçesiyle General Sadık Aldoğan, Kemal Silivri, Necati Erdem, Mithat Sakaroğlu ve Osman Nuri Köni partiden çıkarıldı. Bu olay DP içindeki bölünmenin başlangıcını ifade eder. Bunun sonucu olarak ilkin Mayıs ayında Müstakil Demokratlar Grubu, 20.7.1948 tarihinde de Millet Partisi kurulmuştur.	C, 11 Mart 1948; TÇPPAK
11	Mart	Marshall Türkiye'ye dair bir demeç verdi.	Demeçte Türkiye ve Yunanistan'a yapılacak askeri yardımın Avrupa kalkınma programına alındığını ifade etti.	U, 12 Mart 1948
13	Mart	Bakanlığa vekillik etmesi konusunda Cumhurbaşkanlığı kararı	Paris'te toplanacak olan Avrupa İktisadi İş Birliği Konferansında Hükümeti temsil etmek üzere gidecek olan Dışişleri Bakanı Necmettin Sadak'ın dönüşüne kadar kendisine Çalışma Bakanı Tahsin Bekir Balta'nın vekillik etmesi Cumhurbaşkanlığı tarafından onanmıştır.	RG
13	Mart	Merkezi Ankara olmak üzere Austro Türk Tütün Anonim ortaklığı kurulması.	Kendi ve başkaları adına tütün almak, işlemek, satmak, ihraç ve ithal etmek ve bu maksatlarla her türlü hukuki, ticari işlemleri yapmak, ithalat ve ihracat işleriyle iştigal etmek ve merkezi Ankara olmak üzere 25 yıl süre ve 10.000 Türk lirası sermaye ile kuruldu.	BCA: 30.18.1.2/ 116.21.4

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
13	Mart	İl Özel İdareleri teşkilat kadrolarında değişiklik yapıldı.	Bingöl, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, İstanbul, Kastamonu, Konya, Seyhan, Sivas, Ordu, Rize ve Zonguldak İlleri Özel İdareleri teşkilat kadrolarında değişiklik yapılması Bakanlar Kurulunca kararlaştırıldı.	BCA: 30.18.01/ 116.20.5
13	Mart	Niğde Bankası Anonim Ortaklığının kurulmasına karar verildi.	Her türlü banka işlemleri ve ithalat, ihracat, komisyonculuk, ticari vekâlet, temsilcilik ve nakliye işleri yapmak ve merkez Niğde olmak üzere 30 yıl süre ve 20.000 Türk Lirası sermaye ile Niğde Bankası Anonim Ortaklığı kurulmasına BK tarafından karar verildi.	BCA: 30.18.01.0/ 116.20.6
15	Mart	Muhacir ve mültecilere ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	Muhacir ve mültecilerle göçebelerin ve gezginci çingenelerin yurt içinde bu karara ilişik hazırlanmış olan İskan Programına göre yerleştirilmeleri İçişleri Bakanlığının uygun görüşüne dayanan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının 10/9/1947 tarihli ve 257/205 sayılı yazısıyla yapılan teklif üzerine, 5098 sayılı kanunun birinci maddesine göre Bakanlar Kurulunun 5/2/1948 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.	RG
15	Mart	Adalet Bakanlığı tarafından bir yönetmelik çıkarıldı.	3499 sayılı Avukatlık Kanunu ile bu kanunun bazı maddelerini değiştiren 4359 ve 5178 sayılı kanunların staj hükümlerine dair yönetmelik çıkarılmıştır.	RG
16	Mart	Dışişleri Bakanlığınca Yenidelhi Büyük Elçiliğine atama yapıldı.	Lahey Birinci Sınıf Orta Elçisi Ali Türkgeldi'nin Yenidelhi Büyük Elçiliğine tayin edildiğine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanmıştır.	RG
16	Mart	Paris'te toplanan 16 devlet, savaş sonrası dönemle ilgili çeşitli siyasal sorunları konuştu	Soğuk Savaşın alevlenmesi tehlikesi ve Yunanistan'la Türkiye'nin Avrupa Paketi sistemine girmesi gayri resmi bir şekilde tartışıldı	TÇPPAK
17	Mart	Başbakanlık tarafından Danıştay İkinci ve Üçüncü Sınıf Yardımcılığına atama yapıldı.	Danıştay'da açık bulunan 70 lira aylıklı İkinci Sınıf Yardımcılığı, Çiçekdağı Kaymakamı Kemal Taşkıran ve 60 lira aylıklı Üçüncü Sınıf Yardımcılığına Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Mali Müşaviri Sait Kandan tayin edilmiştir	RG
17	Mart	Belediye Başkanlığı onama kararnamesi yayımlandı.	Urfa Belediye Meclisince Belediye Başkanlığına seçilen Celal Güllüoğlu, Amasya, Erzincan Belediye Başkanlığına seçilen Naci Gürkan, Kayseri, Burdur Belediye Başkanlığına seçilenlerin 1580 sayılı Belediye Kanununun 89. maddesine dayanarak atamaları onanmıştır.	RG
17	Mart	Batı Avrupa Birliği Kurulu.	Birlik, Birleşik Krallık, Fransa, Belçika, Lüksemburg ve Hollanda arasında 17 Martta imzalanan Bükresel Anlaşması ile kurulmuştur.	C,18 Mart 1948
18	Mart	Kastamonu, Kayseri, Gümüşhane İlleri ile ilgili İdari Sınır Düzenlemesi kararı alındı.	Kastamonu İli Araç İlçesine bağlı Erdaş ve Sorguncuk Köyleri Daday ilçesine bağlanmıştır. Ödemiş'in Kuvvetli Köyünün İlçe Belediye hudutları içine alınması kararı onanmış, Kayseri İli içinde Beydeğirmeni-Himmetdede istasyonları arasındaki kilometre 339+494 te kurulmuş olan nakliyata açılacak olan istasyona Kalkancık adı verilmiştir. Gümüşhane İline bağlı <<Canca>> Köyünün Gümüşhane İli	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			Belediye sınırları içinde alınmasına dair işlem yürütülürken bu köy adının <<Gonca>> olarak yazıldığı anlaşılmış olduğundan Danıştay Genel Kurulunun köy adının <<Canca>> olarak tashihi kararı onanmıştır. Evkara Köyünün Acıpayam Belediyesine bağlanmasına dair Danıştay Genel Kurulunun kararı onanmıştır.	
19	Mart	Başbakanlıktan, İçişleri, Maliye, Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına atama yapıldı.	Danıştay başyardımcılığına, kanun sözcülüğüne, ikinci sınıf yardımcılığına, İçişler Bakanlığı tarafından Ankara Emniyet Muavinliğine, Maliye Bakanlığında 4 üncü sınıf Maliye Müfettişliğine, Bayındırlık Bakanlığında Teftiş Heyeti üyeliği ve Başkanlığına ve Yüksek Fen Heyeti üyeliğine, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Kastamonu sağlık ve sosyal yardım müdürlüğüne atama yapıldı.	RG
22	Mart	Adalet Bakanlığınca yargıç ataması yapıldı.	Çeşitli derece ve kademe 74 yargıç atanmıştır.	RG
22	Mart	Ev ahır ve samanlıkları yanan ve yıkılan ve muhtaç durumda bulunanlara kerestelik yardımı verilmesi kararı alındı.	Ev, ahır ve samanlıkları yanan ve yıkılan ve muhtaç durumda oldukları anlaşılan 478 kişiye ev, ahır ve samanlıklarını yeniden yaptırabilmeleri için Devlet ormanlarından parasız kerestelik ağaç verilmesi kararlaştırıldı.	BCA: 30.18.01/ 116.21.20
22	Mart	BKK ile vatandaşlığa alınma kararı alındı	269 göçmen Türk vatandaşlığına alındı	BCA: 30.18.01/ 116.22.3
23	Mart	Maliye Bakanı vefat etti.	Maliye Bakanı Halid Nazmi Keşmir vefat etti.	C, 24 Mart 1948
23	Mart	Amerika Dışişleri Bakanlığı ile Onaltılar arasında süren görüşmelerde Türkiye gayri resmi tartışıldı.	Tartışmalar sırasında öne çıkan konular arasında Türkiye'nin Marshall planından peşin para ile değil kredi ile yardım göreceği de vardı. Amerikan temsilcisi Vorys, "yardım görmese de Türkiye son ferdine kadar komünizme karşı savaşacaktır" dedi.	U
24	Mart	İdari Sınır Düzenlemesi	Bazı köylerin idari bünye ve bağlılıklarında yapılan değişiklikler hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından bir Tamim yayınlanmıştır.	RG
24	Mart	Demokrat Partide ihraç kararı alındı.	Altı milletvekili daha Demokrat Partiden çıkarıldı.	C,25 Mart 1948
26	Mart	Merkez Bankası Umum Müdürlüğüne atama yapılmıştır.	Beş yıllık süresi 21/3/1948 tarihinde bitecek olan Kemal Zaim Sunel'in Cumhuriyet Merkez Bankası Umum Müdürlüğüne tekrar tayini Bakanlar Kurulunca karar verilmiştir.	RG
26	Mart	Orduda Veremle Savaş Yönetmeliği çıkarılmıştır.		RG
29	Mart	Ankara Üniversitesi Asistanlığı Yönetmeliği çıkarıldı.		RG
30	Mart	Keşmir'in vefatı ile boşalan Maliye Bakanlığına atama yapıldı.	Maliye Bakanlığına Gümrük ve Tekel Bakanı Şevket Adalan'ın atanması Cumhurbaşkanı tarafından onanmıştır.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
30	Mart	Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne, Talim Terbiye üyeliğine ve Ticaret Okulları Başmüfettişliğine atama yapıldı.	Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne Nihat Adil Erkmen, Talim ve Terbiye üyeliğine İrfan Alıcıoğlu, Ticaret Okulları Başmüfettişliğine Halil Vedat Fıratlı atandı.	BCA: 30.11.1.0/ 197.10.12
31	Mart	Ankara üniversitesi Armağanı Yönetmeliği ile Ankara Üniversitesi Sağlık ve Sosyal İşler Araştırma Merkezi Yönetmeliği çıkarıldı.	Ankara Üniversitesi bilimsel çalışmalarını teşvik amacıyla yıllık bir <<Ankara Üniversitesi Armağanı>> tesis edilmiştir.	RG
1	Nisan	Ankara Üniversitesince Alınacak Harçlar ve Ücretler Yönetmeliği çıkarıldı.	Yönetmeliğe göre her öğrenciden Üniversitenin herhangi bir fakültesine yazılırken 10 lira yazılma harcı alınacaktır.	RG
1	Nisan	İstanbul'da bulunan Güzel Sanatlar Akademisi yandı.	12.000 ciltlik büyük kütüphane, öğrencilerin yirmi senede hazırladıkları eserler, ünlü tabloların kopyaları ve projeler kül oldu.	C, 2 Nisan 1948
2	Nisan	Maliye Bakanlığında Türk Parası Kıymetini Koruma hakkındaki 13 Sayılı karara ilişkin Tebliğ yayımlandı.	Türk Parası Kıymetini Koruma hakkındaki 13 sayılı kararın 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak döviz alım ve satımlarında riayet edilmesi gereken hususlar tespit edilmiştir.	RG
3	Nisan	Ankara Üniversitesi Öğrencileri Disiplin Yönetmeliği çıkarılmıştır.		RG
3	Nisan	Amerikan yardımı	ABD başkanı Truman, Türkiye'nin de yararlanacağı yardım kanununu imzaladı. Bu kanuna göre Türkiye'ye ilk yardımdan 50 milyon dolar ayrıldı. Cumhuriyet gazetesi yardımın olumlu bir adım olarak Amerikan hükümetinin bu kanunla komünizmin Avrupa ve Asya'ya yayılışına karşı bir baraj haline getirdiğini yazdı.	C, 4 Nisan 1948
5	Nisan	Gördes Belediye seçimini Demokratlar kazandı.	Açık tasnif yapılan Belediye seçiminde 12 asil üyelikten 11 ini Demokratlar birini de Halk Partisi kazandı.	C, 6 Nisan 1948
5	Nisan	Hatay, Çorum, Sivas'ta İdari Sınır Düzenlemesi	Hatay İli Dörtüyl İlçesinin Erzin Bucağına bağlı Akpınar, Dutlupınar, Selimiye, Hamidiye, Sarımaçı köyleri Seyhan İli Ceyhan İlçesinin Merkez Bucağına, Çorum İli Mecitözü İlçesi Merkez Bucağına bağlı Palalıyık Köyü Çorum Merkez Bucağına, Sivas İli Yıldızeli İlçesinin Direkli Bucağına bağlı Yukarı ve Aşağı Balahur Köyü Sivas İli Merkez Bucağına, Sivas İli Yıldızeli İlçesinin Direkli Bucağına bağlı Bağlararası Köyü Şarkışla İlçesinin Akçakışla Bucağına, bağlanmıştır.	RG
5	Nisan	İçişleri Bakanlığında Kaymakam Atamaları	Osmaneli, Çayeli, Vakfıkebir, Mesudiye, Osmaniye, Kiraz ilçelerine naklen kaymakam ataması yapılmıştır.	RG
6	Nisan	İçişleri Bakanlığında Yapılan Atamalar	Bir adet naklen kaymakam ataması yapılmıştır	RG
6	Nisan	Vakıflar Genel Müdürlüğüne atama yapıldı.	Vakıflar Genel Müdürlüğüne Başbakanlık Muavini Hakkı Kamil Beşe tayin edildi.	BCA: 30.11.1.0/ 197.10.20

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
6	Nisan	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan rapor.	Raporda kadro tasarrufu ve bütçe yükünün hafifletilmesi konusunda hem fikir oldukları, liyakat esaslı daha az sayıda elemanın elde edilmesi bakımından muvaffak olacakları vurgulanmıştır.	BCA: 30.10.0/ 130.933.25
7	Nisan	ABD Yol Dairesi Genel Müdürü Muavini Hilts'in yol çalışmaları hakkındaki açıklaması.	Hilts Raporu olarak bilinen raporunda Hilts, "Türkiye, kısa zamanda büyük bir yol şebekesine kavuşacaktır" sözleri ile Türkiye'de karayolu yapımının Amerikan destekli bir yapılaşma ile hız kazanacağı yılların habercisi oldu. Hilts yollar teşkilatının bir fabrika bir banka gibi rasyonel çalışması ve yollar idaresinin muntazam bir kâr ve zarar hesabı olması gerektiğini raporunda yazdı.	C, 8 Nisan 1948
9	Nisan	Beş Yıllık Maden Planı hazırlandı.	Plana göre, kömür havzasının teçhizini ve üretiminin artırılması için yeni tedbirler alınması ve Ergani, Murgul bakır madenleri ile Guleman kömür madenlerinin de üretiminin artırılması ve yeni sanayi tesislerinin kurulması planlandı.	C
10	Nisan	Siirt ve Van Valiliklerine Atama yapıldı.	Siirt Vali Vekili Turgut Başkaya'nın Siirt ve Van Vali Vekili Nurettin Aynuksa'nın Van Valiliklerine tayini uygun görülmüştür.	RG
10	Nisan	İstatistik Genel Müdürlüğü'ndeki işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınacak tedbirlerin mahiyeti ve çeşitleri ve kadro tasarruflarına dair bir inceleme	Başbakanlık İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından yapılan incelemede, Dairede 11'i merkezde 135'i taşra teşkilatında çalışan maaşlı memurun olduğu ve satış boyunca 1939 yılındaki memur sayısında bir değişim olmadığı, kadroya hiçbir ilave yapılmadığı ifade edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda bazı devair ve müessesesat tarafından ihtiyaç gösterilen yeni konularda bazı istatistiklerin yapılmasına teşebbüs edilemediği gibi hala yapılmakta olanlardan bazılarının da güçlüklerle başarıldığı diğer bazı istatistiklerin zamanından çok geç hazırlandığı bunun temel sebeplerinden birinin memur azlığı ve var olan memurların çalışma koşulları ve maaşlarının yetersiz olduğu vurgulanmıştır. Raporda makine sayılarının artırılması ve memurlar için gerekli maaş düzenlenmesinin yapılması önerilmiştir.	BCA: 30.10.0.0/ 26.148.26
13	Nisan	Adalet Bakanlığında Yapılan Atamalar	Buldukları derecede yükselmeğe layık görülen çok sayıda yargı mensubunun derece ve maaş yükselmesi kararı yayımlandı.	RG
13	Nisan	Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınacak tedbirlere ve bu tedbirler sayesinde yapılabilecek kadro tasarrufu.	Başbakanlığın emri ile hazırlanan raporda 434 ilçe ve 63 il bulunduğu halde bunların ancak illerle beraber 429'unda müftü mevcut olup 68 ilçede müftülük teşkilatı olmadığını bu durumun sıkıntı yarattığını işlerin rasyonelleşmesi için kanunlar hazırlanırken ilgili dairelerin görüşlerinin alınması ve kalifiye eleman çalıştırılması gerektiği raporda belirtildi.	BCA: 30.10.0/ 26.151.32
14	Nisan	Ekonomi Bakanlığı tarafından çimento hakkında tebliği yayımlandı.	Tebliğde memlekette inşaa faaliyetlerini arttırmak ve özellikle hususi inşaatın inkişafına imkan vermek amacıyla Sümerbank tarafından ithal olunan 60.000 ton çimentonun hesaplanan satış fiyatlarıyla serbest olarak piyasaya arzına devam olunmakla beraber bugünkü sürüm vaziyetinden hasıl olan kati kanaatin, bu mamullerin maliyet fiyatı ile hususi müstehliklere	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			satılmasına imkan göstermemekte ve karamamenin 4. maddesinde derpiş olunduğu veçhile bunların resmi ihtiyaçlara tahsisi zaruretinin hasıl olduğu yazmaktadır.	
14	Nisan	Buğday sıkıntısı sorunu Meclise intikal etti.	Burdur Milletvekili Ahmet Çınar, bir sözlü soru önergesinde hükümetten bu sıkıntının sorumluları ile alınacak tedbirlerin açıklanmasını istedi. Buğday sıkıntısının giderilmesi için arpa karşılığı buğday alabilmek için bir heyetin Amerika'ya gitmesi kararlaştırıldı.	C, 15 Nisan 1948
15	Nisan	Bakanlar Kurulunda kanun tasarıları görüşüldü.	Bu toplantıda il özel idareleri kanunu tasarısı ile Ankara Belediye sınırları içindeki devlet, özel idare ve belediye ait arsaların mesken yapacaklara temlik hakkındaki kanun tasarısı kesin şekillerini aldı, sel felaketine uğrayan bölgelerin durum ve ihtiyaçlarının ve yapılacak yardım şeklinin daha önce kurulmuş olan merkez yardım komitesince tespiti kararlaştırıldı.	C, 16 Nisan 1948
16	Nisan	Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı	Marshall Planına dahil 16 Avrupa ülkesi Almanya'nın batı bölgelerini resmen ve ittifakla kendilerini daimi bir iktisadi işbirliği teşekkülüne bağlayan anlaşmayı kabul etti. Anlaşmayı Türkiye adına Numan Menemencioglu imzaladı, Türkiye icra komitesine seçildi. Teşkilatın daimi merkezi Paris seçildi.	C, 17 Nisan 1948
17	Nisan	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kitaplığı ve Dergisi Yönetmeliği çıkarıldı.		RG
18	Nisan	Batı Avrupa Birliği	Büyük Britanya, Fransa ve Benelux ülkeleri aralarında oluşan Batı Avrupa Birliğinin askeri, siyasi ve iktisadi konularını tedvir edecek olan yeni bir müşterek kabine kurdu.	C
18	Nisan	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Tarım Bakanlığının hazırladığı rasyonelleştirme raporu.	Raporda ülke ekonomisinin büyük bir oranla tarıma dayandığı nüfusun yüzde 82'sinin çiftçi olduğu bu sebeple, aslında var olan sayıdan çok daha fazla veteriner ve ziraatçıya ihtiyaç olduğunu rasyonel çalışmak içinde belli kanunlarda tadilat gerektiği dile getirilmiştir.	BCA: 30.10.0/ 201.373.10
19	Nisan	İçişleri Bakanlığınca Çoruh Valiliğine atama yapıldı.	Açık bulunan Çoruh Valiliğine Trakya Genel Müfettişliği Baş müşavirliğinden çekilmiş Hamit Oskay'ın tayin edildi.	RG
19	Nisan	İtalya'da yapılan genel seçimi Hristiyan Demokratlar kazandı.	Cumhuriyet Gazetesi haberi "Komünistler İtalya'da seçimi kaybettiler" başlığı ile verdi.	C, 20 Nisan 1948
19	Nisan	Kamuya yararlı dernek statüsünün verilmesi	Trabzon Veremle Savaş Derneğine kamuya yararlı dernek statüsü verilmesine BK tarafından karar verildi.	BCA: 30.10.01/ 116.28.2
20	Nisan	Milli Korunma Kanununa göre yapılmış olan harcamalara ait 1943 takvim yılı bilançosunun onanması hakkında Kanun çıkarılmıştır.		RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
20	Nisan	Çorum İline ilişkin idari sınır düzenlemesi kararı yayımlandı.	Çorum İli Sungurlu İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Çerikli Köyü ile Çerikli İstasyonu ve bu İstasyonu Sungurlu'ya bağlayan şose'nin Delice Irmağı üzerindeki Karabekir Betonarme Köprüsü'ne kadar olan kısmı ile bu şosenin doğusunda ve şose ile Delice Irmağı arasında kalan arazi parçası Ankara İli Kırıkkale İlçesinin Delice Bucağına bağlanmıştır.	RG
21	Nisan	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Batı Anadolu Arkeoloji araştırma İstasyonu Yönetmeliği çıkarıldı.		RG
22	Nisan	Bazı Konsoloslukların kaldırılması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	Santiago'da açılmış olan Fahri Konsoloslukun, Birleşik Amerika'da Chicago'da açılmış olan Fahri Başkonsoloslukun kaldırılmasına karar verilmiştir.	RG
26	Nisan	Niğde İline ilişkin idari sınır düzenlemesi kararı yayımlandı.	Niğde İli Çamardı İlçesinin Bulduruç Bucağına bağlı Dikilitaş, Dünderlı ve Hacıbeyli köyleri Niğde İli Merkez İlçesine bağlanmıştır.	RG
26	Nisan	Belediye Başkanlığı onama kararname	Antalya Belediye Başkanlığına Seyit Ali Pamir'in seçilmesi hakkında adı geçen Belediye Meclisince verilen karar Belediye Kanununun 69. maddesine göre onanmıştır.	RG
26	Nisan	Dışişleri Bakanlığından Yapılan Atamalar	15 diplomat merkeze alınmış 23 diplomat naklen yeni görevlerine atanmıştır.	RG
27	Nisan	5194 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununa bazı hükümler eklenmesine dair olan 4862 sayılı kanuna bağlı 3 sayılı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındadır.	RG
27	Nisan	1525 sayılı Şose ve Köprüler Kanunu ile değişikliklerinin uygulanmasını gösterir yönetmeliğe bazı maddeler eklenmesine dair Yönetmelik çıkarıldı.	Yönetmeliğe eklenen maddeler, yol vergilerinin tahakkuk edilmesi ve ödeme şekilleri hakkındadır.	RG
28	Nisan	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Doğu Anadolu Araştırma İstasyonu Yönetmeliği çıkarıldı.		RG
29	Nisan	Türkiye ile Almanya 'daki Fransız İşgal Bölgesi arasındaki Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile geçici anlaşmalar onaylandı.	Anlaşma 19 Nisan 1948 tarihinde Baden Baden'de imzalandı.	BCA: 30.18.1.2/116.32.16
1	Mayıs	Celal Bayar'ın Başbakan Sakaya çektiği telgraf.	Bayar Başbakan Hasan Saka'ya çektiği telgrafta Tokadın Taşova köyünde açıktan ölenlerin olduğunu, köylülerin tütünlerinin %70'nin ellerinde kaldığı ve ciddi geçim darlığı yaşandığı, bu nedenle de bu bölgeye yardım yapılmasını rica etti. Bayar, köylülere hitaben" Ne mübarek insanlarsınız ki karnınızı do-yurmadan önce verginizi vermeyi düşünüyörsünüz. Evvela karnınızı do-yurunuz! Bu memlekette aç kalınacaksa hep beraber kalacağız" dedi.	C. 2 Mayıs 1948

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
1	Mayıs	Ankara Üniversitesinde rektör seçimi gerçekleşti.	Seçimi Prof. Dr Enver Ziya Karal kazandı.	U
3	Mayıs	Viski ve Şampanya ithali	İthal edilecek viski ve şampanyanın tekel resmi hadininin asgari 100, azami 2500 kuruş olarak tespiti hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	RG
3	Mayıs	Birinci Türk Yapı Kongresi toplandı.	Meclis Başkanı Gl.Cebesoy ve B.Kasım Gülek yapı işlerinde yeni bir hamle yapılacağına ilişkin konuşma yaptı. Kongrede tartışmalar ülkenin yeniden imarı ve bayındırlığı konuları üzerinde yoğunlaştı.	U, 4 Mayıs 1948
4	Mayıs	TBMM Kararı yayımlandı	Karar Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununa ek 4800 sayılı kanunun geçici maddesinin birinci fıkrasının yorumlanmasına mahal olmadığı hakkındadır.	RG
4	Mayıs	İçişleri Bakanlığınca kaymakam ataması yapıldı.	23 kaymakamın görev yerinde değişiklik yapılarak naklen atama kararı çıkarılmıştır.	RG
4	Mayıs	Truman'ın Amerikan İşçi Federasyonu'nun da yaptığı konuşma	Konuşmasında Truman "dünyanın geleceğinin 1948 yılı içinde belli olacağını, demokratik hürriyete bağlı milletlerin dünya yüzünden silinmemesi için Amerika'nın elinden geleni yapma azminde olduğunu belirtti.	U
5	Mayıs	Austro Türk Tütün Anonim Ortaklığı kuruldu.	Kendi ve başkaları adına tütün almak, işlemek, satmak, ihraç ve ithal etmek ve bu maksatlarla her türlü hukuki, ticari işlemleri yapmak, ithalat ve ihracat işleriyle iştigal etmek ve merkezi Ankara olmak üzere 25 yıl süre ve 10.000 Türk lirası sermaye ile kurulmasına girişilen Austro Türk Tütün Anonim Ortaklığı'nın kurulmasına izin verilmesi hakkında BKK yayımlandı.	RG
5	Mayıs	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Kocaeli ve Ankara Sağlık Müdürlüklerine atama yapıldı.	Kocaeli ve Ankara Sağlık Müdürlüğüne naklen iki müdür ataması yapılmıştır.	RG
5	Mayıs	BKK ile vatandaşlığa alınma kararı alındı	460 göçmen Türkiye Cumhuriyet Vatandaşlığına alındı.	BCA: 30.18.01/116.31.17
6	Mayıs	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Sağlık İşleri genel Müdürlüğüne atama yapıldı.	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne Dr. Nail Karabuda terfian atanmıştır.	RG
6	Mayıs	1948 yılı Nisan ayı bulaşıcı hastalıklar durumu	Cetevele göre, bütün yurtda devamlı ve sistemi olarak bulaşıcı hastalıklara karşı yapılmakta olan mücadele ve alınan koruyucu tedbirler sayesinde, tifüs, tifo, sarısahaya iltahabı, kızamık vakası sayısında geçen aylara oranla azalma görülürken, şarbon hastalığında artış olmuştur.	BCA: 30.10.0.07/7.482.14
7	Mayıs	TBMM Kararı yayımlandı	Karar Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 9. maddesinin yorumlanmasına mahal olmadığı hakkındadır.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
7	Mayıs	Sovyet basının Türkiye'ye karşı tepkileri.	Moskova'da çıkan New Times dergisinin 14 Nisan 1948 tarihli 16. sayısında "Türkiye'nin dış politikası" başlıklı yazısında A. Kuzmina, "Türk mürtecileri, Türk hakimiyetini ve bağımsızlığını yüz milyon dolar mukabilinde Amerika emperyalistlerine satmışlar, Türk halkını, Türk topraklarını ve Türk milli ekonomisini, Amerika'ya bugün hakim olanların besledikleri maceracı genişleme planlarına bağlamışlardır. Türk halkı, buna karşı geliyor. Zabıta hâkimiyetine ve Pantürkistlerin şövonist şirretliklerine rağmen Türk halkı milli bağımsızlıklarını ve hürriyetlerini müdafaa yolunda seslerini yükseltiyorlar ve emperyalist serserilerle satın aldıkları kimselerin boyunduruğunu atmak için uğraşıyorlar" dedi.	C
7	Mayıs	Lahey'de Avrupa Birliği Kongresi toplandı.	Toplantıda bir Birleşmiş Avrupa Teşkilatı'nın olmasının Batı Avrupa'nın siyasi ve ekonomik olarak korunmasını da beraberinde getireceği vurgulandı. Toplantının ikinci gününde Avrupa Meclisinin temelleri atıldı.	U, 8 Mayıs 1948
8	Mayıs	1942 akçalı yılı kesin hesap kanunları yayımlandı.	Kanunlar sırasıyla; 5195 sayılı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu, 5196 sayılı Orman Genel Müdürlüğü'nün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu ve 5197 sayılı Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğü'nün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu'dur.	RG
8	Mayıs	DP'den ayrılan milletvekillerinin öncüllük ettiği yeni parti kurma çalışmaları.	Yeni kurulan partinin programına dair yapılan açıklamalarda kuruculardan Mustafa Kentli, "liberaliz, bir ayan meclisi ve bir yüksek mahkeme istiyoruz" dedi.	C, 9 Mayıs 1948
8	Mayıs	İkinci Türk Belediyecilik Kongresi açıldı.	Toplantıda İçişleri Bakanının yaptığı konuşmada "batı medeniyeti modern belediyecilik anlayışına Roma İmparatorluğunun çözülen devlet otoritesi yerine kaim olan ve adeta siyasi birer bağımsızlık cüzütamını mahiyeti taşıyan ortaçağ komününden geçerek ulaşmıştır" dedi.	U, 10 Mayıs 1948
9	Mayıs	Isparta belediye seçimi bozuldu.	Önce Demokratların kazandığı, ikinci defa Demokratların girmediği ve CHP'nin kazandığı Isparta belediye seçimi usulsüzlük noktasından Danıştay'ca bozuldu.	C, 10 Mayıs 1948
10	Mayıs	Başbakanlıktan Vakıflar Genel Müdürlüğüne atama yapıldı.	Açık olan 90 lira kadro maaşlı Vakıflar Genel Müdür Muavinliğine Başbakanlık Devlet Matbaası Müdürü Orhan Çapçı naklen atanmıştır.	RG
10	Mayıs	İçişleri Bakanlığından Kars, Yozgat ve Hatay mektupçuluklarına atama yapıldı.	Konya İline bağlı Cihanbeyli İlçesi Kaymakamı Kâzım Kuyucak'ın Kars Mektupçuluğuna, Hatay Mektupçusu Hüseyin Hilmi Uluğ'un Yozgat Mektupçuluğuna, Yozgat Mektupçusu Cevdet Anday'ın Hatay Mektupçuluğuna atanması kararı alınmıştır.	RG
10	Mayıs	Ankara ve Seyhan İl İdare Kurulu Üyeliğine atama yapıldı.	Samsun Vali Muavini Rüştü Özil'in, Ankara İl İdare Kurulu Üyeliğine, Ankara İli İdare Kurulu Üyesi Necip Kandemir'in Sivas İli İdare Kurulu Üyeliğine, Sivas İli İdare Kurulu Üyesi Salâhattin Üner'in Seyhan İli İdare Kurulu Üyeliğine naklen tayin kararı alınmıştır.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
10	Mayıs	Milli Eğitim Bakanlığı tarafından İstanbul Üniversitesine yapılan atamalar.	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Kürsüsü Ordinaryüs Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görülmüş olan Kürsü Profesörlerinden Hıfzı Veldet'in tayin edilmiştir. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomo Patoloji Kürsüsü Profesörlüğüne Doç Dr. Süreyya Tanay atanmıştır.	RG
10	Mayıs	Mecliste Müstakil Demokratlar Grubu kuruldu.	DP'den ayrılan milletvekilleri başka partiye geçmekten müstakil grup olma yolunu tercih etti. Grubun sözcüleri, Ahmet Tahtakılıç, Hasan Dinçer ve Hazım Bozca idi.	C, 11 Mayıs 1948 TÇPPAK
11	Mayıs	Başbakanın verilen dilekçelere zamanında cevap verilmesi için Bakanlıklara yazdığı yazı	TBMM tarafından 30/4/1948 tarih ve 3023/2011 sayılı tezkerede Dilekçe komisyonu tarafından İçtüzüğün 59. maddesine göre Bakanlıklara gönderilen dilekçelerin en geç iki ay içerisinde cevaplandırılması gerekli olmasına ve kişilerle ilgili işlerde her dilekçe sonucunun yazılı olarak sahibine bildirilmesi Anayasa'nın 82. maddesi icabından bulunmasına karşın yıllardan beri karşılık alınmaması yüzünden dilekçe sonuçlarının sahiplerine bildirilmediği ve bundan sonra her dilekçenin en geç iki ay içerisinde cevaplandırılmasının sağlanması istendiği belirtilmiştir.	BCA: 30.10/15.84.41
12	Mayıs	Türkiye İktisatçılar Derneği kuruldu.	İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi tedris heyeti, tanınmış profesör, iktisatçı memur, tüccar, fabrikatör ve bankacıların teşebbüsleri ile Türkiye İktisatçılar Derneği adı altında bir cemiyet kurdu. Dernek nazariyatçı ve tatbikatçı iktisatçıları bir araya getirmekle ekonominin nazari ve ameli cephelerinde yer alan münevverler arasında işbirliğini sağlamak için kuruldu.	C
13	Mayıs	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlanmıştır.	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü akçalı yılı giderleri 97.908.561 lira 38 kuruştur.	RG
13	Mayıs	Bayındırlık Bakanlığının Amerikalılarla yaptığı mukavelelerin esasları.	Yol işlerimizi programlamak için 26 Nisan'da Bayındırlık Bakanı Kasım Gülek ile Amerika Yolları İdaresi Umum Müdür Muavini Hiltz arasında bir mukavele imzalandı. Bu mukaveleye göre yabancı uzmanlardan şu alanlarda yararlanılması kararlaştırıldı; yolları, topografik teşekkülleri bakımından incelemek, gerek bugünkü gerekse ileride yapılması tasarlanan yollar hakkında etüdler hazırlamak, inşaa ve bakım metotlarını tespit etmek, lazım olan tamir, malzeme ve atölye ihtiyaçlarını tespit etmek, yollar için lüzumlu bulunan laboratuvar ihtiyaçlarını incelemek, yol inşaatı için Türk personelini yetiştirmek. 1948 yılı itibariyle mevcut 43463 kilometrelik yol şebekesinin 1000 kilometresi modern kaplamaydı.	C
13	Mayıs	Kabine bir kitap için kriz tehlikesine girdi.	Sorun son zamanlarda yayınlanan bir din kitabından kaynaklandı. Eser Milli Eğitim Bakanlığınca Nureddin Artam ve Nureddin Sevim' e hazırlattırılarak bastırılan "Müslüman Çocuğunun Kitabı"dır.	C, 14 Mayıs 1948

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
13	Mayıs	Türkiye'de ilk Kanada Elçiliği açıldı.		U
14	Mayıs	Adalet Bakanlığında Yargıtay üyeliğine atama yapıldı.	Açık olan Yargıtay üyeliğine Ankara Yargıcı Muzaffer Arkan tayin edilmiştir.	RG
14	Mayıs	Malatya İli mülki taksimatında değişiklik yapıldı.	Malatya İli Doğanşehir İlçesine bağlı Dede Köyü ile bu köye bağlı Kömekavak ve Kalıkasa mezraaları birleştirilerek Kömekavak adıyla ayrı köy halinde Akçadağ İlçesi Merkez Bucağına bağlandı.	RG
14	Mayıs	Milli Eğitim Bakanlığında Yapılan Atamalar	Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28. maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görülmüş olan aynı ders eylemli Doçenti Bedrettin Tuncel tayin edildi. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görülmüş olan aynı ders eylemli Doçenti İrfan Şahinbaş, yine aynı fakülte Felsefe Tarihi Profesörlüğüne Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görülmüş olan aynı ders eylemli Doçenti Necati Akder tayin edildi.	RG
14	Mayıs	Ticaret Bakanlığı Teftiş heyeti Başkanlığına atama yapıldı.	Ticaret Bakanlığında açık olan (100) lira maaşlı Teftiş Heyeti Başkanlığına Munis Faik Ozansoy atandı.	RG
14	Mayıs	İsrail Devleti kuruldu.	İsrail Devletinin kuruluşu, Tel Aviv'de toplanan Yahudi Milli Konseyi üyeleri tarafından törenle ilan edildi. Amerika Filistin'i resmen tanıdı.	C, 15 Mayıs 1948
14	Mayıs	Amerikalı uzman ve personelin çalıştırılması hakkında BKK yayımlandı.	Amerika'dan gelmekte olan askeri malzemenin kullanılmasını göstermek üzere, Amerikalı 200 uzman ve personelin, kara, deniz ve hava teşkilatlarında çalıştırılmasına karar verildi.	BCA: 30.10.01.02/116.33.19
15	Mayıs	Ankara Emek Evleri Yapı Kooperatifi kurulması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	Ortaklarına ev yaptırmak ve kendi inşaatına ait her türlü mali ve ticari işlere girişmek amacıyla merkezi Ankara olmak üzere, 15 yıl süre ve en az 1.000 Türk lirası sermaye ile kurulmasına başlanan Ankara Emek Evleri Yapı Kooperatifinin Ticaret Bakanlığının 18/3/1948 tarihli ve 6/2021/7144 sayılı yazısıyla gönderilen Ana sözleşmesi Bakanlar Kurulunca 29/3/1948 tarihinde incelenerek, adı geçen Kooperatifin kurulmasına izin verilmesi, Ticaret Kanununun 480. maddesine göre kararlaştırıldı.	RG
17	Mayıs	Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1942 akçalı yılı 5200 sayılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı.		RG
18	Mayıs	Milli Eğitim Bakanlığında İstanbul Teknik Üniversitesine atama yapıldı.	İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi Gemi İnşaatı Kürsüsü Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun geçici 5 inci maddesi uyarınca Profesörlüğü onanmış Muhittin Etingün ve Ata Nutku'nun 80 lira aylıkla tayini mezkur kanunun 28 inci maddesine tevfikten tensip edildi.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
18	Mayıs	İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Öğretim ve İmtihan Yönetmeliği çıkarıldı.		RG
19	Mayıs	CHP Meclis Grubundan ilke kararı	CHP Meclis Grubu, Türk demokrasisinin aşırı sağa ve aşırı sola kapalı olacağına ilişkin karar aldı	C, 20 Mayıs 1948 TÇPPAK
20	Mayıs	3460 sayılı kanun gereğince Devlet Ekonomi Kurumlarının 1946 yılı bilanço ve kar ve zarar hesaplarıyla işlemlerini inceleyen Genel Kurul kararı yayımlandı.	Kararda, Etibank, TC Ziraat Bankası, Sümerbank, Toprak Mahsulleri Ofisi, Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu, Türkiye Ziraat Donatım Kurumu, Devlet Ekonomi Kurumları Memurları Emekli Sandığı, Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi, Ankara Çimento Limited Şirketi, Yerli Ürünler Türk Anonim Şirketi, İş ve İşçi Bulma Kurumu, Tasfiye Halindeki Malatya Bez ve İplik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi kar zarar tablolarına yer verilmiştir.	RG
20	Mayıs	İmam ve Hatip Yetiştirici kursları.	Milli Eğitim Bakanlığı tarafından imam ve hatip yetiştirici kursları açılabilmesi karara bağlandı.	C, 21 Mayıs 1948
21	Mayıs	Mülki Taksimatta Değişiklik	Bazı Köylerin idari bünye ve bağlılıklarında yapılan değişikliklere ilişkin bir Tamim yayımlandı.	RG
21	Mayıs	Ekonomik durumu incelemek üzere Avrupa'dan uzmanlar geldi	7 Eylül kararlarını bir daha gözden geçirecek yeni tedbirler öne sürmek ve Türkiye'deki ekonomik durumu incelemek için Avrupa'dan uzmanlar geldi. Bu çağrı Uluslar arası Para Bankasında borç almak için düşünülen planın bir evresiydi	TÇPPAK
22	Mayıs	22 Mayıs tarihli resmi gazetede bir yönetmelik, beş kanun yayımlandı.	İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dışhekimliği Okulu Öğretim ve İmtihan ve Yardım Yönetmeliği yayımlandı. 5201 sayılı Tayinat ve Yem Kanununun 37 inci maddesinin değiştirilmesine dair Kanun yayımlandı. 5202 sayılı Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmeleri hakkında Kanun yayımlandı. 5203 sayılı Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün 1940 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı. 5204 sayılı Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün 1941 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı. 5205 sayılı Devlet Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1940 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı. 5206 sayılı Devlet Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1941 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı.	RG
25	Mayıs	CHP Meclis Grubunda İslam İlahiyat Fakültesi kurulması kararlaştırıldı.	Din öğretimi işini incelemek üzere kurulmuş olan komisyon yüksek din bilginleri, müftü ve vaizlerin yetiştirilmesi için Üniversiteler bünyesinde bir fakülte kurulmasının uygun olacağı görüşünü açıkladılar.	U, 26 Mayıs 1948
27	Mayıs	Mersin Adana Demiryolu Hattının Karacailyas-Hacıtalip istasyonları arasındaki Değirmen Durağı adının Taşkent İstasyonu olarak değiştirilmesine İçişleri Bakanlığı tarafından karar verilmiştir.	Değişikliğin nedeni Eskişehir Afyon hattı üzerindeki Değirmenözü durağıyla isim benzerliği nedeniyle ortaya çıkabilecek karışıklığın önlenmesidir.	BCA: 30.11.1.0/198.15.3

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
27	Mayıs	Ekonomi Bakanlığı Sanayi İşleri Genel Müdürlüğüne atama yapıldı.	Ekonomi Bakanlığı Sanayi İşleri Genel Müdürlüğü 80 lira maaşlı Sanayi Müfettişliğine Hasan Rebiî Güney atandı.	BCA: 30.11.1.0/ 198.15.11
28	Mayıs	Belediye kurulmasına ilişkin onama kararı yayımlandı.	Babaeski'nin Pehlivanlı Köyünde belediye kurulmasına ait Danıştay Genel Kurulunun 25/3/1948 günlü ve 48-56/41 sayılı kararı 1580 sayılı Belediye Kanununun 7 inci maddesine tevfikan onandı.	RG
28	Mayıs	Belediye kurulmasına ilişkin onama kararı yayımlandı.	Hereke'de belediye kurulması hakkındaki Danıştay Genel Kurulunun 25/3/1948 günlü ve 48/57-42 sayılı kararı, 1580 sayılı Belediye Kanununun 7 inci maddesine tevfikan onandı.	RG
28	Mayıs	Millî Eğitim Bakanlığında Ankara Üniversitesine atama yapıldı.	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Tarihi Dersi Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörle Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görülmüş olan Siyasal Bilgiler Okul Profesörlerinden Yavuz Abadan 80 lira aylıkla tayini tensip edildi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku Profesörlüğüne 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görülmüş olan aynı ders eylemli Doçentlerinden Dr. Faruk Erem'in almakta olduğu 70 lira aylıkla tayini tensip edildi.	RG
28	Mayıs	Tarım Bakanlığında Yapılan Atamalar	2291 sayılı kanunun 5 inci maddesine göre Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne seçilmiş olan Ordinar-yüs Profesör Esat Muhlis Oksal'a ait seçimin tasdiki uygun görüldü.	RG
28	Mayıs	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından verimliliği arttırmak için alınması gereken tedbirler hakkında teftiş kurulu raporu.	Raporda, umumi masrafların diğer şirketlere nazaran yarıya indirilmesi, kısa zamanda önemli tesislere kavuşulması Petrol ofisinin lehine bir sonuç sağlamakla beraber ileride müessesenin ifaya mecbur olacağı vazifelerin ağırlığı ve şümulu karşısında da bu günden gereken önlemlerin alınması gerektiği, müessesenin gerek bir ticari bir hüviyetle yaşaması gerekse fevkalade hallerde resmi bir organ olarak faaliyette bulunması gerektiği öne sürülmüştür.	BCA: 30.10.0.0/ 172.191.3
31	Mayıs	5209 sayılı Kanun yayımlandı	Kanun Muhasebei Umumiye Kanununun 50 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındadır.	RG
31	Mayıs	5210 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunların köy okulu, öğretmen evi, köy sağlık memurları ve ebeleri evleri inşa ettirilmesiyle ilgili maddelerin değiştirilmesi ve 5012 ve 5082 sayılı kanunların kaldırılması hakkındadır.	RG
1	Haziran	1948-1949 hububat mahsul yılı açıldı.	Hükümet teslim tarihlerine ve kalitelerine göre buğdaya prim ödemeği kararlaştırdı.	U
1	Haziran	Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından satın alınacak hububat hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	1948-1949 mahsul yılında Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından satın alınacak hububatın niteliklerinin ve fiyatının tespitine dair olan K/740 sayılı kararın yürürlüğe konulması 31/5/1948 tarihinde Bakanlar Kurulunca kararlaştırıldı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
1	Haziran	Hüseyin Cahid Yalçın ve Falih Rıfık Atay hakkında verilen soru önergesi.	Denizli milletvekili Reşat Aydın, Cenevre'de düzenlenen haberleşme konferansına Türkiye adına delege olarak gönderilen Hüseyin Cahid Yalçın'ın hiçbir konferansa uğramadığı, doğrudan Paris'e gittiği, Falih Rıfık Atay'ın da bir hafta kadar Cenevre'de kaldıktan sonra görevini yapmadan Dışişleri Bakanı ile beraber döndüğü iddiası ile Meclise soru önergesi verdi.	C, 2 Haziran 1948
2	Haziran	Ankara ve İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Öğretim ve İmtihan Yönetmeliği çıkarıldı.		RG
2	Haziran	Kamuya yararlı dernek statüsünün verilmesi	Seyhan İli Veremle Savaş Derneği'ne kamuya yararlı dernek statüsü BKK ile verildi.	BCA: 30.18.01/ 116.38.7
4	Haziran	Maden Tetkik Arama Enstitüsü hakkında Bakanlar Kurulu yayımlandı.	Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün idare ve murakebe şekilleriyle Genel Müdür ve murakıpların görev ve yetkileri Enstitünün dahili teşkilatlarıyla idaresi hakkında bu karara ilişik sunulan yönetmeliğin yürürlüğe konulması ve 9/6/1937 tarih ve 2/6799 sayılı kararla kabul edilmiş olan yönetmeliğin kaldırılması; Ekonomi Bakanlığının 28/2/1948 tarihli ve 1953 sayılı yazısı ve Maliye Bakanlığının 4/5/1948 tarihli ve 131109-51/2344 sayılı mütalaası üzerine, 2804 sayılı kanununun 23 üncü maddesine göre Bakanlar Kurulunca 25/5/1948 tarihinde kararlaştırıldı.	RG
4	Haziran	Atıf İnan için meclis tahkikat komisyonu kurulmasına karar verildi.	Meclis Atıf İnan hakkında tahkikat yapacak Adalet ve Anayasa komisyonlarından oluşan Karma Komisyonun işini iki ay içerisinde tamamlamasını kararlaştırdı. Buğday ihracı işinde müfettişlerin hazırladığı 144 sayfalık raporda Atıf İnan ve Çanakkale Milletvekili Hüseyin Bingöl itham edildi. Raporda "müstahlikin ezilmesine mani olmak, müstahsile müzaharet satışlarında bulunmak gayesiyle ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan Toprak Mahsulleri Ofisi tahkik mevzuu olan hadisede vazifesini yapmamıştır. Hububat politikasını takibde Ticaret Bakanının Ofis Umum Müdürü ile tabii bir anlaşma içinde olması lazımdı. ofisin bu hadisedeki kusuru, aynı zamanda Bakanlığa müteveccihdir.... Trak şirketine satış yapılırken memleketin dahil ihtiyacı kat'iyen düşünülmemiştir. Ofis idarecilerinin her şeyden evvel memleketimizdeki hububat stokunu bilmeleri gerektiği...." ifade edildi. Hararetle geçen oturumda, Savunma Bakanı Münir Birsal "müfettişler tarafından verilen raporda Toprak Ofisinin çavdar sattığı bir şirkete ortak olduğu" gerekçesi ile istifa etti.	C, 5 Haziran 1948
4	Haziran	Amasya'da sel oldu.	88 kişi öldü, 149 ev yıkıldı, 500 ev hasara uğradı.	C, 5 Haziran 1948
5	Haziran	Milletvekili Dokunulmazlığı hakkında TBMM Kararları alınmıştır.	Antalya Milletvekili Mustafa Korkut, Çoruh Milletvekili Asım Us, Isparta Milletvekili Kemal Turan hakkında yapılmak istenen kovuşturma ve yargılamanın dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
5	Haziran	Soğuk, kuraklık ve sel afeti sebebiyle çiftçilerin borçlarının ertelenmesi kararı	Bakanlar Kurulunca Manisa İlinin Hocaeli, Durusalı, Sarıçam, Geride, İğdecik ve Muradiye köyleri çiftçilerinin Türkiye Ziraat Kurumuna olan taksitli borçlarının bir yıl süre ile ertelenmesine, Ankara ilinde vukua gelen dolu ve sel yüzünden Halkavun ve Karapürçek Tarım Kredi Kooperatifleri ortaklarının Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası tarafından verilen borçlarının bir yıl süre ile ertelenmesine karar verildi.	BCA: 30.10.01/ 116.40.8
7	Haziran	Ticaret Eski Bakanı Atıf İnan hakkında Mecis soruşturması yapılmasına dair TBMM Kararı alındı.	Dış memleketlere yapılan hububat satışları hakkında Ticaret Eski Bakanı Atıf İnan'ın sorumunu gerektiren bir hali olup olmadığına dair, Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulacak Karma Komisyonca soruşturma yapılmasına, ve icabında müddetin uzatılması için Kamutaya başvurulması kaydıyla bu Komisyonun iki ayda işini bitirmesine, ve komisyonun veya teşkil edileceği İkinci Komisyonun Meclis dışında da tahkikat yapmak için yetki sahibi olmasına karar verildi.	RG
7	Haziran	Bakanlık İstifasına İlişkin TBMM Kararı yayımlandı.	Dış memleketlere ihraç edilmiş olan hububat hakkındaki soruşturma işine adının karıştırılmış olmasından Bakanlık sorumluluğunu bırakmak isteyen Milli Savunma Bakanı Münir Birsal'ın görevinden çekilmesinin kabulü ve Milli Savunma Bakanlığına Başbakan Hasan Saka'nın vekâlet etmesi istemi Cumhurbaşkanlığı tarafından onanmıştır.	RG
8	Haziran	Arazi Dağıtımı	İstanbul İlinin Silivri ve Çatalca ve İzmir İlinin Foça ilçelerinde gerçek kişilerle özel hukuk tüzelkişilerine ait topraklar ile 4753 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin d ve e fıkralarında yazılı bulunan topraklar hakkında dağıtmak için arazi kamulaştırma işlerinin ve arazi dağıtımının yapılması Bakanlar Kurulunun 15/4/1948 tarihli toplantısında kararlaştırıldı.	RG
8	Haziran	Kabine istifasını verdi.	Yeni kabineyi tekrar Hasan Saka kuracaktır.	C, 9 Haziran 1948
9	Haziran	5211 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun kaçakçılığın men ve takibi hakkındaki 1918 sayılı kanuna ek kanundur.	RG
9	Haziran	5212 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun Bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3659 sayılı kanunun birinci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dairdir.	RG
9	Haziran	5213 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü teşkilatı hakkındaki 3424 sayılı kanununa ek kanundur.	RG
9	Haziran	Konya, Eskişehir, Sivas, Hatay, Manisa, Burdur, Denizli İllerinin mülki taksimatında değişiklik yapıldı.	Konya İlinin Akşehir İlçesi Yunak Bucağına bağlı Aydınlı Köyü Eskişehir İlinin Sivrihisar İlçesi Merkez Bucağına, Sivas İli Yıldızeli İlçesinin Çırçır Bucağına bağlı Ozmuş ve Karamemetoğlu Çiftliği köyleri Sivas İli Merkez İlçesinin Karaçayır Bucağına, Hatay İli Altınözü İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Akçurun Köyü Hatay Merkez İlçesinin Merkez Bu-	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			cağına, Altınözü İlçesinin Şenköy Bucağına bağlı Bayra, Sev ve Kanberli köyleri de Altınözü İlçesi Merkez Bucağına, Manisa İli Merkez İlçesinin Halitpaşa Bucağına bağlı Hacıbaştanlar Köyü Akhisar İlçesi Gölarmara Bucağına, Manisa İli Salihli İlçesinin Adala Bucağına bağlı Kestelli Köyü Turgutlu İlçesinin Ahmetli Bucağına, Burdur İli Yeşilova İlçesine bağlı Hayriye ve Söğüt köyleri Denizli İli Merkez İlçesinin Honaz Bucağına, tokat İli Taşova İlçesinin Bidevi Bucağına bağlı TONU Köyü Erbaa İlçesinin Merkez bucağına bağlanmıştır.	
10	Haziran	Hükümetin istifasına ilişkin istem Cumhurbaşkanlığı tarafından kabul edilmiştir.	Başbakan Hasan Saka " <i>İçinde bulunduğumuz umumi şartlara göre Hükümet durumunun zâtı devletleri tarafından yeniden tetkik ve mütaalasına imkan ve fırsat vermeği lüzumlu ve hayırlı saydığımızdan Hükümetin istifasını arzeder ve iş başına geldiğimiz gündenberi yüksek şahsiyetinizin biden esirgemediği kıymetli yardımlarınızdan dolayı sonsuz şükranlarımızı, en derin saygılarımızı sunarım</i> ". Bu isteme Cumhurbaşkanlığı " <i>Hükümetin istifası kabul olunmuştur. Size ve Bakan arkadaşlarınıza şimdiye kadar ifa buyurduğumuz hizmetlerden dolayı teşekkürlerimi ifade ederek yeni Hükümet kuruluncaya kadar vekaleten vazifeye devam buyrulmasını rica ederim</i> " diyerek yeni hükümeti kurması için Hasan Sakayı görevlendirdi.	RG
11	Haziran	Hasan Saka Bakanlar listesini onaması için Cumhurbaşkanlığına sundu.	Sunulan listede yer alan bakanlar Cumhurbaşkanlığı tarafından onanmıştır, Devlet Bakanı(Başbakan Yardımcısı) Trabzon Milletvekili Faik Ahmed Barutçu, Adalet Bakanı Rize Milletvekili Fuat Sirmen, Milli Savunma Bakanı Samsun Milletvekili Hüsnü Çakır, İçişleri Bakanı Erzurum Milletvekili Münir Hüsrev Göle, Dışişleri Bakanı Sivas Milletvekili Necmettin Sadak, Maliye Bakanı İzmir Milletvekili Şevket Adalan, Milli Eğitim Bakanı Bingöl Milletvekili Tahsin Banguoğlu, Bayındırlık Bakanı Kocaeli Milletvekili Nihat Erim, Ekonomi Bakanı Diyarbakır Milletvekili Cavit Ekin, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Maraş Milletvekili Dr. Kemal Bayazıt, Gümrük ve Tekel Bakanı Zonguldak Milletvekili Emin Erişirgil, Tarım Bakanı Seyhan Milletvekili Cavit Oral, Ulaştırma Bakanı Seyhan Milletvekili Kasım Gülek, Ticaret Bakanı Gaziantep Milletvekili Cemil Sait Barlas, Çalışma Bakanı Rize Milletvekili Tahsin Bekir Balta	RG
13	Haziran	Harb sanayii kurumu kanun tasarısı hazırlandı.	Hava, deniz ve kara harb sanayi şubelerini ihtiva edecek olan bu kurumun randımanlı çalışmayan askeri fabrikaların ıslahının sağlanacağı düşüncesi ile ortaya atıldı.	C, 14 Haziran 1948
14	Haziran	Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Tarım Bakanlığı Üyelğine atama yapıldı.	Açık bulunan Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Tarım Bakanlığı Üyelğine Türkiye Ziraat Bankası Yönetim Kurulu üyelerinden İbrahim Alaattin Gövsa ve Denizli eski Milletvekili Emin Arslan Tokat atandı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
14	Haziran	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir Sümerbank tarafından hazırlanan rapor.	Başbakanlığın verimli ve rasyonel çalışma imkânlarının araştırılması konusundaki direktifleri üzerine saptanan tedbirler; teknik alanda verimi arttıracak metot ve araçların geliştirilmesi, ekonomik alanda işletmelerin ticari düşünce ile memleket ihtiyaçları da göz önünde tutularak en verimli iş alanlarına yönelmesi, idari alanda, teknik ve ekonomik alandaki düzenlemelerle uyumlu olarak idari faaliyetlerin en iyi ve en verimli şekilde organize edilmesi olarak saptanmıştır.	BCA: 30.10.0.0/ 172.191.4
15	Haziran	5214 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun Beden Terbiyesi Kanununa ek 4047 sayılı kanunun geçici birinci maddesi hükmünün uzatılması hakkındadır.	RG
15	Haziran	5215 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun Gümrük Koruma memurlarının askeri teşkilata göre tensiki hakkındaki 1841 sayılı kanuna ek kanundur.	RG
15	Haziran	Danıştay Üyeliklerine seçim hakkında TBMM Kararı yayımlandı.	Üyelğe Rifat Göksu ve Vecihi Tönük'ün seçilmişlerdir.	RG
15	Haziran	İstanbul Mahrukut Ofisinin kaldırılması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	İstanbul Mahrukut Ofisi, 21 Mayıs 1942 tarihinde 332 sayılı Koordinasyon Kurulu Kararı ile İstanbul'da yakacak ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulmuştu.	RG
15	Haziran	Güvenoyu sırasında yeni kabineye CHP Grubundan saldırılar.	Grup toplantısında kabine kısa programını okudu, sonuçta 286 milletvekilinden 279'u hükümete güven oyu verdi, fakat 11 CHP milletvekili oy kullanma sırasında bulunmadı. Aleyhte oy verenler arasında Behçet Kemal Çağlar, Fahri Kurtuluş, Fahri Karakaya, Muammer Alakant, Said Odyak'ın da bulunduğu gazete haberlerine yansıdı. Behçet Kemal Çağlar, "şef sisteminin devamından şikâyetle hakikatte gayrimer'i bir başbakan bulunduğunu" ileri sürdü.	C, 16 Haziran 1948
16	Haziran	Belediyelere yardıma ilişkin yönetmeliğin yürürlüğe konulması hakkında alınan Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.	Belediye Kanununun 110 uncu maddesine 5166 sayılı kanunla eklenen 19 uncu fıkraya göre nüfusu elli binden az olan beldelerin harita, imar planı, su, elektrik, mezbaha ve kanalizasyon işleri için yapılacak yardımın uygulama yolunu gösteren yönetmelik yürürlüğe girdi.	RG
16	Haziran	Washington ve Roma'ya büyükelçi ataması	Washington Büyük Elçisi Hüseyin Ragıp Baydur'un Roma Büyük Elçiliğine, Roma Büyük Elçisi Feridun Cemal Erkin'in Washington Büyük Elçiliğine tayin edildi.	RG
16	Haziran	Bayar'ın idare amirleri hakkındaki sözleri.	Kozan ve Feke'ye giden Bayar, Kozanlı ve Fekeli Demokratların mülki idare amirlerine yönelik şikâyetlerini dinledi. Demokratlar, kaymakamın kendi makamını demokratlara karşı silah olarak kullandığı ve İnönü'nün akrabası olarak Demokrat Partilileri barındırmayacağı sözlerini Bayar'a ilettiler.	C, 17 Haziran 1948
18	Haziran	Hükümet Programı okundu.	Hükümet programı tartışmalı sürdü sonuçta 40 a karşı 308 oyla kabul edildi.	C, 19 Haziran 1948

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
21	Haziran	Milli Eğitim Bakanlığında Yapılan Atamalar	Milli Eğitim Bakanlığı Üçüncü Sınıf Müfettişliğine bir atama ve Bilecik ve Antalya Milli Eğitim Müdürlüklerine Müdür ataması yapıldı.	RG
22	Haziran	Askeri hastabakıcı hemşireler hakkındaki 3433 sayılı kanuna 5216 sayılı ek kanun yayımlandı.		RG
22	Haziran	5218 sayılı Arsa ve Arazisinden Belli Bir Kısmını Mesken Yapacaklara 2490 sayılı Kanun Hükümlerine Bağlı Olmaksızın ve Muayyen Şartlarla Tahsis ve Temlik Yetkisi verilmesi hakkında Kanun yayımlandı.	Ankara Belediyesine, arsa ve arazisinden belli bir kısmını mesken yapacaklara 2490 sayılı kanun hükümlerine bağlı olmaksızın ve muayyen şartlarla tahsis ve temlik yetkisi verilmesi hakkında olan 5218 sayılı yasa gecekodu ile doğrudan ilgili ilk yasadır. Kanun Ankara'da var olan gecekodu sorununun çözümü için çıkarılmıştır.	RG, AKGG
22	Haziran	Ortaöğretim Öğretmenliğine ilişkin 5219 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Orta öğretim okullarında yardımcı öğretmen çalıştırılması hakkındaki 2624 sayılı kanunun 4504 sayılı kanunla değiştirilen 2 inci maddesinin değiştirilmesi hakkındadır.	RG
22	Haziran	Mülki Taksimatta Değişiklik	Bazı Köylerin idari bünye ve bağlılıklarında yapılan değişikliklere ilişkin İçişleri Bakanlığından kararlar alındı.	RG
22	Haziran	1948 yılı Dış ticaret bilançosu.	1948 yılının ilk beş ayı içinde 178 milyon liralık ihracat ve 291 milyon liralık ithalat yapıldı.	C
23	Haziran	Belediye yapı ve yollar yasasını değiştiren 5220 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Belediye Yapı ve Yollar Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 4585 sayılı kanuna ek Kanundur.	RG
23	Haziran	Bakanlar Kurulu tarafından Kırklareli, Ordu, Urfa, Diyarbakır valiliklerine atama yapıldı.	Urfa Valisi Kamuran Çuhruk Kırklareli Valiliğine, Kırklareli Valisi Salih Kılıç Ordu Valiliğine, Diyarbakır Valisi Ali Rıza Ünal Urfa Valiliğine, Beşinci Genel Müfettişlikten çekilmiş Nizamettin Ataker Diyarbakır Valiliğine tayin edildi.	RG
23	Haziran	İçişleri Bakanlığından Samsun Vali Yardımcılığına, Çoruh İl Mektupçuluğuna ve İstanbul İl İdare Heyeti üyeliğine atama yapıldı.	Kars Vali Muavini Nihat Arman Samsun Vali Muaviniğine, Zonguldak İline bağlı Ulus İlçesi Kaymakamı İhsan Hayri Kaya Çoruh İl Mektupçuluğuna, Ordu Valisi Cemal Gönenc İstanbul İl İdare Heyeti Üyeliğine naklen atandı.	RG
24	Haziran	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Lisans Öğretim ve İmtihan Yönetmeliği çıkarıldı.		RG
24	Haziran	Mülki Taksimatta Değişiklik	Bazı köylerin idari bünye ve bağlılıklarında yapılan değişikliklere ilişkin İçişleri Bakanlığı tarafından bir Tamim yayımlandı.	RG
24	Haziran	Aşırı sağ ve sol cereyanlara karşı tedbir.	CHP Grubunda aşırı sağ ve sol temayül gösterenlerin hiyaneti vataniye cürmü ile askeri mahkemelerine verilmelerini isteyen bir rapor görüldü. Hasan Saka hükümetin bu hususta alınacak tedbirleri ilgilendiren bir tasarı hazırladığını belirtti.	C, 25 Haziran 1948

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
25	Haziran	İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Lisans Öğretim ve İmtihan Yönetmeliği çıkarıldı.		RG
26	Haziran	Hükümet tasarruflar için yeni kararlar aldı.	Hükümet kadro ve idare masraflarını kısmak üzere 6 esas belirledi. 1-Hükümetçe zarurati kabul edilecek haller müstesna olmak üzere,A- bundan sonra aylık, ücret ödenek gibi özlük hakları arttırmağa matuf olarak, idari karar alınmayacağı gibi kanun teklifi de yapılmayacak. B- Münhal bulunan memurluklara veya ücretli vazifelere memur ve müstahdem tayin olunmayacak, C- Münhal bulunan yerlere vekil de tayin edilmeyecektir.2- Bütçede yazılı geçici hizmetler ter-tibinden alınan kadrolarla görülmekte olan vazifeler memurlara ikinci veya üçüncü vazife şeklinde tevdi edilmeyecek. 3- Geçici hizmetler bölümlerinde yazılı ödeneklerde en az dörtte bir tasarruf yapılacak. 4- Daktilo vesair gibi müteferrik hizmetleri gösteren ve bütçeye bağlı olan D cetvelinde yüzde 10 tasarruf yapılacak. 5- Eğitim kadroları, köy enstitülerinden mezun olacakların adedine göre tenzile tabi tutulacaktır. 6- 1949 bütçesinde kadro masraflarında tasarruflar yapılacaktır.	C, 27 Haziran 1948
28	Haziran	26 Haziran'da alınan tasarruf tedbirleri 76/1409-6/2190 sayılı genelge ile tüm kurumlara bildirildi.	Bu genelge ile (D) ve (E) cetveline dahil kadrolarda tensikata gidildi.	BCA: 30.10.0/15.85.1
29	Haziran	Yedek subaylığa ilişkin 5221 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Yedek subay ve askeri memurlar hakkındaki kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 üncü maddesine bazı hükümler eklenmesine dair olan 3993 sayılı kanunun 1 inci maddesinin (A) fıkrasının değiştirilmesi hakkındadır.	RG
29	Haziran	Demiryolu ve yapım ihaleciliğine hakkında 5222 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Demiryolları ve limanlar inşaatı için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4643 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkındadır.	RG
29	Haziran	Ereğli, Filyos-Ereğli hattı ve limanın inşasına ilişkin 5223 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Filyos-Ereğli hattı ile Ereğli Limanının inşasına dair olan 2214 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkındadır.	RG
29	Haziran	Türkiye ile Belçika-Lüksemburg arasındaki Ticaret anlaşmaları hakkında 5224 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Türkiye ile Belçika-Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ticaret Anlaşması ile Türkiye-Belçika Ödeme Anlaşmasının yürürlük sürelerinin iki ay uzatılması hakkındadır.	RG
29	Haziran	Türkiye ile Finlandiya Ödeme Anlaşmasına ilişkin 5225 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Türkiye-Finlandiya Ödeme Anlaşmasının sekizinci maddesi ile bu Anlaşmaya bağlı mektuptaki tasfiye hükümleri süresinin altı ay uzatılması hakkındadır.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
29	Haziran	Türkiye ile Yunanistan arasındaki Ticaret ve Ödeme Anlaşmasına ilişkin 5226 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Türkiye ile Yunanistan arasında imza edilen Ticaret ve Ödeme anlaşması ile bağlantılarının yürürlük süresinin uzatılması hakkındadır.	RG
29	Haziran	Başbakanlık tarafından yapılan atamalar	Danıştay'da açık bulunan 100 lira aylıklı Kanun Sözcülüğüne Ekonomi Bakanlığı Başmüfettişi Ali Rıza Göksu ve açık olan 40 lira aylıklı Beşinci Sınıf Yardımcılığına Remzi Vardar tayin edildi.	RG
30	Haziran	Haşhaş ekim alanlarına ilişkin BKK yayımlandı.	Karar, haşhaş ekilecek ve afyon sütü toplanacak bölgelerin 1948-1949 yılı için karara ilişik listede yazılı yerler olarak tespiti hakkındadır.	RG
30	Haziran	Prens Sabahaddin İsviçre'de vefat etti.	Sabahaddin, Meşrutiyet dönemi merkezîyet ademi merkezîyet tartışmalarında ademi merkezîyette yana fikirler öne süren bir kişiliktir.	C
1	Temmuz	Belediye Gelirleri Kanun Tasarısı Mecliste kabul edildi.	Yeni inşa edilecek binalar için irtifak hakkı vaadini tazammun eden tescillerin noterlerce yapılmasına imkan veren hüküm itirazlarla karşılandı ve tasarıdan çıkarıldı.	C, 2 Temmuz 1948 U, 2 Temmuz 1948
2	Temmuz	Mecliste Seçim Tasarısı görüşülmeye başlandı.	Muhalefet tarafından yoğun eleştiriye maruz kalan tasarı için Refik Koraltan'ın yaptığı açıklamalar Mecliste gerginlik yarattı. Koraltan'n eleştirileri İktidar Partisinin seçim günlerinde kolluk kuvvetlerini kendi çıkarları doğrultusunda harekete geçirip tehdit unsurları barındırması yönündeydi. Cevdet Kerim İncedayı seçim kurullarına halk tarafından seçilmiş diğer heyetlerin katılmasını teklif etti.	C, 3Temmuz 1948
3	Temmuz	Takip ve tahsiline imkan görülmeyen bazı alacakların silinmesi ve affı hakkında TBMM kararı yayımlandı.		RG
4	Temmuz	Türk-Amerikan iktisadi anlaşması imzalandı.	Amerikan Büyük Elçisi Vilson, General Marshall'ın bir mesajını okudu. Mesajda, yapılan ikili anlaşmaların Avrupa'nın kalkınması yolundaki etkisine vurgu yapılmıştır. Dış işleri Bakanı Necmeddin Sadak mesajı cevaben " Milletlerarası işbirliği ve siyasetine her zamana sadık bulunan Türkiye Cumhuriyeti hükümeti, Avrupa Milletleri tarafından iktisadi kalkınmalarını sağlamak üzere girişilmiş olan gayretlere katılmayı tereddütsüz kabul etmiş ve mesaline tesadüf edilmez bir milletlerarası dayanışma eseri olan Avrupa İktisadi Kalkınma Konvansiyonunu imzalamıştır. Bu suretle başlamış olan işbirliği siyasetine devam azim ve kararında bulunan Türkiye tamamı ile müdriktir ki bu siyaset ancak büyük Amerikan milletinin yardımı ile hedeflerine ulaşabilir. ..." açıklamasında bulundu.	C, 5 Temmuz 1948
5	Temmuz	Türkiye Ziraat Donatım Kurumuna Umum Müdür Muavini ataması yapıldığını içeren bir BKK çıkarıldı.	Umum Müdür Muavini aylığı 875 lira olarak tespit edilmiş ve Umum Müdürü olarak Ziraat Enstitüsü İdari Müşaviri Mehmet Ali Bagana atanmıştır.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
5	Temmuz	Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının açık bulunan Umum Müdür Muavini ataması yapıldığıın içeren bir BKK çıkarıldı.	Umum Müdür Muavinliği aylığı 875 lira olarak tepit edilmiş ve Umum Müdürü olarak Bursa Şubesi Müdür Sabri Sağıroğlu atanmıştır.	RG
6	Temmuz	İşkân Kanununun bazı maddelerinin kaldırılmasına, değiştirilmesine ve bu kanuna yeniden bazı madde ve fıkralar eklenmesine dair olan 5098 sayılı kanunun geçici ikinci maddesinin bir numaralı bendinin değiştirilmesine ve bu maddeye bazı hükümler eklenmesine dair 5227 sayılı Kanun çıkarıldı.	Bu kanununla birlikte yasak bölge olarak tesbit edilmiş yerler halkından olup ta 5098 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içinde iskanını isteyenlerden muhtaç olanlar, eki illerinde veya bu illere civar illerde yerleştirilebilecektir. Bu takdirde, bunlara mürettep yerlerinde evvelce verilmiş olan yapı ve topraklar, 2510 sayılı İskan Kanununun otuz dokuzuncu hükmü gereğince geri alınacağı hükme bağlanmıştır.	RG
6	Temmuz	5228 sayılı Bina Yapımını Teşvik Kanunu çıkarıldı.	5218 sayılı yasa ile Ankara'da yerleşim sorunu için yapılan düzenleme, Bina Yapımını Teşvik Kanunu ile ülke çapında genelleştirilmiştir. Bu yasa ile tüm belediyelere arsa dağıtma yetkisi tanınmıştır. Kanunla, şehir ve kasaba planlarının imar sınırları içinde Hazinesinin ve özel idarelerin mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup belli bir ihtiyaç ve maksada tahsis edilmemiş bulunan arsaların istekleri halinde bedelleri arazi vergisine matrah olan son kıymet üzerinden on yılda ve on eşit taksitle ödenmek şartıyla belediyelere devredileceği hükmü getirilmiştir.	RG AKGG
6	Temmuz	5229 ve 5230 sayılı Kanun yayımlandı.	5229 sayılı Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu ve Tekel Genel Müdürlüğünün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı.	RG
6	Temmuz	Amerika'ya 3.5 ton altın bozduruldu.	Merkez Bankasının elinde stok olarak bulunan altınlarından 3743,179 kilosu dolar mukabiline Amerika'ya bozduruldu. Merkez Bankasında mevcut altın stoğu 145.523.349 kilo altındı. Bozdurulan altınlar karşılığı olan dolarlarla Amerika'dan ithal edilecek bazı ticari maddelerin bedelleri ödenecekti.	C
6	Temmuz	6200 ilkokul öğretmenini terfi ettirecek kanun kabul edildi.	İlkokul öğretmenleri aylıklarının öğretim ve hizmet müddetlerine göre ayarlanması kararlaştırıldı. İlköğretim müfettişleri ile köy enstitülerinde çalışan ilkokul öğretmenlerinin de bu zamlardan faydalanmaları kabul edildi.	C, 7 Temmuz 1948
6	Temmuz	Konya Vakıflar Müdürlüğüne atama yapıldı.	Almakta olduğu 60 lira maaşıyla Muğla Vakıflar Müdür Ferit Güneri Konya Vakıflar Müdürlüğüne, Muğla Vakıflar Müdürlüğüne almakta olduğu 60 lira maaşıyla Erzurum Vakıflar Müdürü Mustafa Özeren naklen atandı.	BCA: 30.11.1.0/ 199.18.8
7	Temmuz	5231 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Ankara Askeri Fabrikalar Koordinasyon Başkanı Doktor Mühendis Albay Osman Nuri İnceler'in hükümlü olduğu cezanın affı hakkındadır.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
7	Temmuz	5232 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Devlete ait bir kısmı binalar satış bedeliyle resmi daireler yapılması hakkındaki 2300 sayılı kanunla bu kanunun ikinci maddesini değiştiren 3276 sayılı kanunun yürürlükten kaldırılması hakkındadır.	RG
7	Temmuz	5233 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Vakıflar Genel Müdürlüğünce istihdam edilecek avukatlar hakkındaki 1263 sayılı kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkındadır.	RG
7	Temmuz	5234 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Üniversiteler Kanununa Ek Kanundur.	RG
7	Temmuz	Meclis yeni Seçim Kanunu kabul etti.	Seçim kanununun iki ana maddesi kabul edildi. Demokratlar seçim kanunu konuşulacağı zaman salonu terk etti. Kabul edilen maddelerden 14. madde vali ve kaymakamlar tarafından yapılacak tebliğler üzerine her ilin merkez ilçesi ile o ile bağlı ilçe merkezlerinde seçimi idare etmek ve denetlemek üzere 7 üyeden oluşan seçim kurulunun oluşturulması, 15. madde "her seçim kurulu ilgili resmi makamlardan gerekli malumatı alarak seçmenlerin oylarını bir gün içinde kullanabilmelerini sağlamak amacıyla sayısı 1000 seçmeni geçmemek üzere seçim bürosu adı verilen seçim teşkilini içermektedir. Muhalefet bu düzenlemelerin seçim güvenliğini sağlamak bakımından yetersiz kalacağını belirtirken, seçim komisyonlarına siyasi parti temsilcilerinin de yer almasının demokratik seçim için ön koşul olduğunu ileri sürdüler.	C, 8 Temmuz 1948
8	Temmuz	Noter Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında 5235 sayılı Kanun yayımlandı.	Noter Kanununun 86. ve 4166 sayılı kanuna değiştirilen 85. ve 4782 sayılı kanunla değiştirilmiş olan 84. maddeleriyle geçici maddesi değiştirilmiştir.	RG
8	Temmuz	5236 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Milli Korunma Kanununa ek kanundur. Ek kanunla 3780 sayılı Milli Korunma Kanununun 3954 sayılı kanunla değiştirilen 16. maddesinin 2. fıkrası hükümleri krom arama ruhsatnamesini haiz olanlara da uygulanır hükmü getirilmiştir.	RG
8	Temmuz	Başbakanlıktan Danıştay İkinci Sınıf Yardımcılığına atama yapıldı.	Danıştay'da açık bulunan 70 lira aylıklı İkinci Sınıf Yardımcılığına Üçüncü Sınıf Yardımcılardan Zeki Asya'yı terfian tayin edilmiştir.	RG
9	Temmuz	5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu Çıkarıldı	Kanun 1981'e kadar kapsamlı düzenlemeye tabi tutulmamıştır.	RG
10	Temmuz	5238 sayılı Kanun yayımlandı.	Washington Milletlerarası Sağlık Sözleşmesi ile Havana Ulaştırma Milletlerarası Sağlık Sözleşmesinin ve bu Sözleşmelerin sürelerini uzatan Protokollerin onanması hakkında Kanun yayımlandı.	RG
10	Temmuz	Yasaklanan eserler	Mısırda Memhet Şirzat tarafından yazılıp 1946 yılında Kahire'de basılmış olana "Nizal el Ekrad" adlı Arapça kitabın ve Sabahattin Ali tarafından yazılan ve Remzi kitabevi tarafından yayımlanan "Sırça Köşk" adlı romanın ve Risale ve mektup şeklinde yazılmış olan "Şeyh Ahmet'in vasiyetnamesi adlı broşürün dağıtılmasının yasak edilmesine, Moskova'da Rusça olarak çıkan Ogonek Kıvılcım ve Kıbrıs'ta ya-	BCA: 33.18.1.2/ 117.50.3; BCA: 30.18.01/ 117.51.5

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			yımlanan İşçinin yolu şaşmaz adlı mecmuanın yurda sokulmasının ve dağıtılmasının yasak edilmesine ve mevcutlarının toplatılmasına karar verildi. Mehmed Şirzat'ın kitabı Rusların teşviki ve tertiplemesi ile kurulan Şurş ve Rezkari kürt komünist partileri hesabına propaganda yapıldığı gerekçesi ile yasaklanmıştır. Sabahattin Ali'nin romanı da komünistlik propagandası gerekçesiyle yasaklanmıştır. Kıbrıs'ta yayınlanan İşçinin yolu şaşmaz adlı mecmuanın yurda sokulmasının yasaklanmasına Bakanlar Kurulu Kararıyla karar verilmiştir.	
11	Temmuz	Memur Kadrolarında tensikat.	Çeşitli memurluklara tasarruf nedeniyle kimsenin tayin edilmemesi ve daktilo kısmından yüzde on tasarruf icrası vekalet ücretlerinin kesilmesi hakkında Maliye Bakanlığının emri Vilayetçe dairelere tamim edildi.	C
12	Temmuz	5239 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Ankara Üniversitesi Kuruluş Kadroları Kanunu'dur	RG
12	Temmuz	5240 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Götürü olarak alınan nebati yağ muamele vergileri cezalarından tahsil edilmeyen kısmının alınmaması hakkında düzenleme getirmiştir.	RG
12	Temmuz	5241 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, İnebolu ve Amasra Limanları yapımı için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4870 sayılı kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkındadır.	RG
12	Temmuz	İlkokul Öğretmenlerinin almakta oldukları aylık dereceleri hakkında 5241 sayılı Kanun yayımlandı.	Bu kanununun yayımı tarihine kadar resmi ilkokullarda veya ilkokul öğretmenliğinden gelip de ilköğretim müfettişliğinde yahut köy enstitüleri öğretmenliğinde en az on beş yıl hizmet ederek fiilen çalışmakta bulunanlardan koşulları sağlayan öğretmenler, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte almakta oldukları aylık dereceleri, 4598 sayılı kanunun 4. maddesine göre kadro aylıklarının iki üst derecesini geçmemek üzere birer derece yükseltilmiştir.	RG
12	Temmuz	5243 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Erzincan'da yaptırılacak meskenler hakkındadır.	RG
12	Temmuz	5244 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Bolu'nun Düzce İlçesinden Halil Meriç oğlu Mehmet Meriç'in hükümlü olduğu cezanın geri kalan kısmının affi hakkındadır.	RG
12	Temmuz	5245 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, İdil Biret ve Suna Kan'ın yabancı memlekete müzik tahsiline gönderilmesi hakkındadır.	RG
12	Temmuz	5246 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadrolarını düzenlemektedir.	RG
12	Temmuz	Milli Eğitim Bakanlığı kuruluş kadroları hakkındaki 4926 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair 5248 sayılı Kanun yayımlandı.	Bu kanun Milli Eğitim Bakanlığı kuruluş kadroları hakkındaki 4926 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dairdir.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
12	Temmuz	Ekonomi Bakanlığı tarafından bir yönetmelik çıkarıldı.	2/12899 ve 2/18109 sayılı Bakanlar Kurulu kararlarıyla yürürlüğe konulmuş olan 5 ve 348 sayılı Koordinasyon Heyeti kararlarıyla verilen yetkiye dayanılarak tanzim edilen Kömür Satış ve Tevzi Yönetmeliği çıkarıldı.	RG
13	Temmuz	Üniversitede yapılan tensikat.	İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü, 80 kişinin birinden kadrodan çıkarılması gerekçesiyle istifa etti.	C, 14 Temmuz 1948
13	Temmuz	1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında 5249 sayılı Kanun yayımlandı		RG
13	Temmuz	Dışişleri Bakanlığı kuruluşu hakkındaki 3312 sayılı kanuna ek 5250 sayılı Kanun yayımlandı.	Dışişleri Bakanlığınca Avrupa, Asya, Amerika, Ortaşark işleri ile veya Bakanlıkça tespit edilecek diğer siyasi işlerle meşgul olmak, bilgi ve görgülerinden istifade edilmek üzere istişare yetkisi olan dört yüksek müşavirlik ihdas olunması hükmü getirildi.	RG
13	Temmuz	Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında 5251 sayılı Kanun yayımlandı.		RG
13	Temmuz	5252 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Türkiye, Avusturya, Belçika, Danimarka, Fransa, Yunanistan, İrlanda, İzlanda, Lüksemburg, Norveç, Hollanda, İtalya, Portekiz, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri işgali altındaki mıntakalar Başkomutanları arasında imzalanan Avrupa Ekonomik İşbirliği Sözleşmesi ile eklerinin onanması hakkındadır.	RG
13	Temmuz	Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında 4 Temmuz 1948 tarihinde imzalanan Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve Eki ile aynı tarihte teati edilen mektupların onanması hakkında 5253 sayılı Kanun yayımlandı.	Bu Anlaşma gereğince Türkiye'nin Marshall Planına dahil olmasından itibaren Türkiye ile ilgili olarak kaydedilen Marshall Planı faaliyetleri içeren raporlar Devlet Bakanlığınca hazırlanmıştır.	RG
13	Temmuz	Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğü Endüstri Dairesi Başkanlığına ve İkmal Bakım Dairesi Başkanlığına atama yapıldı.	Endüstri Daire Başkanlığına Tümgenereal Fikret Karabudak, İkmal ve Bakım Dairesi Başkanlığına Nurettin Aknoz atandı.	BCA: 30.11.1/ 199.19.8
14	Temmuz	Muhtaç Çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında 5254 sayılı Kanun yayımlandı.	Kuraklık, don, sel, haşere, yangın ve benzeri afetlerden ve mahsulü zarara uğramamış olmakla birlikte elinde olmayan herhangi bir sebeple zor durumda kalan Çiftçiye Ziraat Bankası eliyle ödünç ve faizsiz olarak buğday, arpa, çavdar, yulaf tohumlukları ve gerekli hallerde BKK ile diğer çeşit tohumlukları dağıtmaya Tarım Bakanlığı yetkili kılınmıştır.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
14	Temmuz	İstiklal Harbi malûllerine verilecek para mükâfâtı hakkında 5255 sayılı Kanun yayımlandı.		RG
14	Temmuz	5256 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Maliye Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası arasında 17/6/1948 tarihinde akdedilen Sözleşmenin onanmasına ve bazı dövizlerin Hazine nam ve hesabına alınıp satılması ve muhafazası hakkındadır.	RG
14	Temmuz	5257 sayılı Kanun yayımlandı.	Kanun, Milli Eğitim Bakanlığı kuruluş kadroları hakkındaki 4926 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılması hakkındadır.	RG
14	Temmuz	Milletvekilleri Seçim Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair 5258 sayılı Kanun yayımlandı.	4918 sayılı Milletvekilleri Seçim Kanununun 14, 15, 20, 24, 25, 27, 29 ve 34. maddelerinde değişiklik yapıldı.	RG
14	Temmuz	Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına 1 Kasım 1948 gününe kadar ara verilmesi hakkında TBMM Kararı yayımlandı.		RG
15	Temmuz	Reha Oğuz Türkkan'ın Solcular ve Kızıllar adlı broşürünün yasaklanmasına dair BKK yayımlandı.	Reha Oğuz Türkkan tarafından yazılan Solcular ve Kızıllar adlı broşürünün dağıtılmasının men edilmesine ve mevcutlarının toplatılmasına dair olan 2/9/1948 tarihli ve 2/20577 sayılı kararın yürürlükten kaldırılması, Bakanlar Kurulunun 15/7/1948 tarihli toplantısında kararlaştırıldı. Türkkanın başvurusunda, 1943'te yayınlanan kitabının komünistlerin faaliyet ve tahrikatının vesikalarla açıklayan Solcular ve Kızıllar adlı iki kitabın içinde Sovyetlere de tariz bulunduğundan o günkü koşullarda men edildiğini, ancak bugün durumun farklı olduğunu komünist tahrikata polis tedbirleriyle birlikte neşriyatla da karşı koymak icap ettiği gerekçesiyle kitapların yayınlaması ve toplananların iadesi talebinde bulunulmuştur.	BCA: 30.18.1.2/117.59.8
15	Temmuz	Nerimat Hikmet'in yazdığı broşür, Reşat Enis'in Ekmek Kavgamız romanı, Kümmerly ve Frey tarafından düzenlenmiş ve Lozan'da Payot kitabevi tarafından yayınlanmış olan "Carte Du Monde" adlı haritanın yurda sokulması yasaklandı.	Neriman Hikmet tarafından yazılan komünizm propagandası içeren "Gazetelerin yazmadığı, partilerin konuşmadığı hakikatler" adlı broşür ve Reşat Enis'in "Ekmek Kavgamız" adlı romanının ve Kümmerly ve Frey tarafından hazırlan haritanın yurda sokulmasına, yasaklanması ve toplatılmasına İçişleri Bakanlığı tarafından karar verildi. Vakit-Yeni Gazete Yazı İşleri Müdürü Reşat Enis Solcu propaganda amacı güttüğü gerekçesiyle toplanan Ekmek Kavgası romanının gerçek yaşamdan izler taşıdığını tam tersine Kemalizmin yüceltildiği bir eser olduğunu dilekçesinde belirtmiştir.	BCA: 30.18.1.2/117.57.15
15	Temmuz	Bakanlar Kurulunun 15/7/1948 tarihli kararı ile Amerikan Kredileri Komitesi kuruldu.	Komitenin faaliyete geçmesi Paris'te 16'lar toplantısının en hararetili zamanına denk gelmiştir. Komite hakkındaki bir raporda yapılması gereken işler olarak, Amerika'dan IV. Üç aylık "Ekim-Aralık" zarfın-	BCA: 30.18.1.2/116.48.10

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			da yapılacak ithalata ait listelerin doldurulması ve Nisan-Haziran tahsisinden istifade edebilmek için bu devreye ait malların %50'sinin Amerikan vapurları ile ithal edildiğini gösteren cetvellerin hazırlanması istenmiştir.	
15	Temmuz	BKK ile vatandaşlığa alınma kararı alındı	962 kişi Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığına alındı.	BCA: 30.18.01/ 177.58.10
16	Temmuz	Ticaret Bakanlığı tarafından çıkarılan tüzüğün yürürlüğe konulması hakkında BKK yayımlandı.	1705 ve 3018 sayılı kanunlara dayanılarak Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan Elma ihracatının denetlenmesine dair Tüzük yürürlüğe girdi.	RG
19	Temmuz	Susam ticaretinde serbestleşmeye ilişkin BKK yayımlanmıştır.	Karar, Ticaret Bakanlığının gerekli göreceği yerlerde ve tespit edeceği fiyatlarla susam alım ve satımına Toprak Mahsulleri Ofisinin memur edilmesi hakkındaki kararın kaldırılmasına ilişkindir.	RG
20	Temmuz	Hububat naklinin bazı istikametlerde yasak edilmesi hakkındaki K/734 sayılı karar kaldırıldı.		RG
20	Temmuz	Mısır ve mamullerinin nakli konusunda BKK alındı.	Mısır ve mamullerinin bazı istikametlerde ve her türlü hububat ile unlarının da Hopa ile Ünye arasındaki liman ve iskelelere naklinin yasak edilmesi hakkındaki K/739 sayılı karar kaldırıldı.	RG
20	Temmuz	Dairelerde tensikat.	Denizyollarında 650 memurun görevine son verildi.	C
21	Temmuz	Adalet Bakanlığında Yapılan Atamalar	Çeşitli derece ve kademedede 65 yargıcın naklen tayinleri ilan edildi.	
21	Temmuz	İçişleri Bakanlığında çeşitli illere emniyet müdürü ataması yapıldı.	İstanbul, Bursa ve Sivas İdare Kurulu Üyelğine atama yapıldı. Muğla, Çankırı, Gümüşhane, Diyarbakır ve Mardin Emniyet Müdürlüklerine naklen atama yapıldı.	RG
21	Temmuz	Maliye Bakanlığında Yapılan Atamalar	Maliye Tetkik Kuruluna, Gelirler Genel Müdürlüğü Yardımcılığına, Kayseri ve Trabzon Defterdarlıklarına naklen atama yapıldı.	RG
22	Temmuz	Türk Parası Kıymetini Koruma Kararı yayımlandı.	Türk Parası kıymetini koruma hakkındaki 13 sayılı kararın 6'ncı maddesine <<peşin kambiyo muamelelerinde %1 olarak tespit edilen had efektif alım ve satımlarında %3 tür>> maddesi eklenmiştir.	RG
22	Temmuz	Kars İlinin Merkez İlçesinin geniş topraklı bölge olarak tespit eden BKK yayımlandı.		RG
22	Temmuz	Ankara Belediyesinin evsizlere dağıtacağı arsaların yerleri belli oldu.	Mesken sıkıntısını önlemek amacıyla Ankara Belediyesine arsa ve araziden belli bir kısmını mesken yapmak isteyenlere arttırma, eksiltme ve ihale kanunları hükümlerine bağlı olmaksızın belli şartlarda tahsis ve temlik yetkisi veren kanun gereğince mesken yerleri belirlenmiştir.	U

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
22	Temmuz	16 yaşından küçüklerin tehlikeli ve ağır işlerde çalışması yasaklandı.		TCEK
23	Temmuz	İçişleri Bakanlığında kaymakam ve mektupçu atanması yapıldı.	30 kaymakamın görev yeri değişikliği ile naklen tayinleri, Ankara İli Hukuk İşleri Müdürlüğüne bir, Muğla ve Gaziantep mektupçularının yer değiştirme şeklindeki nakilleri gerçekleştirildi.	RG
23	Temmuz	İçişleri Bakanlığında vali muavinliklerine atama yapıldı.	Konya, Kastamonu, Kars, Diyarbakır, Samsun ve Çanakkale Vali Muavinliklerine naklen tayinler yapıldı.	RG
23	Temmuz	İki yönetmelik çıkarıldı.	Elektrik İç Tesisat Yönetmeliğinin bazı maddelerinin değiştirilmesine dair yönetmelik ile Bayındırlık yapım ve onarım işlerinin geçici ve kesin kabullerine dair Yönetmelik Resmi Gazetede yayımlandı.	RG
23	Temmuz	Paris'te 21. Uluslar arası Şarkiyatçılar Kongresi toplandı.	Toplantıda Türkiye'yi aralarında Reşat Nuri Güntekin, Maraş Milletvekili Hasan Tankut, Enver Ziya Karal ve Dil Tarih Coğrafya Fakültesinden Akdes Nimet Kurat "İbni-A'sam-il Kûli ve bu eserin tarih tetkikleri için ehemmiyeti adlı bir tebliğ ile katıldı.	BCA: 30.01.0/ 105.659.3
24	Temmuz	Ziraat İşletmeleri ve Zirai Donatım Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliklerine atama yapıldı.	Açık bulunan Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Yönetim Kurulu Başkanlığına Zirai Donatım Kurumu Yönetim Kurulu Başkanı Nesip Karaçay'ın Zirai Donatım Kurumu Yönetim Kurulu Başkanlığına Toprak Mahsulleri Ofisi Yönetim Kurulu Başkanı Atıf Bayındır'ın tayin edildiğine ilişkin BKK yayımlandı.	RG
24	Temmuz	İstanbul Mahrukat Ofisinin tasfiyesine karar verildi ve kaldırıldığı tarihten itibaren İstanbul Valiliği yetkili kılındı.		RG
24	Temmuz	Kırşehir İli mülki taksimatında değişiklik yapıldı.	Kırşehir İlinin Kaman İlçesine bağlı Tepeköy Bucağı kaldırılarak, Sıddıklıbüyükoba, Sıddıklıküçükoba, Sıddıklhortaoba, Sıddıklıkçükboğaz, Sıddıklıkumarkaç, Yeşili, Uzunalıuşağı, Karaduraklı, Toklumen, Çadırhacıyusufo, Yağmurlubüyükoba, Yağmurluarmutlu, Yağmurlukale Kırşehir İli Merkez İlçesinin Merkez Bucağına bağlandı. Yağmurlusarıuşağı, Çadırılıkörmeht, Çadırılıhacıbayram Kaman İlçesi Merkez Bucağına bağlandı. Savcılıbüyükoba, Savcılıbayıt, Savcılığzıboz, Savcılıdokuz, Savcılıbağbaşı, Savcılımeryemkaşı, Savcılıkurutlu, Kekillialo, Tepeköy, Ebrişim, Karahabalı, Fakılı, Meşeköy Savcılı Bucağına bağlandı.	RG
24	Temmuz	Kastamonu, Niğde, Bilecik İllerinin mülki taksimatında değişiklik yapıldı.	Kastamonu İlinin Devrekani İlçesi Merkez Bucağına bağlı Şeyhoğlu Köyü Abana İlçesinin Merkez Bucağına bağlandı. Niğde İline bağlı Arapsun İlçesinin adı Gülşehir olarak değiştirildi. Kastamonu İlinin Kargı İlçesine bağlı Karaköy ve Ortalık Köyleri Tosya İlçesi Merkez Bucağına, Bilecik İli Merkez İlçesinin	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			Yarhisar Bucağına bağlı Arpadere Köyü Bozüyük İlçesinin Pazarcık Bucağına bağlandı. Kastamonu İli Ara İlçesinin Boyalı Bucağına bağlı Sarıalan Köyü Çankırı İli Kurşunlu İlçesi Merkez Bucağına bağlandı.	
26	Temmuz	İçişleri Bakanlığında kaymakam, İl idare üyeliği ve vali muavini ataması yapıldı.	18 kaymakamın görev yeri değişikliği ile naklen tayinleri, Hatay Vali Muavini Şevket Kancan'ın Seyhan İli İdare Kurulu Üyeliğine, Seyhan İli İdare Kurulu Üyesi İlyas Bilgin'in Hatay Vali Muavinliğine naklen tayinleri gerçekleştirildi.	RG
27	Temmuz	Ereğli Havzası Kömürleri satış Birliği teşkili hakkındaki K/3 sayılı kararın 8 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında BKK yayımlandı.		RG
30	Temmuz	1948 Olimpiyatlarında Türkiye başarısı.	Güreşçilerimizin altısı galip geldi.	C
31	Temmuz	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayın Yönetmeliği çıkarıldı.		RG
3	Ağustos	İstanbul Teknik Üniversitesinde yapılacak bilimsel ve teknik yayımlar hakkında Yönetmelik yayımlandı.		RG
4	Ağustos	İstanbul Teknik Üniversitesi Doktora Yönetmeliği yayımlandı.		RG
5	Ağustos	İstanbul Teknik Üniversitesi Asistan Yönetmeliği yayımlandı.		RG
10	Ağustos	Dış Ticaret Bilançosu	Ticaret Bakanlığında Dış Ticaret İşlerine Dair <239> sayılı sirküleri içeren bir Tebliği yayımlandı. Buna göre, yerli mahsul ve mamullerimizden hangilerinin ne gibi tediye şekilleriyle ihraç edilebileceği karara ilişik listede gösterildi.	RG
10	Ağustos	Büyük Yol Programı son şeklini aldı.	Bayındırlık Bakanı Nihat Erim, 22.500 Km uzunluğundaki ana yol şebekesinin en geç 9 yılda ikmal edileceğini açıkladı.	
11	Ağustos	Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Doktora İmtihanı Yönetmeliği yayımlandı.		RG
12	Ağustos	Adalet Bakanlığında yargıç ataması yapıldı.	72 yargıcın naklen atamaları yapıldı ve derece yükselmesini hak eden çok sayıda yargıcın isimleri ilan edildi.	RG
12	Ağustos	Belediye Başkanlığı onama kararname	Tunceli Merkez Belediye Başkanlığına seçilen İhsan Oğuz, Maraş Belediye Başkanlığına seçilen Ahmet Bayram'ın Başkanlığı onandı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
12	Ağustos	Belediye Kurulması hakkında onama kararname	Uzunköprü İlçesine bağlı Kırçasalılıh Bucagında belediye kurulması hakkındaki Danıştay Genel Kurulunun 3/5/1948 günlü ve 48-75/59 sayılı kararı 1580 sayılı Belediye Kanununun 7. maddesine tevfikan onandı.	RG
13	Ağustos	Zirai Donatım Kurumu Umum Müdürlüğüne Atama yapıldığına dair BKK yayımlandı.	Açık olan Türkiye Zirai Donatım Kurumu Umum Müdürlüğüne Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Umum Müdür Muavini Nurullah Tolan atandı.	RG
13	Ağustos	Demokratlar ara seçimlere katılmamaya karar verdiler	Celal Bayar "normal bir seçim için kanunun yeniden tadil edilmesinin lüzumlu olduğunu söyledi"	C, TÇPPAK
14	Ağustos	Başbakanlık Eskişehir Vakıflar Müdürlüğüne atama yapıldı.	Açık bulunan Eskişehir Vakıflar Müdürlüğüne Kadıköy Vakıflar Müdürü Tahir Arın atandı.	RG
14	Ağustos	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Erzincan ve Bingöl Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüklerine atama yapıldı.	Erzincan Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Orhangazi Hükümet Tabibi Dr. Talat Bilginer, Bingöl Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Gölcük Hükümet Tabibi Dr. Ekrem Aydın atandı.	RG
14	Ağustos	Tarım Bakanlığında Hukuk Müşavirliklerine atama yapıldı.	Tarım Bakanlığı Hukuk Müşavirliğine Lütfi Fikri Bayrak, Teftiş Heyeti Reisliğine Tekel Enstitüleri Müdürü Tefik Tarman atandı. Bakanlık Müşavirliğine Teşkilatlandırma Genel Müdürü Faruk Sunter atandı.	RG
14	Ağustos	Dış Ticaret Bilançosu	Ticaret Bakanlığında Dış Ticaret İşlerine Dair <240> sayılı Sirküleri içeren bir Tebliğ yayımlandı.	RG
17	Ağustos	İthalat Bürolarının lağvedilmesi.	İthalat Büroları lağvedilmesi üzerine burada çalışan 96 memurdan 80'i görevinden alındı. Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan sirküler ile Ticaret Odasının ve Bölge Ticaret Müdürlüklerinin yapacakları işler belirtildi.	C
17	Ağustos	Topraksız çiftçiye dağıtılan araziler.	Nazilli'nin Kuyucak Bucagında devlete ait 1750 dekarlık Paşa Çiftliği arazisi 170 topraksız çiftçiye dağıtıldı.	C, 18 Ağustos 1948
17	Ağustos	Merkezi İstanbul'da bulunan Greek-American Tobacco Company Tütün Ticareti Türk Anonim Ortaklığı kurulmasına izin verildi.	Türkiye'de her nevi tütün alımı, imal, satışı ve ihracı ticareti ile tütün üzerinden komisyon muameleti ve tütüncülükle ilgili her türlü işi yapmak amacıyla kurulan şirkete beş yıl süre ile 10.000 Türk lirası sermaye ile kurulmasına karar verildi.	BCA: 30.18.1.2/117.566.16
18	Ağustos	Bayındırlık Bakanlığı yeni bir yollar kanunu tasarısı hazırladı.	Bu tasarıya göre Bakanlığa bağlı tüzel kişiliğe haiz bir yollar genel müdürlüğü kurulması kararlaştırıldı. Kurulacak genel müdürlüğün planlama ve araştırma, bakım ve inşaat, finansman ve murakabe, dairelerini içermesi tasarlanmıştır.	C, 19 Ağustos 1948
20	Ağustos	Olimpiyatlarda dünya şampiyonlukları kazanan Türk güreşçiler yurda döndü.	Nasuh Akar, Yaşar Doğu, Mersinli Ahmed, Celal Atik, Gazanfer Bilge ve Greko-Romende dünya birincisi Mehmed Oktav şerefine toplantı düzenlendi.	C

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
20	Ağustos	20/2/1940 tarihli ve 2/12879 sayılı kararla kurulmuş bulunan Koordinasyon Heyetinden Milli Savunma Bakanının çıkarılması hakkında BKK yayımlandı.		RG
20	Ağustos	Milli Savunmanın akaryakıt ve madeni yağ ihtiyacının karşılanması için görevlendirme kararı yayımlandı.	Milli Savunma ihtiyacı için 51 bin ton miktarında akaryakıt ve madeni yağ mubayaa ve ithali ve bu işi yapmağa Petrol Ofisinin görevlendirilmesi hakkındaki kararın yürürlüğe konması hakkında BKK yayımlandı.	RG
20	Ağustos	Un ve ekmek imalatını tehdit ve takyit eden kararların kaldırılmasına ilişkin BKK yayımlandı.	Un ve ekmek yapımı serbest bırakıldı. Toprak Ofisi, gayrimişru kâr temayülleri belirirse hububat satışı yaparak piyasayı tanzim etme kararı aldı.	RG
21	Ağustos	Bayındırlık Bakanlığında Başmüsavırlığe ve müşavırlıklere atama yapıldı.	Açık bulunan Başmüsavırlığe Muammer Çavuşoğlu atandı ve açık bulan müşavırlıklere Ratip Suman, Emin Dizgin atandı. Yüksek Fen Heyeti Azahğına Necati Demiroy, Demiryolu ve Limanlar İnşaat Reisliğine Osman İkbal Sungu atandı.	RG
21	Ağustos	CHP Divan üyelerinden Vehbi Koç'un gecekondular hakkındaki raporu.	Koç raporda, İstanbul, Eskişehir ve Ankara gibi üç mühim şehirde gecekonduların çoğaldığı ve bu durumun şehirlerin imarını güçleştirdiğini, zabıta ve hükümet her nedense bu işe müdahala etmediğini. Diğer taraftan meskensiz halkında konut ihtiyacını giderecek kararlar bir an öce alınması gerektiğini ifade etmiştir.	BCA: 30.01.0/42.252.5
23	Ağustos	Köy enstitüleri mezunları hakkında BKK yayımlandı.	Köy Enstitüsü mezunlarının çalışacakları köylerdeki okul ve evlerin inşaatında 5210 sayılı kanunun 5,6,7 inci maddelerine göre çalışma mükellefiyetinin uygulanmasına dair esasları içeren BKK yayımlandı	RG
23	Ağustos	Ortaöğretim okullarında çalıştırılacak yardımcı öğretmenlerin nitelikleri, tayin şartları ve ücretleri hakkındaki yönetmeliğin yürürlüğe girmesi BKK ile kabul edildi	Yönetmeliğe göre ücretle tayin edilecek yardımcı öğretmenlerin yüksek derecede bir okulu veya liseyi (olgunluk imtihanlarını başarmış olmak) yahut lise derecesinde bir okulu veya beş veya altı yıllık öğretmen okulunu bitirmiş olması, resim, eliş, beden eğitimi, biçki-dikiş, musiki derslerine en az ortaokul ya da enstitü bitirmiş olması şartı aranmıştır.	RG
23	Ağustos	Maliye Bakanlığında tarafından tebliğı yayımlandı.	Tebliğı, Bina yapımını teşvik hakkındaki 28/6/1948 tarihli ve 5228 sayılı Kanunun birinci maddesi arazi, 7 ve 8. maddeleri de bina vergilerini ilgilendirdiğinden uygulamada olası karışıklığın önlenmesi amacıyla kanunun vergi kanunları ile ilişkisini açıklamak amacıyla çıkarılmıştır.	RG
24	Ağustos	İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Yönetmeliğı yayımladı.		RG
24	Ağustos	Gecekondular sorunu	Ankara'da 40.000 gecekondular olduğu tespit edildi.	C

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
27	Ağustos	Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğü'nün yürürlüğe konması hakkında BKK yayımlandı.	3008 sayılı kanunun 58. maddesine dayanılarak Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca hazırlanmış ve Danıştay'ca incelenmiş olan Tüzük, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında önemli düzenlemelerdir.	RG
27	Ağustos	Sümerbank İdare Meclisine atamalar yapıldı.	Hizmet süreleri 30/6/1948 tarihinde bitmiş olan Sümerbank İdare Meclisi için Ekonomi Bakanlığı adına Başkanlığa Emekli Korgeneral Baki Vandemir'in ve Üyeliğe Cemal Esener'in, Hükümetçe seçilmesi gereken üyeliğe Nafiz Kurfal'ın ve Maliye Bakanlığı üyeliğine Abdurrahman Sami Erkman'ın tayin edildiklerine ilişkin BKK yayımlandı.	RG
28	Ağustos	Orduda terfi eden general ve subaylar.	5 korgeneral orgeneralliğe, 9 tümgeneral korgeneralliğe, 28 tuğgeneral tümgeneralliğe terfi etti ve 48 tuğbay ve albayda general oldu.	C, 29 Ağustos 1948
28	Ağustos	Eğitim Müfredatı.	Milli Eğitim Bakanlığı, o güne kadar ilk ve orta okullarda okutulmakta olan müzik ve resim derslerinin liselerde de okutulmasına karar verdi.	C, 29 Ağustos 1948
29	Ağustos	Orduda terfi eden general ve subaylar.	Koramiral M. Ali Ülgen Cumhuriyet Donamasının ilk Oramirali oldu. Çok sayıda terfi gerçekleştirildi.	C, 30 Ağustos 1948
31	Ağustos	İçişleri Bakanlığında Çankırı, Çorum, Maraş, Seyhan mektupçuluklarına, ve Elbistan kaymakamlığına atama yapıldı.	Niğde İline bağlı Ulukışla İlçesi Kaymakamı İzzet Örs'ün Çankırı Mektupçuluğu'na, Bolu İline bağlı Seben İlçesi Kaymakamı Raşit Şener'in Çorum Mektupçuluğu'na İstanbul İline bağlı Beyoğlu Merkez Bucağı Müdürü Siyasal Bilgiler Okulu mezunlarından Necmettin Kuseyri'nin Maraş Mektupçuluğu'na naklen tayini gerçekleşmiştir. Antalya İline bağlı Korkuteli Kaymakamı Hayri Özlü'nün Maraş İline bağlı Elbistan İlçesi Kaymakamlığına, Yozgat Mektupçusu Hüseyin Hilmi Uluğ'un Seyhan İli Mektupçuluğuna naklen tayini gerçekleşmiştir.	RG
31	Ağustos	İstanbul Teknik Üniversitesinde Yapılacak bilimsel ve teknik yayımlar hakkında Yönetmeliğin 17. maddesinin değiştirilmesi hakkında Yönetmelik yayımlandı.		RG
1	Eylül	Türkiye ve Avrupa Birliği	İsviçre'nin İnterlaken kentinde düzenlenen Parlamentolar Birliği Konferansında Türkiye'nin üyeliği kabul edildi. Başbakan Hasan Saka Konferansa bir mesaj gönderdi.	C, 2 Eylül 1948
2	Eylül	Türkiye ve Avrupa Birliği	Parlamentolar kongresinde delegemiz Suud Kemal Yetkin, Türkiye'nin Avrupa Birliği davasına katılmaya uzun zamandan beri hazır olduğunu belirtti. Kongrede genel olarak Avrupa Anayasası ve Parlamentosunun bir an önce oluşturulması konularına yer verildi.	C, 3 Eylül 1948
4	Eylül	Askeri Yardım	İkinci Dünya Savaşı sırasında İngiltere ile yapılan askeri yardım anlaşması çerçevesinde İngiltere Türkiye'ye 10 milyon sterlin tutarında yardım yapılması kararı aldı.	C, 5 Eylül 1948

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
5	Eylül	Binicilerimiz zafer kazandı.	Hollanda'da düzenlenen "Rotterdam büyük ödülü" yarışmasında birinciliği, ikinciliği ve üçüncülüğü Türk biniciler aldı.	C, 6 Eylül 1948
6	Eylül	İller Bütçesindeki bütçe açıkları.	Yeni belediye gelirleri kanunu ile birçok varidatın belediyelere geçtiği kaydedilirken, ilkokul öğretmenleri maaşlarının genel bütçeye alınması nedeniyle bazı gelirlerin de genel bütçeye aktarılması ile il genel meclislerinde 49 milyon liralık açık olduğu bildirildi.	C, 7 Eylül 1948
6	Eylül	Yabancı uzman	Amerika International Telephone and Telegraph Corporation mühendislerinden Edmund C. Stoner'in PTT Genel Müdürlüğü emrinde 31/12/1948 tarihine kadar çalışmasına Bakanlar Kurulu Kararınca izin verildi	BCA: 30.18.01./117.62.3
9	Eylül	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emri ile Adalet Bakanlığınca hazırlanan rapor	Raporda Başbakanlıkça devlet daireleri ve müesseselerindeki işlerin rasyonelleştirilmesi ve kadro tasarrufu sağlanması konusunda işlerin hacmine oranla yeterli kadroya sahip olmadıkları bu nedenle tasarrufa gitmenin mümkün olmadığı yazmaktadır.	BCA: 30.10.0/27.156.10
13	Eylül	Sümerbank'ta verimliliği arttırmak için alınması gereken tedbirler	Sümerbank, iplik, bez ve kumaş istihsalini arttırmak için tedbirler aldı. Yeniden yedi fabrika kurulması, 6 fabrikanın tesislerinin de genişletileceği kararlaştırıldı.	U
15	Eylül	"İş kazası ve meslek hastalığı sonucu malüllüklerin meslekte kazanma gücünü ne nispette azaltacağı" hakkında tüzük yayımlandı.	4772 sayılı kanunun 79. maddesine dayanılarak Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca hazırlanmış ve Danıştayca incelenmiş olan tüzük, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanının önemli düzenlemelerindedir.	RG
16	Eylül	Köy enstitüsü mezunları hakkında BKK yayımlandı.	Köy Enstitüsü mezunlarının çalışacakları köylerdeki okul ve evlerin inşaatında 5210 sayılı kanunun 5,6,7 inci maddelerine göre çalışma mükellefiyetinin uygulanmasına dair esasları içeren BKK yayımlandı.	RG
16	Eylül	Büyük Yol Programı	9 yıllık yol programı açıklandı. Bayındırlık Bakanın verdiği demece göre, yol ağının ana hatları dokuz yılda ve üç evrede yapılacaktır.	C,17 Eylül 1948
17	Eylül	Bakanlığa vekillik etmesi konusunda Cumhurbaşkanlığı kararı	Paris'te toplanacak olan Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Hükümeti temsil etmek üzere gidecek olan Dışişleri Bakanı Necmettin Sadak'ın dönüşüne kadar kendisine Çalışma Bakanı Tahsin Bekir Balta'nın vekillik etmesi Cumhurbaşkanlığı tarafından onanmıştır.	RG
17	Eylül	Türkiye Emlak Kredi Bankası Yönetim Kurulu Başkanlığına Atama Yapıldı.	Türkiye Emlak Kredi Bankası Yönetim Kurulu Başkanlığına Danıştay Başkanlığından emekli İsmail Hakkı Göreli'nin tayin edildiğine ilişkin BKK yayımlandı.	RG
17	Eylül	Dernek Kurulmasına İlişkin BKK yayımlandı.	Devletler hukukunun gelişmesine yardım etmek ve bu ilim kolunu yaymak üzere Samsun Milletvekili Cemil Bilsel ve arkadaşları tarafından İstanbul'da kurulmak istenilen Devletler Hukuku Türk Derneği'nin kurulmasına izin verildiğine ilişkin BKK yayımlandı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
17	Eylül	Adalet Bakanlığında yargıç, Cumhuriyet Savcılığı ve yardımcılığına atama yapıldı.	Adalet Bakanlığında içlerinde yargıç, yargıç yardımcılığı, Cumhuriyet Savcılığı ve yardımcılığına olmak üzere 107 naklen atama yapıldı.	RG
17	Eylül	Yabancı uzman	Amerikan Askeri Yardım Kurulundan olup Hava grubundan 64, ordu grubundan 29 Amerikalı uzmanın işleri icabı olarak II.yasak bölgelere ve bu bölgeler içindeki limanlara girmelerine izin verildiğine ilişkin BKK yayımlandı	BCA: 30.18.01.02/ 117.62.18
20	Eylül	Maliye Bakanlığında Yapılan Atamalar	Kars, Denizli, Kocaeli, Erzincan, Tokat, Maraş, Zonguldak, Edirne Defterdarlıklarına naklen atama yapıldı.	RG
20	Eylül	Uluborlu seçimi Demokrat Parti kazandı.	Danıştayca bozulan Uluborlu Genel Meclis seçimini Demokrat Parti kazandı. Bu seçim kanunu tadilatından sonraki ilk seçimdi.	C, 21 Eylül 1948
20	Eylül	Şekerin fiyatı arttırıldı	Hükümetin verdiği söze rağmen satışı serbest bırakılmasından sonra Şekerin fiyatı arttı. Bu sorun, siyasal bakımdan iktidar partisinin özellikle Başbakan Hasan Saka'nın aleyhinde bir durum yarattı	TÇPPAK
22	Eylül	Şeker satışının yasaklanması hakkında BKK yayımlandı.	Şekerin beyana tabi tutulması ve 22/9/1948 Çarşamba sabahına kadar şeker satışının yasak edilmesi ve fabrika toptan satış fiyatının tespiti hakkındaki kararın yürürlüğe girmesi hakkında BKK yayımlandı.	RG
22	Eylül	Liseler ile ortaokulların ayrılmasına karar verildi.	İlk olarak Üsküdar ve Kadıköy Liselerinin Lise kısmının ayrılmasına karar verildi.	C, 23 Eylül 1948
22	Eylül	Washington'da Türk Ekonomi Heyeti kuruldu.	ERP yardımından faydalanmak ve Milletlerarası Kalkınma ve İmar Bankasından sağlanacak krediler dolayısıyla mukavele akdetmek ve mübayaasında bulunmak, bu konularla ilişkin hususati kısa zamanda ikmal ve intaç etmek amacıyla Washington'da bir Türk Ekonomi Heyeti kuruldu ve bu heyete Amerika'da bulunan Ziraat İşleri Umum Müdürü Fuat Eren atandı.	BCA: 30.10.0/ 268.806.16
22	Eylül	Arapça ezan ve kamet yasağı hakkındaki kanun hükmünün, hatim, mevlit ve bayram namazlarındaki tekbirleri kapsamadığının görevlilere tebliğ edilmesi kararlaştırıldı.	Arapça ezan ve kematin memnuiyeti hakkındaki kanun hükmünün mevlitlerde hatim esnasında, bayram namazlarında ve bayram günlerinde arapça tekbirlere şamil bulunmadığının Diyanet İşleri Başkanlığından tebliğ edildi.	BCA: 51.0.0.0/ 4.31.3
23	Eylül	Avrupa bağcılık ürünlerinin, bulaşıcı hastalık nedeniyle Türkiye'ye sokma yasağı hakkında BKK yayımlandı.	Avrupa bağlarında zuhur ettiği anlaşılan kısa boğum bulaşık soysuzlaşma hastalığının yurdumuza bulaşmasını önlemek için dışardan gelecek her türlü asma çubuğu, yaprağı, yaş üzüm ve sair asma parçalarının Türkiye'ye sokulmasının yasak edilmesi hakkında BKK yayımlandı.	RG
25	Eylül	Lise ve ortaokulların ders saatleri değişti.	Derslere öğleden sonra da devam edilmesi ve akşam en erken saat 15:50'de tatil yapılması kararlaştırıldı.	C, 26 Eylül 1948

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
27	Eylül	Bayındırlık Bakanlığı tarafından Şose ve Köprüler Reisliğine atama yapıldı.	Şose ve Köprüler Reisliğine Etibank Genel Müdürlüğü İnşaat Şubesi Müdür Muavini Nezh Devres atandı.	RG
27	Eylül	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Mardin ve Kırşehir Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne atama yapıldı.	Mardin Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Dr. Şeref Başol, Kırşehir Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Dr.Ferit Polat atandı.	RG
27	Eylül	Ulaştırma Bakanlığında Başmüsavir ataması yapıldı.	Ulaştırma Bakanlığı Başmüsavirliğine Behcet Cemal atandı.	RG
28	Eylül	İçişleri Bakanlığında Yapılan Atamalar	Ankara İl İdare Kurulu üyeliğine Halil Olgaçay, İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdür Muavinliğine Feridun Cantez, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Daire Başkanlığına Hayri Özlü atandı ve çok sayıda kaymakamın naklen atamaları kararı alındı.	RG
30	Eylül	Tarım Bakanlığı tarafından dar topraklı bölge tanımlaması	Aydın iline bağlı Söke ilçesinin dar topraklı bölge olarak tespit edildiğine dair BKK yayımlandı.	RG
30	Eylül	Buenos Ayres Fahri Konsolosluğunun kaldırıldığına dair BKK yayımlandı.		RG
1	Ekim	Halk Dağıtım Birlikleri'nin kaldırılması hakkında BKK yayımlandı.	Halk Dağıtım Birlikleri 5/5/1942 tarihli ve 2/17826 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kurulmuştur. Şimdi bunlar kaldırılmakta, bunların görevlerinin mahalle muhtar ve ihtiyar heyetlerine devrolunması hakkındaki kararın yürürlüğe konulması karara bağlanmaktadır.	RG
1	Ekim	Etibank Yönetim Kurulu üyeliğine atama	Kurula Hükümetçe seçilmesi gereken üyeliğe Refik Fenmen atandı.	RG
2	Ekim	4933 sayılı kanuna dayanılarak hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan <İnönü Armağanları> Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesine ilişkin BKK yayımlandı.	4933 sayılı kanun gereğince tesis edilen ve Türk vatandaşlarından hak edenlere verilecek olan İnönü armağanları biri İnönü Değerlendirme ve diğer İnönü Özendirme armağanları olmak üzere iki türdür. İnönü değerlendirme ödülü; Bilim eserleri, Sanat eserleri, İnsan ve hayvan sağlığına, yurdun savunmasına ve istihsalin gelişmesine ve iyileşmesine yarayan keşif ve ihtiraldan oluşmaktadır. İnönü özendirme armağanları beşer bin liralık on ve üçer bin liralık on beş armağandan ibaret olup bölümleri arasında herhangi bir sıra gözetilmeksizin her yıl dağıtılacaktır.	RG
2	Ekim	Porsuk Barajı yolsuzluk davası	Ağır ceza mahkemesinde bakılan davada, yolsuzluk ile suçlanan Bayındırlık Bakanlığı mühendislerinden Faruk Benler tahliye olurken ve Bakanlığın eski Su İşleri Başkanı Şuayip İnaldır'ın duruşmada varestede kılınmasına ve soruşturmanın başka bir güne ertelenmesine karar verildi.	C,3 Ekim 1948

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
2	Ekim	Vatan Cephesi-Oteçestiven Frond ve Zamedesko Zneme adlı Bulgar gazeteleri hakkında yayınlanan BKK	Gazetelerin yurda sokulmasının yasak edilmesi ve mevcutlarının toplatılması İçişleri Bakanlığının 14/9/1948 tarihli ve 91116-7/22-54244 sayılı yazısıyla yapılan teklif üzerine 1881 sayılı kanunun 2657 sayılı kanunla değiştirilen 51. maddesine göre Bakanlar kurulu tarafından 2/10/1948 tarihinde kararlaştırılmıştır.	BCA: 30.18.1.2/117.64.8
3	Ekim	Vergilere yapılacak yeni zamların esasları belirlendi.	Kazanç vergisi, ticarethanelerin kira bedelleri üzerinden alınacak maktu yol vergisine bir de müteahvil kısmı ilave edilmesi, lüks vergisinin nispetinin de yüzde 10-15 olması kararlaştırıldı	C, 4 Ekim 1948
3	Ekim	Hükümetin Orman Politikası.	Tarım Bakanı Cavid Oral, ormanlar üzerinden yolsuzlukların devam ettiği öncelikle bu yolsuzlukların önlenmesinin temel politika olduğunu belirtti. Bakan ayrıca, 1936 tarihinde ve 3116 sayılı Kanunla eski zamanın "cebeleri mübah" zihniyetinin bertaraf ederek devletçilik prensibini benimsediklerini eğer liberal bir zihniyete politikayı bıraksalardı ormanların daha büyük bir tahribatla karşılaşacaklarını öne sürdü.	C, 4 Ekim 1948
3	Ekim	İnebolu'nun bir köyünde 55 ev ve dükkân yandı.	Bir dükkândan çıkan yangın, 35 dükkân, 5 kahve, 4 mağaza, 5 fırın, köy odası binaları tamamen yandı. Yangının genişlemesine şiddetli rüzgâr neden olmuştur. Köyün fırınları da yandığından civar ilçelerden yiyecek gönderildi.	C, 4 Ekim 1948
3	Ekim	Güzel Sanatlar Akademisinin yeni binası.	Yıldızda Eski Mülkiye Mektebi binası Güzel Sanatlar Akademisine tahsis edildi.	C, 4 Ekim 1948
4	Ekim	Dışişleri Bakanlığında Yapılan Atamalar	25 diplomat merkeze alındı, 20 diplomatın naklen atamaları yapıldı.	RG
4	Ekim	Onuncu Tıp Kongresi Ankara'da açıldı.	660 delegenin katılımı ile açılan toplantıda Cumhurbaşkanı da bulundu.	C, 5 Ekim 1948
4	Ekim	Askeri bürokrasiye Amerikan yardımı	Truman Türkiye'ye yapılan bir yıllık askeri yardımın bilançosunu kongreye verdiği bir raporla bildirdi. Bu rapora göre, hava kuvvetlerine 13, kara kuvvetlerine 62, donanmamıza 13 milyon dolarlık yardım yapıldı. Verilen malzemenin yekünü 140 bin ton tuttu.	C, 5 Ekim 1948
5	Ekim	Suat Hayri Ürgüplü ile arkadaşları beraat etti.	Yüce Divan tekel davası hakkında verdiği kararlar Vakıf Çakmur'u 2 sene 4 ay hapse mahkûm ederken Ürgüplü ve arkadaşları beraat etti.	C, 6 Ekim 1948
6	Ekim	Büyük askeri tatbikat başladı.	10 Ekimde sona erecek olan tatbikat, yeni alınan teçhizatlar ile gerçekleştirildi. Tatbikata Amerika Yardım Heyeti Başkanı General Mc. Bride, Hava Yardım Heyeti Başkanı ve diğer yüksek rütbeli Amerikan subayları katıldı.	C
7	Ekim	Bayındırlık Bakanlığınca ehliyetli kalfa yetiştirmek üzere açılacak kursların teşkilatına ve tedrisatına ait Yönetmelik yayımlandı.		RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
7	Ekim	Gaziantep sınırları 48 saat süre ile kapatıldı.	Kapatılışın sebebi, 9 ağır hüküm giymiş mahkûmun cezaevinden kaçmasıdır.	C, 8 Ekim 1948
8	Ekim	Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi seçimleri.	Konseye üye seçimi yapıldı. Türkiye'nin yerine Mısır intihab edildi. İngiltere, Amerika ve Fransa Türkiye'yi desteklerken Rusya Mısır'ı destekledi. Türkiye ile Mısır arasındaki çekişmede Arap Devletlerinin Mısır'ı desteklemesi üzerine Mısır üye olarak seçildi.	C, 9 Ekim 1948
10	Ekim	Ceza Kanunu 141 ve 142. maddelerinin değiştirilmesi, Askeri Ceza Yargılama Usulü, Matbuat Kanunu 40. maddesinin değiştirilmesi ve memurin kanunu ile ilgili teklifler	Komünistlik, anarşistlik ve nihilistlik fiileri 141. maddede, padişahlık, hilafetçilik ve müfrit suçluk fiileri de 142. madde içinde toplanmıştır. 40. madde yapılan tadilat 141 ve 142. maddelere atf yapılarak gerçekleşmiştir. Memurin kanununda da "gizli şekillerde çalışan bir teşekkül elemanının hıyaneti, sadakatsizliği" gibi cezai yaptırım olan filler eklenmek istenmiştir.	BCA: 30.1.0.0/ 51.305.3
15	Ekim	Demokratlar Aydın'da büyük bir miting yaptılar.	Ara seçimden bir gün önce yapılan mitingde genel seçime gidilmesi vurgusu ön plandaydı.	C
17	Ekim	Ara Seçimler	13 ilde münhal milletvekilliği için seçim yapıldı. Seçim yeni seçim kanunu hükümlerine göre gereken tedbirler alınarak gerçekleştirildi. Ancak muhalefetin seçimlere katılmaması sebebiyle seçim il ve kaza kullarından başlayarak sandık başlarındaki heyetlere varıncaya kadar bütün işler CHP mebuslarının ellerine teslim edildi. Ancak seçimler çok sönük geçti. Seçime iştirak nisbetinin muhtelif illerde %5 ile %15 arasında değiştiği görüldü. 13 ilde yapılan seçimi CHP adayları kazandı. Kazanan adaylar sırasıyla, Ankara Ahmet Selgil, Aydın Sabri Akın Hıfzırahman, Bolu Reşit Ögmen, Erzincan Rauf Bayıdır, Erzurum ŞAkir İbrahim Hakkioğlu, Giresun Tevfik Ekmen, İstanbul Sadi Bekter, Malatya Kamil Baran, Mardin Esat Doğan, Ordu Arif Hikmet Onat, Tokat Reşit Önder, Yozgat Fahri Akgöl	C, 17,18,19 Ekim 1948; BCA: 30.10.0/ 77.508.12
18	Ekim	Amerikan askeri uzmanları	Amerikan Askeri Yardım Kurulundan olup Hava grubu üyelerinden 65 uzmanın görevler icabı olarak II.yasak bölgelere ve bu bölgeler içindeki limanlara girmelerine izin verildiğine ilişkin BKK yayımlandı	BCA: 30.18.01.02/ 117.65.5
20	Ekim	Dedikodulara yol açan bir seçim tamimi.	Muhalefet İçişleri Bakanlığının valilere seçimler sonunda iştirak edenleri ve etmeyenleri gösteren listeler tanzimini emrettiğini ileri sürdü. CHP böylesi tehdit unsuru olarak insanlar üzerinde baskı yaratacak türden bir tamim yayınlamadıklarını ileri sürdü. Bu tamim uzun bir süre tartışma konusu oldu.	C, 21 Ekim 1948
21	Ekim	FAO Konferansı'na temsilci görevlendirmeye ilişkin BKK.	15 Kasım 1948 tarihinde Washington'da toplanacak olan Milletlerarası Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) konferansında Türkiye'yi temsilen Türkiye Ziraat Donatım Kurumu Umum Müdür Muavini Yüksek Ziraat Mühendisi Mehmed Ali Bağana'nın temsil etmesine karar verilmiştir.	BCA: 30.18.01.02/ 117.65.3

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
26	Ekim	Tütün alım satımına ilişkin BKK yayımlandı.	Karar gereğince satın alınan tütünlerin satın alan müesseseler tarafından piyasa icaplarına göre satılması kar ve zarar hesaplarının %5 ekici pirimleriyle ilgilendirilmemesi ve satışlar dolayısıyla verilecek hizmet ücretinin Gümrük ve Tekel ve Ticaret Bakanlıklarınca müştereken tespit edilmesi hakkındaki kararın yürürlüğe konulması kararlaştırıldı.	RG
26	Ekim	Şekerin beyana tabi tutulması ve fabrika toptan satış fiyatının yeniden tespit edilmesine dair olan kararın yürürlüğe konulması hakkında BKK yayımlandı.		RG
26	Ekim	16.Dil Bayramı kutlandı.	Eğitim Bakanı "parolamız, daima iyiye ve güzele doğru; fakat Arapçaya dönmek yok" dedi.	U
27	Ekim	Portekiz'in Porto şehrindeki Fahri Konsoloslğun lağvedilmesine ilişkin BKK yayımlandı.		RG
27	Ekim	Arazi Dağıtımı	Muğla İlinin bütün ilçelerinde, 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu hükümlerine göre, dağıtmak için arazi kamulaştırma işlerinin ve arazi dağıtımının yapılmasına ilişkin BKK yayımlandı.	RG
28	Ekim	BKK ile vatandaşlığa alınanlar	400 kişi Türk vatandaşlığına alındı.	BCA: 30.18.01/ 117.67.8
29	Ekim	Cumhuriyetin 25. yılı kutlandı.		C
29	Ekim	Yunanistan'da Sıkıyönetim ilan edildi.		C
30	Ekim	Haydar Paşa Verem Pavyonu açıldı.	Veremle mücadelede etkili olacağı düşünülen hastahane 100 yataklıydı.	C
31	Ekim	Meclis Başkanlığına Şükrü Saracoğlu seçildi.	CHP meclis Gurubu meclis başkanlığına Ali Fuad Cebesoy'un yerine Şükrü Saracoğlunu gösterdi. Bazı çevreler daha sonraki süreçte Cebesoy'a kabine teşkil görevi verilebileceğini öne sürdü. Ayrıca grup başkanvekilliklerine Sivas milletvekili Şemsettin Günaltay ile İstanbul milletvekili Hüseyin Cahid Yalçın seçildi.	C, 1 Kasım 1948
31	Ekim	Dil Kongresi yapıldı.	Kongre tartışmalı geçti. Dil devrimi taraftarı olan üniversiteli gençler ile Muallimler Birliği Cemiyeti arasında tartışmalar çıktı.	C, 1 Kasım 1948
1	Kasım	Adalet Bakanlığında Yapılan Atamalar	53 yargıcın naklen atamaları yapıldı.	RG
1	Kasım	Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün Türkiye Büyük Millet Meclisinin sekizinci dö-	Nutkun Amerika ve Fransızlar ile münasebetlerin geliştirilmesi yönündeki açıklamaları Demokrat Parti tarafından da destek gördü ve alkışlandı. Konuşma-	C, 2 Kasım 1948

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
		neminin üçüncü toplantı yılını açarken Kamutay'daki söylevi yayımlandı.	nın ardından Meclis Başkanlığı için oylama yapıldı ve Saracoğlu seçildi. Ardından meclis oturumunu Saracoğlu yönetti.	
1	Kasım	İstanbul Üniversitesinin yeni ders yılı törenle başladı.	İstanbul Üniversitesinin yeni ders yılı düzenlenen törende rektörün konuşması ile gerçekleşti.	C, 2 Kasım 1948
2	Kasım	Başbakanlıktan yapılan atamalar	Danıştay'da açık bulunan Başyardımcılığa Mülkiye Müfettişlerinden Kamil Kayam terfian ve naklen, Birinci Sınıf Yardımcılardan Şükrü Glisrelioğlu terfian atandı.	RG
2	Kasım	11 inci Verem Dispanseri açıldı.	İstanbul Verem Savaş Derneğinin Kocamustafapaşa'da inşa ettiği dispanser hasta kabulüne başladı.	C
2	Kasım	Yeni bir af kanunu teklifi yapıldı.	Reşat Aydın'ı tarafından yapılan teklifin gerekçesinde tek dereceli seçim sistemine geçiş şerefine bir genel af ilan edilmesi gerektiği öne sürüldü.	C, 3 Kasım 1948
3	Kasım	Adalet Bakanlığında ve İçişleri Bakanlığında atama kararları yayımlandı.	Kararnameler ile 11 yargıç naklen atandı, çok sayıda kaymakamın naklen ataması gerçekleştirildi.	RG
3	Kasım	Amerika'da seçimi Truman kazandı.	Truman, Amerika'da yapılan son seçimi kazanarak dört yıl daha Amerikanın siyasetini idare etme hakkını kazandı. Dewey'in kazanacağından şüphe duymayan basın bu sonucun bir sürpriz olduğunu yazdılar. Amerika Dışişleri Bakanı George Marshall 20 Ocak'ta çekileceğini açıkladı.	C, 4 Kasım 1948
4	Kasım	İçişleri Bakanlığında Tunceli Mektupçuğuna atama yapıldı.	Tekman İlçesi Kaymakamı Ekrem Doğan Tunceli Mektupçuluğuna tayin edildi.	RG
4	Kasım	Çanakkale, Çoruh ili Mülki taksimatında değişiklik yapıldı.	Çanakkale İli Lapseki İlçesinin Umurbey Bucağına bağlı Yapıldak, Musaköyü, Okçular, Kızılkeçili köyleri Çanakkale Merkez Bucağına, Çamyayla Köyü Merkez İlçesinin Kirazlı Bucağına, Lapseki Merkez Bucağına bağlı Dondurma Köyü ile bağlı Kilimli Mahallesi Çan İlçesinin Merkez Bucağına bağlandı. Kocaeli İli Geyve İlçesinin Merkez Bucağına bağlı İstasyon Köyü ile Geyve İstasyonunun adı Ali Fuat Paşa olarak değiştirildi. Çoruh İline bağlı Ardanuç adıyla anılmak ve Meydanlar mevkiine de ihtiva etmek üzere Adakale Köyüne kaldırılmıştır. Ardanuç İlçesine bağlı Kuraç Bucağının teşkilatı Tütünlü adıyla anılmak üzere Tütünlü Köyüne nakledilmiş ve Kuraç Bucağına bağlı Torbalı, Örtülü, Meşeköy, Ovacık, Bereket, Eksinar, Peynirli, Aydın, Tepedüzü, Çıralar, Sakarya, Tosunlu, Zegerya, Ballı köyleri Ardanuç Merkez Bucağına ve Ardanuç Merkez Bucağından alınan köyler de Tütünlü Bucağına bağlandı.	RG
4	Kasım	Dışişleri Bakanlığında elçilik ataması yapıldı bazı görevliler merkeze alındı.	Bükreş Büyük Elçiliği Başkatibi Beşir Balcıoğlu, Bükreş Büyük Elçiliğinde Orta Elçilik Başkatibi Turgut Menemencioğlu Merkeze, Merkezde 10 uncu derece memurlarından Özdemir Benler Rodos Başkonsolosluğu Kançılarlığına dereceleriyle naklen tayin edildi.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
5	Kasım	Adalet Bakanlığında Yargıtay İkinci Başkanlığına atama yapıldı.	Yargıtay İkinci Başkanlığına Yargıtay Üyesi Osman Talat İltekin tayin edildi.	RG
5	Kasım	Belediye Kurulması hakkında onama kararname	Kayseri İlinin Hacılar Bucağına bağlı Hisarcık Köyünde yeniden belediye kurulmasına ait Danıştay İkinci Dairesinin kararı 1580 sayılı Belediye Kanununun 7. maddesine tevfikan onandı.	RG
5	Kasım	Milli Eğitim Bakanlığında Yapılan Atamalar	Konya, Kütahya, Seyhan, Tokat ve Hakkari Milli Eğitim Müdürlüklerine naklen tayinler yapıldı.	RG
6	Kasım	Yeni demiryolları	Köprüboğazı Maraş iltisak hattı işletmeğe açıldı, diğer hatların inşasına program dahilinde devam edildi.	C, 7 Kasım 1948
8	Kasım	Başbakanlıktan Atama Kararnamesi	Danıştay Kanun Sözcülerinden Salih Aktan Birinci Sınıf Yardımcılığına, Mehmet Nomer Üçüncü Sınıf Yardımcılığına naklen tayin edildi.	RG
8	Kasım	Maliye Bakanlığında Beşinci Sınıf Maliye Müfettişliklerine atama yapıldı.	Eski Maliye Müfettişlerinden Cavit Kınay, Ziya Müezzinoğlu ve İzzet Beşkardeş Beşinci Sınıf Maliye Müfettişliklerine tayin edildi.	RG
8	Kasım	Hükümet mecliste dört soruya cevap verdi.	Bu sorular; memurların mal beyanı, otomobil suüstimali, bakanların emekli maaşları ve milli korunma kanunudur. Başbakan yardımcısı o güne kadar 121 amir ve memurun mal beyanına davet edildiği, resmi plakalı otomobil suüstimalini önleyecek bir kanun tasarısı hazırladıklarını anlattı. Milli Korunma kanununa ilişkin olarak savaşın sona ermekle birlikte olağanüstü halin devam ettiğini bu nedenle kanunun gerekli olduğunu belirtti.	C, 9 Kasım 1948
9	Kasım	İstihkâm ve demiryolu okulu açıldı.	Okul, bütün istihkâm subaylarının burada kurstan geçerek Amerikan malzemesi ile çalışma metotlarını öğrenmeleri için açıldı.	C
9	Kasım	Adalet Bakanlığında Yapılan Atamalar	52 yargıcın naklen atamaları yapıldı.	RG
9	Kasım	İstizah tavrini CHP Meclis gurubu kabul etti.	Şeker fiyatına yapılan zam hakkında gurup üyeleri tarafından verilen önergeler üzerinde görüşmeler yapılarak bu konuda BMM Başkanlığı'na sunulan genso ru önergesinin kabulüne karar verildi.	C, 10 Kasım 1948
10	Kasım	İçişleri Bakanlığında Konya İl İdare Üyeliğine atama yapıldı.	Konya İl İdare Kurulu Üyeliğine Sait Ali Yücel atandı.	RG
10	Kasım	Ulaştırma Bakanlığında Yapılan Atamalar	Ulaştırma Bakanlığı müsteşarlığına, Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdür Naki Köstem atandı. Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğüne daha önce Ticaret Bakanlığı Harb Ekonomisi Müşavirliğinde çalışmış olan Manisa eski Milletvekili Haldun Sarhan atandı. Ulaştırma Bakanlığı Özlük işleri ve Kültür Müdür Cevat Ozan Müşavir olarak nakle ataması yapıldı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
11	Kasım	Ulus gazetesinde yayınlanan "Bolşevik Bayramı" başlıklı yazı	Dışişleri Bakanlığı Ulusta çıkan yazı üzerine Başbakanlığa yazı yazmış ve "Sovyetlerle hususi bir nezaket arz ede gelmekte olan siyasi münasebetlerimizi daha ziyade fenalaştırarak herhangi bir hareketin tarafımızdan sadır olmamasına itina eden Bakanlığım bu gibi yayınların Ulus gazetesinde tekrar yer bulmaması hususunda tedbir alınması" konusunda Başbakanlığa yazı yazmıştır.	BCA: 30.1.0.0/60.370.15
12	Kasım	İçişleri Bakanlığında Hafik Kaymakamlığına atama yapıldı.	Sivas İline bağlı Suşehri İlçesi Kaymakamı Mustafa yıldırım Sivas İline bağlı Hafik İlçesi kaymakamlığına atandı.	RG
12	Kasım	Maliye Bakanlığında Yapılan Atamalar	Emekli İşleri Genel Müdür Yardımcılığına Necmi Tanşu naklen atandı.	RG
12	Kasım	Ticaret Bakanlığında Yapılan Atamalar	İç Ticaret Genel Müdür Cemal Ziya Ardal Ticaret Müşavirliği kadrosuna atandı.	RG
12	Kasım	Mazhar Müfid Kansu vefat etti.	Kansu, BMM ilk devresinden itibaren milletvekilliği yapan daha öncesinde çeşitli idari amirliklerde bulunan ve Atatürk ile yakın çalışan bir şahsiyetti.	C,13 Kasım 1948
12	Kasım	Amerikan ve İngiliz askeri personeline kolaylık hakkında BKK yayımlandı.	Memleketimize gelmek için gereken izni alacak olan Amerikan ve İngiliz Askeri uçakları mürettebatının (subay ve er) pasaport ve vize kaydına tabi tutulmaları öngörülmüştür.	BCA: 30.18.1.2/117.75.10
12	Kasım	Doğu Kalkınma Planı büyük ölçüde kesinleşti.	Doğu illerinin kalkınması için hazırlanan plan için 1949 yılı Bütçesine 10 milyon liralık ödenek konuldu.	U,13 Kasım 1948
15	Kasım	Jandarma Kıyafeti hakkında Jandarma Kıyafet Kararının yürürlüğe konulması hakkında BKK yayımlandı.		RG
16	Kasım	Ankara üniversitesi Tıp Fakültesi Yönetmeliği yayımlandı.		RG
18	Kasım	Malatya, Burdur, Zonguldak, Mardin, Siirt, İzmir illeri mülki taksimatında değişiklik yapıldı.	5071 sayılı kanuna kurulmuş on beş ilçeden tutulanan bucak kadrolarıyla; Malatya İli Doğanşehir İlçesine bağlanmak, merkezi Sürgü Köyü olmak ve (1) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Sürgü, Burdur İli Merkez İlçesine bağlanmak merkezi Belönü Kasabası olmak ve (2) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Belönü, Zonguldak İli Bartın İlçesine bağlanmak merkezi Arıt (Menteşpiri) Köyü olmak ve (3) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Arıt, Mardin İli Kızıltepe İlçesine bağlanmak, merkezi Şenyurt (Derbesiye) Köyü olmak ve (4) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Şenyurt, Siirt İli Şirnak İlçesine bağlanmak, merkezi Kızılsu(Şıhras) Köyü olmak ve (5) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Kızılsu, İzmir İli Kınık İlçesine bağlanmak, merkezi Göçbeyli Köyü olmak ve ilişik (6) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Göçbeyli adlarıyla altı bucak kuruldu.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
18	Kasım	Arap Şemo'nun yazdığı Beyrut baskılı kürçe Şivane Kürt adlı kitabın yurda sokulmasının yasaklanması.	Şivane Kürt (Kürt Çobanı) eser baştan sona komünistlik propagandası yaptığı gerekçesiyle kitabın yurda sokulmasının yasak edilmesi ve elde edilenlerin toplatılmasına Bakanlar Kurulu tarafından karar verilmiştir.	BCA: 30.18.1.2/117.75.13
19	Kasım	Arnold Toynbee konferans vermek için Türkiye'ye geldi.	Hükümetin davetlisi olarak gelen ve Ankara'da büyük bir konferans verdikten sonra Anadoluda inceleme gezisine çıkan Londra Uluslar arası İlişkiler Bölümü Başkanı Arnold Toynbee 18 Kasım Perşembe, "Medeniyetlerin yükselişi ve düşüşü, dinler üzerinde tarihin teşrii" konulu bir konferans verdi. Aynı gün yine "Tarihi vakaların tefsir ve izahında kainatın rolü" konulu ikinci bir konferans verdi.	C
21	Kasım	Türkiye Amerika'dan 5000 traktör satın aldı	Ardından Amerika Türkiye'nin tarımsal ihtiyaçlarını incelemek üzere bir heyet gönderdi	TÇPPAK
22	Kasım	Türkiye İktisat Kongresi toplantılarına başladı.	Özellikle vergi reformu ana tartışma başlıklarından birini oluşturdu. İlerleyen günlerdeki toplantılarda temel hedef devletçilikti.	C, 23 Kasım 1948
22	Kasım	Kuralık, dolu, sel gibi sebeplerden dolayı çiftçilerin borçlarının ertelenmesine dair BKK yayımlandı.	TC Ziraat Bankasına olan borçlarını ödeyemeyen çok sayıda çiftçinin borçlarının ertelenmesine karar verildi.	BCA: 30.18.0/117.71.26
22	Kasım	BKK ile vatandaşlığa alınanlar	137 kişi Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığına alındı.	BCA: 30.18.01/117.72.18
23	Kasım	Ticaret Eski Bakanı Atıf İnan hakkında Mecis soruşturma yapmak üzere kurulan Karma Komisyonun görev süresinin uzatılmasına dair TBMM Kararı alındı.		RG
24	Kasım	Memleketimizi Amerika'ya tanıtmak meselesi üzerine rapor	Başbakanlık tarafından hazırlanan raporda, Türkiye'nin iyi tanınmamasını birkaç sebebe bağlamaktadır. Bu sebeplerden en önemlisi rapora göre tanıtım eksikliği ve Türkiye aleyhine yazılan eser ve makalelerdir. Rapora göre Truman Doktrini ile ülkemize karşı başlayan sempati devresinde de ülkemiz hakkında esaslı propaganda seferberliğine rastlanmaktadır. Raporda Türkiye aleyhine sıralanan eserler arasında Thornburg'un "Twentieth Century Fund" tarafından yayınlanan iktisadi eseri de bulunmaktadır.	BCA: 30.01/101.628.9
25	Kasım	Milli Savunma Bakanlığında derece ve kıdem zammı verildi.	16 subay, 12 As. Memur ile 7 Okur birer derece yükselmesine 2 subayın Kıdem zammı verilmesine 1 Yd. Subayın Askeri Memurluğa geçirilmesine karar verildi.	BCA: 30.11.1/202.31.7
29	Kasım	Başbakanlıktan Danıştay Beşinci ve Altıncı sınıf yardımcılığına atama yapıldı.	Danıştay Altıncı Sınıf Yardımcılığına Suzan Soyer, Beşinci Sınıf Yardımcılığına Latife Erdem Gürsoy memur tayin edildi.	RG
1	Aralık	İçişleri Bakanlığında Yapılan Atamalar	Çok sayıda kaymakamın naklen atamaları yapıldı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
2	Aralık	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu Türkiye Geçici Milli Komisyonunun kurulmasına izin verilmesi hakkında BKK yayımlandı.		RG
2	Aralık	MTA ve Tekel Genel Müdürlüğünde çalışan yabancı uyruklu mühendislerin görev sürelerinin uzatılmasına karar verildi.	Amerikan uyuğu uzman E.W.Van Ness ile F.Houston'un MTA emrinde 23/9/1948 tarihinden başlayarak günde 141,5 lira ücretle ve birer ay süre ile çalıştırılmasına, Alman uyuğu Profesör Hans Blunc'un Tekel Genel Müdürlüğünde dört ay süre ile çalıştırılmasına BKK izin verildi.	BCA: 30.18.1.2/117.77.20
2	Aralık	BKK ile vatandaşlıktan çıkarılanlar	İzin almadan kendi isteğiyle yabancı devlet uyuğuna geçtikleri tespit edilen 100 kişi vatandaşlıktan çıkarıldı.	BCA: 30.18.01/118.79.19
6	Aralık	Başbakanlıktan Atama Kararnamesi	Danıştay'da açık bulunan Başyardımcılığa Yusuf Varda, Dördüncü Sınıf Yardımcılığa Şükran Ersuner, Beşinci Sınıf Yardımcılığa Selahattin Bingöl, Birinci Sınıf Yardımcılığa Cevdet Erberk, kanun Sözcülüğüne Nezahat Yürekli, Birinci Sınıf Yardımcılığa Ali Doğan Toran atandı.	RG
7	Aralık	Türkiye İle Kanada arasında 15 Mart 1948 tarihinde Ottawa'da akdedilen Modüs vivendinin onanması hakkında 5260 sayılı Kanun yayımlandı.		RG
8	Aralık	Arazi Dağıtımı	Hatay İlinin bütün ilçelerinde, 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu hükümlerine göre, arazi dağıtımının ve bu ilde vakfa, özel idare ve belediyelere ait topraklardan Tarım Bakanlığınca belirtilecek olanları hakkında dağıtma için kamulaştırma işlerinin ve arazi dağıtımının yapılması için BKK yayımlandı.	RG
8	Aralık	Niğde İli mülki taksimatında değişiklik yapıldı.	Niğde İline bağlı Arapsu Kasabasının adının Gülşehir olarak değiştirilmesi hakkında BKK yayımlandı.	RG
8	Aralık	İstanbul'da yayınlanmakta olan Marko Paşa adındaki gazetenin 26/11/1948 tarihli ve 5 sayılı nüshasıyla 3/12/1948 tarihli ve 6 sayılı nüshasının dağıtılmasının yasak edilmesi ve elde edileceklerin toplatılmasına karar verildi.	Gazetenin 26/11/1948 tarihli ve 5 sayılı nüshasında yer alan "Pamuk Prenses Elizabeth doğurdu" başlıklı bir yazının İngiltere Veliadının doğumu münasebetiyle dost ve müttefik İngiliz Milletinin milli hislerini rencide edici mahiyette olduğunu ve yine gazetenin 3/12/1948 günlü 6. sayısında ilan sütununda "Bir kadın arıyor" başlıklı bir yazının da son zamanlarda zevcesinden ayrılan Mısır Kralı Faruk'u tezyif edici mahiyette olduğu gerekçesi ile gazetenin bu sayılarının dağıtımının yasaklanmasına ve toplanmasına karar verilmiştir.	BCA: 30.18.1.2/118.79.10
9	Aralık	Başbakanlık Danıştay Kanun Sözcülüğüne atama yapıldı.	Danıştay Kanun Sözcülüğüne Celal Göydün atandı.	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
9	Aralık	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Yapılan Atamalar	Sıtma ve Savaş Müfettişliğine Niyazi Arkan, Sağlık ve Sosyal Yardım Birinci Sınıf Müfettişliğine Fazıl Gökçeören, Zonguldak Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Nazif Germeyenoğlu, Bursa Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Muhittin Celal Duru, Hatay Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Cavit Yurtman, Maraş Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Ferit Deringöz, Çorum Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Hakkı Öke, Sinop Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Muharrem Bilginer, Malatya Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Rauf Tuğtekin, Ağrı Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Rifat Günbak, Sağlık ve Sosyal Yardım İkinci Müfettişliğine Ali Nihat Güran naklen tayin edildi.	RG
9	Aralık	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayın Yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair Yönetmelik yayımlandı.		RG
10	Aralık	Başbakanlık kuruluşu hakkındaki 4443 sayılı kanuna bağlı cetvelde, 4952 sayılı kanunla eklenen kadroların kaldırılması hakkında 5261 sayılı Kanun yayımlandı.		RG
10	Aralık	1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında 5262 sayılı Kanun yayımlandı.		RG
10	Aralık	İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi ilan edilmiştir.	Türkiye Beyannameyi imzalamış, 27 Mayıs 1949 yılı Resmi Gazetesi ile yürürlüğe sokmuştur.	TCEK
10	Aralık	İçişleri Bakanlığı asayişe ilişkin kararlar aldı.	Zabitanın şehir polisi, kır polisi diye ikiye ayrılması, jandarmaların karakollarda değil toplu halde bulundurulması kararlaştırıldı. Bunun yanında meclis bütçe komisyonu müsteşar muavinlikleri bir kısım etüd heyeti azalıkları ve bir müdürlük kadrodan çıkarıldı.	C, 11 Aralık 1948
11	Aralık	İstanbul Teknik Üniversitesi 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında 5265 ve 5266 sayılı sayılı Kanun yayımlandı.		RG
11	Aralık	Brüksel, Gand ve Charleroi fahri konsolosluklarının kaldırılması hakkında BKK yayımlandı.		RG
13	Aralık	Devlet Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı.		RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
13	Aralık	Fransızların devrede olduğu, Suriye ile Türkiye arasındaki taşınmaz sorunları hakkında BKK yayımlandı.	Maliye vekilliklerinden yazılan 28/12/ 1938 tarih ve 3244-36 sayılı tezkerede; Hükümetimizle Fransa Hükümeti arasında akdolan Türk ve Suriyeli Emlakine ait ihtilafın halli için Suriye'de toplanan komisyonun bir neticeye varmadan faaliyetini tatil eylediği ve Fransızların Suriye'de kalan Türk mallarını iadeye yanaşmadıkları ve bu yüzden vatandaşlarımızın zarar görmekte oldukları anlaşılmış olduğundan bu hakların kurtarılmasını temin edecek bir hal çaresi bulununcaya kadar Türkiye'deki Suriyelilere ait gayrimenkullerin ahara ipotek ve ferağ edilmemesi hususundaki tedbirin tasvibi verilmiştir.	RG
16	Aralık	Başbakanlıktan Atama Kararnamesi	Danıştay Kanun Sözcülüğüne Şükran Eralp tayin edildi.	RG
16	Aralık	Adalet Bakanlığında Yapılan Atamalar	14 yargıcın naklen atamaları yapıldı.	RG
16	Aralık	İçişleri Bakanlığında Yapılan Atamalar	Samsun Birinci Sınıf Emniyet Amiri Hasan Basri Güç Tokat Emniyet Amirliğine atandı.	RG
16	Aralık	Ticaret Bakanlığında Yapılan Atamalar	Ticaret Bakanlığı Londra Ticaret Müşaviri Fikri Diker İç Ticaret Genel Müdürlüğüne naklen atandı.	RG
17	Aralık	Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Teşkilatının New-York'ta 1946 yılında Dünya Sağlık Teşkilatı Anayasasının imzalandığı 22 Temmuz gününün her yıl (Dünya Sağlık Günü) olarak kabulü hakkında BKK yayımlandı.		RG
18	Aralık	Bolu İlinin mülki taksimatında değişiklik yapıldı.	Bolu İlçesine bağlı Kadifekale Köyü Kocaeli İlinin Hendek İlçesinin Karadere Bucağına bağlandı.	RG
18	Aralık	Milli Eğitim Bakanlığında Yapılan Atamalar	Van, Kars, Siirt, Tunceli, Isparta, Yozgat, Erzurum ve İçel Milli Eğitim Müdürlüklerine naklen atama yapıldı.	RG
20	Aralık	Vatani hizmet aylıkları hakkında Kanun yayımlandı.	Sivas Kongresince seçilen Temsil Heyeti Üyeleriyle TBMM'nin Birinci Döneminde bulunan Üyelere vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında 5269 sayılı Kanun yayımlandı.	RG
20	Aralık	Ege tütün piyasası açıldı.	Bir günde 5,5 milyon kilo tütün satıldı.	C, 21 Aralık 1948
20	Aralık	Türk Belediyecilik Derneğinin kamuya yararlı derneklerden sayılmasına oy birliği ile BKK'nca karar verildi.	Belediyelere istekleri üzerine hukuki, mali ve teknik mesuliyetler hakkında bilgi ve kanunlar hakkında istenilen istişari mütalaları vermek, ucuz mesken inşasını ve otelcilik ve memleket dahilinde turizmi teşvik edecek çalışmalar yapmak konularını kendisine amaç edinen ve bu maksatla aylık İller ve Belediyeler dergisi ile İstimlak isimli iki tetkik eserini yayınlayan bu derginin kamuya yararlı dernek olmasına karar verildi.	BCA: 30.10.0/ 80.528.10

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
24	Aralık	Bazı kurumların 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelinde değişiklik yapılması hakkında 5270, 5271, 5272, 5273, 5274, 5275, 5276, 5277, 5278, 5279, 5280 sayılı Kanunlar yayımlandı.	5270 sayılı kanun ile Ankara Üniversitesi, 5272 sayılı kanunla Devlet Demiryolları ve Liman İşletme Genel Müdürlüğü, 5273 sayılı kanunla Hudut ve Sahiller Genel Müdürlüğü, 5274 sayılı kanunla İstanbul Üniversitesi, 5275 ve 5276 sayılı kanunla Orman Genel Müdürlüğü, 5277 Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü, 5278 sayılı kanunla Tekel Genel Müdürlüğü, 5279 ve 5280 sayılı kanunla Vakıflar Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun yayımlandı.	RG
27	Aralık	Şeker ve glikoz istihlak vergisi hakkındaki 3101 sayılı kanuna ek 4385 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddelerinin kaldırılmasına dair 5281 sayılı Kanun yayımlandı.		RG
27	Aralık	Rum Ortodoks azınlıklarının bazı isteklerini içeren İstanbul Bölge Müfettişi Sadi İrmak'ın raporu.	Raporda İrmak, İstanbul'daki Rum vatandaşların son ara seçimlerde CHP'ye karşı dikkate değer bir ilgi ve sempati gösterdiğini ve daha geniş ölçüde bu kitleyi partiye kazandırmak için birtakım önlemler alınması gerektiğini ifade etmiştir. Maddeler halinde sıralanan önlemler şunlardır: Rum cemaati arasında anomali doğuran 2762 sayılı Vakıflar kanunu değiştirilmeli, Galate Panayla kilisesinin Papa Eftim'de geri alınarak cemaate verilmesi, Cemaat kilise, okul, hastane ve yetimhane binalarından alınan mukataa vergilerinin kaldırılması, Rum okullarında görevlendirilen Türk öğretmenlerin aylıklarının devletçe ödenmesi ve bu okullardaki yarıdirektörlük usulünün kaldırılması, cemaate ait ilkökul ve liselerde okutulan Rumca derslerin teftişi, devlet ve belediyelerde cemaat mensuplarından da memur alınarak görevlendirilmeleri, siyasi nedenlerle barodan çıkarılmış olan Rum avukatların baroya tekrar alınmaları, Rumların emlak alım ve satımlarında Türkler gibi muamele görmeleri.	BCA: 30.10.0.0/ 109.733.2
28	Aralık	Türkiye ile Export-Import Bankası arasındaki kredi anlaşmasının onayı hakkında kanun yayımlandı.	Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Ajanı sıfatıyla hareket eden Export-Import Bankası arasında 2 Kasım 1948 tarihinde akdedilen 30 milyon dolarlık kredi anlaşmasının onanmasına dair 5282 sayılı Kanun yayımlandı.	RG
28	Aralık	Gümrük Daimi Eksperler Kurulu Yönetmeliği yayımlandı.		RG
29	Aralık	Özel idarelerden aylık alan ilkökul öğretmenlerinin kadrolarının Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatına alınması hakkındaki 5166 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin değiştirilmesi hakkında 5283 sayılı Kanun yayımlandı.		RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
29	Aralık	Şeker istihali	1948 yılında 118.000 ton şeker elde edildi.	U
28	Aralık	Marshall Planı Avrupa İda- recisi Harriman'ın basın demeci	Harriman, "Türkiye'nin tabii kaynaklarının gelişmesi yalnız kendisi için değil bütün Avrupa ve Amerika için de büyük öneme sahiptir" dedi	C, 29.Aralık 1948
29	Aralık	Zonguldak Maden Başça- vuş Okulu ile Maden Tek- nisyen Okulunun Milli Eği- tim Bakanlığına devri hak- kında 5284 sayılı Kanun yayımlandı.		RG
29	Aralık	1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hak- kında 5285 sayılı Kanun yayımlandı.		RG
30	Aralık	Kahire Elçiliğine atama yapıldı.	Kahire Elçiliğinin Büyük Elçiliğe yükseltilmesi ve bu yer Büyük Elçiliğine Brüksel Birinci Sınıf Orta Elçisi Şevket Fuat Keçeci'nin tayin edildiğine ilişkin BKK yayımlandı.	RG
30	Aralık	İzmir İlinin Foça İlçesinin dar topraklı bölge olarak tespiti hakkında BKK ya- yımlandı.		RG
30	Aralık	Askeri Yargıtay üyeliğine atama yapıldı.	Askeri Yargıtay üyeliğine Tümğ. Hüseyin Alpagut atandı	BCA: 30.11.1.0/ 195.32.24
31	Aralık	Orta öğretim okullarında yardımcı öğretmen çalıştı- rılması hakkındaki 2624 sayılı kanun süresinin uzatıl- ması hakkında 5286 sayı- lı Kanun yayımlandı.		RG
31	Aralık	1949 yılı Ocak ayına ait 5287 sayılı Geçici Bütçe Kanunu yayımlandı.	5287 sayılı 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Ka- nunu, 5288 sayılı Ankara Üniversitesi 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5289 sayılı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5290 sayılı Devlet Demiryol- ları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5291 sayılı Devlet Denizyolları ve Liman İşletmeleri genel Mü- dürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanu- nu, .5292 sayılı Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5293 sayılı Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5294 sayılı İstanbul Üniversitesi 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5295 sayılı İstanbul Teknik Üniversitesi 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5296 sayılı Orman Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5297	RG

G.	Ay	Olay/Mevzuat	Açıklamalar	Kaynak
			sayılı Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5298 sayılı Tekel Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5299 sayılı Vakıflar Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5300 sayılı 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun yayımlandı.	
31	Aralık	Adalet Bakanlığında yargıç ataması yapıldı.	35 yargıcın naklen ataması yapıldı ve çok sayıda yargıcın derece yükselmesi yapıldı.	RG
31	Aralık	Ekonomi Bakanlığında Sanayi İşleri Genel Müdürlüğüne tama yapıldı.	Sanayi İşleri Genel Müdürlüğü Sanayi Başmüfettişliğine Hasan Memik, Küçük Sanat leri Genel Müdür Yardımcılığına Abdülmennan Yiğiter atandı.	RG
31	Aralık	Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emri ile Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından hazırlanan rasyonalizasyon raporu.	Rapor Ticaret Bakanlığınca Toprak Mahsulleri Ofisine tebliğ edilen Başbakanlığın emri ile hazırlanmıştır. Planda rasyonalizasyon için gerekli olan kuruluş planının hazırlanması, yapılacak harcamaların ekonomik yükü, işin yapılış tarzının tespiti, maddi ve beşeri unsurlar hesabı, muharebe ve istatistik işleri gibi başlıklar maddeler halinde ele alınmıştır. Raporun sonucunda, ofis rasyonalizasyon hareketinin geniş ölçüde bir kadro tasarrufu gerektirdiğinin söylenemeyeceğini, kadro tasarrufunun alacağı şeklin rasyonalizasyon planının ikmali ile bunların yürürlüğe konması sırasında tebarüz edeceği vurgulanmıştır.	BCA: 30.10.00/ 167.162.9

ZAMANDİZİNE EK:
1948 YILINDA ORMAN TAHDİT KOMİSYONLARI VE KARARLARI

6 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Afyon Karahisar Devlet ormanlarından Burgaz Dağı Devlet ormanının Davulguköy'le alakalı iç komşuluk sınırlamasını ve Sanıklı ilçesi Davulguköy hudut hizasından ve alakalı yönü ile Burgaz Dağı Devlet ormanlarının bitiminden ve ormanlar içinden geçmekte olan mülki hudut bakımıyla Afyon Karahisar-Kütahya hudut ayırımı yapılmıştır.
7 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Sandıklı İlçesi Burgaz Dağı silsilesi Devlet ormanlarının Dolaköy'le alakalı ve komşulu kısmının tahdidi yapılmıştır.
8 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Ahur Dağı silsilesi Devlet Ormanlarının Sandıklı Ahurhisarköy komşuluğundan sınırlanmasına başlanmış, dış komşuluğunda bulunan Çalcaköy yakasından tahdidi tamamlanmıştır.
13 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Afyon'un Sandıklı İlçesi Ahur Dağı Devlet ormanlarının sınırlanmasına, Hocalar Bucağı Yağcıköy, dış komşuluğu üzere devam edilerek bitirilmiştir.
14 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Çaltılıbüyük Bucağına bağlı Döllük Köyü, 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesine bağlı Duacı ve Çıgırlık Köyü, ormanlık sahasının, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Köykorusu, Çamlık, Pırmallı, Ortabel, Kobaklıbaşı, Dumanlı, Beşik, 20 numaralı OTK'ca Kalandiras ormanlık arazinin sınırlama işlemleri tamamlanmıştır.
15 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Afyonkarahisar İli Ahur Dağı silsilesi Devlet ormanları Merkez Sinan Paşa İlçe ayrımı hududunun Akarım Köy yakasından sınırlanması işlemi tamamlanmıştır.
19 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Üçbeyli Köyü ormanlık sahasının, 8 numaralı OTK'ca komisyon ile Antalya Merkez İlçesine bağlı Killik köyü ormanlarının sınırlanması işlemi gerçekleştirilmiştir.
21 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesine bağlı Göçerler Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Dedebayırı, Ortatepe, Taşlık, Tuzlacık, 20 numaralı OTK'ca Afyonkarahisar İli Sandıklı İlçesi Ahur Dağı silsilesi devlet ormanlarının sınırlanması işlemi gerçekleştirilmiştir.
22 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Sandıklı İlçesinin Ahur Dağı silsilesi Kütüpez Köyü ilgisindeki orman tahdit işi bitirilmiştir.
26 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Daday İlçesi Valay Devlet ormanının Kolca Köyü emlak ve arazileriyle alakalı sınırlarının tahdit işlemi tamamlanmıştır.
27 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 13 numaralı OTK'ca Daday İlçesi Kiraz Dağı Devlet ormanlarının Sabuncular Köyü emlak ve arazileriyle alakalı sınırlarının tahdidi yapılmıştır.
31 Ocak	Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Sandıklı Kütüpez, Daylık ve Kınık Köyleri dış komşuluğunu hazi müstakil ada ormanlık alan sınır tespiti yapılmıştır.
5 Şubat	Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'ca komisyon tarafından Antalya İlinin Aksu Bucağına bağlı Murtuna Köyü tahdidine başlanmış, 13 numaralı OTK'ca Daday İlçesi Kırkpınar devlet ormanlarının Derelike Köyü ile alakalı sınır tespiti gerçekleştirilmiştir.
12 Şubat	Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'ca Orman Tahdit Komisyonu tarafından Antalya Merkez İlçesine bağlı Kütükçü Köyü hududu içinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi gerçekleştirilmiştir.

16 Şubat	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Bağtepe Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Kocakıran, Kocaburun, Boztepe, Baldıran adlarıyla isimlendirilen devlet ormanlarının sınırı tespit edilmiştir.
17 Şubat	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Kalburcu Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Yörükçeşmesi, Çınarpınarı, Kocagüney, Kocalarderesi, Köykorusu isimleriyle adlandırılan devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.
6 Mart	Orman Genel Müdürlüğünün 13 numaralı OTK'ca Daday İlçesinin Valay devlet ormanının Kızıllı Köyü emlak ve arazisiyle alakalı sınırlarının tahdidi gerçekleştirilmiştir.
9 Mart	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Dereçeviz Köyünün arazi ve emlakı ile ilgili Boztepe, Yaylapınar, Kocapınarlık, Kıran isimleriyle adlandırılma Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.
10 Mart	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Gök Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Uğurlu Çamlığı, Malkayası, Sepdere adlarıyla isimlendirilen Devlet ormanlarının sınırı tespit edilmiştir.
9 Nisan	Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesine bağlı Sütçüler Köyü hududu içinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi gerçekleştirilmiştir.
12 Nisan	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Botepe ve Baldıran adlarıyla isimlendirilen Devlet ormanlarının sınırı tespit edilmiştir.
16 Nisan	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir Merkez İlçesine bağlı iki saat mesafedeki Sultanderesi, Mamoca, Karaavdan, Melemen köylerinin ortasında tapulu olup Hacı Hafız Zade Ali ve Ali Hüseyin ve Mehmet Abdullah Şükrü'ye ait olup 4785 numaralı kanunla devlete geçen Kaynarca meşe baltalığı ormanlarının sınır tahdidi yapılmıştır.
29 Nisan	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Sarıçayır Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Karakuz, Korudan isimleriyle adlandırılan Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.
3 Mayıs	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Ovacık Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Karaçam ve Karakuz isimleriyle adlandırılan Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.
6 Mayıs	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Nusrat Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Kışla başı, Baldırankırı adlarıyla isimlendirilen Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.
12 Mayıs	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Merkez İlçesine bağlı Kepsut Bucağına tabi Danahisar Köyünün müseccel sınırları içinde Hıdırlık Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.
29 Mayıs	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Şeremetler Köyünün arazi ve emlakı ile ilgili Boztepe, Baldıran adlarıyla isimlendirilen Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.
11 Haziran	Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Yeni Foça Bucağı dahilindeki ormanlarının sınır tespiti yapılmıştır.
24 Haziran	Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Sandıklı İlçesi Başağaç ve Hacan köyleri dış komşuluğundaki Devlet ormanlarının sınır tespiti yapılmıştır.
25 Haziran	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Avdan Köyü iç sınırlarının tahdidine Eski Karapazar tahdidinin 1344 sayılı sınır noktasından bağ alınarak 2267 noktasiyla iç sınırlarının tahdit ve tespitine başlanmıştır.

26 Haziran	Orman Genel Müdürlüğü 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin Yaylabayır Köyü hududu dahilindeki ormanların sınır tespiti yapılmıştır.
1 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Merkez İlçesine bağlı Atalan Köyünün civarındaki Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.
2 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 13 numaralı OTK'ca Azdavay ilçesi Kırkpınar Devlet ormanının Gökçeinek Köyü ile alakalı sınırların tespiti yapılmıştır.
5 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Merkez İlçesine bağlı Düzköy arazisine mücavir Beyyayla silsilesi Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.
7 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin Küçüdemyan Köyü hududu dahilindeki ormanların sınır tespiti yapılmıştır.
8 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Alibey-Sincan Sarnıç, Kazanpınar, Onaç Köyü ve yine Mustafakemalpaşa ilçesi Çördük köyü ormanlık sahasının sınır tespiti yapılmıştır.
21 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Ayva ve Unçukuru Köyü, Çaltılıbük Bucağına bağlı Kızılelma Köyü ormanlık sahasının tahdidi yapılmıştır. 8 numaralı OTK'ca de Tekirova Köyü hudutları dahilindeki Tekirova Çiftliğinin ve Mandırlar Köyünün sınır tespiti işlemleri yapılmıştır.
23 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Gömele Bucağı arazisine mücavir Beyyayla Dağı, Eskişehir İli Gömele Bucağının İğdir Köyü arazisine ait Beyyayla Dağı ve silsilesi sınır tespiti yapılmıştır.
24 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Melemen Köyüne komşu Sarıkaya Devlet Ormanının sınırlarının tahdidi, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İlinin Sındırgı İlçesinin Pürsünler Köyü hududunun, 13 numaralı OTK'ca Azdavay İlçesi Yazı Devlet Ormanının Göbese, Evlek ve Kayabaşı Köyü ile Azdavay İlçesi Kadıözü Devlet ormanının Cervene köyü ile alakalı sınırının tahdidi yapılmıştır.
26 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Tavşancılı Bucağının Hereke Köyü sınırı dahilindeki Devlet Ormanlarının, tahdid yapılmıştır. 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Foça İlçesinin Çakmaklı Köyü dahilindeki ormanlara ait tahdit, 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Akçapınar Köyü ormanlık sahasının tahdidi yapılmıştır.
27 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Gömele Bucağına bağlı Karacaoğlan Köyü arazisine komşu Beyyayla Dağı ve Karavdan Köyünün arazisine komşu Çırçiretekleri Devlet ormanlarının sınır tespiti yapılmıştır.
28 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Kanlıpınar Köyü arazisine komşu Köpeklişe Devlet Ormanının, Akpınar Köy arazisine komşu Devlet ormanının, Mamuca arazisine komşu Devlet Ormanının, 7 numaralı OTK'ca Taşpınar ve Durak Köyü sınır tespiti yapılmıştır.
29 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Bursa İli M.Kemal Paşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Kadirçeşme, Garipçetekke, Karaoğlan, İnatlar Köyü Devlet ormanlarının tahdidi, 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesi Aksu Bucağına bağlı Keşirler, Kundu, Devlet ormanlarının tahdidi, 13 numaralı OTK'ca Azdavay İlçesi Kadıözü, Karasu, Yarbaş, Yazı, Köyü Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
30 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca , Eyüp İlçesine bağlı Kemerburgaz Merkez Bucağına bağlı Taşlıdere, İstanbul Çatalca İlçesinin Boyalık Bucağına bağlı Ayazma Köyünde Kocatepe, Yalova İlçesinin Kılıç Bucağına bağlı Dereköy civarındaki Dumanlıdağ, Elmalık Köy, Safranköy civarındaki Devlet Ormanlarının tahdidi, 7 numaralı OTK'ca tarafından Mustafakemalpaşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Doğanalan, Körekem Köyü Devlet ormanlarının tahdidi, 15 numaralı OTK'ca Azdavay İlçesi Urva Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İlçesine bağlı Buzağlık, Ardıç ve Köykorusu Devlet ormanının, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Söküçayırı Devlet ormanlarının tahditi yapılmıştır.

31 Temmuz	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Dumanlıdağ, Soğucak Köyü civarındaki devlet ormanlarının, 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesine bağlı Asmaca, Karacadağ, Macarlar, Kayızoprana köyleri civarındaki devlet ormanlarının, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin Menent, köyü içerisindeki ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
2 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesine bağlı İmamlar, Demirciler, Karacadağ, Aktaşkutlar, Hasanlar, Mugamlar, Köşreli, Külef köylerinin, 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesi Başlıca, Gözlengeç, Sıratepeler, Çalbalı, Somaklı, Sandallık, Kaklıcak, Manastır, Aykırca, Felendaklı, Kocataşdibi, Çalarmut, Tesbihliçukur, Kartım, Düzmeşelik Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
4 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 9 numaralı OTK'ca Erikler köyü, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı ilisinin Gölcük Bucağına bağlı Kızılgür, Vezirköprü İlçesinin Mezra bucağına bağlı Saracık Köyü ile ilgili Kunduz devlet ormanlarının, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Sarıalan Köyü Karakuz ve Karayanık, Kalaycılar Köyü Derineneç, Merinos, Kocaçal, Buzağlık Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
5 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesinin Mezra Bucağına bağlı Kumral Köyü ile Kunduz çevresi, Vezirköprü İlçesinin Mezra Bucağına bağlı Kocakaya, Alçaklı Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
9 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Ömerdüz Köyü huudu içerisinde bulunan devlet ormanları, 2 numaralı OTK'ca ile Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Aftunağzı Köyü civarı, 18 numaralı OTK'ca Anamur İlçesine bağlı Boğuntu, Çukurabanoz, Kılıç, Yukarı Kurin köyleri sınırları içinde kalan Karayatak devlet ormanları, Anamur İlçesine bağlı Alamusa, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Tenetür köyü hududu içerisinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
11 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin İbiller ve Karagür Köyü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesinin Mezra Bucağına bağlı Çaltu köyü sınırlarının tahdidi yapılmıştır.
13 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesine bağlı Mengen Bucağının Bürnük, Rüknettin, Düzköy, 9 numaralı OTK'ca Topçular, 17 numaralı OTK'ca Yarımca-Göktepe Ormanının Bahçedere Köyü orman tahdidi yapılmıştır.
16 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesi Merkez Bucağına bağlı Susuz Köyü sınırı ile ilgili Kunduz ve çevresi ormanlık alanın tahdidi yapılmıştır.
17 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 10 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Dadalı, Döngelli, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Hümer, Düz, Ayaz, Gürey, Kayabaşı, Satı, Yazıcı, Kalasa, Armutluyazı Köyü sınırları içerisinde bulunan Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
18 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesine bağlı Mengen Bucağına bağlı Karaishak, Çırdak, 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Bornava bucağına bağlı Çamiçi, Kayadibi köyü, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesinin Armutlu Bucağına bağlı Selimiye, Kapaklı, Mecidiye Köyü, 10 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Şipir Köyü ve civarı Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
19 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Bornava Bucağına bağlı Kurudere Köyü, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesi Armutlu Bucak merkezi ve Bucağına bağlı Fıstıklı Köyü, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesi Merkez İlçesine bağlı Küçükbüyük Köyü, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Palamar Köyü sınırları içerisindeki ormanların tahdidi yapılmıştır.
20 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesi Mezra Bucağına bağlı Darıçay Köyü sınırı ile ilgili Kunduz ve çevresi devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.

21 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı Orman Tahdit Komisyonu tarafından İzmir İli Bornova Bucağına bağlı Sarnıç, Çiçek, Beşyol, Karaçam Köyü, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesi Armutlu Bucağına bağlı Hayriye, 9 numaralı OTK'ca Kırklareli Merkez İlçesine bağlı Ahlatlı Köyü, Keşirlik Bucağına bağlı Karaabalar Köyü sınırları devletormanlarının tahdidi yapılmıştır.
23 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İlinin Ertuğrul Bucağına bağlı Karakavak Köyü sınırları içinde bulunan Çam-Karadağ İnceoğlu Korusu ve Yarımcı-Göktepe baltalık, Çam ve Karadağ meşe devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
24 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Bornova Bucağına bağlı Yaka Köyü, 9 numaralı OTK'ca Kırklareli'nin Keşirlik Bucağına bağlı Kula, Koçcaz, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin Gölcük Bucağına bağlı Karakaya Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
25 Ağustos	Orman Genel 9 numaralı OTK'ca Kırklareli Merkez İlçesinin İncei Bucağına bağlı Lefeci Köyü, 10 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Tepe Köyü, 11 numaralı OTK'ca Muğla İline bağlı Fethiye İlçesinin Kemer Bucağının Bekciler, Doğanlar ve Seki Köyü, 17 numaralı OTK'ca Yarımcı-Göktepe, Sazak, Yanıkışla ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
26 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesinde bulunan Tavşandağı ve çevresi Devlet ormanlarının Merkez Bucağına bağlı Esen, Kılıçgüney, Kıрма ve Boruk Köyü, 11 numaralı OTK'ca Muğla İline bağlı Fethiye İlçesinin Kemer Bucağının Zorlaryayla Köyü sınırları içerisindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
27 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Reyfez ve Gaziler Köyü, 20 numaralı OTK'ca Kızık Köy yakasından Karakaya-Bulrgan Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
31 Ağustos	Orman Genel Müdürlüğü 10 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Bolatlı Köyü, 14 numaralı OTK'ca Gölköyü sınırları içerisindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
1 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağına bağlı Sarıkadılar, İliyaslara, Köyü, 8 numaralı OTK'ca Antalya İli Serik İlçesinde yer alan Kadriye, 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Yayla Kınıclar Köyü hududundaki Çallıtepe, Çağşak, Çallıtaş, Pınar, Ardıçlıyurt, Cevizlik, Ardıç-Pınar, Örtüdağ, Kuzukulağı, Ericek, Billeller, Gerder, Akçam, Çukuryurt, Ardıç devlet ormanlarının, 13 numaralı OTK'ca Azdavay İlçesi Sorkun Devlet ormanlarının Sümenler, Aynasarkale, karasu, Arıtçık,Uzla, Kapanıcı Köyü devlet ormanlarının, 14 numaralı OTK'ca Bolu Geçiveren Köyü yayla civarı, 20 numaralı OTK'ca Harcan Köy ilgisinden Küçükkoru ve Kocakoru devlet ormanları tahdidi yapılmıştır.
2 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü. 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağına bağlı Akçakoca, Alibeyler, Karaşihlar, Karacalar, 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin merkez ilçesine bağlı Karaköy, Dereceviran, Akçaalan, 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesinde bulunan Tavşandağı, Halkahavli Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Ertuğrul Bucağının Kuzkuncuk Kocasık, Elmaliböğrü, Kalaklıyamaç, Gürgenaltı, Üçtepeler, Dalbaş, Mercimekçanı, Gedik, Yurteri, Karakurt, Çaltılıkmeşe, Kocabağardı, Savurancayır ormanları, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Yervi, Turhan, 20 numaralı OTK'ca Afyonkarahisar İli Sandıklı İlçesi Bektaş köyü sınırları içinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
3 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Bolu İli Merkez İlçesine bağlı Karacağa. Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
4 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Olukbiçilen, Karakaya, Kızılkaya, Kaplantutulan, Yıllamış, Üçtepeler, Kaletüse, Maloturalık, Asar, Çatak, Kaplankayası, Kocaçukur, Tanır, Kırtaşlar, Yatıkpınar, Üçtepeler, Zeynepgediği, Bağlıca, Yellidoru, Eğridere, Türkmen, Karayurt, Başlıca, Yelimeri, Saplamış, Karakuz, Cindamı, Somaklı, Kırandağı 3174/8 hektarlık devlet ormanlarının, 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin merkez İlçesine bağlı Güneyfelekettin, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Köykorusu, Ertuğrul

	Bucağına bağlı Yarmaca-Göktepe, 20 numaralı komisyon ile Afyonkarahisar İli Ahur Dği silsilesi dış komşulusu Akarım Köy ilgisinden, Sandıklı İlçesi Dutağacı Köyü orman tahdidi yapılmıştır.
6 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Bornava Bucağının Pınarbaşı Köyü, 8 numaralı OTK'ca Antalya İli Serik İlçesi Cumalı, Burmancı, Dikmen Köyü sınırları içerisindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
7 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağına bağlı Çay Köyü civarı ormanlarının, 21 numaralı OTK'ca Kastamonu İlinin Küçüksu Köyü sınırları içerisindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
8 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağına bağlı Seyre Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
9 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'ca Antalya İli Serik İlçesi Kürüş Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
10 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü Antalya İli Serik İlçesi Taşlık Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Konakpınar Bucağının Bayat Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Pamuklar-yumaklı devlet ormanının aynı yere bağlı Pamuklu, Göztepe, Suçıkı, Kalebaşı, Balıyeri, Değirmenbaşı, Sarıkaya, Taşlıkır, Yarımcı-Göktepe, Çakmaklı-Hızırçık meşe baltalığı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
11 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 9 numaralı OTK'ca Kırklarelinin Merkez İlçesi belediye hududu dahilindeki Karahıdı, Kavaklı, 8 numaralı OTK'ca Antalya Serik İlçesi Karadayı Köyü, 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Çaltılar Köyü hududu dahilindeki Karkuşmaz, Yelpınar, Soğulgan ve diğer mevki isimleriyle anılan Çaltırlar Ardıç Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
13 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Çobanisa Köyü hududu dahilindeki muhtelif mevki isimleriyle anılan mütecanis ardıç, meşe ve çam devlet ormanlarının, Günlükbaşı Köyüne ait Günlükbaşı Kızılçam, Atlıdere Köyünün Atlıdere Devlet ormanının tahdidi yapılmıştır.
14 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Kılıçköy Merkez Bucağındaki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
17 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Esadiye Köyü civarındaki Dumanlıdağ, 14 numaralı komisyon ile Bolu İlinin Merkez İlçesi Güvem Piroğlu Köyü Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
18 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca tarafından İstanbul ili Yalova İlçesinin Merkez Bucağı Güneyköyü dolayındaki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
20 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Çengilerköyü dolayındaki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
21 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Kılıç Bucağına bağlı Kabaklı, Handere Köyü, 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Foça İlçesinin Yeniköy ormanlarının, 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesi Sarılar Köyü civarında Ayıbeleni, Tazıbeleni, Cebel, Çetili, Karatban, Yatıkpınar, Tantır, Yıldırımduşen, Yassıbelen, Devedüşen, Bağlıca, Kızılağaç, Sandallı, Sivri, Karakuz, Damalana, Divit, Akin, Kozakkonağı, Çırpılık, Üçtepeler, Gündeneğaç, Hacısarı, Delibağ, Taşkuyusu, Bağlıdere, Beslekkuyusu, Yıllamış, Epircieren, Tekederesi, Asmakaklık, Dargedik, Kocapalamut isimli 1571/9 hektar Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
22 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 9 numaralı OTK'ca Tastepe, Terzidere Köyü, 16 numaralı komisyon ile de Vezirköprü İlçesine bağlı Ovacık Köyü ormanlarının sınırlarının tahdidi yapılmıştır

23 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Konakpınar Bucağının Çakmak Köyü sınırları içerisinde kalan orman sınırlarının tahdidi yapılmıştır.
24 Eylül	Orman genel Müdürlüğü 9 numaralı OTK'ca Alantepe-Şahinali-Fınıklıdere-Polozkalası adıyla anılan devlet ormanları, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçe Merkez hududundaki ve Düvertepe Bucağına bağlı Devletlibaba Köyü , 14 numaralı komisyon ile Bolu İlinin Merkez İlçesine bağlı Dereceviran Köyü ormanlık alanın tahdidi yapılmıştır
25 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Yayla, Patlangıç Köyü hududu dahilindek Sukuyulduğu, Değirmenbaşı ve Simitaşı, Köse, Karaman, Çağşak, Ceylan, İncealiler, Kızıltaş, Yapalak, Ortagerisi Armutlutepe, Harbalı, Karabel, Kestepbucağı Devlet ormanının tahdidi yapılmıştır.
27 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Taşlıdağ, Pınarlıda, Karatepe, Karataş, Eren, Tokatçukuru, Koçkaradere, Cingenyurdu, Karamcak devlet ormanlarının, 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Yenice Felekettin ve Soku Köyü orman tahdidi yapılmıştır
28 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Kirazlı Köyü dolayındaki Dumanlıdağ devlet ormanlarının, 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Merkez İlçesi Güvem, Ömerler, Kasaplar, Akçaalan Köyü ormanlık alanın tahdidi yapılmıştır
29 Eylül	Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Merkez ilçesi Güvem, Ömerler Köyü yaylası, 16 numaralı komisyon ile Vezirköprü İlçesine bağlı Samukalan, Burhaniye, Cebelli, Hayranlı, Çersiyen, Çersiyenkarabük, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Merkez İlçesinin Ertugral Bucağına bağlı Çınbil, Yataklar, Yunakdere Köyü hudutları içinde Yarımca ve örenkırı, Kuyulan sınırları içinde Çal ve Yarımca, Pamuklar-Yumaklı, Kaledağı, Kuştaşı, Sarıgöl, Pamuklar-Yumaklı, Yelibası ve Kaledağı, 17 numaralı OTK'ca Kocakır devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
1 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağının Arak Köyü ormanlarının, 6 numaralı komisyon ile Antalya İli Kaş İlçesi Belenli Köyü civarında Ağabuzduğu, Katrancık, Çardaklı, Asartepe, Kamışlı, İşamcık, Kurtçukuru, Karageriş, Aygediği, Sünbüllü, Ayısivrisi, Duranlı, Melez, İnönü, Yarımca 2160,5 hektarlık Devlet ormanı, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Haydariye, gemlik-Büyük Kumla, Karacaali, Narlı, Avdan, Tekkedereköy, Karaağaç, Kındıra, Soku, Tekkeümmükemal, Bürnük Zahmanlar Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
4 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca Kocaeli Karamürsel İlçesi Merkezine bağlı Tavşanlı Köyü civarındaki Kestanepınarı, Dedekoru, Dıpgölcüksınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
5 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca Kocaeli Karamürsel İlçesi Merkezine bağlı Ahmediye Köyü civarındaki Sivritepe, Karadere Köyü civarındaki Kınalıbayır, Çobankaya, Kocaçilek, Cindere, Geyikdere civarındaki Yanıkbayır, Üçtepeler, Aykırıbayır, Havuzdere civarındaki devlet ormanının, İstanbul Çatalca İlçesinin Karacaköy Bucak Merkezine bağlı Maltepe-Çatalkaya, Karaburun civarındaki Çakıltepe, Boyalık Bucağına bağlı Tayakadın Köyü civarındaki Ovalıdağ, 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Mihalicçık İlçesi Gürleyik ve Sazak Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanının tahdidi yapılmıştır.
6 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Mihalicçık İlçesi Doğanoglu Köyüne ait Somdöken silsilesi, Ömerköy, Ermelek, Bağözü, Akçaören, Güreş, 14 numaralı OTK'ca Bolu İli Merkez ilçesi Dadanı, Hasanlı, Kızilkise devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
7 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Mihalicçık İlçesi Kavak, Kızılbörüklü, Güreş, Yarıklı, Karacaören devlet ormanlarının, 20 numaralı komisyon ile Kütahya İli Emet İlçesi Sülle Eseler Köyü, 21 numaralı OTK'ca Kastamonu İlinin Taşköprü İlçesine bağlı Kise Köyü sınırları içinde bulunan Killik devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır

8 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Mihaliçcik İlçesine bağlı Domya, Üçbaşlı Köyü devlet ormanının, 14 numaralı OTK'ca Bolu İli Merkez İlçesine bağlı Çukurviran, Kürkçüler, Pirahmetler, Fasılmalık, Paşa, Salıbeyler, Cıvırl Köyü civarı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
9 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Merkez İlçesi Kızılağlı-Karamanlar, 20 numaralı komisyon ile Kütahya İli Emet İlçesi Sülleceseler, Değirmisaz, Kocakır Köyü Eriklikuz ada devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
10 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Bayındır Köyü, 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesine bağlı Geriz, Karlı, Gömlekhisar,20 numaralı OTK'ca Kadıncöprü-Bortakaya, Emet İlçesi Dereli ve Süleeseler dış komşuluğuna sahip Dazlaktepe-Zindanalan, İslamkaya, Dereliköy ilgisinden Değirmenbaşı, Celer Dağı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
12 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Merkez Bucağına bağlı sahil Dont Köyü hududu dahilindeki Gökalan, Tozpalamut, Tazlakburnu, Kaklıcakburnu, Arapini, Sivri, Asardibi, Küçükkuş, Akçabelen, Köyüstü, Sırlangermesi, Kızıldışkaya, Diş, Sahrınçoğazi, Asar, Kuzyüz, Kırkkazıklı, Germenli, Taşıkaya, Karabıçak mütecanis çam, palamut ve pırna Devlet ormanlarının, 19 numaralı komisyon ile Ayancık İlçesinin Güllüdağ devlet ormanının, 22 numaralı OTK'ca Kazdağı silsilesi Tavuşanalanı ve Maden Dağı Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
18 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Düzyer, Bölük, Değirmenbaşı, Yassibelen, Zerider, Asar, Yörükyurdu, Kocagünlük, Karatavukluk, Tepecik, Karamankırı, Kürtünlü, Narlık, Alayürek, Kütüklük mütecanis çam devlet ormanlarının, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesi Merkez Bucağı Küçük Kumla Köyü, 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesine bağlı Araplar Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkkayası ören, Ardıçlıgöl, Kocagerme, Küçükçarıklı, Büyükçarıklı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
19 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Dalakpınarı, Alaçaklı, Yayalçemesi, Adamöldüğü, Söğütçük, Öripek, Boztepe, Mercimeklik, Şarpıncık, Kocayanık, Kocakıran, Kızıltepe, Odundağı, Pırnalıburun, Dedekıranı Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
20 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Çatalca İlçesine bağlı Boyalık Bucağı sınırları içinde bulunan Yassiören Köyündeki Muratköy Çiftlik ve ormanlarının tahdidi yapılmıştır
21 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Tırmısın Köyü sınırları dahilinde kalan Tırmısın baltalık ormanı ve 9 numaralı komisyon ile Bedre Köyü sınırları içerisindeki Bedrekalası devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
22 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İlinin Bornava Bucağına bağlı Kavaklıdere Köyü hududu dahilindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
23 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Tavşancıl Bucağının Merkez Köyü sınırı dahilinde kalan ormanların tahdidi yapılmıştır
25 Ekim	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Çumurcuk ve tabileri devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
6 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye Merkez Bucağına bağlı sahil Bozyer Köyü hududu dahilindeki Gedik, Ayızgedği, İnbaşı, Yanıkmeşe ve Kızlan, Uzunburun, Topaçdamı ve Küçük İnbaşı ve Uzunburun devlet ormanının tahdidi yapılmıştır.
10 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca , İzmir İlinin Buca Bucağına bağlı Tahtalı Köyü hududu, 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Kapaklı Köyü Kapaklı, Kaş İlçesine bağlı Kale Köyü mülki sınırları dahilindeki Asar ve Kekova dahilindeki devlet ormanının tahdidi yapılmıştır

12 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Kocaeneç, Ayırdağ, Elmalıyurt, Kışla, Değirmencik deresi, Yalnızçam, Beygirölen, Bendbaşı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır
13 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesine bağlı İncesu Köyü orman sınırının tahdidi yapılmıştır
17 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye Merkez Bucağına bağlı sahil GökbenKöyü hududu dahilindeki Boynuzcuk, Karadere, Ereyiz, Gavuryol, Taşkalklık, Arılıktaş, Devebotlayan, Almağacı, Avdangözü, Üsteker, Mezarlık, Avdanpınarı, Mandıralık, Ortabelen, Gevenlibelen, 15 numaralı OTK'ca Kastamonu İlinin Araç İlçesinin Merkez Bucağın bağlı Avlacık Köyü, 16 numaralı komisyon ile Vezirköprü İlçesine bağlı Aşağı Narlı Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Konakpınar Geyikliada devlet ormanının tahdidi yapılmıştır.
18 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'caBalıkesir İli Konakpınar Bucağının Söp Köyünün emlakı ile alakalı Kaledağı, Karataş ve Çaparmezarlık kuru ormanı tahdidi yapılmıştır
19 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'caAntalya İli Kaş İlçesine bağlı Demre Bucağının Gürses Köyü hududu dahilindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
20 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesine bağlı Akçayazı Köyü ve 17 numaralı komisyon ile Balıkesir İli Merkez İlçesine bağlı Uzunalan Kobaklıdüz devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
23 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'caBalıkesir İline bağlı Karagöl, Kızılçam, Domuzçukuru, Sütlük, Fındıklı ve Yanıktepe ormanlarının tahdidi yapılmıştır
24 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Keş Köyü hududu içerisinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
25 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 19 numaralı OTK'ca , Ayancık İlçesinin Yusufllu Köyü , 22 numaralı OTK'ca Edremit İlçesi dahilindeki Kazdağı silsilesi Adakayası, Kurukestane, İsbainişi, Kobaklı, Yaylacık, Domuzçukuru, Çadırkurdu, Ortaburunlar, Isırganlı, Kırlangıç, Gökbüyet, Karıncalıdere, Kilisederesi devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
26 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 22 numaralı OTK'ca tarafından Kazdağı silsilesi Yüksektepe, İsmailoluk, Kozburnu, Dedetepesi devlet ormanlarının Tahtakuşlar Köyü ile dış komşuluğunun tahdidi yapılmıştır.
27 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 22 numaralı OTK'ca Kazdağı silsilesi Bozdağı, Saçlık, Avcı yaylası, Fındıkdere, Hatıppınar, Kazanoluk, Kadife yaylası, Korucaoluk ve Babatepesi etekleri devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
30 Kasım	Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Çerkeşli Köyü sınırı dahilinde kalan ormanların tahdidi yapılmıştır.
1 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Kalburcu devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
3 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Demre Bucağının Kumköy civarında İnceburun devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
4 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Kutlucadivanı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
9 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 10 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Kurugöl Köyü ve civarı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır. 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Cabanay Köyü hududu içerisinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.

10 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Üzümlü Bucağına bağlı sahil Yakacak Köyü hududu dahilindeki Köytaş, Kepezdibi, Otderesi, Çıtlıkgür, Kocakuz, Günlüklü, Kızılçam, Gebekızlan, Ovataşı, Köyiçi, Karımcak, Yüreali, Sandallı, Koç, Örtün, Düzçam, 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesine bağlı Göllüalan Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
15 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul Çatalca İlçesi Kalfa Köyü dolaylarındaki Üveyiktepe, Sürmeli, Kumarlı, Keçiören, Kuru, 5 numaralı komisyon ile İzmir İlinin Buca Bucağına bağlı Belenbaşı Köyü sınırları dahilindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
17 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İlinin Buca Bucağına bağlı Kırıklar Köyü sınırları dahilindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
18 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesinin Demre Bucağına bağlı Beymelek, Boz, Sıcak ve Barak Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
20 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesinin Demre Bucağına bağlı Köşkerler ve Matırlı (Kınık), Köyü sınırları içerisinde kalan Kislebelende devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
21 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Merkez İlçesi Çukurviran Köyü ve yaylası sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
22 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Kargalıdivanı, 7 numaralı OTK'ca Bursa İlinin Gemlik Merkez İlçesine bağlı Cihatlı Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
23 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Bursa İlinin Gemlik İlçesine bağlı Şahinyolu, 9 numaralı OTK'ca Kırklareli Merkez Bucağına bağlı Poloskalesi, Hüyükler, Dişbudak, Kokarca, Kuru, Ayrancıgölleri, Sulcakedere, 11 numaralı OTK'ca Kemer Bucağına bağlı Zorlar Köyü sınırları dahilindeki Cingenbelen, Kızılbuca, Mısırdamı, Garagedik, Çeşmeözü, Yeniayla ve Düzçam, Köyiçi, İncedere, Tepecik, Anbarbeleni, Namazlacıvarı, Pirahmetler Mezarlığı, Hasanderesiagzı, Erenler, Doğrugediktepesi, Göçük, Kuvalıca, Gökyar, Kocadere, Pürenliçam, Kocadere, Karatesbih, İncirliçam devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
27 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Garbi Karadere Ormanının Kozlu ve Bakırlıçaşa Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
28 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Garbi Karadere Ormanının Bakırlıçaşa, Fasil, Çölmekçiler, Dodurga, Çakmaklar Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.
30 Aralık	Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesi Kemer Bucağına bağlı Sahil Seydiler Köyü sınırları içerisinde Cingenbelen, Küçükkaragedik, Mengiş, Kılık, Yassı, Muratbelen, Erenbelen, Bağlıçam, Geçelik, Çakallık, Çetilibelen, Sulucukur, Muslukbaşı, Ayanlar deresi, Kızılın deresi, Sırçalık, Akyol, Aksahrınç, Alazeytinlik, Ballarbeleni, Karataş devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.

KAYNAKÇA

- Ahmad, Feroz, *Türkiye’de Çok Partili Politikanın Açıklamalı Kronolojisi*, Bilgi Yayınevi, İstanbul 1976
- Aral, Namık Zeki, “1948 Bütçesine Dair”, *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı:205, cilt:XVIII, Nisan 1948, s.28-31
- Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (Beşeriyete Hizmet Eden Tarihi Bir Vesika), *İktisadi Yürüyüş Dergisi*, Cilt:9, Sayı:196-197, Mart 1948, s.9-15
- Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (Türkiye)*, Başbakanlık Devlet Matbaası, Ankara 1948
- Başar, Ahmet Hamdi, “Açılış Konuşması”, *Türkiye İktisat Kongresi*, İstanbul, 22-27 Kasım 1948. (Bildiriler). Ankara: DPT, 1997 <http://ekutup.dpt.gov.tr/ekonomi/turkiye/iktisa48/>
- Baydar, Ertuğrul, *İkinci Dünya Savaşı İçinde Türk Bütçeleri*, Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayını No: 1978-195, Ankara 1978 s.73
- Birinci Türk Yapı Kongresinde Mesken Politikamız, *Türk Ekonomisi Dergisi*, Yıl:6, Sayı:60, Haziran 1948, s.154-156
- Ete, Muhlis, “Ekonomi Genel Meclisi”, *Türk Ekonomisi Dergisi*, Yıl:6, Sayı:56, s.35-37
- Eyüboğlu, Cemal, “Marshall Planı ve Türkiye” *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı206, Cilt:18, Mayıs 1948
- Güler, Birgül Ayman, “İl Özel İdaresi Harcamaları: 1925-1990”, *Çağdaş Yerel Yönetimler*, Cilt:4, Sayı:3, Mayıs 1995
- Güven, Sami, 1950’li Yıllarda Türk Ekonomisi Üzerinde Amerikan Kalkınma Reçeteleri (Hilts, Thonburg, Barker Raporu), Ezgi Kitabevi, Bursa 1998
- Guzelsari, Selime, "Dunya Ticaretinde Çok Tarafli Anlasmalar Sureci", *Hizmetler Ticaretinde Küresellesme: GATS Anlasmasi*, Selime Guzelsari, Engin Sezgin, Onur Karahanogullari, Seyhan Erdoğdu, DİSK Genel-İş Yayını, Ankara 2002.
- Keleş, Ruşen, *Yerinden Yönetim ve Siyaset*, Cem Yayınevi, İstanbul 2000
- Keleş Ruşen, Bülent Duru, “Ankara’nın Ülke Kentleşmesindeki Etkilerine Tarihsel Bir Bakış”, *Mülkiye Dergisi*, cilt: XXXII, Sayı: 261.
- Keskin, Nuray, “Türkiye’de Kamu Yönetimi Disiplininin “Köken” Sorunu”, *GETA Tartışma Metinleri*, No:89, Kasım 2005
- Maier, Charles S. “Between Taylorism and Technocracy: European Ideologies and the Vision of Industrial Productivity in the 1920s”, *Journal of Contemporary History*, Vol.5, No. 2, 1970
- Manioğlu, Kenan, *Türkiye’de Marşal Planı* (1948’den 1949 yılı sonuna kadar) Cilt:9, Devlet Bakanlığı Basımevi Matbaası, Ankara, 1951
- Nalbandoğlu, Reşat, “Devlet Teşebbüsleri Rasyonel Çalışmamaktadır”, *İktisadi Yürüyüş Dergisi*, Yıl:9, Cilt:9, Sayı:213–214–215–216, Aralık 1948, s.33-34
- Selen, H.Sadi, *Türkiye’nin Yol Sistemi*, Türk Coğrafya Kurumu Yayını, Ankara 1943
- Şenyapılı, Tansı, *Ankara Kentinde Gecekondu Gelişimi (1923-1960)*, Kent-Koop Batıkent Konut Üretimi Yapı Kooperatifleri Birliği, Ankara 1985
- Tekeli, Esat, *Mali Ve İktisadi Meseleler 1943-1949*, Ankara 1950
- Tezel, Yahya Sezai, *Cumhuriyet Döneminin İktisadi Tarihi (1923-1950)*, Yurt Yayınları, Ankara 1982, s.375

- Thornburg, M.W, *Türkiye Nasıl Yükselir*, Hür Fikirleri Yayma Cemiyeti, Yayın No: 2, Kardeşler Basımevi İstanbul 1948
- Tören, Tolga, *Yeniden Yapılanan Dünya Ekonomisinde Marshall Planı: Türkiye Örneği*, MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006,
- Türk Belediyecilik Derneğinin II.Kongresi, *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı:206, Cilt:18, Mayıs 1948, s.80-85
- Türkiye’de Demiryolu’nun Tarihi Gelişimi, www.kamusen.org.tr/imag/arge/demiryolu.pdf
- Türkiye’de Marşal Planı (Başlangıçtan 1951 sonuna kadar)*, Devlet Bakanlığı Basımevi Matbaası, Ankara 1952
- Yazman Aslan Tufan, “Amerikan Yol Heyeti Reisinin Demeci”, *İktisadi Yürüyüş Dergisi*, Yıl:9, Sayı195, 12 Şubat 1948, s.21-23

Gazeteler

Cumhuriyet Gazetesi
Ulus Gazetesi

Dergiler

İktisadi Yürüyüş Dergisi
Siyasi İlimler Mecmuası
Türk Ekonomisi Dergisi

Arşivler

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi

İnternet Kaynakları

Türkiye Cumhuriyeti Ekonomi Kronolojisi